

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 01268

EDEN HA-YELADIM

Israel Hayyim Tawiow

*Permanent preservation of this book was made possible
by Joseph Lazard*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י. ת. טביוב.

עֵדֵן הַיְלָדִים.

סֵפֶר מְקַרָּא לִילְדִים וּלְיִלְדוֹת.

עם תרגום המלים בארבע לשונות: רוסית, אשכנזית, צרפתית ואנגלית.

חלק ראשון.

מהדורה הארבע עשרה, מוגהת ומתוקנת.

נתאשר מפעם הועד המלומד אשר למינוסטריום להשכלת העם להשתמש בו בבתי הספר העבריים בתור ספר למוד לתורת הלשון העברית.

הוצאת „תושיה“.

ורשה, תרס"ה.

בדפוס ליון אשתיין, פריז 21.

И. ТАВЬЕВЪ.

ЭЙДЕНЪ ГАЕЛОДИМЪ

т. е. Дѣтскій рай.

Христоматія для дѣтей.

Съ вокабулами на четырехъ языкахъ: рускомъ, нѣмецкомъ, французскомъ и англійскомъ.

13-ое неуправленное издание.

Часть I-ая.

II-ое издание допущено Ученымъ Комитетомъ Мин. Нар. Просв. къ употребленію въ начальныхъ еврейскихъ училищахъ (за №13269 стр. 294, 17 Мая 1902).

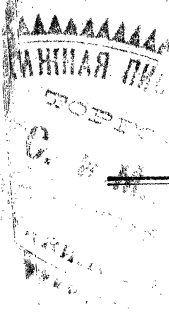
Издание „ТУШІЯ“.

ВАРШАВА,

Тип. Левинъ-Энштейна, Пявлевая 14.

ЦѢНА КНИГИ 80 КОП.

ЦѢНА КНИГИ 80 КОП.

Kinderwonne.

Hebräisches Lesebuch für Kinder.
Nebst Übersetzung der Vocabeln in 4 Sprachen:
Russisch, Deutsch, Französisch und Englisch.

Von **I. Tawjew.**

Dritte durchgesehene und verbesserte Auflage.

Erster Theil.

Verlag von „Tuschijah“.

Les Délices des Enfants.

Chrestomathie hébreu à l'usage des enfants.
Avec traduction des mots en 4 langues: russe,
allemande, française et anglaise.

Par **I. Tawjew.**

Troisième édition, revue et corrigée.

Première Partie.

Edition „Tuschijah“.

The Delight of the Children.

A hebrew chrestomathy for the use of children.
With translation of the vocables in 4 languages:
Russian, German, French and English.

By **I. Tawjew.**

Third edition, reviewed and corrected.

Part I.

Edition „Tuschijah“.

הקדמה.

מעת אשר החלו משכילי עמנו ללמוד אל דרכי הגוים המתקנות, נגה אור גם על דרכי הוראתנו האבילות והאפלות. השיטה העתיקה, להחל את הוראת שפ"ע לתינוקות מאחריות ולא מראשיתה, נדהפת אחר לאט לאט, ומקומה ירשו שיטות חדשות ושוונות, אשר אף כי עודן רחוקות מן המטרה הנכספה, בכל־זאת עלינו לשבחן על רצונן הטוב: כי כלן מתאמצות ללכת "בדרך הטבע", להחל דבר מראשיתו ולא מאחריותו. ואם לפנינו אמרו: אין טוב לילדים כי אם להתנות ולצפצף בלי־חשך, מראשית ילדותם ועד ימי נעוריהם, בספרי הקדש, וסוף דעת הלשון לבא; — הנה כיום יאמר: אין טוב לילדים כי אם ללמוד ראשונה את הלשון העברית, למען יבינו אח"כ את הכתוב בספרי הקדש.

וכיצד מלמדים את הלשון העברית, בדרך הטבע? על השאלה הזאת יענו רבים בלי ישוב הדעת: "פשוט, כמו שמלמדים את הילדים שפה אחרת!" אך באמת אין התשובה הזאת נכחה כלל. כי שפה אחרת הדומת בתנאית לשפת עבר אין מורים כלל לתינוקות. ילדינו לומדים אמנם, מלבד שפת המדינה שהיא שפת־דיבתם או למצער לשון־דיבת־ספרם ומוריהם, לפעמים גם שפות זרות, אחת או שתים, בביתם, מפני מורה או אומנת (כי כידוע אין מורים כבתי ספר לילדים, אלא שפת המדינה לבד): אבל גם

השפה הזרה שהילד לומד, לא תושם לפניו כשפה מתה, כלשון הספר או כלשון שבכתב לבד, כי אם כלשון מדברת: המורים ולפעמים גם ההורים ישיחו עם הילדים בשפת החדשה, ופדגוגים נבונים מעמידים את הוראת שפה חדשה (כלו' נכריה) לילדים, אך על השיחה לבד, וסוף "הדקדוק" לבא בלב הילד. ובכן הלא נקל להבין כי אין כל "צד השות" בין הוראת השפות האלה לתינוקות, ובין הוראת שפ"ע לילדינו: כי שפ"ע היא לא רק לשון נכרית וחדשה לילדינו, כי גם שפה מתה אשר לא הוריהם ולא מוריהם ולא חבריהם ידברו בה. ואם רשאים אנחנו להקיש על הוראת שפ"ע מהוראת לשון אחרת, אז עלינו לשנות לנגדנו שפה מתה אחרת, לשון לא מדברת. — אבל דא עקא כי שפת מתה אחרת אין מורים כלל לילדים (כי כידוע מתחילים הילדים ללמוד את הלשונות, "העתיקות", בשנים שאינם עוד ילדים, בעת אשר בנינו ע"פ רוב כבר שנו ופרשו מלה"ק). ומאין נביא ראייה?

ואחרי אשר גם ההורים גם המורים אינם הפצים ואינם יכולים ואולי גם אינם רשאים, להנהיג בכיתם, או בכית-ספרם, את "הדבור העברי"; ואחרי אשר איננו הפצים ואיננו יכולים ובודאי איננו רשאים לאחר את הוראת שפ"ע לבנינו עד עת צאתם מילדותם, — לכן אין לכהד כי למוד לה"ק קשה מאד מאד לילדינו הרכים. ואנו אין לנו כי אם להתחכם ולחבל תחבולות במה להקל את הוראתה, ובמה להצמיד אליה גם את לב הבנים וגם את לב האבות, "הנאורים" לבל תקע נפשם ממנה בראותם את העבודת הקשה. והנה מעט רוחה תביא לנו טבע לה"ק בעצמה: כי לאשרנו דל מאד אוצר שרשית (לפי ערך יתר הלשונות), ועוד זאת כי גזרתה ובנינה, צורתה וכל משפטי "דקדוקה" נבונים ומוצקים,

בברורים ומדויקים עד להפליא; ובדבר הזה קלה היא ללמד וללמוד יותר מהשפות „העתיקות“ האחרות, אשר אין מספר לשרשיהן ולהרכבותיהם ולהרכבות הרכבותיהם, ואשר כמעט אין „בלל“ „ובנין אב“ בהמון חקות דקרוקן הפתלתל והמעקל. וגם הסגנון העברי ואפילו הסגנון המליצי והמרום אשר בחזיונות הנביאים נקל עשרת מונים מן הסגנון המושגע והאכזרי אשר יצר העם האכזרי, עם רומא, אפילו בציור הספורי. — כל אלה הם הנחות ורנחות המצטרפות לחשבון גדול בתוראת לשון מתה לילדים רבים. אבל סוף סוף הנה לשון זרה היא להם, לשון שאין לה כל דמיון וכל אחוה עם הלשון המדברת בפיהם. על כן אין די לנו אם נפלאם ארחות הוראתה על פי הדרך הכבושה למורי לשונות אחרות, כי עלינו לעשות יתרה ולספות קולא על קולא ולתקן תקונים חדשים, בעמק העיון, אם רוצים אנחנו בתושפת ילדינו, אם רוצים אנחנו כי יעשו בנינו תושפת באמת ובתמים, ולא תושפת המתשת כהם והמקררת אהבתם לשפה הזרה.

מוכן מאליו הוא כי בדברי בדברים האלה, עיני ולבי ביהוד אל ילדים מבתי-אבות מתקנים, אל ילדים אמתים, אשר תוריהם שומרים ודואגים לילדותם לבל ידעך גרה בלא עת; ילדים אשר תוריהם מוקירים עתם, ואשר „תלמודים העברים“ אינם ראשית למודיהם ואחרית השכלתם וחנוכם. כי לילדים „העתיקים“, לילדים אשר בערים הנדחות והחשכות, להם אין לנו לדאג כלל. גם בלי מסלות חדשות, בלי רנחות והנחות וכלי כל תקונים, ידעו לבטח את ספרי הקדש בכתיבם ובלשונם, עוד בטרם ילבשו את מכנסיהם הראשונים. כי דתנך „והסדור“, ולהבדיל המקל והרצועה, עודם בעצם יתקפם ב„כתי החנוך“ של הילדים האלה, וכאז כן עתה עודם

עושים „פעולתם“ ומביאים אל המטרה הנכספה, באין מעצור. ילדות אין להם וזמן יש להם עד כלי די: אם לא היתה לבקי בתנ"ך בחמש שנים, ישב או ימתח על הספסל עוד חמש שנים; „ובהרחבת זמן“ כזו אי אפשר שלא יעשה התלמיד תושיה אפילו אם הוא בער כחמור, עצל ואמי כהמט, וקשה ערף כפרד. לילדים כאלה אין לנו גם להתחכם במתלחבב עליהם את „הלמוד העברי“; הם יודעים כי נולדו לעמל, לעמלה של תורה. ואף גם זאת, כי תוריהם ומוריהם משתדלים להמציא להם גם „חליפות“, לבל יתקפם השממון בלמוד התנ"ך „והסדור“ גרידא, כי על כן הם משיבים נפשם מעת לעת במעט „לקהיטוב“, מעט „משניות“, מעט „היי-אדם“, ועוד זנים ומינא תרגימא כאלה המשעשעים את התנוקות, עד אשר יגמול שכלם (כלו' עד שנת השבע והשמונה) ופרשו צרבות ידיהם לשהות בים התלמוד, ולא תשבע עינם מראות ואונם משמוע.

אבל דואג אני לילדים המתקנים, אשר מספרם הולך ורכ בעו"ת; הילדים האלה גם הם ילדי ישראל הם, ואם תולדו תוריהם למנוע מהם את הלמודים העברים, וביחוד למוד שפ"ע — הנה „מורינו“ ופרגונינו הכשירו את הנזק הזה. אבות הילדים האלה אינם חפצים לבזבז את ילדות הבנים, את מזנם ואת כחם, בלמודים מוקדמים. אבות ילדים כאלה אוהבים את הסדרים ואת ההדרגה המתונה, וביחוד הם משתדלים לענות את ילדיהם דבר-למודם, והם נזהרים להוציאם מעולמם הקטן אף כפשע. לכן אין לתמה אם האבות האלה קצים מפני דרכי ההוראה אשר בישראל, ובעברתם הקשתהם נזורים כלית על למוד שפ"ע בכתייהם. לכן עלינו להראותם כי גם למוד שפ"ע (שהוא היסוד לכל החנוך העברי, וביחוד

המפתח היהודי לנן הערן אשר בתורת ישראל) אפשר להעניק לילד מבלי הוציאו מעולמו ומבלי הלאותו. אל הילדים והאבות תאלה מחויבים כל „פדגוגינו“ לכוון את מעשיהם ב„שימויותהם“ ובספרי למודיהם“, או יהיו מעשיהם לברכה ולתועלת — אך אם ישוו הפדגוגים לנגדם רק את הילדים „העתיקים“ או יעמלו לשוא וילדו לבהלת.

והיה כי נשים עינינו על ה„שימות החדשות“ אשר יצרו פדגוגינו להרכיץ תורת לשון עבר בישראל, ונוכחנו על נקלה כי אין בהן אף אחת הערוכה לרוח ילדים אמתים, והמתאמצת באמת להקל ולהכב לילדים את הלמוד הזה. ולולי דמסתפינא הוה אמינא כי כל „ספרי הלמוד“ החדשים נועדו לילדים שכבר למדו את התנ"ך, ולא לילדים מתחילים באמת. למראה עיני דומים כל ספרי הלמוד החדשים כמלואים ללמודי „החדר“, הממלאים את הפנימות שב„השכלת“ נער היוצא מן „החדר“, — אבל לא כראשית למודיים לתינוק שעוד לא ידע עד מה בשפת-עבר. להביא ראיה למשפטי הראשון ולהצדיק את השערתני האחרונה בנוגע לשימות החדשות המורות את תורת הלשון — לא פה המקום, כי לא על ספרי הלמוד בכל לאני הפיץ לדבר בהקדמתי זו, כי אם על „ספרי המקרא“ שהם עיקר גדול ונכבד בתוראת שפ"ע לתינוקות בדרך קלה.

והנה בטוח אני כי לו נשאלו המחברים הנכבדים בעצמם, למי יעדו את כריסמומטיותיהם: הילדים מתחילים אשר כל „השכלתם העברית“ מצמצמת בידיעת כללי הדקדוק היותר נחוצים, אם לנערים שכבר עברו כל מדורי „החדר“? והיה אם אנשי אמת הם — והוקה על „פדגוגים“ כי ירחקו מדבר שקר — וענו וקאמרו: „לילדים אשר אמרת לא שמנו לב כלל!“ ואולם אם גם יקשו ומחברים הנכבדים את ערפם, וככה הפלפול

יתאמצו להוכיח כי ספריהם עולים יפה גם לילדים אשר אמרתי, או די לנו להורות באצבע רק על חסרון אחד בספרי-מקראיהם, חסרון פירוש המלים — וברצון או באונס יחרישו ולא ישובו לעמוד על דעתם. כי הנשמע כדבר הזור הזה, לשים לפני ילדים מתחילים, כריסטומטיה כתובת בלשון זרה, בלשון לא מדברת, ותרגום המלין אין בצדה? הן ספר כזה כספר החתום הוא להם! הראיתם, רבותי, מימיכם כריסטומטיה אשכנזית לרוסים או רוסית לאשכנזים בלי פירוש המלין? ואם ככה עושים בלשונות היות, המדברות אם מעט ואם הרבה כפי המורים והתלמידים ולפעמים גם בבית הנער, עאכ"ו ללשון מתה?! ואם ככה עושים לנערים (כי כריסטומטיה בלשון זרה לבני עם אחר, תברו לנערים ולא לילדים) עאכ"ו לילדים מתחילים!

אך מלבד החסרון העקרי הזה, אשר הוא לבדו ישפוק לשים לאל את תועלת כריסטומטיהנו לילדים מתחילים, הנה עוד חסרונות רבים ונדולים מעידים עדות נאמנה כי לא לילדים הם „ספרי מקראינו“. הנה, למשל, הסגנון: עינינו הרואות כי אפילו בכריסטומטיה הכתובה בלשון הילד, למשל כריסטומטיה רוסית לילדי רוסיא, ואשכנזית לאשכנזים וכו', מתאמצים המחברים להקל את הסגנון ולהסיר מעליו כל מחלצות המליצה „ולפשטו“ עד תכלית הפשיטות; ואעפ"י שבלשון-חיה אין הניבים המליציים קשים כל כך לילד, לפי שהוא שומע אותם לפעמים באזניו גם מפי האנשים אשר סביבותיו (כי סגנון הדבור של אנשים משכילים איננו פשוט מסגנון ספרותי נבחר), בכ"ז מתרחקים מחברי ספרים לילדים, מכל ניב ומכטא שאיננו שגור כפי כל וכיהוד כפי הקטנים, ובכך הלא יודה כל נכון-דבר כי בכריסטומטיה עברית, הערוכה לילדים שאינם מדברים בשפה זו ושאינם

יודעים גם את הכתוב בה בלי פירוש המלות, — כי בכריסטומטיה עברית נטל על המחבר להשמר ולהזהר בזהירות יתרה לבלתי הלאות את הילד „במליצות” שאין אדם (ואף כי תנוק) מבין לרען אלא ע"י קפנדריא ארוכה ויגיעת-מה רבה. ועד כמה לא שמרו מחברי כריסטומטינו את החק הפשוט והמוכן הזה, — זאת ידע כל איש אשר נסה לשים לפני ילד מתחיל, את אחת מכריסטומטינו הנבחרות (כי על הגרועות לא אדבר כלל).

ותכן כריסטומטינו גם הוא צועק ככרוכיא: לא לילדים אני! גם הנבחרים שבספרי-מקראינו שנערכו במתכונת כריסטומטיות לועזיות לילדים, גם הם אינם מכוונים לרוח ילדים אמיתיים. מתפלספים ו„מתחקרים” הם יותר מדי, מוכיחים ו„מנידים” הם יותר מדי, וכיחוד הם מגלים לתינוקות את מנהגי בני אדם המקלקלים — קודם שהגיע זמן להתגלות זו. למשל, יש אשר הספור או המשל הוא מקרא-נעים מאד לילדים, אך פתקפת עליהם ה„מוסר והנמשל”, ובהקמד אליהם המון פתגמים זמחקרים, כדי להבין לתינוק, כביכול את ה„פלוסופיא” של הענין ואת התועלת היוצאת ממנו ל„חכמת החיים” — והיו ההוספות האלה לא רק למותר כי גם למחסור, למורת-רוח הילד או לבלבול דעתו. בהקריאנו את הילדים משלים ושיחות חיות ועופות, על פי המשלים המפורסמים, נטל עלינו למוח אותם ולזכור את „מוסרם”, מלבד אם ה„מוסר” נוגע בהיילדים משלים ממש. יקראו הילדים את הספורים הנעימים ואת המשלים המשעשעים, ונניח להם לערוך לנפשם את ה„מוסר” לפי טעמם ולפי בינתם הם: ואם ח"ו יוציאו להם „מוסר” שלא בכונת המשל, לא יחרב העולם בשביל כך; ואם רחמנא זיצלנו, לא יוציאו להם כל „מוסר”, כי אם פשוט יתענגו על

המעשה היפה ועל השיחות המבדחות, ותו לא מידי — גם אז חלילה לנו להשדם ברע-לב או בטמטום המוח; כי על כן ילדים קטנים הם, ואשרי הילדים שלא הזקינו בילדותם ושלא „הדרו“ את שכלם „במחקר ופלוסופיא“. — ומחברי כריסטומטיותינו שאינם נשמרים בדבר הזה, ואל כל ספור ומשל קטן יקשרו זנב-מוסר ארוך ומחרוזת ארוכה של פתגמים עמוקים מ„חכמת-החיים העליונה“, — אומרים לכל כי כל מה שטרחו לא טרחו לתניקות, אלא לילדים הגדולים...

אמנם כל החסרונות אשר מניתי ב„ספרי-מקראינו“, אינם חסרונות אלא ביחס המצטרף: כלומר, אם נניח כי הספרים ההם הוכרו לילדים ממש ולמתחילים ממש. אבל אם נעקור מלבנו את ההנחה הכוזבת הזאת, אם נוציא את הכריסטומטיות מרשות הילדים המתחילים, ונביאן לרשות הנערים, או לרשות הילדים ה„עתיקים“, — אז יהפכו כל החסרונות האלה ליתרונות הראויים לשבח. כי לנערים או לילדים שהזקינו, ובכלל לקטנים שחונכו עפ"י השיטה העתיקה המתחלת בלמוד התנ"ך, — בודאי אין צורך בפירוש המלין, בודאי יש צורך בסגנון ספרותי נבחר וגם מקלסל מעט, ובודאי אפשר להעניקם גם מעט „פלוסופיא ומחקר“ ולהבינם את „חכמת החיים“. אמנם אפשר הדבר כי בהכניסנו את כריסטומטיותנו אל הרשות הזאת, אז אולי נמצא בהן מגרעות אחרות — אבל הדבר הזה איננו נוגע לי. כי באמת אין כונתי לכבד את ספרי בקלון אחרים — חלילה לי ממנהג מגונה כזה! אדרכא, כל כונתי להוכיח, כי ספרי זה איננו בא לתת חרות עם ספרי המקרא המצוים בספרותנו, כי כריסטומטיותי ואת איננה צרה תבאה לצרור את רעותיה ולדחוק רגליהן ב„הדרים“ או בבתי הספר. כי אינהו בדידם ואנא

בדידי: ספרי המקרא שקדמו לספרי, נועדו אך לנערים או למין ילדים שבשלו קודם זמנם עקב דרכי ההוראה העתיקים: וספרי זה, זמותי אף עשיתי לתועלת ילדים ממש ולמתחילים ממש: כלומר לילדים הלומדים שפ"ע בדרך הטבע, מתחילים בראשי יסודות הדקדוק, ומסכינים לאט לאט עם הלשון הורה להם ע"י קריאה מקודרת וערכה לרווחם בכל: גם בסגנון וגם בתוכן.

ואהרי אשר התנערתי מאבק לשון הרע, ואהרי הרחיקי ממני לזות שפתים ועקימת הזטם, לכל יאמרו, "פדגוגינו" כי ירדתי חי' לאומנתם, ולכל יאמרו ההורים והמורים כי הכנסתי תכן לעפריים, — אחרי הבטיחי כי ספר-מקראי זה איננו נכנס כלל לרשות כריסמוטיותינו המצויות, הנני להראות את הדרך אשר פלתי לי בהבור הספר, ואת הסמנים המבדילים אותו מכל ספרי המקרא, ואת התחבולות אשר תבלתי לעשותו לספר מקרא לילדים ממש ולמתחילים ממש.

אנכי שויתי לננדי ילדים וילדות, אשר אהרי הקלם ללמוד את ראשית תורת לשון-עבר מעל אחד ספרי הלמוד המצויים, הם צריכים לשנן את למודם ולהעשיר את אוצר מליהם, ובכלל להתרגל בקריאה ולהסבין עם סגנון הלשון ושמוזתה, בטרם יוכלו ללמוד את ספרי הקדש. ואת המטרה הזאת יוכלו הילדים להשיג, בדרך קלה, ע"י קריאה מקודרת. מובן מאליו כי ספר המקרא הנתן לילדים כאלה, צריך להיות קל בסגנונו מאד, וביחוד עליו להשתדל לשעשע את נפש קוראיו הקטנים, בתתו לפנייהם ענינים הקרובים ללבם והמלבבים אותם, — אך לכל לראש צסור לכריסמומיות כזאת לבא לפני התנוקות בלי פרוש-המלים מפרט ומדויק. לכן ות אשר עשיתי לספרי זה:

א) תִּכְנֵן הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא קְבוּצָה נִבְחָרָה מִמִּיטַב סְפָרוֹת הַיְלָדִים שֶׁבְּכָל לְשׁוֹנוֹת אֵירוֹפָּה. וּבִדְעָתִי כִּי יְלָדִים מִתְּקֵנִים וְגַם יְלָדִים פְּשוּטִים, בְּקִיָּאִים עַפ"י רֹב בְּתֵכֵן הָעֵינָיִם שֶׁבְּכָרִיסְטוֹמַטְיּוֹת הַלּוֹעִזִּיּוֹת הַרְגִּילוֹת, עוֹד כְּמִרְם יִהְיוּ לַלְמוּד אֶת שִׁפ"ע; וּבִדְעָתִי כִּי דֶרֶךְ הַתִּינוּקוֹת לְהַפְשֵׁה הַדְּשׁוֹת בְּסֵפֶר מִקְרָא הַדֶּשׁ, וְלֹא לְהוֹזֵר עַל הַיְשָׁנוֹת; וּבִדְעָתִי כִּי בְּרֵאוֹת יֶלֶד מִתְּקֵן כִּי סִפְר־מִקְרָאוֹ הָעֵבְרִי שׁוֹנָה אֶךְ אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא בְּכָרִיסְטוֹמַטְיּוֹת הַלּוֹעִזִּיּוֹת, אוֹ אֲשֶׁר שָׁמַע בְּע"פ מִפִּי אוֹמְנָתוֹ וְהוֹרִיו, וְהִיָּה לוֹ סִפְר־מִקְרָאוֹ הָעֵבְרִי לְשֵׁרָח וְגַם לִזְרָא: — לִכֵּן לֹא חֲסִתִּי עַל עֲמָלִי וְאֶקַּח לְעוֹרָתִי כִּמְאֵת סְפָרִים (לֹא כְּרִיסְטוֹמַטְיּוֹת הַנְּהוֹגוֹת בְּבֵתֵהֶם) מֵאֵת הַסּוֹפְרִים וְהַסּוֹפְרוֹת הַמְהַלְלִים וְהַמוֹמְחִים שֶׁבְּסִפְרוֹת הַיְלָדוֹת בְּשַׁפְתֵּי רוֹסְיָא, אֲשֶׁכְּנֹ, צְרַפְתֵּי וּבְרִיִּמְנִיָּא, וְאֶבּוֹר מֵתוֹכֶם אֶת שְׁמַנְךָ וְאֶת סֶלְתְּךָ, וְאֶעֱרַכְּךָ וְאֶתְבַּלֵּם לְרוּחַ יְלָדֵי־יִשְׂרָאֵל. הַסּוֹפְרִים הֵם כְּכֶבֶם סְפּוּרֵי שְׁעִשְׁעִים, הַמְּכַדְּחִים אֶת לֵב הַיֶּלֶד וְהַמְּלַמְּדִים אוֹתוֹ בְּאוֹתָהּ שְׁעֵה מוֹסֵר וּמְדוֹת טוֹבוֹת, נְמוֹס וְדֶרֶךְ־אֶרֶץ. רֹבֵם לְקוֹחִים מַחִי הַיְלָדִים בְּעֲצָמָם, וּבְמִקְצֵעַ זֶה הִלְכְּתִי בְּעִקְבוֹת הַסּוֹפְרִים וְהַסּוֹפְרוֹת הַצְרַפְתִּים וְהָאֲנָגְלִים, הַיּוֹדְעִים אֶת נַפְשׁ הַיֶּלֶד מֵאִין כְּמָהֶם, וְהַמְּפַלְיָאִים לַעֲשׂוֹת בְּהוֹמְרָם הַמְּשׁוֹכֵב נַפְשׁ וּבַחֵן סְגוּנָם הַפְּשׁוּט וְהַמְּלַבֵּב עַד מְאֹד. מְלַבֵּד הַסּוֹפְרִים מַחִי הַיְלָדִים יֵשׁ בְּסִפְרֵי מִשְׁלִים וּסְפּוּרִים רַבִּים מַחִי הַכְּהַמָּה, הַחִיָּה, וְהָעוֹף, וְגַם מִן הַצְּמָחִים וְהַדּוֹמָמִים. בְּסִפּוּרִים הָאֵלֶּה יִתְאָר בְּדֶרֶךְ סְפּוּרֵי מְלַבֵּב וּמְבַדַּח מְאֹד, אֲרָחוֹת הֵי הַחַיּוֹת וְהָעוֹפוֹת, טַבַּע הַצְּמָחִים וְכו' (בְּעִקְבוֹת אֲנִדְרֹכֵן וּסּוֹפְרִים צְרַפְתִּים הַמְּצוֹיִנִים בְּמִקְצוֹעַ זֶה). סְפּוּרֵי־בָדִים (מְאָרְכֵעֵן) בְּמוֹבְנֵם הַרְגִּיל לֹא אֲסַפְתִּי אֶל סְפָרִי, כִּי אֵינֶנִּי רוֹאֵה כָּל נְחִיצוֹת וְכָל תּוֹעֵלָתָם לְפִטְמָם אֶת מוֹחַ הַיֶּלֶד וְדַמְיוֹנוֹ בְּמִכְשָׁפִים וּבִשְׂדִים וּבִיתֵר הַכְּלִי הַשּׁוֹא, אֲבָל

יש בספרי בדותות ממין היפה (בעקבות סופרי הילדות, המהללים שבאנגליה), והבדותות האלה מצוינות בהומרן וגם במוסרן, ומזיקים וקוסמים לא ישרצו בהן. — מאנדות הו"ל לקחתי רק מעט מזער, יען אשר לפענ"ד אין „שיחותיהם“ ו„שמועותיהם“ מכוונות לרוח הילדים, כי אם לכל היותר לרוח נערים. — גם ענינים מקוריים אשר יצרתי בעצמי לרוח הילדים ימצאו בספרי אם גם במספר לא גדול: כי נזכח נזכחתי אשר סופרי אוה"ע שהזקינו בפרגוניותם משכילים לעשות ממנו, יען אשר אנהנו עוד טרם נדע מה היא ילדות אמיתית ומתחם ילדים טבעיים.

מלבד כונתי העקרית להועיל בספרי זה לילדים המתחילים ללמוד שפ"ע ולהקל להם את הלמוד ואת קנין אוצר שרשיה, בדרך משעשע ומלבב, — הנה עוד כונה אחרת נחתני בחבור הזו: הפץ אני לעזור מעט להשיב את הילדות לבני ישראל, אשר נכחדה מקרבנו (מסכות הצוניות ופנימיות) זה מאות בשנים, ועדיין לא שבה אלינו. הפץ אני לעזור מעט לשמור על ילדינו שלא יזקינו בטרם בא מועד, שלא „יתחדדו“ וית„חרפו“ בלי עת, שלא „יתמרמרו“ בטרם מועד, ובכלל שלא יהיו לא נשים בטרם יגיע זמנם. הפץ אני לעזור מעט להעיר ולעורר את לבם ואת רוחם (גע מי ט ה בל"א), ולא רק לפרנס את שכלם ואת מוחם. — לפיכך נזהר נזהרתי לבלתי הכנס בספר לא רק כל ענין כי גם כל מבטא וכל רעיון העלול להוציא את הקורא הקטן מעולם ילדותו אף כפשע; ומה מאד שמתי לב לדבר הזה, זה יגלה לעיני התורים והמורים בכל דף ודף.

ואולם יחד עם זה התעמלתי להכניס בלב התינוקות גם

את האהבה והכבוד לתורתם ולמולדתם. לכן ערכתי לפניכם את "תולדות ישראל" בשמונה פרקים, למן אברהם אבינו עד היום הזה, כמובן לפי רוח הילדים וכינתם (בדבר הזה השתמשתי בספרי החכם יעקב, אך כמובן בשנויים גדולים, גם בסגנון וגם בהצעת הדברים). ובכלל, בכל מקום הכושר השתדלתי לחבב את קדשי אומתנו על התינוקות. מבלי הוציאם בכל זאת מעולם ילדותם.

שירים נתתי לקוראי הקטנים בסוף הספר. כי אחרי אשר ספרי נועד לילדים מתהילים באמת, הנה אי-אפשר להם להבין בראשית למודם את לשון השירים, אשר בכל אופן דגה המורה ונפתלה משפת הפרוזה. ובכלל אין מתחילים גם הגדולים להתרגל בקריאת לשון זרה, בעזרת שירים, ואף כי הילדים, ואף כי בלשון עבר אשר לא רק זרה היא לילדינו כי גם מתה היא. — לפיכך ראיתי לי לחוב לחשוך את מקרא השירים לסוף הספר, אחרי אשר כבר עברו הילדים דרך כל הספר, ואוצר מליהם מלא וגדוש, ורוח הלשון וסמניה המיוחדים כבר ידועים להם. — שירים בלתי מספרי משוררינו המפורסמים את משלי יל"ג מצאתי כשר לתנוקות יותר מכל ספרי המשלים השיריים שבלה"ק, יען כי סגנונו קל ומדויק עד להפליא. ואולם את ה"מוסר" אשר בראש המשלים או בסופם, קצתי וזנכתי, מפני הטעם האמור למעלה. וגם לפעמים רחוקות הוכרחת להשמיט גם מגוף השירים שורות אחדות הנשגבות מכינת הילד, או היכולות להוציאו מילדותו. ויש אשר כתבתי במקומן שורות אחרות, וגם יש אשר ממעמים שונים עשיתי שנויים קטנים במקומות אחרים.

(ב) זו צורת הספר: בראש כל ספר, משל וכו' ערכתי

את המלים השייכות לו ואתרגמן רוסי, אשכנזית¹). צרפתית ואנגלית, למען יהי הספר לכלי חפץ לכל ילדי ישראל בארצותיהם ללשונותיהם. התרגומים ברוסית ואשכנזית עומדים בראש אצל המלים העבריות, והתרגומים בצרפתית ואנגלית עומדים למטה מהם מסמנים במספרים: ראשונה (משמאל הדרך) יבא התרגום הצרפתי, ואחרי קו כזה — יבא התרגום האנגלי באותיות קורסיף, להקל על התלמיד. ואולם יש אשר תרגום המלה העברית דומה בכתב גם בצרפתית גם באנגלית, אז העמדתי רק תרגום אחד, אף כי מכבטא המלה שונה בצרפתית מאשר באנגלית. למשל: „מתנה“ = Present בשתי הלשונות, אעפ"י שהצרפתי מכבטא את המלה פרעופן, והאנגלי „פריונט“ וכדומה.

תרגום המלים טרויק ככל האפשר, והמלה העברית אשר לה הוראות שונות, מתרגמת לפי הוראה באותו הענין, ובהשנות המלה היא במקום אחר בהוראתה האחרת, תתרגם שם בהוראתה החדשה (מלבד אם ההוראות השונות נדרפות דן, ויהוסן נקל להבין גם לילד. למשל: יד = האנד, מצאט, וכדומה). ואולם המלה שכבר תרגמה לא תוסף להתרגם עוד. אפס, כי למען הקל לילדים, העלולים לשכח, הדפסתי בסוף הספר, עפ"י א"ב, את כל המלים אשר באו בו, ורשמתי בצד כל מלה את הדרך אשר ימצא בו פתרון המלה. — בכל שם נגזר העמדתי בצדו גם את שרשו. למשל: מערכת (עקר), ועפ"י רוב רשמתי בצדם גם את דרד נטיתם עם הכגוים (למשל: ילד נלדי, ילדים ילדי, ובפעלים „תחמורים“

¹ את התרגום האשכנזי כתבתי באותיות עבריות, למען יקל שמושו גם למדברים זרנגוית.

רשמתי ג"כ את נטיותם, ביהוד בפעלים מגזרת פ"י, למען דעת הילד הינמו כמשפט "ירד", או "ירא". ועוד כללי דקדוק קצרים להעיר את הילד על משנתו ולהזכיר לו את אשר אולי כבר שכח, בכלל התאמצתי ככל האפשר לבלי הוגיע את מוח הקוראים הקטנים ולבלי השען על "חריפותם", ותמיד השתדלתי "לְוַתֵּר מְשָׁלִי" ולעשות להם "הנחות" רבות.

ג) שפת הספר היא קלה, פשוטה ומדויקת. מליצות מסלסלות, ניבים נשגבים ועקימת-כתובים — אין בספרי. הסגנון הוא הסגנון הטבעי, כאשר ידברו הבריות, ועפ"י רוב כאשר ידברו הילדים בעצמם, אך לא כאשר ידבר ישעיהו הנביא ואיוב עם רעיו. המאמרים קצרים, אין כל פְּרִיָּדָה מפותלת ומכוכה, ואם רק ישנון הילד את המלים אשר בראש הענין, והלך לבטח בקריאתו, מבלי הֶקֶשׁ בשונו, ומבלי הצטרך ליגיעת מוח למען הבן את צירוף המלים.

הלשון היא שפת עבר ברורה, אך במקום הנצרך (כלומר בדליכוא) לא נמנעתי להשתמש במלים מן המשנה ותתלמודי¹). גם יש אשר השתמשתי במלה תלמודית במקום אשר סופרינו "הצחים" מוצאים ספקם במלה תנכ"ית, בדרך השאלה" אף אם באמת אין לה דבר כלל עם המושג הנצרך. ולפי שכונתי לתרגם את המלים העבריות בהוראתן האמתית שבתנ"ך, למען יוכלו הילדים אחרי השלימם לקרא בספרי, לעבור אל ספר"ק ולהבין מליצותיהם לאשורן, — לכן נוהרתי לבלי בלבל את מוח התנוקות ב"פירושים מושאלים" כאלה, אשר באמת הם עקימת הכתובים ועוות הפשט. לכן ידע נא "המבקר הנכבד" מראש, כי במצאו בספרי מלים

¹ המלים שאין מוצאן מספרי הקר"ש נסמנות ככוכב כזה *.

תלמודיות אשר לכאורה לא נצרכתי להן כלל, עליו לדון אותי לכף זכות, כי מסתמא לא עשיתי זאת בלי ישוב הדעת, ויטרח נא לעיין בתנ"ך נופא או בספרי־המלים המצוינים, וראה כי המלת שמשתמשים בה סופרינו „הצחים” אינה מתאמת כלל להוראתת האמתית בספה"ק. וזה ענין נכבד.

בספרי יבאו כמעט כל שרשי שפת עבר, באופן שהילד אשר כלה לקרא את ספרי יבין על נקלה לקרא בספרי הקדש.

ד) הסדר אשר בספרי הוא הסדר הטבעי: ראשונה יבאו ענינים קצרים וקלים כתבנם ובסגנונם; ובהדרגה מתונה יעברו התינוקות אל ענינים יתר גדולים, הכתובים בלשון יתר נבחרה, ולאט לאט אסכינם גם עם „מליצות” הקלות שבתנ"ך ועם הניבים המיוחדים ללה"ק¹. — הספורים הארוכים, הלקתי לפרקים קצרים, ולפני כל פרק הצבתי את המלים השייכות לו ותרנומן, ולכשנצרך גם דקדוקן — הכל לבלי הלאות את הילד הרך.

ה) בהיות הספר נועד לילדים מתחילים, לכן אי אפשר היה להדפיסו בלתי־מנוקד. אפס כי גם לנקדו כליל לא הפצתי, יען אשר נזכחתי כי הילדים הרגילים רק במקרא מנקד לא ידעו לפצות פה בהנתן לפניהם שורה עברית לא מנקדת. ואני אוכה כי הקוראים הקטנים יסכינו לאט לאט לקרא עברית גם בלי נקודות, כנהוג בספרתנו. לכן זאת עשיתי: נקדתי את המלים למהצה לשליש ולרביע, לבלי הוגיע את מוח הילד וגם לבלי „פנקו” באין צרך. באופן כזה יסבין הילד לאט לאט עם

¹ כשיבא „ניב מליצי” אבאר אותו בהצאי לבנה בלשון פשוטה כדי להקל לילד.

צורת המלים גם בעמדתן לפני פשוטות וערומות בלי נקודות. הדרך אשר בחרתי לי ב"נקוד הקטוע" הזו, הוא דרך טבעי ונכון, כאשר יזכחו כל התורים והמורים בקראם בפנים הספר. ביהוד מספיק נקוד חלקי כזה אחרי אשר המלים שלפני פרקי הקריאה מנקודות כן, ובשנן הילד את המלים הן ממילא זוכר הוא את נקודן. דגושים לא הצגתי כלל בפרקי הקריאה מלבד דגושים קלים כאותיות בכפ"ת, בבואן מנקודות לכל ימעה הילד בקריאתו.

ו) מצאתי לנכון לתת בראש הספר, בקצור, דוגמאות מדיני נטיות השמות עם הכנויים, והיה הלוח הזה לתועלת גם למורים וגם לתלמידים. כי נטיות השמות קשה על הילדים יותר מנטיות הפעלים, כאשר הנקוד לובש צורה חדשה כמעט בכל סוגי השמות השונים. לכן נתתי מכל "סוג" דוגמא אחת, אשר לפיה ינמו רוב שמות הסוג הזה. ואולם נטיות השמות היוצאים מן הכלל, רשמתי "בפירוש המלים" אשר בראש כל ספור וכו'.

מובן מאליו כי גם הילד המתחיל, הקרב אל ספרי, יודע מספר מלים עבריות אם מעט ואם הרבה. אך בכל זאת לא נמנעתי מתרגם את כל המלים, אולם מלות המספר, הנוף, החבור, היחס, השמוש וכו', וכל המלים השייכות לדקדוק הלשון לא תרגמתי. כי הן חזקה על ילד שלמד ראשית למודי הדקדוק, שהוא יודע פתרון המלים: אני, אתה, הוא יכו', אחד, שנים וכו' גם, שם, עם וכו' לא, בלתי וכו' — כי אם גם את זאת לא ידע, אזי לא למד כל דקדוק, ואיך יקרא בכריסמוסמיה?

ואני תקות כי ספרי, שהוא הנסיון הראשון לתת לילדים מתחילים ספר מקרא הראוי להם, יביא ברכה מרובה גם

לילדי ישראל וגם למוריהם. כי גם מאלה גם מאלה יגל עבודה קשה, ויקל גם את הלמוד גם את התוראה. ומי יודע? אולי יצלח הספר הזה להשיב לב בנים ואבות אל שפ"ע. כי יש אבות רבים בקרב נאורינו המונעים את למוד שפ"ע מבניהם, לא מרע"לכב, כי אם יען אשר בחלה נפשם „בדרכי התוראה“ העתיקים והמקולקלים באמת. והיה כי יראו ספר מקרא השם לו את השיטה הטבעית לקו, או אז אולי יוכחו כי גם למוד שפ"ע איננו נורא ואיום עד מאד, כאשר הסכינו להשוב עפ"י השיטה העתיקה. וגם הילדים בראותם את כל הרוחות וכל ההנחות שנעשו להם, ובראותם מה נעימים מה משעשעים ומה חדשים הם הענינים הכאים בספר-טקרא עברי, יצמדו באהבה אל שפת קדשנו, כי אם לגדולים נקנתה התורה רק בדרך עצב, ביסורים ובענויים, הגת לקטנים אין דבר הלמוד נשרש בלבם אלא בדרך שעשועים, כבדיתת הדעת ו„בקולות“ רבות.

המה נר.

נְמוֹת הַשְּׁמוֹת.

ד

- (1) עב. - עָבִי, עָבָה. - עָבִים, עָבִי - עָבִי וכו'
 (2) דג. דג. דג - דָּגִי וכו'. - דָּגִים, דָּגִי - דָּגִי.
 (3) ים. ים. ים - יָמִי וכו'. - יָמִים, יָמִי - יָמוּ.

ד :

- (1) מָדוֹן - מְדוּנִי. - מְדוּנִים, מְדוּנִי - מְדוּנִי.
 (2) פְּתָב - פְּתָבִי. - פְּתָבִים, פְּתָבִי - פְּתָבִי.

ד :-

- (1) מְשַׁפֵּט, מְשַׁפֵּט. - מְשַׁפֵּטִי. - מְשַׁפֵּטִים, מְשַׁפֵּטִי - מְשַׁפֵּטִי.
 (2) חֲרָצוֹן, חֲרָצוֹן. - חֲרָצוֹנִי, חֲרָצוֹנִים, חֲרָצוֹנִי - חֲרָצוֹנִי.

ד :

- (1) חֲרָשׁ, חֲרָשׁ. - חֲרָשִׁי. - חֲרָשִׁים, חֲרָשִׁי - חֲרָשִׁי.
 (2) דְּבָר, דְּבָר. - דְּבָרִי. - דְּבָרִים, דְּבָרִי - דְּבָרִי.
 (3) נְהַר, נְהַר. - נְהַרִי. - נְהַרִים, נְהַרִי - נְהַרִי.
 (4) גְּמַל, גְּמַל. - גְּמַלִי. - גְּמַלִים, גְּמַלִי - גְּמַלִי.

ד ד :

- (1) פְּרָכָה, פְּרָכָה. - פְּרָכָתִי. - פְּרָכָת, פְּרָכָת - פְּרָכָתִי.
 (2) דְּאָנָה, דְּאָנָה. - דְּאָנָתִי. - דְּאָנָת, דְּאָנָת - דְּאָנָתִי.
 (3) עֲגֻלָּה, עֲגֻלָּה. - עֲגֻלָּתִי. - עֲגֻלָּת, עֲגֻלָּת - עֲגֻלָּתִי.

ד :

- (1) הִיבַל, הִיבַל. - הִיבַלִי. - הִיבַלִים, הִיבַלִי - הִיבַלִי.
 (2) שְׁעָר, שְׁעָר. - שְׁעָרִי. - שְׁעָרוֹת, שְׁעָרוֹת - שְׁעָרוֹתִי.

ד :

- (1) עַד - עַדִי. - עַדִים, עַדִי - עַדִי.
 (2) עַת - עַתִי. - עַתִים, עַתִי - עַתִי.

" ד

- (1) שָׁבֵן. שָׁבֵן - שָׁבֵן. - שָׁבָנִים, שָׁבָנִי - שָׁבָנִי.
 (2) חָצַר. חָצַר - חָצַר. חָצָרִי. חָצָרִים, חָצָרִי - חָצָרִי.

" .

אֱלֹהִים - אֱלֹהֵי (אֱלֹהֵיךָ, אֱלֹהֵיכֶם). - אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי - אֱלֹהֵי.

.

- (1) מָעִיל - מָעִיל. - מָעִילִים, מָעִילִי - מָעִילִי.
 (2) צָבִי - צָבִי (צָבִיךָ, צָבִיכֶם). - צָבִיִּים, צָבִיִּי - צָבִיִּי.
 (3) חָצִי - חָצִי. - חָצִיִּים, חָצִיִּי - חָצִיִּי.
 (4) חָלִי - חָלִי. - חָלִיִּים, חָלִיִּי - חָלִיִּי.

.

- (1) נָדִיב. נָדִיב - נָדִיבִי. - נָדִיבִים, נָדִיבִי - נָדִיבִי.
 (2) שָׁרִיג - שָׁרִיגִי. - שָׁרִיגִים, שָׁרִיגִי - שָׁרִיגִי.
 (3) עָנִי, עָנִי - עָנִי. - עָנִיִּים, עָנִיִּי - עָנִיִּי.

-

- (1) זֵית. זֵית - זֵיתִי. - זֵיתִים, זֵיתִי - זֵיתִי.
 (2) תֵּישׁ. תֵּישׁ - תֵּישִׁי. - תֵּישִׁים, תֵּישִׁי - תֵּישִׁי.

.

- (1) תָּפַח - תָּפַח. - תָּפַחִים, תָּפַחִי - תָּפַחִי.
 (2) דּוֹר - דּוֹרִי. - דּוֹרִים, דּוֹרִי - דּוֹרִי.

" , ך

קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ - קָדוֹשִׁי. - קָדוֹשִׁים, קָדוֹשִׁי - קָדוֹשׁ.
 אָדָם, אָדָם - אָדָמִי (אָדָמְכֶם). - אָדָמִים, אָדָמִי - אָדָמִי.

-

- (1) פָּדַי - פָּדַי. - פָּדַיִם, פָּדַי - פָּדַי.
 (2) סָפַי - סָפַי. - סָפַיִם, סָפַי - סָפַי.

י"ו -

נְתַח - נְתַחִי. - נְתַחִים, נְתַחִי - נְתַחִי.

רְמַח - רְמַחִי. - רְמַחִים, רְמַחִי - רְמַחִי.

י"ז -

נְעַר - נְעַרִי. - נְעַרִים, נְעַרִי - נְעַרִי.

י"ח -

פְּתַח - פְּתַחִי. - פְּתַחִים, פְּתַחִי - פְּתַחִי.

יְרַח - יְרַחִי. - יְרַחִים, יְרַחִי - יְרַחִי.

י"ט -

סְפָר - סְפָרִי. - סְפָרִים, סְפָרִי - סְפָרִי.

עֲדָר - עֲדָרִי. - עֲדָרִים, עֲדָרִי - עֲדָרִי.

כ' -

בְּשֵׁם - בְּשֵׁמִי. - בְּשֵׁמִים, בְּשֵׁמִי - בְּשֵׁמִי.

חֲלָד - חֲלָדִי. - חֲלָדִים, חֲלָדִי - חֲלָדִי.

כ"א -

בְּשָׁב - בְּשָׁבִי. - בְּשָׁבִים, בְּשָׁבִי - בְּשָׁבִי.

יָלַד - יָלַדִי. - יָלַדִים, יָלַדִי - יָלַדִי.

נָכַד - נָכַדִי. - נָכַדִים, נָכַדִי - נָכַדִי.

1.

נַעַר חֲכָם .

Мальчикъ	קנאבֿע	1 נַעַר .
Умный	קלוג	2 חֲכָם .
Прохаживать- ся	שפאציערען גערן , אומהערגעהן	3 הַתְּהַלֵּךְ .
Лѣсъ	וואַלד	4 יַעַר .
Вдругъ	פלאַצליך	5 פְּתָאִים .
Вѣтъвь	צווייג	6 עֵנָה (עֵנָפִים , עֵנָפִי)
Совѣтовать	ראטהען	7 יַעֲזֵב (אִיעֲזֵב) .
Дерево	בוים	8 יַעֲזֵב .
Земля (свѣтъ)	ערדע (לאַנד , וועלט)	9 אָרֶץ , נִי .
Дождь	רעגען	10 גֶשֶׁם , מְטָר .
Начинать	אַנפֿאַנגען	11 תְּחִלָּה (חֵלֵל) .
Покровъ, зонтикъ	שומין , שירם	12 מְחִסָּה .
Сидѣть, са- дятся	זיטצען , זיך זעטצען	13 יָשַׁב , יִשְׁבֶּת (אָשַׁב) .
Сказать	זאגען	14 אָמַר אַמַּר .
Нисходить, ниспадать	הינאַבשטייגען , הינאַבפֿליעסען	15 יָרַד , יֵרֵד (אָרַד) .

Рука 16 יד יד, ידים, יד, ני. האנד
 Давай! 17 וואָהלאַן! 17 הָבָה!

1) Garçon.—*Boy*. 2) sensé, sage.—*wise, intelligent*. 3) aller, se promener.—*to walk (about)*. 4) Forêt.—*Forrest*. 5) soudain.—*suddenly*. 6) Branche.—*Branch*. 7) conseiller.—*to counsel*. 8) Arbre.—*Tree*. 9) Terre (Pays).—*Earth*. 10) Pluie.—*Rain*. 11) commencer.—*to commence*. 12) Protection (Parapluie). — *Protection (Umbrella)*. 13) s'asseoir.—*to sit*. 14) Main.—*Hand*. 15) dire.—*to say*. 16) descendre.—*to descend*. 17) allons! — *well!*

שני נערים התהלכו ביער. פתאם החל גשם לרדת ארצה, ומחסה ממוקד אין בידי הנערים. — הבה! גשם פחת ענפי העץ הנה, ועץ האחר. — אכל, אמר השני, הלא עוד קצת נבר המוקד גם בעד ענפי העץ. — אז גשם פחת עץ אחר, אמר היגעץ ההקם. —

2.

עוד נער חכם.

Здоровье, בעינדען, נעזנדהייט, 1 שלום.
 мир (פריעדען)
 Сестра שוועסטער, 2 אחות (אחות, אָהוּת).
 Дитя קינד, 3 ילד, ילדה.
 Воскликать, (רופען), אויסרופען, 4 קרא
 звать
 Спрашивать פראגען, 5 שאל את.
 Другъ פריינד, 6 רע, (רעה, ני).
 Месяцъ מאנאַט, 7 הדיש הקדש, חדשים.

Отвѣчать	אַנטוואַרטען	8 ענה .
Далекій	ווייט	9 רחוק .

1) Santé (Paix).—*Health (Peace)*. 2) Soeur.—*Sister*. 3) Enfant.—*Child*. 4) crier (appeler).—*to cry (to call)*. 5) demander.—*to ask*. 6) Ami.—*Friend*. 7) Mois.—*Month*, 8) répondre.—*to answer*. 9) loin.—*far*.

— מה שלום אחותך הנקרה ? , שאל נער אָחד את רעהו .
 זה ששנה חדשים אשר נחלה ללבית , ענה בלוי . "א"ו" קרא בשואל ;
 אם בן , הנך עקת רחוקה מכם מאד ! —

3.

מי תים .

Вода	וואסער	1 מים (מי)
Море	מעער	2 ים .
Учитель	לעהרער	3 מורה .
Селѣдка	הערינג	4 דיג-מלוח .
Ученикъ	שילער	5 תלמיד .
Маленькій	קליין	6 קטן קטנה קטנים .
Солёный	ואלציג	7 מלוח .
Обитать	וואָהנען	8 שכן .

1) Eau.—*Water*. 2) Mer.—*Sea*. 3) Maitre.—*Teacher*. 4) Hareng.—*Herring*. 5) Ecolier.—*Pupil*. 6) petit.—*little*. 7) Salé.—*Salted*. 8) habiter.—*to dwell*.

מורה אחר שאל את מלמדיו הקטנים : מדוע מלווים מי תים ?
 ונען ילד קטן ויאמר : נען כי דנים-מלווים הרבה ישפנו שם .

4.

הקשת והשמש .

Солнце	ואננע	1 שמש , ויני .
Сіяць	ערנלאַנצען	2 הופיע (פע) .
Видѣть	זעהען	3 ראה .
Прекрасный	שאַן	4 יפה .
Слушать	האַרען	5 שמע .
Возгордиться	שטאַלץ ווערדען	6 התנאה .
Облако	וואַלקע	7 ענן , עב .
Хвалиться	זיך ריהמען	8 התפאר .
Знать	וויססען , (קעננען)	9 ידע , דעת יודע .
Скрывать	פֿערבערנען	10 הסתר .
Исчезать	פֿערשווינדען	11 הכחד .
Радуга, (дугъ)	רעגענבאָגען , (באָגען)	12 קשת .
Небо	היממעל	13 שמים (שמי) .
Наслаждаться	זיך ערגאָטצען	14 התענג .
Цвѣтъ	פֿאַרבע	15 צבע (צבעים, צבעי) .
Хвала	לאָב	16 תהלה .
Презирать	פֿעראַכטען	17 בזו (בוז) .
Черный	שוואַרץ	18 שחור .

Гордый	שׁמָאָלִין	19 גָּאָה .
Дать	נִעְבֵּעַן	20 נָתַן , תִּתַּת אֶתְּמֶךָ .
Лучъ	שׁמֵרָאֵהַל	21 קֶרֶן עֲקָרִימִים , גִּי .
Великолѣпіе	פֵּרָאֵמַט	22 הַדָּר .

1) Soleil.—Sun. 2) luire.—to shine. 3) voir.—to see. 4) beau.—beautiful. 5) écouter.—to hear. 6) devenir orgueilleux.—to grow proud. 7) Nue.—Cloud. 8) se vanter.—to glory. 9) savoir (connaitre).—to know, be acquainted. 10) cacher.—to conceal. 11) disparaitre — disappear. 12) Arc-en ciel (arc).—Rain-bow (Bow). 13) Ciel—Heaven. 14) se délecter.—to delight. 15) Couleur.—Colour. 16) Louange.—Praise. 17) mépriser.—to despise. 18) noir.—black. 19) fier.—proud. 20) donner.—to give. 21) Rayon.—Ray, 22) Magnificence.

אַחֲרֵי הַנָּשִׁם הוֹפִיעָה תִּקְשֵׁת עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם . כָּל רוֹאֶיהָ
הִתְעַנְּנוּ עַל הַדָּר צְבָעִיהָ, וְהִשְׁמַע תִּקְשֵׁת אֶת תְּהַלְתָּהּ, וְהִתְנַחֲתָה
כִּי־אֵר . בְּרֵאשׁוֹנָה בָּזָה לְעֵנִימִים הַשְּׁחֹרִים , וְאַחֵר הִתְנַחֲתָה כִּי יָפָה הִיא
גַּם מִהַשְּׁמֶשׁ . שָׁמְעָה הַשְּׁמֶשׁ אֶת דְּבָרֵי תִקְשֵׁת הַנָּאִים , וְהֵאמֵר : אֲבָל
הַזְדַּעַת מִי־יָמִי נִתְּנוּ לָךְ צְבָעֵי־הַדָּרָה ? - אִן הִסְתַּרְתָּ הַשְּׁמֶשׁ אֶת
קֶרְנֶיהָ מֵאַחֲרֵי הַעֵבִים , וְכִרְגַע נִכְתְּרָה תִקְשֵׁת וְאִינָה .

5.

הַעֲוֵר תְּהַיִר .

Слѣпой	בְּלִינֵר	1 עֲוֵר .
Улица	שׁמֵרָאֵמַע	2 רְחֹב .
Простирать, сто- рониться	אויסשׁמֵרָעֵקֶען ; אויסווייכֶען	3 נָמָה .

Факель	פֶּאקֶל	לְפִיד .	4
Глазь	אויגע	עֵינַי (עֵינִים, עֵינַי) .	5
Носить, (поднять)	טראגען (אויפהעבען)	נָשֵׂא , שָׂאת .	6
Дорога	וועג	דֶּרֶךְ .	7
Запнуться	שטרויכלען	כָּשַׁל .	8
Осторожный	פֶּאַרזיכטיג	זָהִיר .	9
Ночь	נאַכט	לַיִל , לַיְלָה .	10
Темнота	פֶּינסטערניס	חֹשֶׁךְ , חֹשְׁךָ (חֹשְׁכָה) .	11
Встрѣчатъ	בעגעגען	פָּגַשׁ .	12
Свѣтъ	ליכט	אֹר ,	13
Освѣщать	לייכטען	הָאָר (אור) .	14
Проходить	פֶּאַראיבערנעהען	עָבַר .	15
Беречь, охра- нять	היטען , בעוואַהרען	שָׁמַר .	16

1) aveugle.—blind. 2) Rue.—Street. 3) tendre; faire place.—to extend, go aside. 4) Torche.—Torch. 5) Oeil.—Eye. 6) porter, (élever).—to bear (raise). 7) Voie.—Way. 8) heurter.—to strike. 9) précautionné — cautious. 10) Nuit.—Night. 11) Obscurité.—Darkness. 12) rencontrer.—to meet. 13) Lumière.—Light. 14) éclairer.—to light. 15) passer.—to pass. 16) garder.—to preserve.

איש עזר הלך בקשבת הלילה ברחוב. וברדו הנמויה נשא לפיד לפניו, ויפגשוהו גער וישאלהו: למה לך הלפיד הזה, אם עיניך אינן רואות את אורו? — ויענהו העזר לאמר: אינני נושא את הלפיד להאיר לי הדרך, כי אם למען יראוני האנשים העוברים ברחוב ונמו מפני ולא אקשול בהם, וגם ישמרוני מקל מקשול (מן "כשלי").

6.

השמות.

Сотворить	ערשאַפֿען	1 ברא, יצר.
Показать	צייגען	2 הראה.
Проводить	פֿאַראַיבערפֿיהרען	3 העבר
Звѣрь	טהיער	4 בהמה.
Имя	נאמען	5 ישם.
Левъ	לאָווע	6 אַרְיָה, אַרְי אַרְיִים, לאָווע אַרְיִים.
Подобать	געציעמען	7 יאה.
Ангель	ענגעל	8 מלאך.
Просить	ביטמען	9 בקש.
Скоть	פֿיעה	10 בְּהֵמָה, (בְּהֵמֹת, בְּהֵמֹת־)
Птицы (птица)	פֿאַגעל (פֿאַגעל)	11 עוף.
Быкъ	אָבם	12 שׂוֹר, (שׂוֹרִים, שׂוֹבִיר־).
Орель	אָדלער	13 נֶשֶׁר.
Государь	הערר	14 אָדוֹן.

1) créer.—to create. 2) montrer.—to show. 3) faire passer.—to lead past. 4) Bête.—Beast. 5) Nom.—Name. 6) Lion. 7) convenir.—to become. 8) Ange.—Angel. 9) prier.—to demand. 10) Bétail.—Cattle. 11) Oiseau(x).—Bird(s). 12) Boeuf.—Ox. 13) Aigle.—Eagle. 14) Seigneur.—Sire (Mr.).

ויהי כאשר ברא ה' את האדם, וישאלוהו המלאכים: מה;

הַיְצוּר הַזֶּה אֲשֶׁר יִצְרָתָּ? - הַיְצוּר הַזֶּה חָכֵם מְכֻּם, עֲנֵה ה' - הַרְאֵנוּ-
 נָא אֶת חֲכָמְתוֹ, בְּקִשּׁוֹ הַמְּלֵאכִים. וַיַּעֲבֹר ה' עַל פְּנֵיהֶם אֶת כָּל הַחַיָּה
 וַהֲבִתְהִמָּה וְהַעוֹף, וַיֹּאמֶר: קְרָאוּ שֵׁם לַיְצוּרִים הָאֵלֶּה. וְלֹא יָדְעוּ הַמְּלֵאכִים
 לְקִרְאָ לָהֶם שְׁמוֹת. אִזּוֹ קָרָא ה' אֶל הָאָדָם וַיֹּאמֶר: מָה הַשֵּׁם אֲשֶׁר
 הִקְרָא לְבַהֲמוֹת הָאָרֶץ וְלַעוֹף הַשָּׁמַיִם? וַיַּעַן הָאָדָם וַיֹּאמֶר: לָמָּה אֶקְרָא
 שׁוֹר, לָמָּה - אֶרְנָה, לָמָּה - גֶּשֶׁר; וְעוֹד בְּאֵלֶּה. - וְכִּי הַשֵּׁם אֲשֶׁר תִּקְרָא
 לָהּ? שְׁאֵלְהוּ ה'. - וַיַּעַן: לִי יָאֵה לְהִקְרָא אָדָם כִּי נִבְרָאתִי מִן הָאָדָם ה'.
 עָתָה אֶמְרֶנָּה לִי, מָה הַשֵּׁם אֲשֶׁר תִּקְרָא לִי? שְׁאֵלְהוּ ה' עוֹד. -
 וַיַּעַן הָאָדָם: לָמָּה יָאֵה לְהִקְרָא אֲדָנִי, כִּי אַתָּה אֲרוֹן הַכֹּהֵן. - אִזּוֹ אָמַר
 ה' אֶל הַמְּלֵאכִים: הֲרֵאיתֶם מָה חָכֵם הָאָדָם אֲשֶׁר בְּרָאתִי? לִכֵּן אֵל
 תִּבְנוּ לוֹ עוֹד וְאֵל תִּתְּנוּ עָלָיו!

7.

הַיְלָדִים וְהַיְרֵחַ.

Луна	מָאָד	1 יָרֵחַ.
Заходить, прийти	אוֹנִטְעֵרְנֵעֵלֶען, קָאָמְמֶען	2 בּוֹא.
Играть	שְׁפִיעֵלֶען	3 הַשְׁתַּעֲשַׁע, שַׁחֵק.
Спѣшить	אֵיילֶען	4 מְהֵר, הִחֵשׁ (חֹשׁ).
Прибавляться, увеличиваться	גִּרָאָם ווערדען, צוֹנְעֵתְמֶען	5 גָּדֵל.
Сдѣлать	מַתֵּן	6 עָשָׂה.
Благость, безность	לֵיעֵבֵלִיכְקֵייט, גִּימֶע	7 נָעַם.

Быть тронуту	געריהרט ווערדען	8	הַבְּמִיר .
Напрягаться	זיך אַנשטרענגען	9	הַתְּאַמֵּץ .
Стоять	שטעהען	10	עָמַד .
Благодарность	דאַנק	11	הַנּוֹדָה .
Безпокоиться, заботиться	זאָרגען, זיך בעאַנגרוהיגען	12	רָאָג .
Мѣшкать	פֿערוויילען	13	אַחַר .
Поле	פֿעלד	14	שָׂדֶה .
Забывать	פֿערגעססען	15	שָׁכַח .
Возвращаться	צוריקקעהרען	16	שׁוּב .
Восходить	אויפֿשטייגען	17	עָלָה .
Испугаться	ערשרעקען	18	הִבְהִיל .
Ласковость, любовь	פֿריינדליכקייט, ליעבע	19	יְדִירוּת (יְדִירוּת) .
Жалость	מיטלייד	20	רַחֲמִים .
Сила	קראַפֿט	21	כֹּחַ .
Дверь	טהיר	22	פֶּתַח .
Дорогой, любимый	טהייער, ליעב	23	יָקָר .
Жилище	וואָונונג	24	בֵּית . (שִׁבּוֹן) .
Бѣгать	לויפֿען	25	רוּץ .
Закрывать	בעזיעקען	26	פָּסַח .
Бояться	פֿירכטען	27	חָרַד .
Плакать	וויינען	28	בָּכָה .
Найти	פֿינדען	29	מָצָא .

Вечеръ	אבענד	30 ערב .
Производить	הערפֿאַרבריינגען	31 הַפֿק (פּוק) .
Укрѣпляться	זיך שטאַרקען	32 הַתְּעוֹדֵד .
Ясный	קלאַר, העלל	33 בְּהִיר .
Нога	פֿוס	34 רֶגֶל (בְּנֵלִים), נִי .
Обращаться	זיך ווענדען	35 פֿנה .
Комната	ציממער	36 חֶדֶר .
Мать	מוטטער	37 אַם .
Дворъ, улица	דרויסען	38 הויף .
Хороший, доброта	גוט, גוטע	39 טוב, טובה .

1) Lune. — *Moon*. 2) coucher, venir. — *to undergo, come*. 3) jouer. — *to play*. 4) hâter. — *to speed*. 5) devenir grand. — *to grow great*. 6) faire. — *to make, do*. 7) Bonté, Amabilité. — *Goodness, Amiability*. 8) être touché. — *to be affected*. 9) se tenir debout. — *to stand*. 10) s'efforcer. — *to make efforts*. 11) Remerciement. — *Thank*. 12) se soucier, inquiéter. — *to care, be troubled*. 13) tarder. — *to loiter*. 14) Champ. — *Field*. 15) oublier. — *to forget*. 16) retourner. — *to return*. 17) monter. — *to mount*. 18) s'effrayer. — *to take fright*. 19) Amour, Tendresse. — *Love; Kindness*. 20) Pitié. — *Pity*. 21) Force. 22) Porte. — *Door*. 23) cher. — *dear*. 24) Demeure. — *Dwelling*. 25) courrir. — *to run*. 26) couvrir. — *to cover*. 27) pleurer. — *to weep*. 28) trouver. — *to find*. 29) avoir peur. — *to fear*. 30) Soir. — *Evening*. 31) produire. — *to produce*. 32) se fortifier. — *to strengthen*. 33) clair. — *clear*. 34) Pied. — *Foot*. 35) se tourner. — *to return*. 36) chambre. — *Room*. 37) Mère. — *Mother*. 28) dehors. — *outward*. 39) bon, Bonté. — *good, Goodness*.

הַשְׁמֵשׁ כָּבֵד בָּאָה, וְחַשְׁפָּה הוֹלָה וְגִבֵּל. כָּל הַיְלָדִים אֲשֶׁר
הִשְׁתַּשְׁעוּ עָלָיו בַּחַיִּים, כָּבֵד מְהֵרָה לְלֵבָת הַכְּנִיָּה. כַּקִּשְׁנֵי יְלָדִים אֲחֵרִים:

מאד להשתעשע על פני השדה, וכשחכם שכחו פי עליהם לשוב הביתה, במרם ובא הלילה. ויהי כראות הילדים פי הלילה כבר פסקה בחשך את כל הארץ, ונחרדו מאד ויחלו לקפות, פי ביתם הנה רחוק מהשדה, ולא יכלו למצא הדרך בתשבת הלילה. פתאם ראו אור גדול מאחרי עצים הער: זה הנה הירח, אשר הופיע על פני השמים. וכראות הירח את הילדים, ויאמר אליהם: ערב טוב עליכם, ילדי, מה אתם עושים עתה בחשך על פני השדה? — בראשונה נבהלו הילדים מאד, אך בראותם כי פני הירח מפיקים נעם וידידות, התעוררו ונענו לאמר: אהה! הנה אחרנו לשחק בשדה, ועתה לא נוכל למצא את הדרך לבית אבותינו, פי חשך בחוץ. ויבכו מאד, עד פי נבכרו בחמי הירח עליהם, ויאמר: אם יודעים אתם את בית אבותיכם, הגיזו להאיר לכם מעט ומצאתם את הדרך. ונעש הירח באשר אמר, ונלך לפניהם, ויאיר להם את הדרך כמו ביום קהיר. ותילדים התאמצו וירוצו בכל-פח רגליהם הקטנות, וימצאו את הדרך. ובעמדם לפני פתח משכנם, פנו אל הירח ויאמרו: תודה לך, ירם יקר, כי האירו לנו בטובה הגדול. והירח ענה: אין דבר, ילדי! עתה תחישו לבא הסדרה, פי כבר דאגה לכם אפכם.

8.

הַבֵּית הַפֶּאָר.

Солдаты	וזלדאט	1 איש-צבא.
Храбрость	מוטה	2 אמן.
Развалившийся	הינגעשטרעקט	3 סרוח.
Тихо, тайно	לייזע, היימליך	4 לט לאט.
Ножны	שיידע	5 תער.
Глупецъ	שהאר	6 פסיל.

Армія, войско	ארמעע, העער	7 צָבָא .
Разсказать	ערצאָהלען	8 סִפֵּר .
Трава	גראַס	9 עֵשֶׁב .
Вынимать	הערזיסציהען	10 הוֹצֵא (יציא) .
Отрубить	אַבהויען	11 קָצֵץ קָצְתִי ; אָקֵץ
Отрѣзать	אַבשניידען	12 פָּרַת פָּרְתִי .
Медвѣдь	באַר	13 הַבֵּ .
Лежать	ליעגען	14 שָׁכַב .
Приближаться	זיך נאַהערן	15 קָרַב .
Мечъ	שווערט	16 הַרְבֵּ , נִי .
Лапа, ла- донь (האַהלע האַנד)	טאַטצע	17 פֶּתַ , נִי .
Думать	דענקען	18 חִשַּׁב .
Сердце	הערץ	19 לֵב , לֵבָב , לֵבִי , לֵבִי , הערץ
Мигъ, минута	מינוטע	20 רֵגַע , (רָגַעִים , רָגַעִי) . אויגענבליק , מינוטע

1) Soldat. — Soldier. 2) Courage. 3) étendu. — stretched.
 4) bas, secrètement. — still, secretly. 5) Fourreau. — Sheath. 6) Sot. —
 Stupid fellow. 7) Armée. — Army. 8) raconter. — to relate.
 9) Herbe. — Grass. 10) tirer. — to take out. 11) abattre. — to cut away.
 12) couper. — to cut away. 13) Ours. — Bear. 14) être couché. —
 to lie. 15) s'approcher. — to approach. 16) Glaive. — Sword. 17) Patte
 (Paume de main). — Paw (Palm of the hand). 18) penser. — to think.
 19) Coeur. — Heart. 20) Instant, Minute.

איש צבא התפאר לפני רעיו בכחו הגדול ובאמץ לבו, ונספר

לָהֶם בְּדָרִים הָאֵלֶּה : בְּאֶחָד מֵהַלֵּלוֹת הַלְבִּיתִי בְּדָרְךָ , וְאָרָא וְהִנֵּה חִנָּה
גְּדוּלָה וְשִׂחֻרָה , שׁוֹכֶבֶת סְרוּחָה עַל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה . וְאֶקְרַב אֵלֶיךָ בְּלֹמֶ ,
וְהִנֵּה הִיא רֹב . אַךְ אֲנִכִּי לֹא נִבְהַלְתִּי מִפְּנֵיו , וְאוֹצִיא אֶת חֲרָבִי
מִתְעַרְהָ , וְאֶקְיָץ אֶת כַּפּוֹ בְּרִגְעַ וְאֶשׁוּב לְדָרְבִּי . — הִוֵּי , קְסוּל ! קְרָא
אֶחָד הַשּׁוֹמְעִים , לָמָּה זֶה לֹא כָּרַת אֶת רֵאשׁוֹ רֵאשׁוֹנָה ? — גַּם אֲנִי
חֲשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת כְּזֹאת , עֲנֵה מִתְּפָאֵר , אֲבָל רֵאשׁוֹ כָּבֵד נִכְרַת בְּמֵרֶם
אָבּוֹא (=בְּאֵתֵי) אֵלָיו . —

9.

הִילָךְ הַרְחוּם .

Умилосердиться	זִיךְ עֲרַבְאֶרְמֵעַן	1 רְחַם, חֲמוּל .
Бабочка	שְׁמַעְטְמַעֲרֵלִינֵג	2 צִפְרֶת* .
Говорить	שְׁפֹרַעֲכֵעַן	3 דִּבֵּר .
Удерживать, пре- пятствовать	אָבְהֶאֱלֹמֵעַן , פֶּעֲרוּוַעֲהֶרַעַן	4 הִנִּיא (נוֹא) .
Порхать	הַעֲרוּזְמֶפֶלֶאֱטְמַעֲרֵן	5 עוֹפֵף .
Знакъ	צִיִּיכֵעַן	6 אוֹת .
Умерщвлять	טֹאדְמַעַן	7 הָמַת .
Окно .	פֶּעֲנַסְטַעֲר	8 חֲלוּן .
Желать, хотѣть	וּוִינִשְׁעַן , וּוְאָלְלַעַן	9 חָפֵץ

1) s'apitoyer.—to pity. 2) Papillon.—Butterfly. 3) dire, parler.—to say, talk. 4) retenir, empêcher.—to restrain, impede. 5) voltiger.—to flutter. 6) Signe.—Token. 7) tuer.—to kill. 8) Fenêtre.—Window. 9) désirer, vouloir.—to wish, will.

— אִמּוֹי קְרָא יוֹאֵל תְּקַסֵּן , הִנִּיא־נָא אֶת אֲחוֹתֵי מִקְמִית אֶת הַצִּפְרֶת
הַיָּפָה הַמְעוֹפֶפֶת עַל פְּנֵי חֲלוּן .

— טוב דברת, בני הנקר, אמרה האם בידידות, הנני רואה פי
 חומל אהה גם על יצור קטן; אות הוא פי לב טוב לה, והיית
 לאיש טוב.
 — לא, אמי! ענה תלד, אבל קפץ אני להמית את הצפרת בודי. —

10.

ידידי תקמן גר ודברי־תכמתו.

Тѣтя	טאנטע	1 הונדה .
Другъ	פריינד	2 ידיד .
Надѣяться	האפפען	3 קוה .
Читать	לעזען	4 קרא .
Взять	נעהמען	5 לקח (אקח, קח) .
Приказаніе	בעפעהל	6 פקודה, מצוה .
Разъ	מאל	7 פעם, נ.
Годъ	יאהר	8 שנה (שנים) .
Возрасть	אלטער	9 גיל .
Любить	ליעבען	10 אהב .
Сласти	זיסינקייטען	11 ממתיקים .
Противорѣчить, чваниться	ווידערשרעכען, זיך ביטמען לאססען	12 סרב* .
Вчера	נעסטערן	13 אתמול .
Посѣщать	בעזוכען	14 בקר .
Множество	מענגע	15 קמון .
Дѣло	טהאט	16 מעשה .

Искривлять	פֿערקריממען	17 עֵנָה .
Кушать	עססען	18 אָכֵל .
Милый, приятный	ליעבליך, אָנגענעהם	19 נְעִים .
Приказывать	בעפֿעהלען	20 צִוָּה .

1) Tante. — Aunt. 2) Ami. — Friend. 3) espérer. — to hope.
4) lire. — to read. 5) prendre. — to take. 6) Ordre. — Command.
7) Fois. — Time. 8) An. — Year. 9) Age. 10) aimer. — to love.
11) Douceurs. — Sweet things. 12) contredire; se faire prier. — to con-
tradict. 13) Hier. — Yesterday. 14) visiter. — to visit. 15) Multitude.
16) Acte. — Deed. 17) tordre. — to crook. 18) manger. — to eat.
19) Gentil. agreeabl. — Kind, agreeable. 20) Ordonner. — to order.

ידידי הקטן גד, הוא ילד בן חמש שנים. יפה ונעים הוא ככל
הילדים אשר בגילו, ואבותיו אוהבים אותו מאד, פֿאַשר יאָהבו כָּל
האבות את ילדיהם. אָנכי בע לאָביו, ובבֿקרֿי בבית־אביו, איהב
אני להשתעשע עם הילד הנעים, ואני מתענג מאד גם על עיניו
הגדולות והשחורות, גם על דבריו. והנני לספר גם לכם, קוראי
הקטנים, דברים אחרים מהמון מעשיו, ואקנה פי גם אתם תתענגו
עליהם:

פעם אחת בלכת גד לבקר את דוד בעהו, ותאמר לו אמו:
הנה נתנה לך דודתך אתמול המון־מפתקים, קח אתה אחרים
מהם, ונתתם לדוד. — גד ענה פניו בשמעו את הפקדה הזאת, כי כל
אשר לו נהן לרעו, רק לא מפתקים האהובים לו מכל. אף הן מצנת
האם היא ואין לקרב — ובכן עשה גד פֿאַשר צִוָּה.
לעת ערב שב גד הביתה. ותשא־להו אמו: הנתת לדוד את
המפתקים? השמח דוד עליהם?

- פן , ענה גר , גמלים לו , נאחריון לקחתים מ'גרו , נאכלים .

(המשך)

Лавка	בודע	1 קנות (קניוה) , נ' .
Купить	קויפען	2 קנה .
Послать	שיקען	3 שלח .
Ровь	גראבען	4 תעלה .
Таять	צערשמעלצען	5 המס (מס) :
Прыгать	שפרינגען	6 קפיץ , קפיץ .
Суша	מראקנעם לאנד	7 יבשה .
Изумление	ערשמוינען	8 תמהון .
Сохрани Бога!	בעהימע !	9 חלילה !
Промокать	נאסס ווערדען	10 רטב .
Смѣяться	לאכען	11 צחק (שחק) .
Сахаръ	צוקער	12 נפת .
Радоваться	זיך פרייען	13 שמח , שיש .
Услаждать	פערזיסען	14 המתק .
Падать	פאלען	15 נפל (אפל) .
Горькое	ביטטערעם	16 ממרורים (מר) .
Сокровище	שאטין	17 אוצר .
Искать	זוכען	18 בקש .
Обманывать	בעמריגען	19 בגד .
Обиженный	בעשאטט , בעלידיגט	20 נבלם .
Высасывать	אויסזיגען	21 מצין .

Простота, (אונשולד), איינפאלט, (невинность)		22 תם, תמָה.
Деньги, (серебро) געלד, (וילבער)		23 פֶּסֶף.
Радость	פֶּרִידע	24 שְׂמֵחָה, שְׂשׂוֹן.
Исчезать	פֶּרשווינדען	25 הָעֵלֶם.
Пища	שפּיזע	26 מֵאֲכָל (אָבֵל).
Оставлять	פֶּערלאסען	27 עָזַב.
Спасать	רעטמען	28 הִצִּיל (נצֵל).
Лазить	קלעטמען	29 תִּפֶּשׁ (טפֶּס*).
Никогда	ניעמאלס	30 מֵעוֹלָם לֹא.
Гнѣвъ	צָרָן	31 קִצְףָה.
Подозрѣніе	פֶּערדאכט	32 הִשְׁדָּה*.
Удержаться	זיך איינהאַלטען	33 הִתְאַפֵּק.
Годиться	טויגען	34 צָלַח.
Нутрѳ	אינגערעס	35 קָרַב (קָרָב).

1) Boutique.—*Shop*. 2) acheter.—*to buy*. 3) envoyer.—*to send*. 4) Fossé.—*Pit*. 5) se fondre.—*to melt*. 6) sauter.—*to jump*. 7) Terre ferme.—*dry land*. 8) Étonnement.—*Astonishment*. 9) Dieu préserve!—*beware!* 10) être mouillé.—*to get wet*. 11) sourire.—*to smile*. 12) Sucre.—*Sugar*. 13) se réjouir.—*to rejoice*. 14) adoucir.—*to make sweet*. 15) tomber.—*to fall*. 16) Amertume.—*Bitterness*. 17) Trésor.—*Treasure*. 18) chercher.—*to seek*. 19) tromper.—*to deceive*. 20) offensé.—*offended*. 21) sucer.—*to suck out*. 22) Naïveté (Innocence).—*Simplicity (Innocence)*. 23) Argent.—*Money (Silver)*. 24) Joie.—*Joy*. 25) disparaître.—*to disappear*. 26) Aliment. 27) quitter.—*to forsake*. 28) sauver.—*to save*. 29) grimper.—*to climb*. 30) jamais.—*never*. 31) Colère.—*Anger*. 32) Soupçon.—*Suspicion*. 33) se retenir.—*to abstain*. 34) être boe à.—*to suit*. 35) Intérieur.—*Interior*.

פעם אֶתְרַת אַמְרָה לֹא אִמּוֹ: לֵךְ בְּנִי אֶל הַקְּנוֹת, וְקַנְה לִי מַעֲט נֶפֶת, - הַיֶּלֶד שֶׁשׁ מֵאֵד עַל הַמְּצוּה הַזֹּאת, וְנִקַּח אֶת הַכֶּסֶף מִיַּד אִמּוֹ וְנִעְלָם כְּרַגַע. - גַּד שֶׁמַּח הַמִּיד בְּצוֹת לֹא אִמּוֹ לִלְכַת לְקַנּוֹת דְּבַר בְּקַנּוֹת; אֲךְ בְּיוֹתֵר גְּדוֹל שֶׁשׁוֹנוֹ בְּהַשְׁלָחוֹ לְקַנּוֹת נֶפֶת, בִּי יֶלֶד חֶכֶם כְּמֵהוּ יָדַע אִשֶׁר הַנֶּפֶת מִמֵּתִיק הַמֵּאכְלִים, וּמִמֵּתִיקִים אַהֲבַ מֵאֵד, כֹּאֲשֶׁר רֵאִיתֶם.

גַּד קַנְה אֶת הַנֶּפֶת וְנִרְץ בְּשִׂמְחָה הַבֵּיתָה. וְיֵהִי בְּעֵבְרוֹ עַל פְּנֵי תַעֲלָה קִטְנָה, וְתִכְשַׁלְנָה רַגְלָיו, וְהַנֶּפֶת נִפְלָה בְּפִי הַתַּעֲלָה. הִי, מַה אַעֲשֶׂה עִתָּה? חֲשַׁב גַּד בְּלִבּוֹ, הֵן אִם אֶעֱזוֹב אֶת הַנֶּפֶת בְּמִים, וְנִמְסָה. וְאוֹ לֹא תִתֵּן לִי אִמִּי מִמֵּתִיקִים, כִּי אִם בְּמִירוֹרִים; וּבִכֵּן עָלִי לְהַצִּיל אֶת הַנֶּפֶת, וְנִעֲבֹר עָלַי מָה! - וּבְאַמִּיץ-לֵב קִפֵּץ אֶל הַתַּעֲלָה, וְיוֹצֵא אֶת אוֹצְרוֹ הַיָּקָר, וְיִתְפַּשֵׁשׁ וְיַעֲלֶה אֶל הַיֵּבֶשָׁה.

וְאִם גַּד בְּרֵאוּתָהּ כִּן בְּנָה מְאֻחָד מְעֻשְׂהוּ מֵאֵד, וְתִלְךְ לְבַקֵּשׁ בְּחוּץ. וְמַה גְּדוֹל תְּמַהוֹנָה בְּמִצְאָה אוֹתוֹ יוֹשֵׁב אֶצֶל הַתַּעֲלָה וְאוֹכֵל אֶת הַנֶּפֶת! מַעוֹלָם לֹא עָלָה עַל לִבָּהּ, כִּי גַד יִבְגַּד בָּהּ כִּכְהָ! - אֲבָל, גַּד! קְרֵאָה בְּקִצְף, הֵנֶךְ אוֹכֵל אֶת הַנֶּפֶת אִשֶׁר קִנִּית לִי! - חֲלִילָה לִי מְעֻשׂוֹת כּוֹזֵת! עֵנָה גַּד נְכֹלָם מֵאֵד עַל הַחֲשָׁד הַזֶּה; הַדְּבַר הִיָּה כִן: בְּלִכְתִּי מִהַחֲנוּת נִפְלָה הַנֶּפֶת בְּמִים וְתִרְטַב זֹלְכֵן הַנְּנִי מוֹצֵץ אֶת הַמִּים מִקְרֵבָה. - הָאֵם לֹא יִכְלָה לְהַתְּאֵפֵק מִצְחוֹק עַל תְּמַת הַיֶּלֶד; וְאוֹלָם הַנֶּפֶת לֹא צִלְחָה עוֹד לְפָל

(פוה)

Испытать, עֲקוֹזְמִינִירֵעַן, עֲקוֹזְמִינִירֵעַן, נִסָּה. 2 יוֹם יָמִים
экзаменовать
День מֵאֵד

Курица	הוֹרֵן	4 תְּרִנְגֵּלֶת* .
Пѣтухъ	הַחֵן	5 תְּרִנְגֵּל* .
Веселый	מוֹנְטֵר	6 עֵלֶזְוֹ (שְׂלִיחַ) .
Подумать, внимать	אויִפֿמֵרְקֵעֵן, נאַדֿרֵעֵנְקֵעֵן	7 הַתְּבוּנָה .
Понимать	פֿערשטעהען	8 תִּבֵּן (בִּין) .
Деревня	דֶּאָרף	9 פֶּפֶר .
Новый	נײַ	10 הַדֶּשׁ .
Жеребенокъ	פֿיללען	11 סִיחַ* .
Гребешокъ	האַהנענקאַם	12 פֶּרְבֵּלֶת* .
Стоймя	אויִפֿרעכט	13 קוֹמְמִיּוֹת .
Гусь	גאַנַס	14 אָז* (אַזִּים) , ז .
Городъ	שטאָדט	15 עִיר (עָרִים) .
Учиться	לערנען	16 לָמַד .
Учить	לעהרען	17 לְמַד .
Коза	ציענע	18 עֵז, ג' .
Красный	ראַטה	19 אָרֶם (אַדְמָהִים) .
Успѣхъ	פֿאַרטשריטט	20 תּוֹשֵׁיחַ .
Время	צײַט	21 זְמַן , עֵת .
Середина, внутренность	מיטטע , איננערעם	22 תְּנִיָּה (תּוֹךְ , תּוֹכִי) .

1) essayer (examiner).—*to try, examine.* 2) Jour.—*Day.* 3) voyager.—*to travel.* 4) Poule.—*Hen.* 5) Coq.—*Cock.* 6) gai.—*cheerful.* 7) être attentif. — *to be attentive.* 8) entendre. — *to understand*

9) Village. 10) Nouveau. — *new*. 11) Poulain. — *Foal*. 12) Crête. — *Crest*. 13) droit. — *upright*. 14) Oie. — *Goose*. 15) Ville. — *Town*. 16) apprendre. — *to learn*. 17) enseigner. — *to teach*. 18) chèvre. — *Goat*. 19) rouge. — *red*. 20) Progrès. — *Progress*. 21) Temps. — *Time*. 22) Interieur, Milieu. — *Interior, Middle*.

ימים אחרים אחרי הדברים האלה, נסעה אמו אל אדותה. היושבת בכפר לבקרה, ותקח גם את גד אמה. זאת הייתה הפעם הראשונה אשר יצא גד בעירו הגדולה. ואם הלא ידעתם פי בכפר יש המון דברים אשר פחדשים הם לכן עיר גדולה. לכן התאמצה אם גד להראותו וללמדו לדעת את כל הדברים אשר לא ראו עיניו בעירם הגדולה. — ראה נא, בני, אמרה, הנה עו; ושם סיח קטן ועליו; ואלה הן פרנגלות; וזה הגדול העומד קוממיות בתוך ומתנאה בכרבלתו האדמה. זה פרנגל, ועוד באלה.

והגד ראה ויתבונן, וילמד לבעת המון בהמות ועופות. ותשמח אמו מאד על התושבה אשר הוא עושה פלמוד הנה. או הפצה לנסותו ולראות המבין הוא דבר מתוך דבר? ותאמר אליו: הלא תראה, בני, את האווים הקטנים והנעימים האלה? עתה התבונן נא לדעת מי היא אם האווים האלה? — גד חשב ומן רב, ואחר אמר: העו!

11.

יוסף והמלאכים.

Щипать	צופען (רופען)	1 מרט.
Единый	איינציג	2 יחיד.
Уединённый	איינזאם	3 בודד.

Свойство, обы- чай	ארט, נעוואנהייט	4 דרך, משפט.
Колѣно	קניע	5 ברך וברכום ברפואתי.
По	נאך, געמאס	6 על-פי, לפי.
Товарищъ	קאמעראד	7 חבר.
Собака	הונד	8 כלב.
Лизать	לעקען	9 לקק.
Книга	בוך	10 ספר.
Осторожность	פארויכט	11 וזירות.
Имѣніе	דאס גוט	12 נחלה.
Кусать	בייסען	13 נשך (אשה).
Святость	הייליגקייט	14 קדש.
Верхъ	האָהע	15 מעלה, מעל.

1) pincer (plumer). — to pinch (pluck). 2) unique. — only one.
3) isolé.—solitary. 4) Coutume.—Custom 5) Genou.—Knee. 6) se-
lon.—as. 7) Camarade.—Colleague. 8) chien.—Dog. 9) licher.—to
lick. 10) Livre.—Book. 11) Précaution.—Caution. 12) Domaine.—Pro-
perty. 13) mordre.—to bite. 14) Sainteté.—Holiness. 15) le haut.—above.

יוסף הוא ילד קטן, יחיד לאבותיו, אין לו אח ואחות. גם
חברים אין לו, פי אבותיו יושבים על נחלתם הבוחרה, רחוק
מהעיר ומספר. לכן השתעשע יוסף רק עם כלבים קטנים;
נחבריו אלה שחקו אהו על-פי דרכם: לקקוהו וגם מרטוהו
וגשבוהו לפעמים. ויהי היום בשבתו על ברפי אביו ובספר לו
אביו ספרים מספרי הקדש פאשר אהב, וישאל פתאם את אביו:

מה שם בשמים מופעל ? - וינענהו אביו : שם בשמים יש מלאכים
 רבים מאד , ובעלות גלד השמימה ישחקו וישתעשעו אהו .
 והגלד אשר ירע רק את משפט הפלבים בשחקם , שאל
 בזהירות : אבל הן המלאכים לא ישכו ?

12.

איך למד הרוב לתפש .

Милость, благо- склонность	הולד , ננאדע	1 חסד .
Довѣрять	פערטרויען	2 בָּטוּחַ בְּ-
Избавляться	זיך בעפרייען	3 החָלֵץ .
Растерзать	צעררייסען , אויפ־ פֿרעססען	4 מָרַף .
Возьмѣть желаніе	לוקט האבען	5 הִתְאַוָּה .
Легкій	לייכט	6 קָל .
Вонзять	איינשלאגען = שטאָסען	7 תָּקַע .
Спокойно	זיכער , רוהיג	8 בָּטוּחַ .
Вершина	וויפפעל	9 צְמֻרֶת .
Недостатокъ	מאנגעל , פֿעהלער	10 חֶסְרוֹן (חסר) .
Плавильщикъ	שמעלצער	11 מִתִּיק (הפוך , נהר) .
Кошка	קאטצע	12 חֲתוּל* , זו"ג .
Ворчать	ברוממען	13 הָמָה .
Старый	אלט	14 זָקֵן .
Любовь	ליעבע	15 אַהֲבָה .

Искусство, умѣніе	קונסט, דאס קאָנען	16	יְבִלֶת וְיִבְלֶתִי, יָבֵל.
Открывать	אָפֿענען	17	פֶּתַח.
Кора	רינדע (שאַלע)	18	קִלְפָּה*.
Скоро	שנעלל	19	חַיֵּשׁ.
Расши- рять	אויסאיינצנדער שפּעררען	20	פֶּשֶׁק.
Доляжно	באן מוס, עס איזט נאָטציג	21	צָרִיךְ.
Мыло	זייפֿע	22	בְּרִית.
Молодой	יונג	23	צָעִיר.
Угрюмый	מירריש	24	זֹעֵף.
Раздумывать	זיך בעדענקען	25	הִתְעַשֵּׂת.
Сильный	שטארק	26	עוֹ.
Работа, дѣло	אַרבייט, מאַס	27	מְלָאכָה.
Коготь, ноготь	קראַללע, נאָגעל	28	צַפֵּרֶן.
Подниматься	זיך ערהעבען	29	הִתְנַשֵּׂא.
Трещать, дро- жать	ערבעבען, קראַכֵּען	30	רָעַשׁ.
Ярость	וואַוט	31	זַעַף.
Намочить	איינווייכֵן	32	שָׂרַח.
Водить	פֿיהרען	33	הוֹלֵךְ (הָלוֹךְ).

1) Faveur. Bienveillance. — *Favour, Affability.* 2) confier. — *to trust.* 3) se débarrasser de.—*to free one's self.* 4) déchirer (man-
ger).—*to lacerate.* 5) désirer.—*to desire.* 6) facile.—*easy.* 7) enfon-
cer.—*to stick.* 8) sûr, tranquille.—*sure.* 9) Sommet.—*Top.*

10) Manque. — *Deficiency*. 11) Fondue. — *Smelter*. 12) Chat. — *Cat*. 13) grogner. — *to grumble*. 14) vieux. — *old*. 15) Amour. — *Love*. 16) Habileté; Savoir faire. — *Skill*. 17) ouvrir. — *to open*. 18) Ecorce. — *Bark*. 19) vite. — *quick*. 20) étendre. — *to dilate*. 21) il faut. — *he owes*. 22) Savon. — *Soap*. 23) jeune. — *young*. 24) morose. 25) se raviser. — *to bethink*. 16) fort. — *strong*. 27) Travail. — *Work*. 28) Griffes, Ongles. — *Claw, Nail*. 29) s'élever. — *to arise*. 30) craquer; trembler. — *to crack, tremble*. 31) Fureur. — *Rage*. 32) imbiber. — *to soak*. 33) mener. — *to conduct, lead*.

הדב נטה חסדו אל חתול צעיר, ונתחלה אתו באח, ברע.
אבל החתול לא בטח הרבה בידידות רעו החיטה והזנף ויאמר
בלבו: הנהירות היא אם החכמה! אתאמין נא להחליץ מהזמן הזה.
מן ותעשת באחד הימים ומרפני באהבתו העזה.

ויהי היום ויאמר אליו הדב: מתאנה אני לטפס על העצים
כמוך; למדני נא את יכלתך זו!

המלאכה הזאת קלה עד מאד, ענה החתול, אין לך פי אם
לפתוח את צפרניך, ולתקעם בקלפת העץ, ואז תהנשא למעלה
לכחט בדיילך על הארץ.

ונעש החתול לעיני הדב כדבר אשר אמר, ויעל חיש קל
עד צמרת העץ. וישב ויקפוץ ארצה, — והדב פתח ויפשק את
צפרניו ויתקעם בקלפה בכל כחו, עד אשר רעש העץ; אה לא
יכל לעלות, — לא אוכל. אמר בועף: למדני את יכלתך, ואם אין
אכל אותך!

— עקה ירבע אני את החסרון, ענה החתול; צריך לשרות קנעט
את צפרניך. — ויילך את הדב אל מתיח-ברית.

. (ה מ ש ך)

Щурить глазами	כליגצעלן , צוויינקען	1 קָרִין .
Оканчивать	בעענדען	2 כְּלֹה .
Полный	פֶּאָלל	3 מְלֵא .
Соизволять	בעליעבען	4 הוֹאָל יֵאל .
Задь	הינטען	5 אָהוּר .
Ускользнуть, спас- тись	ענטלויפֿען , זיך רעטמען	6 הַמְלֵט .
Половина	האַלפֿמע	7 מְחֻצָּה (חצוה) , חֲצִי .
Грѣхъ	זינדע	8 עָוֹן .
Нерадивый, лѣ- нивый	נאַכלאַסיג , פֶּיִל- ל	9 נְרָפָה (רפה) .
Хитрость	ליסט	10 עֲרֻמָּה .
Убѣжать	פֶּאַרטלויפֿען	11 בְּרִחַ .
Кипящій	זיערענד	12 רוֹתַחַ (רתח) .
Уважаемый	געעהרמ	13 נְכַבֵּד , כְּבוֹד וְכִבְדָּה .
Насилие, напоръ	געוואַלט	14 הַזְקָה .
Голосъ	שטימע	15 קוֹל .
Невинный	אונשולדיג	16 תָּם .
Обманывать	בעטריגען	17 רִמָּה .
Ловкий	געשיקט	18 מְהִיר מְחָר .
Смягчать	זוייך מאַכֿען	19 חֲרַף (כֶּפֶה , רף) .

Котель	קעססעל	20 פֿרוּר .
Класть	לענען	21 שׂים .
Толкать	שמאָסען	22 הָרֶף .
Сжигать, обваривать	פֿערבריהען פֿערברענגען	23 פֿוּה .
Вой	גערוייל	24 יִלְלָה, יִלְלָה .
Чистый, невин- ный	ריין, אונשולדיג	25 נָקִי .
Болезнь	שמערצען	26 פֿאַב .
Желание	וואונש	27 חֶפְזִין .

1) clignoter. — *to winkle*. 2) finir. — *to end*. 3) plein. — *full*.
 4) daigner. — *to daign*. 5) derrière. — *back*. 6) Moitié. — *Half*. 7) se
 sauver. — *to save one's self*. 8) Pêché. — *Sin*. 9) paresseux; négligent. —
careless; idle. 10) Ruse. — *Cunning*. 11) s'enfuir. — *to flee*. 12) bouil-
 lonant. — *boiling*. 13) honoré. — *honoured*. 14) Violence. — *Force*.
 15) Voix. — *Voice*. 16) innocent. 17) tromper. — *to deceive*. 18) adroit. —
alert. 19) ramollir. — *to mollify*. 20) Chaudron. — *Copper*. 21) mettre. —
to lie. 22) pousser. — *to push*. 23) échauder. — *to scald*. 24) Gémisso-
 ment. — *Howl*. 25) pur, innocent. — *pure, innocent*. 26) faire-
 mal. — *to pain*. 27) Désir. — *Wish*.

וּבְנֵי אֵל מִתְיָדֵי-הַבְּרִית .

— אַדוֹנֵי הַמִּתְיָדָה הַיָּקָר! אָמַר הַחֲתוּל וַיִּקְרוּץ אֵלָיו בְּעֵינָיו
 בְּעֶרְמָה, הִרְדָּמָה מְעַט אֶת צַפְרָנֵי הָאָדוֹן הַדָּב, לְמַעַן יוּכַל לְטַפֵּס . —
 וַיִּבְלֹתוּ לְדַבֵּר מִהֵר לְבָרוּחַ מִשָּׁם .
 — בָּקַל לְבָבִי אֲעֲשֶׂה חֶפְזָה! אָמַר הַמִּתְיָדָה אֶל הַדָּב, וַיִּרְאֶהוּ
 פְּרוּר גָּדוֹל מְפֹלָא בְּרִית רַחֲמֵת: הוֹאֲלָמָה, אַדוֹנֵי הַדָּב, וַשִּׁים

בפרור הנה את פסוק הכבודות! - ונעש הדב כדבריו, והפתיה
הרף אותו בתוקה מאחוריו, באמרו לכות את הסיה הרעה. אף
הדב נמלט מהפרור, ונרץ בקול ילל ונכה למתצה, אל התול.
וקלו העמיד פניו בהם ונכני מעין.

- מדיע רפיתני בכה? קרא הדב, וילק את פפיו הכואבות.
ונען התול: מה אעשה לך, ואתה נרפה ובלתי-מהיר במעשיה.
הן עליה הנה לשרות את אפרגיה בפרור זמן רב! אף בקל זאת
הנה רפכו.

(ה מ ש ר).

Завтрашний день	מארגענדער טאג	1 מחר, מחרת.
Кожа, (шкура)	הויט, (פעלל)	2 עור.
Способъ	מיטמעל	3 תחבולה (חבל).
Тиски	שרויבשמאק	4 מכביש*.
Машина	מאשינע	5 מכונה*.
Короткій	קורץ	6 קצר.
Изнутри	פאן דער אינגערן זייטע	7 מפנימה (פנים).
Мастеръ	מייסטער	8 חרש.
Мигать глазами	ווינקען	9 רזם.
Вертѣть	דרעהען	10 היסב (סבב).
Удлинять, протя- гивать	פערלאנגערן, אויסדעהנען	11 שרע. מתת הארה.
Жесткій	הארט	12 קשה.
Столяръ, плотникъ	מישלער (צימערמאן)	13 חרש-עצים.

Тѣснить	דריקקען	14	הַעֵק (עוק) .
Винтъ	שרויבע	15	גָּלִיל .
Летѣть	פליעגען	16	עוֹף .
Ревѣть	בריללען	17	שָׁאג .
Топоръ	אָקסם , בייל	18	קַרְדֵּם .
Камень	שטיין	19	אָבֵן (אָבֵים, אָבֵים) .
Вырвать	אויסרייסען	20	עָקַר .
Жаль	לייד	21	צָר .
Искра	פֿונקע	22	נִיצוּץ —ות ו' .
Сила	שטאַרקע	23	עֶצְמָה , עֶצְמָה .
Неистовствовать	ראוען	24	הִתְהוּוֹל .
Мостовая, поль	פֿלאַסטר (דיעלע)	25	רִצְפָּה .
Всецѣло	גאַנצליך	26	כָּלִיל .
Лицемеръ	הייכלער	27	תָּנָף .
Кричать	שרייען	28	צָעַק .
Боль	שמערץ	29	מָכָאב .
Разбить	צערשעממערן	30	נָפֵץ .
Сосать	זייגען	31	יָנַק (אינק) .
Растерзать	צערשינדען	32	פִּישַׁח .
Острый	שארף	33	חָד .

1) Demain.—*morrow*. 2) Peau (Cuir).—*Skin*. 3) Moyen.—*Means*.
4) Et au.—*Vice*. 5) Machine. 6) court.—*short*. 7) de dedans.—*from
within*. 8) Maitre.—*Master*. 9) clignoter.—*to wink*. 10) tourner.—*to whirl*.

11) prolonger.—*to lengthen*. 12) dur.—*hard*. 13) Mennisier.—*to cry*. 14) serrer.—*to squeeze*. 15) Vis.—*Screw*. 16) voler.—*to fly*. 17) mugir.—*to bellow*. 18) Hache.—*Axe*. 19) Pierre.—*Stone*. 20) Arracher.—*to draw*. 21) c'est dommage.—*It is a pity*. 22) Etincelle.—*Spark*. 23) Force.—*Strength*. 24) rager.—*to rage*. 25) Pavé.—*Pavement*. 26) totalement.—*wholly*. 27) Hypocrite. 28) crier.—*to cry*. 29) Douleur.—*Pain*. 30) briser.—*to break*. 31) sucer.—*to suck*. 32) dilacérer.—*to lacerate*. 33) aigu.—*sharp*.

ביום המתרת נסה הדב עוד הפעם לִמְסָם על העץ ולא יכל; ויאמר אל החתול: לִמְדֵנִי אֵת יִכְלֶתְךָ, וְאִם אֵין אִכְל אוֹתְךָ! — הַמְלֵאכָה הוֹאֵת קֵלָה עַד מָאֵד, עֵנָה הַחַתּוּל, וְאִילָם צִפְרָנְיָה עוֹרָם קִצְרִים, וְעֵלְיָה לְשַׁרְעֵ אוֹתָם יוֹתֵר, בְּאֲשֶׁר אֲנִי מֵרְאֶה אוֹתָךְ בְּזֶה. — וְהַחַתּוּל נִמְתָּ אֵת צִפְרָנְיוֹ, עַד אֲשֶׁר נִרְאָה עוֹרָם מִפְּנִימָה. אֵךְ הַדָּב לֹא יִכְל לַעֲשׂוֹת בֵּן, כִּי צִפְרָנְיוֹ הָיוּ קָשִׁים.

— לְזוֹת יֵשׁ תַּחְבֵּלָה, אָמַר הַחַתּוּל: הִנְנִי לְבַקֵּשׁ מֵאַתְּ חֲרֹשׁ-עֲצִים לְשִׁים אֵת צִפְרָנְיָה בְּמִכְבֵּשׁ, לְמַעַן וּפְתַחוּ מַעַט.

וַיִּלְכוּ אֵל חֲרֹשׁ הַעֲצִים. — שְׁלוֹם לָךְ, אֲדוֹנֵי הַחֲרֹשׁ! אָמַר הַחַתּוּל וַיְרוּזֵם לוֹ בְּעֵינָיו: הִנֵּה יְדִידֵי הַדָּב חִפְּץ לְהֶאֱרִיךְ מַעַט אֵת צִפְרָנְיוֹ. הֲעֵקֶדְנָא אוֹתָם מַעַט בְּמִכְבֵּשׁ. — וַיִּכְבְּלוּתוֹ לְדַבֵּר מִתֵּר לְבָרוּחַ מוֹשֵׁם.

— בָּכַל לְכִי! אָמַר הַחֲרֹשׁ, וַיִּקְרַב אֵת הַמִּכְבֵּשׁ: אָנָּה, אֲדוֹנֵי הַדָּב, הוֹאִילָה נָא לְשִׁים אֵת בְּפִיךָ הַנִּבְבְּרוֹת בְּמִכְבֵּשׁ הַזֶּה.

וַיַּעַשׂ הַדָּב כְּדִבְרָיו. וְהַחֲרֹשׁ חִסַּב אֵת הַגְּלִיל בְּכָל כּוּחוֹ, עַד כִּי יָצָא מִצְּנוֹנוֹת מַעֲצֵי הַדָּב וַיִּזְעַק בְּשָׁאֵב מַעֲצִיטֵת מִדְּאֵתוֹ. אָז

לקח הקרש קרדם בָּרוּ ויאמר להמיתו . אָבֵל הדב קפץ כְּמַתְהוּלָל .
 יחד עם המַכְבֵּשׁ , גָּעַר החלון החוּצָה . וינפץ אֶת המַכְבֵּשׁ אֶל
 אֲבְנֵי הַרְצָפָה , וּנְרָץ בְּקוֹל יִלְלָה הַיַּעֲרָה . וּבָבְאוּ אֶל הַחֲתוּל ,
 הַעֲמִיד הָלוּ אֶת פְּנֵי פֶתֶם וּבְנֵי מַעוֹן , וַיִּקְרָא : וְכֹה ? הַתּוֹכֵל
 עָתָה לְטַפֵּס ! -

- רַע לִי מָאֵד ! הִקְהָה הַדּוֹב וַיִּנְקֵן אֶת פְּסִיוֹ : צַפְרָנִי נִעְקְרוּ
 כְּלִיל וְעוֹרָם נִפְשַׁח .

- צַר לִי עֲלֶיךָ מָאֵד , עֲנֵה הַחֲתוּל הַחֲנָף . כְּנִרְאָה הִנֵּה הַמַּכְבֵּשׁ
 סָד מַעֵט . אָבֵל צַפְרָנִיךָ הִשְׁתַּרְעוּ בְּכָל זֹאת !

(פוה)

Грубый	רָצָה , נִרְאָב	1 גַּם* .
Устроить	איינריכטען	2 עָרַף .
Ждать	ווארטען	3 חִבֵּה .
Надобность	בעדירפניסס	4 צָרָה .
Вниз	אונטען	5 מָטָה .
Бросать	ווערפען	6 הִשְׁלָךְ .
Помощь	הילפע	7 עֲזָרָה .
Быть легкимъ	לייכט זיין	8 קָלִיל אַקָל .
Веревка	שמריק	9 חֶבֶל .
Отпускать	לאַסלאַסען	10 הִרְפֵּה .
Спокойствие, довѣrie	צווערויכט	11 כְּמַחָה .
Глупый	איינפֿאַלטיג	12 פּוֹתָה .

Петля	שלינגע	13) עניבה.
Задунить	ערוורגען	14) חנק.
Уговорить	איבעררעדען	15) פתה.
Тянуть	ציעהען	16) קושף.

1) gros, rude.—*coarse, rude.* 2) arranger.—*to arrange.* 3) attendre.—*to wait.* 4) Besoin.—*Want.* 5) en bas.—*down.* 6) jeter.—*to throw.* 7) Aide.—*Aid.* 8) être facile.—*to be facile.* 9) Corde.—*Rope, Cord.* 10) lâcher.—*to relax.* 11) Confiance.—*Trust.* 12) sot.—*stupid.* 13) Noeud.—*Noose.* 14) étouffer.—*to stifle.* 15) persuader.—*to persuade.* 16) tirer.—*to draw.*

ביום המחרת נסה הרב עור הפעם למפס על העץ ולא יכל ;
 ויאמר אל החתול : למורני את יבלתה ואם אין אכל אותה , רק אל
 ותוליכני עוד אל האנשים הנסים .

— אין לה עוד צרף בעזרת האנשים , ענה החתול , פי צפרני
 ערוכים עתה ופה למפס . ואולם אני יגען אותה ללמוד ראשונה
 למפס כמעלה למטה , או תכל לה המלאכה . כפה קעט . אני
 אעלה על העץ , והשליכתי לה חבל להעלותה בו . והנה בהיותה
 בקצי העץ , נחת לי אות וארפה מהחבל ; או למפס כמעלה
 למטה ; והמלאכה הוואת קלה עד מאד .

הרב הפותה נפתה לרברי היועץ הקנף ; והחתול עלה על
 ענף העץ וישלה את החבל , והרב שם את ראשו בכסחה בעניבה .
 עתה קשכני למעלה ! קרא , והחתול קושף . — הרפה , אוי , הרף !
 חפץ הרב לקרא , אבל לא יכל עוד , פי החבל חנק אורו .
 או גחלץ החתול טרעו החוקה והווצף .

13.

שְׁנֵי הָאָחִים .

«Старший	אָלטערער	1 כְּבוֹר .
Части	וויידען	2 רָעָה .
«Оставаться	צוריקבלייבען	3 הַשָּׂאָר .
Порция	פּאָרציאָן	4 אָרְחָה .
Пастбище	וויידעפלאַץ	5 מְרֻעָה .
Рухлый	צערבראָכליך , מאַרש	6 רְעוּעִי* .
«Опасности	געפֿאָהרען	7 חֲתָחֻתִּים .
Кляцка (шарь)	קנאָדעל (קונגעל)	8 כְּדוֹר .
Наполнять	פֿאַלל מאַכען	9 מִלֵּא .
Насмѣхаться	שפּאַטמען	10 לָעַג (לֵּ-)
Поперемѣнно	אָבוועקסעלנדר	11 חֲלִיפּוֹת .
Мясникъ	פליישער	12 מִבֶּחַ .
Варить кипятить	קאָכען , ווידען	13 זוֹר , בִּשָּׁל .
Наготовлять	בערײמען	14 הֵבֵן (בּוֹן) .
Мостъ	בריקע	15 נִשְׂרָ* , מַעְבְּרָה .
«Отверстie	לאָךְ	16 חוֹר .
Поправлять	אויסבעסערן	17 תַּקֵּן .
Тѣсто	טייג	18 בָּצֵק .
Капуста	קאָהל	19 כְּרוֹב* .
«Стадо	העערדע	20 עֵדָר .

Мелкій скотъ	קליינפֿיעה	21 צאן, זויג.
Богатый	רייך	22 עֵשִׂיר.
Похлёбка	(געקאָכטעם) געריכט	23 גזיר.
Мѣсто	אָרט	24 מָקוֹם.
Старый	אלט	25 יָשֵׁן.
Скважина	ריטצע, שפּאַלטע	26 סָדֶקֶ*
Затыкать	פֿערשטאַפֿען	27 סָכֵר.
Тѣсный, узкій	ענג, שמאַל	28 צר.
Мысль	געדאַנקען, איינפֿאַלל	29 מִחְשָׁבָה, מְזוּמָה.
Поститься	פֿאַסטען	30 צוּם.
Подрядъ	נאַכאַיינאַנדער	31 רְצוּפִים*.
Рядъ	רייגע	32 שׁוֹרָה, שׁוֹרָה.
Опять дѣлать	וויעדער עטוואָס טהון	33 הוֹסֶפֶה (סֶפֶה).
Сторона	זייטע	34 צֵד.
Мудрить	קליגעלן	35 הִתְחַכֵּם.
Страшиться	זיך אָננסמיגען, בע- זאָרנט זיין	36 פָּחַד.
Лежать, ло- житься	ליעגען, זיך לאַגערן	37 רְבִיץ.

1) ainé.—*eldest*. 2) faire paître.—*to pasture*. 3) rester.—*to remain*. 4) Portion.—*Ration*. 5) Pâturage.—*Pasture-ground*. 6) caduc.—*decayed*. 7) Perils.—*Dangers*. 8) Boule.—*Ball*. 9) remplir.—*to fill*. 10) railler.—*to ridicule*. 11) tour à tour.—*by turns*. 12) Boucher.—*Butcher*. 13) bouillir.—*to boil*. 14) préparer.—*to prepare*. 15) Pont.—*Bridge*. 16) Trou.—*Hole*. 17) réparer.—*to repair*.— 18) Pâte.—*Dough*. 19) Chou.—*Cabbage*. 20) Troupeau.—*Herd*. 21) Moutons.—*Betail*.—*Sheep, Cattle*. 22) riche.—*rich*. 23) Potage.—*Broth*.

24) Lieu.—Place. 25) vieux.—old. 26) Fente.—Slit. 27) boucher.—
to stop up. 28) étroit.—narrow. 29) Pensée; Idée.—Thought.
30) jeûner.—to fast. 31) successivement.—successive. 32) Rangée.—
Row. 33) continuer.—to continue. 34) Coté.—Side. 35) subtiliser.—
to subtilize. 36) Craindre.—to fear. 37) être couché.—to lie.

באחת הערים היו שני אחים: הבכור פסיל והצעיר חכם.
הם רעו חלופות, איש יומו, את עדר הצאן אשר למבדח עשיר.
ביום אשר רעה האחד נשאר השני בבית, ויזד נזיד לשניהם,
ונשא את האבל למקום המרעה, ואכלו שם שניהם את ארבתם;
בכה ועשו כל הימים.

ויהי היום והאח החכם רעה את הצאן, והפסיל הבין את
האבל; וישא את הנזיד אל השדה. על הרפו בא אל גֶּשֶׁר וישן
ונרוע העובר על פני תעלה קטנה. ונרא הפסיל את החורים
והסדקים אשר בגֶּשֶׁר, ויאמר בלבו: המעפרה הזאת מלאה
סתממים, הבה אמתקנה, פן יפל בעדה אדם או צאן המזומה.—
ונחל לממן. ויספר את החורים בברייתו הבצק, ואת הסדקים
הצרים מלא ברוב. אז עבר על הגֶּשֶׁר בלב בטיח, ובבאו
השדה וישאלהו אחיו: איה אכלנו? ויצחק הפסיל ונען: אכל אין
אתי, אבל מחשבה מחבטה היתה בלבי: הנה תקנתי את הגֶּשֶׁר
למשן יוכל עסוד; את ברייתו הבצק שמתי בחוריו ואת הסרוב
בסדקיו. עתה גלה עליו לבטח ולא נפול בעדו אנחנו וצאננו.

— אכן איש-קומות אמה, אחי! לעג לו האח החכם; ובכל
זאת ישמח לבי כי עליך מחר לרעות את העדר ועלי להבין את
אכלנו. לולי כן פי עתה צמנו שני ימים רצופים. אבל זאת אמר
לה: ברעותך מחר את הצאן, אל נא תוסיף עוד להתחכם על פי
ברכה. אין לה רק לראות כי הרבצנה הצאן שורות, שורות, אשה
בצר אחותה, אם בדה תעשה אבטח ולא אפחד.— פן אעשה ענה הפסיל.

(המשך).

Не хотѣть	ניכַם וואָללען	1 מַאָן .
Указать, учить	צייגען, לעהרען	2 הורוֹת (ורה) .
Порядокъ, рядъ	אַרדנונג, רייע	3 סֵדֶר .
Спокойствіе	רוהע	4 מְנוּחָה (נוח) .
Пропадать	פֿערלאָרען גערן (זיין)	5 אָבֵד .
Почевать	נאַכמיגען	6 לֹן .
Крупа	גרויפען	7 גָרֶשׁ .
Прогнѣваться	צירנען	8 קָצֵף .
Палка	שמעקען	9 מַטָּה .
Горшокъ	מאַפּף	10 סִיר .
Правиться	געפֿאללען	11 יָשֵׁר (בעיני) .
Полный, совершенный	גאַנץ, פֿאַללשמאַנדיג	12 שָׁלֵם .
Тусклый, мрачный	פֿינסטער	13 אָפֵּל .
Торопиться	אַנגסטליך פֿליעהען	14 קָפֹז (הקפּוֹז) .
Прекословить, быть строптивымъ	ווירערשפענסטיג זיין	15 מָרָה (המָרָה) .
Бить	שלאָגען	16 תִּפֶּה (נכה) .
Удивляться	זיך וואונדערן	17 תִּתְפַּלֵּא .
Сдвигаться	זיך ריהרען	18 מוֹז .
Вставать, подниматься	אויפֿשמעהען, זיך אויפֿהעבען	19 קוּם .
Сунъ	זופּפע	20 מָרַק .

21 הַיָּשֵׁב (שׁוֹב) . צוריקבריינגען
 Возвращать = קעהרען

1) ne vouloir.— *not will.* 2) indiquer, instruire.— *to indicate, teach.* 3) Ordre.— *Order.* 4) Tranquillité.— *Quiet.* 5) être perdu.— *to be lost.* 6) passer la nuit.— *to pass the night.* 7) Gruau.— *Groats.* 8) se fâcher.— *ta become angry.* 9) Bâton.— *Stick.* 10) Pot. 11) plaire.— *to please.* 12) plein, entier.— *full, whole.* 13) obscur.— *dark.* 14) se hâter.— *to hurry.* 15) désobéir.— *disobey.* 16) battre.— *to beat.* 17) s'étonner.— *to be astonished.* 18) se mouvoir.— *to move.* 19) se lever, relever.— *to rise.* 20) Soupe.— *Soup.* 21) rendre.— *to return.*

ויהי ממחרת והחכם נשאר בבית לבשל את הנזיר, והכסיל
 רעה את הצאן. ולא שמעו הצאן לקולו ותמאנה לרבוץ שורות.
 שורות, באשר ציה. ונקצוף הכסיל מאד ונקרא: הנני אלכם,
 ממרים! הנני להורותכם לעשות כחפצי! — ונקח מטה גידו ונה
 את הצאן ומיתנו עד אמת; ואחר השקיבן בסדר, שורות, שורות:
 אז בא האח החכם, וסיר הגיד גידו. ויתפלא בראותו את
 הצאן רובצות במנוחה, בסדר יפה, ונקרא: האח, הנה סדר
 באשר אהבתי!

— הישר הדבר בעיניך? אמר הכסיל שמם בנפשו. אמנם
 בראשונה מרו אותי מאד כי מאנו לשמוע בקולי, אז התחפמתי
 ונאף אותן ואמיתן; ועתה לא המישינה ממקומן!
 — אי שמום! צעק האח החכם, מה זאת עשית? הנה עתה
 אבדנו, אבדנו!

— אל תאמר כזאת! ענה הכסיל במנוחה שלמה. אנחנו
 אבדנו? איך נאבד? הן כל מוצאנו ישיבנו הביתה!
 — כסיל בכסילים! צעק השני בקצף: הן המבח ומיתנו באשר
 המה אמה את צאנו. עתה קום ונברח מזה פרע! — וישאו את
 בגליהם וירוצו ככל וכלתם; ויבאו ביער אפל, ויעלו על עץ ללון

שם. וגם את סיר הנזיר, מרק ונרש, לקחו אהם למעלה, וישבו לאכל, פי בהתפוסם לברוח לא אכלו בשדה.

(סוף.)

Грабитель	רייבער	1 שורד.
Дѣлиться	זיך טהיילען	2 התחלק.
Канать, сочиться	טרייפעלן, רינגען	3 נמף.
Трепетать	ציטטערן, בעבען	4 רעד.
Барабанъ	פויקע	5 תף.
Торопливость, тревога	איילע, איבער-שמורצונג	6 תפוזן.
Выборъ	וואהל	7 בחרה*.
Чась	שטונדע	8 שעה*.
Тяжесть	דיא שווערע	9 כבד.
Длина, расстояние	שטרעקע	10 בפרת-ארץ.
Мѣшокъ	זאק	11 שק.
Добыча	רויב	12 שלל.
Сыпаться градомъ	האנגעלן	13 ברד.
Держать	פעסטהאלטען	14 החזק.
Страшный	פורכטבאר	15 נורא (ירא).
Избирать, предпочитать	וואהלען [פארציהען]	16 בחר.
Перестать	אויפהארען	17 חדל.
Опорожняться	זיך אויסלעערען	18 הורק (ריק).
Ноша, время	לאסט	19 משא.

Условиться	אבמאכען	20 התנה .
Орѣхъ	נום	21 אגוז .
Клониться, пошат- нуться	זיך נייגען, בעוועגען	22 נטה .
Градъ	האגעל	23 ברד .
Потопъ	זינטפלוטה	24 מבול .
Убѣгать	פארטלויפען	25 נום .
Право	רעכט	26 מישפט (שפט) .
Конецъ, истечение	ענדע, פערלויף	27 קץ, סוף .
Утомляться	ערמידען	28 יגע (איגע) .
Выдерживать	אויסהאלטען	29 עצר (פח) .
Совѣтъ	רצטה	30 עצרה (יעץ) .
Всѣцѣло	גאנצליך	31 כלייל .

1) Voleur.—*Robber*. 2) partager.—*to share*. 3) dégoutter.—*to drop*. 4) trembler.—*to trepidate*. 5) Tambour.—*Drum*. 6) Précipitation.—*Precipitance*. 7) Choix.—*Choice*. 8) Heure.—*Hour*. 9) Poids.—*Weight*. 10) Distance. 11) Sac.—*Bag*. 12) Proie.—*Prey*. 13) grêle.—*to hail*. 14) tenir.—*to hold*. 15) effroyable.—*awful*. 16) choisir.—*to choose*. 17) cesser.—*to cease*. 18) se vider.—*to become empty*. 19) Faix.—*Load*. 20) convenir de.—*to stipulate*. 21) Noix.—*Nut*. 22) incliner, vaciller.—*to incline, totter*. 23) Grêle.—*Hail*. 24) Déluge. 25) s'envoler.—*to fly*. 26) Droit.—*Right*. 27) Fin, expiration.—*End*. 28) se fatiguer.—*to harrass*. 29) soutenir.—*to hold out*. 30) Conseil.—*Counsel*. 31) totalement.—*wholly*.

זיך החלו האחים לאכל את ארחתם, שם על העץ, והנה באו שני שודדים וישבו פחת העץ. השודדים הביאו אתם שלל, שני שקים מלאים; בשק האחד היו אגוזים, ובשני — כסף; ויחלו להתחלק את שללם. פתאם נטה סיר הנזיר הצדה, שם על העץ;

וַיֹּאמֶר הַשׁוֹבֵד הָאֶחָד אֶל הַגֵּה נָמֹךְ יִמְּךָ! עוֹרְנוּ
 מִדְּבַר וְהִנֵּה נִפְל נִרְשׁ מִהִסּוּר, וַיִּקְרָא הַשׁוֹבֵד הַשֵּׁנִי: רָאֵה, הִנֵּה
 יִכְרַד הַבְּרָד. — וְשָׁנִי הָאֲחִים הַיּוֹשְׁבִים עַל הָעֵץ חָרְדוּ וַיִּרְעְדוּ מְאֹד,
 וְלֹא הָיָה בָהֶם כֹּחַ לְהַחְזִיק אֶת הַסִּיר עַל הָעֵנָף, וַיִּפֹּל הַסִּיר וְכָל
 מְלֵאוֹ אֶרְצָה. «אָהָה ה'», הִנֵּה מִכּוֹל יוֹרֵד עַל הָאָרֶץ! הַשָּׁמַיִם
 נִיפְלִים עַל רְאֵשֵׁינוּ! הִנֵּה גַם תֵּף נוֹרָא! חַיִּשׁ, נִפְלַט מִזֶּה! בֵּן
 צָעֲקוּ הַשׁוֹרְדִים הַנִּבְהָלִים, וַיְנוֹסוּ בַחֲפוּזִן בְּמַתְהוֹלָלִים, וַיַּעֲבֹדוּ אֶת
 שְׁנֵי הַשָּׁקִים פַּחַת הָעֵץ.

וְשְׁנֵי הָאֲחִים יָרְדוּ מִהָעֵץ, וַיִּמְצְאוּ אֶת הַשָּׁקִים. וַיֹּאמֶר הַחֶכֶם
 אֶל הַבְּסִיל: הִנֵּה שְׁנֵי שָׁקִים, הָאֶחָד קָמָן וְכוּ דְבָרִים קָשִׁים, וְהַשֵּׁנִי
 גְּדוֹל וּמְלֵא אֲנוּזִים. עַתָּה בְּחַר-לָךְ אֶת הַשָּׁק אֲשֶׁר תַּחְפִּיץ. כִּי אַתָּה
 הַבְּכוֹר וְלָךְ מִשְׁפַּט הַבְּחִירָה.

— אֲנִי הַבְּכוֹר! עֲנֵה הַבְּסִיל: לָכֵן לִי הַשָּׁק הַמְּלֵא אֲנוּזִים. כִּי
 הָאֲנוּזִים טוֹבִים לְמֵאֲבָל, וְהַדְּבָר הַקָּשֶׁה אֲשֶׁר בַּשָּׁק הַקָּמָן לֹא יִצְלַח
 לְאֲבָלָה.

וַיִּקְחוּ אִישׁ שָׁקוֹ וַיִּלְכוּ וַיִּחְדּוּ. הַבְּסִיל לֹא חָדַל לְאָכּוֹל אֶת
 הָאֲנוּזִים מִשָּׁקוֹ, כְּכֹל הַדֶּרֶךְ, גַּם נָתַן שְׁנַיִם שְׁלִשָּׁה לְאֲחִיו, עַד
 כִּי בָקַץ שְׁעוֹת אֶחָדוֹת הַזֶּרֶק הַשָּׁק פְּלִיל. וְאוֹלָם הַחֶכֶם יָנַע פַּחַת
 בְּכַד מִשְׁאוֹ, וְלִסּוֹף לֹא עֲצַר פֶּחַם לְשִׂאתוֹ, אִם אָמַר אֶל אֲחִיו: עַתָּה
 תִּיכַל אַתָּה לְשִׂאת אֶת שְׁקִי כְּכַרְתִּי-אֶרֶץ קַטְנָה, כִּי כָּבֵד יִנְעָתִי מְאֹד.
 לֹא! כִּיֹּאת לֹא תִהְיֶינִי! עֲנֵה הַבְּסִיל: הֵן גַּם אַתָּה לֹא נִשְׂאתָ
 אֶתִּי אֶת שְׁקִי. וְאַנְכִי נָתַתִּי לָךְ אֲנוּזִים וְאַתָּה לֹא נָתַתָּ לִּי מְאוּמָה. אִם
 תַּחְפִּץ אַתָּה לְהִקָּל מִמִּשְׁאֵיךָ, הִבֵּה נְחֹלֵק אֶת הַדְּבָר הַקָּשֶׁה, תִּצְוֶי
 לִי וְתִצְוֶי לָךְ, אִם יִקָּל לְשִׁנְיָנוּ.

כְּרֵאוֹשׁוֹתָ מֵאַן הַחֶכֶם לַעֲשׂוֹת פְּעֻצַת אֲחִיו, וַיִּגַּם לְהוֹסִיף
 לְשִׂאת אֶת מִשְׁאוֹ לְבִדּוֹ. אַךְ בְּרֵאוֹתוֹ כִּי כָּשֶׁל פָּחוּ מְאֹד, וְעוֹד
 כִּזְעַם יִפֹּל תַּחְתָּיו. וַיִּשְׁמַע לְדַבְּרֵי אֲחִיו וַיִּתְחַלֵּק אֶת הַבְּסִיף. אִם

קנו להם צאן, ונרעו את עזריהם חליפות, ויגשו פמשקטם
הראשון.

הנגבם רואים, ילדים חכמים, כי גם בלב פסיל, תבא לפעמים
מיחשבה מןהקמה.

14.

תניצוין תקטון אשר אמר להיות לבוכב.

Душа	זעלע	1 נפש.
Широкий, надменный	ברייט, האכמיטהיג	2 רחב.
Молить	פלעהען	3 התחנן.
Приключаться, слу- чаться	צושמואסען, טרעפלען	4 קרה.
Быть бодрымъ	מוטהיג זיין	5 אמיץ.
Скука	לאנגוויילע	6 שממון.
Звезда	שמערן	7 בוכב.
Длинный	לאנג	8 ארץ, ארפה.
Уголь	קאהלע	9 גחלת (קחלים) ג'.
Удовлетворяться	זיך בענגניגען, צופריעדען זיין	10 התפתק.
Спать	שלאפען	11 ישן (אישן).
Просторъ	דיא ווייטע	12 מרחב (רחב).
Миръ	וועלט	13 עולם.
Несчастн. случай	אונגליקספאלל	14 אסון.

Чувствовать	זיך עקעלן, איבער-	15
отвращение	דריססיג זיין	קויץ .
Труба дымовая	שפּאַנשמיין	16
Высота	האָהע	אַרְבֵּה .
Высоко возлетать	האָך פֿליענען	17
Вздохать	זייפֿצען	מָרוֹם (רום) .
Судьба, жребій	לאַזאַס, שיקוצל	18
Пепель	אַשע	הַגִּבָּה עוֹף .
Вспоминать	עראַיננערן זיך, געדענקען	19
Очагъ, плита	העערוי, פלימע	הָאָנֶם .
Холодный	קאַלט	20
Успивать, געלינגען, ערפֿאַלג האַבען, имѣть успѣхъ		גוֹרָל .
Томиться	פֿערשמאַמטען	21
Сіять	גלאַנצען	אַפֿר .
Быть труднымъ	צו שווער זיין	22
Погасать	ערלאַשען	זָכַר .
Печалиться	טרויריג זיין	23
Молодость, молодежь	יוגענד	פֿירִים .
Теплый	וואַרם	24
		קַר .
		25
		אַלֶם, תְּצִלִּית .
		26
		דָּאָב .
		27
		גוֹצִין, הַתְּנוּסָם .
		28
		צו שווער זיין, תְּבִצֵר .
		29
		ערלאַשען, קָבֵה .
		30
		טרויריג זיין, הַעֲצֵב .
		31
		יוגענד, גַּעוּרִים (בְּנֵי הַיָּסֵד) .
		32
		וואַרם, חָם .

1) Ame.—Soul. 2) large, altier.—*broad, haughty*. 3) supplier.—*to supplicate*. 4) arriver.—*to occur*. 5) avoir courage.—*to take courage*. 6) Ennui.—*Tedium*. 7) Etoile.—*Star*. 8) long. 9) Charbon.—*Coal*. 10) se contenter.—*to be satisfied*. 11) dormir.—*to sleep*. 12) vaste espace.—*Room*. 13) Monde.—*World*. 14) Malheur.—*Misfortune*.

15) se dégôûter.— *to repugn.* 16) Tuyau de cheminée.— *Fumnel.* 17) Altitude. 18) voler haut.—*to fly highly.* 19) soupirer.—*to sigh.* 20) Sort.—*Destiny, Lot.* 21) Cendre.—*Ashes.* 22) souvenir.—*to remember.* 23) Foyer.—*Hearth.* 24) froid.—*cold.* 25) réussir.—*to thrive.* 26) se chagriner.—*to grieve.* 27) luire.—*to shine.* 28) être trop difficile.—*to be too difficile.* 29) s'éteindre.—*to go but.* 30) s'attrister.—*to sorrow.* 31) Jeunesse.—*Youth; Young people.* 32) chaud.—*warm.*

היה היה ניצוץ קטן ורחב־נפש, וימאן לשבת על הפירים וינפץ לצאת למרחב ולהתנשא למעלה, למעלה. — אגא, בני, אל משבני! התחננה אמו הנחלת: דע כי העולם קר ורע, ואם תצא למרחב וקרר אסון.

— לא, לא! מי אשר לא יאמץ לא יצליח! ענה הניצוץ הקטן: הנני להתהלך בארץ, גפשי קצה לשבת בפירים, לא אחפוץ לראב בשמון. שלום לך, אמי, שלום לכם, אחי! — והניצוץ עף החוצה דרך הארבה, ונרא והנה מפעל הארבה ינוצץ ככב בשמים.

— מי אתה? הנם אתה ניצוץ כמני? ואי זה הדרך עליה למרום? שאר הניצוץ הקטן בתמהון: הראני נא את הדרך ועליה גם אני אקיה.

— אנכי ככב! אמר הככב במנוחה ניסע לדרך. ככב? דבר הניצוץ לנפשו: הן לא גדול הוא ממני, ומדוע יבצר ממני לעלות למרום ולהתנוסס כמהו? הן כבר עברתי בשלום דרך הארבה והארפה והאפלה. — והניצוץ הקטן הנביה עוף מעלה מעלה, עד אשר־ככה.

ובעת ההיא שככה אם הניצוץ נעצבה על הפירים, ותאמת והאמר: לו הבינו בני הנעורים להסתפק בגורלם, ולא התאוו ללקת בגדולות! לו נשאר בני בפית בי עתה האריה עוד קיים!

ואולם בניצוצות האחרים ישנו כמנוחה באפר הקסם, ולא נברו עוד את אחיהם אשר התאנה להיות לכבב, ואשר פכה בלא-עזת. —

15.

תּוּמָלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּיַלְדוּתוֹ.

Царь	קאניג	1 מְלֶכֶךְ (מְלֶכָה, נ).
Упрямый	הארטנאקיג, אייגענויניג	2 קִשְׁיָה-עֲרָף.
Различный	פֶּערשיעדען	3 שְׁוָנָה.
Начальникъ	בעפֿעהלסהאבער, אָבערהערר	4 שַׁר.
Позволять	ערלויבען	5 הִרְשָׁה.
Приближаться	העראנקאממען	6 הִגִּיעַ (נָגַשׁ).
Громъ	דאָנגער	7 רָעם.
Младенчество	קיגדהייט	8 יְלָדוּת.
Упрямство	אייגענויגן	9 קִשְׁיָה (קִשְׁיָה).
Трудъ	מיהע	10 עֵמֶל.
Герой	העלד	11 גִּבּוֹר.
Отважиться	וואַגען	12 עָרַב-לֵב.
Покровъ, скатерть	דעקע	13 מְכַסֶּה (כֶּסֶה).
Сильный, могучий	שמאָרק, מאַכטיג	14 חֹזֵק.
Пророкъ	פּראָפֿעט	15 נְבִיא.
Затылокъ	נאָקען	16 עֲרָף.

Устранять	אַבשאַפֿען	17 הַיָּמָר (סור)
Напрасно, (ложно)	פֿערניגעבענס, (אַלש)	18 שְׁוֹא (לשוא)
Славить, хвалить	ריהמען, לאַבען	19 הַלֵּל
Соглашаться	איינווילליגען	20 הָאוֹת (א)
Гремѣть	דאַנגערן	21 הַרְעֵם
Ухо	אָהר	22 אָזן (אָזנים), נ'

1) Roi.—*King*. 2) entêté.—*obstinate*. 3) différent. 4) Chef.—*Chief*. 5) permettre. — *to permit*. 6) arriver. — *to arrive*. 7) Tonnerre.—*Thunder*. 8) Enfance.—*childhood*. 9) Entêtement.—*Obstinacy*. 10) Peine.—*Pain*. 11) Héros.—*Hero*. 12) oser.—*to dare*. 13) Couverture.—*Cover*. 14) fort.—*robust, strong*. 15) Prophète.—*Prophet*. 16) Nuque.—*Occiput*. 17) écarter.—*to remove*. 18) vain.—*vainly*. 19) louer.—*to praise*. 20) consentir.—*to consent*. 21) tonner.—*to thunder*. 22) Oreille.—*Ear*.

שְׁלֹמֹה בֶן דָּוִד טָלַף יִשְׂרָאֵל, הָיָה חָכֵם מִכָּל הָאָדָם; בֶּן יִסְכָּרוּ סִפְרֵי הַקִּדְּשׁ. וְאוֹלָם בַּיּוֹם יִלְדוּתוֹ הָיָה כָּכֵל הַיְלָדִים אֲשֶׁר בְּגִילּוֹ: יָפָה, נָעִים, חָכָם, עָלוּ, וְלִפְעָמַיִם נָם קָשֶׁה-דַּעְרָף. — פֶּעַם אַחַת, בְּהִיוֹתוֹ כִּבְּן חֲמִישׁ שָׁנָיִם, עָלָה עַל לְבֹו לְבַלְתִּי אֲכֹל בַּק אֶת הַמֶּאֱכָל אֲשֶׁר יִבְחַר הוּא; וְעַל כָּל מֶאֱכָל אֲשֶׁר שָׁמוּ לְפָנָיו, אָמַר: לֹא אֶכַּל אֶת זֹאת — אִמּוֹ בַת-שִׁבְעָה וּמוֹרָהּוּ נָתַן הַנְּבִיא הַתְּחַכְּמוֹ לְהַסִּיר קִשְׁיוֹ וְהַתְּחַבְּלוֹת שׁוֹנוֹת, אֵךְ כָּל עֲמָלָם הָיָה לְשׁוֹא.

וְיוֹאֵב הָיָה שֶׁר־צָבָא לְמֶלֶךְ דָּוִד, וְהוּא גְבוּר כְּהַלֵּל, וְקוּלוֹ כְּקוּל הָאֲרִיָּה. וַיֹּאמֶר יוֹאֵב אֶל הַמֶּלֶכָה: הַרְשִׁינִינָא לְנִסּוֹת אֶת בְּחִי בַגִּיד קָשָׁה הַעֲרָף; אֲקַנְהָ כִּי לְקוּלִי יִשְׁמַע, כִּי עוֹד לֹא עָרַב אִישׁ אֶת לְבֹו לְסָרַב לִי. — וּתְאוֹת הַמֶּלֶכָה לְעֵצָתוֹ, וּבְלִבָּהּ חִשְׁבָה כִּי נָם הוּא לֹא יִצְלִיחַ.

ויהי כהנע עת האכל לכן המלך, וישבב הנגור הנקן פסת השלחן, וממבסה הארוך והרחב הפרות על בגלי השלחן, הסמירו מעין רואה. אז שמו לפני שלמה את ארחתו, ועוד כתרם יראה את המאכל, ונקרא בפעם בפעם: לא אכל את זאת!

—אכל כנע, ואם אין...! הרעים פתאם באניו קול חוק ונזרא, בקול הבעם. הילך שלמה נבהל מאד, בקשבו פי קול משמים הוא, וימחר ויאכל את אשר שמו לפניו. ומהיום ההוא לא הוסיף עוד לאמר: לא אכל את זאת! —

16.

אהבת-אם.

Вспыхнуть	אויסברעכען	1 פּרִיץ .
Хижина	היטמע	2 סִכָּה .
Пламя	פלאמע	3 לְהִבֵּה (להקרות).
Собрание	פערזאממלונג	4 קָהָל .
Жечь	פערברענגען	5 עָרַף .
Простирать (ломать руки)	אויסברייטען, רינגען	6 פָּרַשׁ (פ').
Хотѣть, соглашаться	וואָללען, איינווילליגען	7 אָבֹה (אָבֹה).
Забота	זאָרנע	8 דָּאָגָה דִּיאָגֶת־.
Волось	האַזר	9 שְׂעָרָה (שער).
Крыша	דאַך	10 גַּג .
Горѣть	ברענגען	11 בָּעַר .
Огонь	פֿייער	12 אֵשׁ טֵשׁ, ווּיַ.

Ужась, смущение	בעשמירצונג , שרעקען	13 בְּהִלָּה .
Кричать	שרייען	14 צָרַח .
Несчастный	אונגליקליך	15 אֶמְלָל .
Бояться	פֿירכטען	16 יָרָא (אירא) .
Тишина	די שטיללע	17 דְּמָמָה (דממת) .
Одежда	קלייד	18 שְׂלֵמָה (שמלה) בְּגָד .
Обнимать	אומארמען	19 חֶבֶק .
Развалина	טריממער , שוטהויפֿען	20 מַפְלָה (מפלח) .
Стучать	פֿאַפֿען , קלאַפֿען	21 דָּפַק .
Пожарь	פֿייערסברונסט	22 בְּעֵרָה .
Вѣтеръ, (воздухъ)	ווינד , (לופֿט)	23 רוּחַ , וַיִּנֵּי .
Охватывать	ערפֿאַססען, אומפֿאַסען	24 אָחַז .
Горькій, (горько)	ביטטער , ביטטערליך	25 מָר .
Постель, ложе	לאַגער , בעטט	26 מְשֻׁבָּב (שכב) .
Страхъ	אנגסט	27 פֿחַד .
Смерть	דער טאָד	28 מָוֶת , וּ
Опалиться	פֿערווענגען	29 חָרַר , חָרָה .
Мышка (рука)	דער אַרם	30 זָרַע , נִי .
Готовъ	בערייט	31 גָּבֹון (גי. בון) .

1) éclater.—to burst out. 2) Chaumière.—Cottage. 3) Flamme.—Flame. 4) Assemblée.—Assembly. 5) brûler.—to burn. 6) tendre.—to extend. 7) vouloir; consentir.—to will, consent. 8) Souci.—Care. 9) Cheveu.—Hair. 10) Toit.—Roof. 11) brûler.—to burn. 12) Feu.—

Fire. 13) Terreur; Confusion.—*Terror; Agitation,* 14) erier.—*to cry.*
 15) malheureux.—*unfortunate.* 16) appréhender.—*to fear.* 17) Calme.—*Stillness.* 18) Vêtement.—*Dress.* 19) embrasser.—*to embrace.*
 20) Ruine.—*Ruin.* 21) frapper.—*to knock.* 22) Incendie.—*Conflagration.*
 23) Vent.—*Wind.* 24) saisir.—*to seize.* 25) amer.—*Litter.*
 26) Lit.—*Bed.* 27) Frayeur.—*Dread.* 28) Mort.—*Death.* 29) brûler.—*to singe.* 30) Bras.—*Arm.* 31) prêt.—*ready.*

בְּחֵצֵי הַלְלוּהָ פִּרְצָה בַּעֲרָה בַּכֶּפֶר . סִכָּה קִמְנָה בַּעֲרָה בְּאֵשׁ ,
 וְהָרוּחַ הַגְּדוּל אֶת הַלְהֵבָה עַד כִּי אָדָמוּ פָּנֵי הַשָּׁמַיִם . כָּל אֲנָשִׁי הַכֶּפֶר
 קָמוּ בְּהֵלָה מִמִּשְׁפָּכָם וַיִּמְהָרוּ אֶל מְקוֹם הַבַּעֲרָה . כָּלֵם אֲמִצּוֹ כַחֵם
 לְכַבּוֹת אֶת הָאֵשׁ , אֵף כָּל עַמְלֵם הָיָה לְשׂוֹא ! הַלְהֵבָה אֲחֻזָּה כָּבֵל
 הַבֵּית , וְהָאֵשׁ בָּבֶר הַגִּיעָה אֶל הַגֶּגֶן .

פְּתָאִים נִשְׁמַע מִתּוֹךְ הַקֶּהֶל קוֹל אִשָּׁה מִר צוֹרְחַת : יִלְדֵי ו יִלְדֵי ו !
 הַנְּהוּ שׁוֹכֵב בַּסֶּכֶה , וְשָׂרָף וְשָׂרָף ! — וְהָאִם הָאֲמִלְלָה פִּרְשָׁה בְּיָדֶיהָ
 כְּמִתְהוֹלְלָה , וַתַּפֵּל אֶרְצָה לְרַגְעִים . אֵף כָּבֵל הַקֶּהֶל לֹא הָיָה אִישׁ ,
 אֲשֶׁר עָרַב לָבוֹ לָבֹא בַּבַּיִת הַבְּנוּעַר . אִו נִשְׁמַע קוֹל אוֹמֵר : מִהָרוּ וְקָרְאוּ
 לְחֵרֶשׁ הַעֲצִים , הוּא אֲמִיץ־לֵב וְלֹא יִירָא מִפְּנֵי הָאֵשׁ . — בָּן , בָּן , קָרְאוּ
 עוֹד קוֹלוֹת : קָרְאוּ לוֹ וְיָבֹא ! חֵישׁ מִהָר ! אִיו ? אִיָּהוּ ?

אָבֵל הָאִם , בְּפִתְחֵיהָ הַגְּדוּל , לֹא אָבְתָה לְחַבּוֹת עַד בּוֹא הַחֵרֶשׁ
 הָאֲמִיץ , וּבְרִאוּתָהּ כִּי מְבַל הַקֶּהֶל אִין אִישׁ חֵשׁ לְעוֹרֵה יִלְדָה .
 וְהָאֲמִץ אֶת לִבָּהּ , וַתִּתְנַפֵּל אֶל הַוֶּה הַסֶּכֶה הַבְּנוּעַרְתָּ . — דְּמִמַּת־מִוֹת
 פְּרוּשָׁה עַל כָּל הַקֶּהֶל . כָּל הַעֲנִיִּים נְטוּיֹת אֶל פֶּתַח הַסֶּכֶה , וְכָל
 הַלְּבָבוֹת דְּפָקוּ בְּחֻקָּהּ .

וְהִנֵּה — מְהִלֵּל שֵׁם ה' ! — הָאִם דְּרַחֲמֵינָהּ שְׂבָה . אֲמָנָם שְׁלֹמוֹתֶיהָ
 נִחְרוּ , אֲמָנָם שְׁעוֹת רֵאשִׁיהָ נִכְווּ בְּאֵשׁ , אָבֵל אֶת יִלְדָה הַצִּילָה . הָיָה
 נִשְׁפָּאָה אוֹתוֹ חֲבוּק בְּרוּעוֹתֶיהָ . וְאֵף יֵצֵא יֵצֵא מִפֶּתַח הַסֶּכֶה הַחוּצָה ,

וישמע קול רעש גדול: הגג נפל תחתיו נינץן, וכל הסבת היתה למפלה.

אז בא הקרש, נכון להחיש עזרה לגלד. —

17.

י״י מִלְחָמָה *

Война, сражение	קריענ, שלאָכט	1 מִלְחָמָה (לחם) .
Вздить верхомъ	ריימען	2 רָכַב .
Бедро	לענדע, היפמע	3 יָרְדָהּ (יָרְדוּ) (יָרְדוּ) .
Гроза	געוויטמער	4 שׁוּאָה, סְעֵרָה .
Благодѣтельный	פֿראָמם, טוגענדהאַפֿט	5 חֶסֶד .
Конь	פֿערד	6 סוּס .
Копьѣ	שפיעם	7 חֶנִּית, נִי .
Молнія	בליטץ	8 בָּרַק .
Родители	עלמען	9 הוֹרִים .
Надѣваться	אַנציעהן, אַנקליידען	10 לְבֹשׁ .
Слуга	דיענער	11 עֶבֶד .
Разбивать	צערשמעטמען	12 פּוֹצֵץ (פֿ) .

1) Guerre.—War. 2) aller à cheval.—to ride. 3) Cuisse.—Hip. 4) Orage.—Thunder-storm. 5) pieux.—pious. 6) cheval.—Horse. 7) Lance. 8) Éclair.—Lightning. 9) Parents. 10) mettre (Vêtements).—to put on (clothes). 11) Valet.—Servant. 12) Briser.—to break.

דוד מִלֶּקֶה יִשְׂרָאֵל הִנֵּה לֹא בֶקֶת מִלֶּקֶה גְבוּר וְאִישׁ מִלְחָמָה, כִּי
גַם אִישׁ חֲסִיד וִירֵאָאֵלִים מְאֹד, פֶּאֶשֶׁר חִפְּרוּ לָכֶם, בְּלִי-שֹׁפֵק, הַיְיִדִּים
וּמְוִרְיָכֶם. וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּרְפָּב הַמֶּלֶךְ דָּוִד עַל סוֹסוֹ בַּיַּעַר, וְהוּא לְבוֹשׁ
בְּגָדֵי-חֲדָר, חֲרָבוֹ עַל יָכְמוֹ, וְחַמֵּית אֶרְבֶּה בְּדוֹ, וְהַמּוֹן שָׂרְיוֹ וְעַבְדָּיו
רוֹכְבִים אַחֲרָיו. פְּתָאֵם בָּאָה שׂוֹאָה נִרְאָה, וַיְהִי רָעִים וּבְרָקִים;
וְהַבְּרָק הִפָּה כָּעֵץ, לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וַיִּפּוֹצְצוּהוּ. סוֹס הַמֶּלֶךְ נִבְהַל מְאֹד
מִקּוֹל הַרְעָשׁ, וַיִּפֹּל עַל בְּרָכָיו, וְהַמֶּלֶךְ הִשְׁלַח אֶרְצָה. וַיִּמְחְרוּ אֵלָיו
כָּל שָׂרְיוֹ וְעַבְדָּיו וַיִּקְרָאוּ: אֲדוֹנֵנוּ מִלְּפָנָיו, הֵן לֹא קָרָה כָּל אָסוֹן? —
וְהַמֶּלֶךְ הַחֲסִיד קָם וַיַּעֲמֹד עַל רַגְלָיו וַיִּשָּׂא יָדָו לַמְּרוֹם וַיֹּאמֶר: לָמָּה
הִקְרָאוּ לִי אֲדוֹן וְהַמֶּלֶךְ? הַשּׁוֹכֵן שֵׁם בְּמְרוֹם הוּא אֲדוֹנֵנוּ, הוּא מִלְּפָנָיו,
וְהוּא עֹבֵר עַל פְּנֵי פִסְעָתָהּ, וְכַחֲסִדוֹ הַגְּדוֹל הִצִּילֵנִי מִרָעָה. —

18.

הַיְיִדִּים הִירָא אֶת הַרְעָם.

Вредить	שָׁדַדַן	1 הַרְעָה הַזִּיקָה.
Здanie	נַעֲכִידַע	2 בְּגֵן (בְּנֵה).
Потрясать	עַרְשִׁימַמְעוֹן	3 הַרְעָשׁ.
Строусъ	פֶּאֶנְעַל שְׁמוּרִים	4 בַּת-יַעֲנָה.
Шумъ	לִיָּרִים	5 שָׁאוֹן.
Лѣто	זָמְמַעַר	6 קִיץ.
Занавѣсъ	פֶּאֶרְחַצְנֵג	7 יְרִיעָה.
Охотникъ	יָאֶנְעַר	8 צִיד.
Лоно, пазуха	שָׁאָס, בּוֹזַעַן	9 חִיק.
Возжигать	אֲנַצִּינְדַעַן	10 הַחַח, (יֵצֵה).

Рыдать, выть	וועהקלאגען	11 הייל (ילל) .
Постель	בעטט	12 קממה .
Преслѣдовать	פערפאלגען	13 רדף .
Кустарникъ	געביט	14 סבך, סבך .
Непрестанно	אונאויפהאלדיך	15 בלי-חשך .
Успокаиваться	זיך בערוהיגען	16 השקט .
Опасный	געפאהרליך	17 מסכן* .
Посмѣяніе	געלאґטער, שפאґט	19 לעג, עחוק (צחוק) .
Посмотрѣть	בליקען	19 הבט נכס .
Особенно	בעזאנדערס	20 ביהוד* .
Вѣрить	גלויבען	21 האמן .
Внимательный	אויפמערקזאם	23 קשב, קשבת .
Благодарить	דאנקען	23 הודות .
Скрытое мѣсто	פערשטעק	24 מחבא .
Стрѣлять	שליידערן, שיעסען	25 רבב ארס .
Лгать	ליגען	26 כזב .
Предшествовать, дѣлать прежде	פאראנגעהען, פריהער שהן	27 הקדם, קדם .
Поученіе	לעהרע	29 תורה .
Воздухъ	לופט	29 צויר* .

1) nuire.—to injure. 2) Edifice. 3) ébranler.—to shake. 4) Autruche.—Ostrich. 5) Bruit.—Noise. 6) Été.—Summer. 7) Rideau.—Curtain. 8) Chasseur.—Hunter. 9) Sein.—Lap. 10) Allumer.—to inflame. 11) sangloter.—to sob. 12) Lit.—Bed. 13) pour suivre.—tu pursuit. 14) Buisson.—Bush. 15) sans cesse.—without cessation. 16) se cal-

mer.—*to grow calm*. 17) *perilleux*.—*dangerous*. 18) *Moguerie*.—*Mockery*. 19) *regarder*.—*to look*. 20) *surtout*.—*peculiarly*. 21) *croire*.—*to believe*. 21) *attentif*.—*attentive*. 23) *remercier*.—*to thank*. 24) *Cachette*.—*Closet*. 25) *tirer*.—*to shoot*. 26) *mentir*.—*to lie*. 27) *précéder*.—*to precede*. 28) *Leçon*; *Instruction*.—*Lesson*; *Instruction*. 29) *Air*.

יש ילדים רבים, אשר בבא שואה יפחדו, לא מהברק היכל להיוק באשו, כי אם מהרעם, אשר לא יוכל לעשות כל רע. כי הרעם הוא רק קול שאון גדול אשר אמנם איננו נעים לאזן, אבל מעולם לא תמית איש ולא הצית כל בנין.

גם ירידי הקטן אחיטוב היה פאחד הילדים האלה, ויירא מאד מפני הרעם. פעם אחת ביום גזין חם, קמה סערה נוראה, והי קולות הרעמים וברקים רבים. ואחייטוב רץ בפינת הנה ונהנה, ונגה ויוליל מר. ובכל פעם אשר הרעיש הרעם את האויר ואת הפינת, נשא אחייטוב את קולו ויצעק, ויספתר מאחרי יריעות החלון ומפתח למטה, ויוליל שם בקול מר. ויעש בואת פמשפט בת היענה, אשר עליה האמר, כי בראותה צידים רודפים אחריה, תשים ראשה בסבה עץ, כחשבה כי אם לא תראה היא את רודפיה, או לא יראה גם הם.

ואבי אחייטוב שמע בככות בנו, ויקרא לו ממחבאו, ויקחהו ויושיבהו על ברקיו ליד החלון. ויבקשהו אביו להביט בליחשן אל השמים, ובחוד אל העב אשר ירכ הפרק. אחייטוב עשה כפאשר צוה, כי בשבתו חבוק בזרועות אביו, גדל במחוננו (כמחון-במחה) יותר. בעוד רגע קרץ געיו, כי קרן הברק ורדה מהעב ארצה, אבל לא צעק. אף כפאשר הרעם תרעם אחרי הפרק, או צעק בקול מר ונספתר ראשו כחיק אביו.

— בני הנקר, אמר לו האב: השקט ואל הפחד מהרעם אשר לא יוכל לתרע מאומה. האמן לי, בני, הן אמה יודע כי אנכי לא אהוב לך, לכן האמן לי, בני, כי אחרי אשר שקעה אוננו

אֵת קוֹל הַרְעָם, אִם אֵין עוֹד כֹּל רָעָה לְגַדְנוּ. הִנֵּה רְאִיתָ כִּי כְּרֵאוֹנָה
יָבֵא הַבְּרָק וְאַחֲרָיו הַרְעָם. וְאַמָּנָם הַבְּרָק הוּא מְסַכֵּן מְאֹד, וְהוּא יָכֹל
לַעֲשׂוֹת לָנוּ רָעָה, לֹאִלּוּ הִ' הַשׁוֹמֵר אוֹתָנוּ וְהַפּוֹצִילָנוּ מִכָּל רָע. לְבִן
אִם בָּא לְאַנְוָה קוֹל הַרְעָם, שְׂמַח בְּלִבְךָ, כִּי זֶה אוֹת אֲשֶׁר הִצִּילָךָ
הִ' מִהַבְּרָק.

אַחִישׁוּב שְׁמַע לְדַבְרֵי אָבִיו בְּאֵין קִשְׁקֶת, וַיִּתְבּוֹנֵן וַיֵּרָא וַהֲנֵה אָמְנָם
הַבְּרָק מִקִּדְּיִם לְבֵא וְאַחֲרָיו יָבֵא הַרְעָם, אֲשֶׁר אוֹתוֹ יָרָא כָּכָה. וַיִּכְלַם
כִּי חֲרָד מִקּוֹל בַּעַשׁ אֲשֶׁר לֹא יַעֲשֶׂה מְאוּמָה. וּמִהַיּוֹם הַהוּא לֹא
הִסְתַּמֵּר עוֹד מִאֲחֵרֵי הַיְרִיעוֹת וּמִתַּחַת לַפֶּטָח. בְּהַרְעִישׁ הַרְעָם אֵת
הַרוּחַ, וְלֹא הִיָּה עוֹד לְשִׁחּוֹק וְלִלְעֹג לְאַחֵיו וּלְאַחֹתוֹ. וּבְקָל לְכוּ הוֹרֵת
לְאַבְיוֹ עַל הַתְּנִירָה אֲשֶׁר הוֹרְהוּ. —

19.

הַעֲנָנִים עַל פְּנֵי הַשָּׁמַיִם.

Голубь	טוֹיבֵע	1 יוֹנָה יוֹנִים.
Собирать, клевать	אוֹיִפִּיקֵען, זַמְמַעֵלן	2 לְקַט.
Лазурь, синева	דִּיא בְּלִייע	3 תְּכֵלֶת.
Быть полезнымъ	נִיטְצֵלִיךְ זִיין	4 הוֹעֵל יַעֲלֵ.
Изнемогать	פֶּערִשְׁמַאכְמַען (אַהֲנַמַּעֲכְמִיג ווערדען)	5 הִתְעַלָּף.
Растение	נַעוּאָפֶס, פֶּפֿלאַנְצֵע	6 צִמָּח (צִמְחֵי, צִמְחִים)
Напоить, орошать	מִרְאַנְקֵען, בַּעוּאָסְסֵערן	7 הִשְׁקִיתָ, הִרְוִיתָ.
Всасывать	שְׁלִירֶפֿען	8 בָּמַא.

Наклонять, сгибать	ניערערבייגען	9 שָׁחָה, שָׁחַח.
Ростъ, вышина	האָהע, וואַכס	10 קוֹמָה.
Оборачивать	אומקערען	11 הָפֵךְ.
Плодь	פֿרוכט	12 פֿרִי, (פֿרִי פֿרוּחַ).
Зерно	זאָמקאָרן	13 פֿרֻדָּה.
Объяснять	ערקלאָרען	14 בְּאֵר.
Портить, извращать	פֿערדערבען, ענטשטועללען	15 הַשְׁחִית.
Необходимый	נאָטהווענדיג	16 נְחֻץ.
Пить	מרינקען	17 שָׁתָה.
Молоко	מילך	18 חֶלֶב חֶלֶב, חֶלְבִּי.
Ротъ	מונד	19 פֶּה (פִּי, פִּיחַ).
Освѣжать	ערקוויקען	20 שׁוֹבֵב נֶפֶשׁ.
Сосудъ	געשירר	21 כֵּלִי (כֵּלִי, כֵּלִים).
Свѣжій	פֿריש	22 רֵעָן.
Молиться	בעטען	23 הִתְפַּלֵּל.
Вянуть	פֿערוועלקען	24 נָבֵל.
Отказать, лишать	פֿערווייגען, ענטזיעהען	25 מָנַע.
Сѣрый	גרױא	25 אָמִין.
Бѣлый	ווייס	27 לָבָן.
Видъ, ликъ	אויסזעהן, געשמאלט	28 מַרְאָה.
Сіять	שיינען, גלאַנצען	29 זָרַח.
Жаждущій	דורכטיג	30 צָמָא.

Жажда	דורסט	צָמָא 31
Листъ	בלאטט	עָלָה געלח. 32
Корень	וואורצעל	עֶרְשׁוּשְׁרָשׁוּשׁים. 33
Обливать	בעניעסען	יִצֵּק. 34
Засыхать	פֿערטרֶאָקנען, פֿערדֶאָררען	יִבֶּשׁ. 35
Возоставлять	אויפֿריכטען	יִקָּה. 36
Хлѣбъ, рожь	געטריידע, ראָנגען	הַבֵּן. 37
Цвѣтъ	בלומע	פֿרַח. 38

1) Pigeon 2) becquetter: cueillir.—to pick, gather. 3) Azur.—*Sky-blue*. 4) être utile.—to be useful. 5) s'évanouir.—to swoon. 6) Plante.—*Plant*. 7) abreuver, arroser.—to water. 8) absorber.—to absorb. 9) incliner; plier.—to bend, decline. 10) Taille; Hauteur.—*Size; Stature*. 11) tourner.—to turn. 12) Fruit. 13) Grain. 14) expliquer.—to explain. 15) gâter; déformer.—to spoil; distort. 16) indispensable. 17) boir.—to drink. 18) Lait.—*Milk*. 19) Bonne.—*Mooth*. 20) rafraichir.—to freshen. 21) Vase. 22) frais.—fresh. 23) prier Dieu.—to pray to God. 24) se flétrir.—to wither. 25) refuser; priver.—to refuse; deprive. 26) gris.—grey. 27) blanc.—white. 28) Figure, Air. 29) luire.—to shine. 30) altéré.—thirsty. 31) Soif.—Thirst. 32) Feuille.—Leaf. 33) Racine.—Root. 34) verser.—to pour. 35) se dessécher.—to wither. 36) relever.—to set up. 37) Blé; Seigle.—Corn; Rye. 38) Fleur.—Flower.

באחד ימי הקיץ החמים, ישב יונתן הקטן בתוך העשב בגן, לרגלי אמו, וימן אכל ליונים אשר עפו אליו ללקט את הפרדות מבין ידו.

— אמי! אמר פתאם: מה הם הדברים האמצים, הלכנים והארמדמים (אדם מעט), העוברים על ראשי, שם במרום?
— אלה הענגים, בני הנקר! ענתה האם.

- יַעֲנֵנִים? לֹא אֲרַע מִה זֹאת. אֲנִי, אֲמִי, בְּאָרְזִי לִי מִה הֵם הַעֲנָנִים וְלָמָּה יַעֲמְדוּ בַשָּׁמַיִם? הֵן הַעֲנָנִים הַאֵלֶּה יִכְסּוּ אֶת הַבַּיִת הַקְּבֻלָּת. הַשָּׁמַיִם, וְיִשְׁחַתְּרוּ אֶת מַרְאֵם הַיָּפֶה.
- הַעֲנָנִים הֵם דְּבָרִים נְחוּצִים וּמוֹעִילִים מְאֹד, אָמְרָה הָאֵם.
- וְלֹאִי הֵם אֲנִי לֹא יָרַד הַגֶּשֶׁם עַל הָאָרֶץ.
- אֲבָל לָמָּה לָּנוּ הַגֶּשֶׁם, אֲמִי? הֵן בְּרוּחַ הַשָּׁמֶשׁ הַתְּעַנְנֵנִי נִפְשִׁי יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בְּרִדַת הַגֶּשֶׁם.
- הֲלֹא תִהְיֶה לְשִׁתּוֹת בְּהִיוֹתָהּ צָמָא? וְהָאֵם לֹא הִתְעַלְפָּה בְּמִצְוֵי מִטָּה מִיֵּם לְצִמְאָה? שְׂאֵלָה הָאֵם.
- בְּלִי-שִׂפְק אֶתְעַלֵּף, עֲנֵה יוֹנָתָן: הוּא, מִכָּאֵב קִשָּׁה הוּא הַצָּמָא.
- אֲבָל גַּם הַצִּמְחִים צָמְאִים לַמַּיִם, וְגַם הֵם יִתְעַלְפוּ בְּמִוֶּה, לֹאִי הֲרוּם ה' בְּמִטֵּר הַעֲנָנִים, מִצֵּת לָעֵת, בְּאֲשֶׁר אִשְׁקֶה אֶנִּי חֶלֶב אוֹ מַיִם לְצִמְאָה.
- הֲיֵשׁ פֶּה לְצִמְחִים? הוֹסִיף יוֹנָתָן לְשֹׂאֵל: אֲנִכִּי לֹא יִכְלֹתִי לְשִׁתּוֹת בְּלִי פֶה. — וַתַּעַן הָאֵם וַתֹּאמֶר: לְצִמְחִים יֵשׁ הַמּוֹן פְּיֹת, יוֹנָתָן בְּנִי. וְאוֹלָם בְּעֵינַיִנו לֹא נוֹכַל לְרְאוֹתָם, כִּי קָמְנִים הֵם מְאֹד. הַצִּמְחִים שׁוֹתִים אֶת מִי הַמִּטֵּר בְּעֵלְיָהֶם, וְעוֹד יוֹתֵר בְּשִׂרְשֵׁיהֶם, הַגֵּרוּכִים לַמַּיִם וְלַצָּמָא. לָהּ וְהָבֵא מִחֲדָרֵי-הַפִּירִים כְּלֵי מְלֵא מַיִם, וְאֶרְאֶה אִיךָ יִשְׁתֶּה וְיִשׁוּבֵב נַפְשׁוֹ הַצָּמָח בְּהֵא אֲשֶׁר הִשַּׁח רֹאשׁוֹ מִצָּמָא.
- יוֹנָתָן מִהָרַ אֶל חֲדָרֵי-הַפִּירִים, וַיֵּשֶׁב וַיִּכְרֹדוּ כְּלֵי מְלֵא מַיִם. הָאֵם יִצְקָה אֶת הַמַּיִם עַל הַצָּמָח אֲשֶׁר נָבֵל הִצְיֹו, וְאֲשֶׁר יָבֵשׁ מִחֵם חֲרָנִי הַשָּׁמֶשׁ. וְאִךָ עָבְרוּ רְגָעִים אֲחֵרִים, וַיֵּרָא וַתִּגַּח וְקָף הַצָּמָח אֶת קוֹמָתוֹ וַיַּעֲמֹד בְּעֵנָן וְעָלוֹ.
- עַל זֹאת שָׂמַח יוֹנָתָן שִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְאָמַר אָמְרָה לוֹ: הֲנֶךָ רוּחָה אֲפֹא כִּי גַם הַצָּמָח יִכְלַל לְשִׁתּוֹת בְּמִוֶּה, בְּנִי הֲבָקֵר, וְהִי טוֹב לִפְלֹ וְבַחֲמִיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְאִינְנו חֲסִין בְּהִתְעַלְפָּה הַאֲדָמָה וְכָל אֲשֶׁר עֲלֶיהָ, וְלָכֵן בָּרָא אֶת הַעֲנָנִים, הַמְּוִרִידִים גֶּשֶׁם לְהִשְׁקוֹת אֶת הָאֲדָמָה.

ועתה העוד תקצוף על העננים המכסים לפעמים את חבר הקבלת השמים.

— הלילה לי מקצוף עליהם! קרא יונתן: נהפוך הוא, הנני מודה לה' על אשר ברא במסדו את העננים. כי מראה האדמה היה מושחת מאד, לו התעלפו ונבלו כל המצמחים והפרחים אשר עליה.
— ובאין נקח את אכלנו, אם לא יהיה עוד דגן ופרי בארץ?
הוסיפה האם לשאל: ואם לא יהי עוד עשב בשדה, מה גפן לבהמתנו לאכל? —

יונתן שמח מאד על חסדי ה', ומהיום שהוא הוקיר נקח מאד את העננים. ויש אשר, ביום חם מאד, יתפלל בלאט: אנה ה', שלח נא שנים שלשה עננים, לכל יתעלפו בצמא כל המצמחים המועילים, וכל הפרחים היפים האלה.

20.

הקרא העציל.

Кукушка	קוקוק	1 קרא
Гнѣздо	נעסט	2 קן קני, קוצ.
Высаживать яйца	ברימען	3 דגור.
Питать	ערנאָהרען	4 פֿלפֿל.
Схватить	זוענגעהמען, ראפֿען	5 קחף.
Класть положить	הינלעגען	6 קניח (נוח).
Тайно	הוימליך	7 קרש.
Чужой, (странный)	פרעמד, (זאנדערבאר)	8 זר.
Воспитать	ערציעהען	9 גרל.
Кусокъ	שטיק, ביסמען	10 גתח.

Яйцо	איי	11. כִּיץָה (כִּיץִים).
[Птица]; воробей	[פֶּאָגֶל] שפערלינג	12. צפּוֹר , זינג .
Вылуплять	שפאלטען , אָפֿטֶנען	13. בִּקֶּע .
Жизнь	דאס לעבען	14. חַיִּים .
Птенец	קינדליין (יונגע פֶּאָגֶל)	15. אָפֿרֶח .
Жирный	פֶּעמט	16. שָׁמֵן (פֿ) .
Лечить, исцѣлять	היילען , אויסקורירען	17. רָפֵא , רָפֵא .
Пробуждаться	ערוואכען	18. הִקִּין (קִיץ) .
Голодать	הונגריג זיין	19. רָעֵב .
Полетъ	פֿלוג	20. יָעַף .
Раскрывать (אָפֿטֶנען)	אויפשפעררען	21. פֶּצַח .
Сдѣлаться (וועררען)	פֿויל זיין (וועררען)	22. הֶעֱצִיל .
(БЫТЬ) лѣнивымъ, лѣниться		
Самъ	זעלבסט	23. בְּעַצְמֹ (בְּעַצְמִי) .
Сошь	שלאף	24. יָשָׁה (שָׁנַת , שָׁנַת) .
Насѣкомое, гусеница	אינועקט , רויפע	25. רָמָשׁ .
Клювь	שנאבעל	26. חֶרְטֹם* .
Заяць	האזע	27. אָרְנָבֶת .
Лѣнь	פֿוילהייט	28. עֲצָלָה , עֲצָלוּת .
Утро	מאָרגען (פֿריה)	29. בֶּקֶר .
Порожній, пустой	לעער	30. רִיק (רֵם) .
Ловить, поймать	פֶּאָנגען	31. לָבֹד , צוּד .

Утѣшаться	יך טראַכטען	32 התנחם.
Тяжесть, бремя	לאכט, מיהע	33 טרח.
Кромѣ меня	אויסער מיר	34 בלעדי (בלעדיך, וכי).

- 1) Coucou.—Cuckoo. 2) Nid.—Nest. 3) couver.—to hatch. 4) nourrir.—to nourish 5) enlever; ravir.—to take away, ravish. 6) poser.—to lay. 7) secrètement.—secretly. 8) étranger; singulier.—strange, foreign. 9) élever.—to educate. 10) Morceau.—Bit. 11) Oeuf.—Egg. 12) Moineau (Oiseau).—Sparrow (Bird). 13) fendre (sortir de la Coque).—to cleave, to break one's shell. 14) Vie.—Life. 15) jeune oiseau.—young bird. 16) gras.—fat. 17) guérir.—to heal. 18) s'éveiller.—to awake. 19) avoir faim.—to hunger. 20) Vol.—Flight. 21) ouvrir.—to open. 22) être paresseux.—to be lazy. 23) même.—self. 24) Sommeil.—Sleep. 25) Insecte.—26) Bec.—Beak. 27) Lièvre.—Hare. 28) Paresse.—Laziness. 29) Matin.—Morning. 30) vide.—empty. 31) saisir; capturer.—to catch, seize. 32) se consoler.—to console one's self. 33) Fardeau.—Burden. 34) hormis moi.—except myself.

הקרא הניח את ביצתו, תרש, בקו-צפרים, בדרפו תמיד. ואשת הצפור לא ירעה פי ביצה ורה היא, ותרגר גם אותה יחד עם ביציה, ומקץ הימים גבגבעה הביצה, וקרא קמן יצא מקרבה. אם הצפרים חשבה גם אותו כבן לה, ותבלבלהו ותגדלהו יחד עם בניה. - ותקרא הקמן ראה מיום טובים בקו-צפרים, ויחמף כל נחת טוב מפי האפרחים, ויגדל וישמן ויעצל דבר, ועצלתו גדלה מאד, וישב כל היום בחבק ימים ומבלי עשות דבר, ויעצל גם למוש מקומו. ובעוד אשר בני הצפור כבר למדו לעוף, ובקר יצאו יום יום ללקח ולבקש אכל לנפשם, ישב הקרא תחתיו, ויחכה עד אשר האכילו האם.

- הנני לרפאה מעצלותה, חשבה הצפור הנקנה. ותיעץ בלבה לעזבו יום אחד לנפשו, למען ילמד לכלבל את נפשו בעצמו.

ויהי בבקר, פֿאָשר הקיץ הקרא משנתו, ויפן נבט סביבותיו, ויבא ויהנה חמן ריק ובלעדיו אין איש אתו. לשוא חכה פי יבואו לו את ארחת-הבקר בפעם בפעם; איש לא בא להאכילו. — וירעב הקרא מאד. וישא עיניו ויבא ויהנה על ענף העץ אשר לנכח קנו, שוכב רמש יפה ושמן. לו חפץ הקרא פי עמה לכד את הרמש ביעף אחר, אכל גם יעף אחר היה עליו למרח; ויבחר לרעב ולחכות עד אשר יושם הרמש בחרטמו.

לכטח יבא איש לעורתי, התנחם הקרא. ואף אמנם עוד מעט והנה צפור עף על פני חמן, ותקרא פֿכר פצה את חרטמו, פקוהו פי הצפור ומהר לשים את הרמש אל תוכו, אכל הצפור עף אל עץ אחר, ולא שם לבו אל העצל. — פֿעוד רגע ראה הקרא והנה כלב עובר מפתח לקנו, והוא רודף אחרי ארנבת; אף גם הכלב לא הביא לו את הרמש אל פיו, ועל פן קצף עליו הקרא מאד, ויקרא לו: כֿלב גם!

(המשך)

Бѣлка	אייכה־אָרנבען	1 סנאי*
Потрудиться	זיך בעמיהען	2 מרח.
Госпожа	העררין, מאדאם	3 גֿבֿרֿת (גֿבֿירֿת).
Мясо, тѣло	פֿלייש, לייב	4 בֿישֿר.
Щелкать, разломать	קנאקען, צערברעכען	5 פֿיצֿח.
Ругать	שימפפען	6 חרף.
Корова	קוה	7 פֿרה.
Третьяго дня	דֿאַרנעסטערן	8 שְׁלֵשִׁים.
Удовольствие	פֿערנניגען	9 תענוג, ענג.

Объѣдать	אכפרעססען	10 לַחֵךְ .
Обремененный, до- родный	בעלאסטעט, [בעלייבט]	11 מְסָבֵל .
Ласточка	שוואלבע	12 דְּרוֹר .
Левая рука (нальво)	לינקע האַנד (לינקס)	13 שְׂמָאל .
Полоса, пятно	שמרייפֿען	14 חֶבְרֵבְרָה .
Возимѣть желаніе	בעגעהרען	15 חֶשֶׁק .
Ломать, утолять	צערברעכען, שטיללען	16 שָׁבַר .
Зеленый	גרין	17 יָרוֹק .
Ринуться	הערפֿאללען אויף	18 עוֹמָה .
Понуждать	צווינגען	19 אֶבְפֵּה (על) .
Убѣждаться	זיך איבערצייגען	20 הוֹבִיחַ .
Пестрый	געפֿלעקט	21 בָּרֵד .
Поглощать	פֿערשלינגען	22 בָּלַע .
Голодь	הונגער	23 רָעַב, רָעֵבוֹן (קָעֵבוֹן) .
Опира́ться, полагаться	זיך שטימטצען, פֿערלאַסען	24 הִשָּׁעֵן .

1) Ecureuil — *Squirrel*. 2) se doner la peine.—*to take pain*.
 3) Dame.—*Lady*. 4) Chair; Viande.—*Flesh; Meat*. 5) casser.—*to crack, break*. 6) injurier.—*to abuse*. 7) Vache.—*Cow*. 8) avant-hier.—*before yesterday*. 9) Plaisir.—*Pleasure*. 10) manger autour.—*to cat round*. 11) surchargé; corpulent.—*burdened; corpulent*.
 12) Hirondelle.—*Swallow*. 13) gauche.—*left*. 14) Raie.—*Stripe*.
 15) désirer.—*to desire*. 16) casser; appaiser.—*to break, allay*.
 17) vert.—*green*. 18) se lancer.—*to rush*. 19) forcer.—*to compéi*.

20) se convaincre.—to be convinced. 21) bariolé.—diapred. 22) engloutir.—to swallow up. 23) Faim.—Hunger. 24) s'appuyer.—to lean, rely on.

אז ראה והנה שני סנאים עליונים יושבים ומצחקים על צמרת העץ ומפצחים בתענוג את אגוזיהם. ונקרא הקרא אליהם להחיש ולהביא לו את הרמש, כי רעב הוא ועוד לא אכל את ארחת הבקר. אבל הסנאים שחקו עליו, לענו לו, וייעצוהו למרם וללכת לקחת בעצמו את הרמש, וינקצף הקרא עליהם מאד ויחרפם: סנאים רעים!

ותבא פרה ותעמוד ללחוף במנוחה את העשב לרגלי העץ. — אָנָא, גִּבְרַתִּי הַפְּרָה! קְרָא אֵלַיָּה: מַפְסִי נָא עַל הָעֵץ הַעוֹמֵד לְגִבְרַתִּי, וְהִבִּיאִי נָא לִי אֶת הַרְמֵשׁ מִהַעֲנָף וְאִבְלַתּוֹ, כִּי עָצַל הִנְגִי לְקַחְתּוֹ בְּעֵצְמִי. — אָבֵל הַפְּרָה לֹא יִכְלֶה לְהִתְאַפֵּק מִצְחוֹק עַל מַחְשַׁבְתּוֹ הַזֶּה, כִּי מִקְבֻלַּת-בֶּשֶׁר כְּמוֹתָ תִטַּפֵּם עַל עֵץ לְעוֹד רְמוּשִׁים בְּעֵד קָרָא אֲשֶׁר לֹא יִדְעָה מִתְמוּל שְׁלֹשׁם (=מְעוּלָם)!

בראות הקרא כי איש לא יאכה להאכילו, ויאמר בלבו: ורא אָנִי, כִּי הַפַּעַם יִהְיֶה עָלַי לְמַרֵּם בְּעֵצְמִי. אֵף בְּרַנַּע הִזָּה עָפָה דְרוֹר לִפְנֵי חַקֵּן, וַיֹּאמֶר הַקְּרָא לְנִסּוֹת לְבַקֵּשׁ עֲזָרְתָהּ. גִּבְרִיחָה גִבְכָּדָה! קְרָא אֵלַיָּה: תִּנִּי נָא לִי אֶת הַרְמֵשׁ אֲשֶׁר שָׂם עַל הָעֲנָף, כִּי עָצַלְתִּי לֹא תִהְיֶנִּי לְקַחְתּוֹ בְּעֵצְמִי. — וְהַדְּרוֹר עָפָה אֶל הַקְּרָא וַתִּשְׁאַלְהוּ בְּחַפְזוֹן: אַנְתָּ הַרְמֵשׁ? —

— שָׂם לְשִׂמְלַתְךָ רְמֵשׁ יְרוֹק, יָפָה, בְּרוֹד בְּחִבְרָתְךָ אֲדָמוֹת. — הִנְגִי רוּאָה, הִנְגִי רוּאָה, קְרָאָה הַדְּרוֹר, וַפַּעַט אֶל הַרְמֵשׁ, — וַתְּבַלְעֵהוּ. וְאַחַר אֲמָרָה אֶל הַקְּרָא: אִם חֲשַׁקְתָּ לְאָכֹל רְמוּשִׁים, יְרוֹקִים אֲדַמְדָּמִים, עוֹף וְלִבְדָם בְּעֵצְמָךְ. — וְהָעֵף לָהּ. עָתָה חֹק הָרֵעַב מָאֵד עַל קִרְאָנוּ הָעֵצַל, וְהַרְמֵשׁ הַשְּׂמֹן

שְׂכָכָה הָיָה קָרוֹב לְפָיו , גַּם הוּא אֵינְנו עוֹד . אִם אָבִיךָ עָלְיוֹ הֲרָעָב לְעוֹבֹב אֶת הַקֶּן , וְלָתֵת לְבִקָּשׁ לּוֹ אֶכֶל . וְעַד מִהֲרָה מֵצֵא אֶת אֲשֶׁר חָפֵץ , וַיִּשְׁבֵּר הַעֲבוֹנוֹ . אִם נֹכַח בִּי אִךְ טוֹב לְצִוּר לְהַעֲזֹר בְּכֹחוֹ וּבִיכָלָתוֹ , וְלֹא לְהַשְׁעֵן עַל חֲסְדֵי אֲחֵרִים .

21.

הַכָּבֵשׁ הַמְעִיד .

Наказание	שְׁטֵרָאָע	1 מוֹסֵר .
Ягненокъ	לֶאֱמִם	2 כָּבֵשׁ (כֶּשֶׁב) .
Свидѣтельствоваыъ	בַּעֲצִינָען	3 הָעֵד (עוֹד) , עֲנָה .
Быть прилежнымъ	פְּלִיסיג זִינ	4 שָׁקֵד עַל .
Легкомысленный	לִיִּכְמוֹיִנְגֵיעֵר	5 פוֹהוֹ .
Катать, взваливать	וּוּאָלְצֵען	6 גָּלַל .
Ложь	לִינֵע	7 שָׁקֵר .
Причинять	פֵּעֵראוֹרִזְאָען	8 הָסִב (סִבֵּב) .
Вѣрный	טֵרִי	9 נְאִמָּן (אֱמִן) .
Предполагать	פֵּעֵרמוֹטֵהען	10 שָׁעַר (בִּנְפֶשׁוֹ) .
Движение	בַּעֲוֹעֲנוֹנֵג	11 הַנּוֹעָה (נוֹע) .
Четверть	פֵּיעֵרמַעַל	12 רְבַע .
Скамейка	בֶּאֱנֵק	13 סִפְסֵל* .
Дверь	מַהִיר	14 הַלְתֵּת־לְתוֹמִים־דְּלָתוֹת .
Удивляться	זִיד וּוּאוֹנֵרֵעֵן	15 תָּמַחַה .
Заикаться	שְׂטֵאֲמַעֵלן	16 עֲלַג .

Рыдать	שלוֹבֶען	17 הַתִּיפֵחַ .
Правда	וואַרהײט	18 אֲמֶת , ג' .
Опоздание	פֶּערשפּאַטונג	19 אַחור .
Шея	האלז	20 צִנָּאר .
Невинность, добро- дѣтель	אונשולד , טונגענד	21 צָדֵק , צִדְקָה .
Поведение	בעמראַגען	22 מְהֵגֵן .
Уголь	ווינקעל	23 פְּנֵה .
Школа	שולע	24 בֵּית־סֵפֶר .
Тяжелый	שווער	25 כָּבֵד .
Порогъ	שוועללע	26 מִפְתָּן .
Предлогъ	פֶּאַרוואַנד	27 הַאָנָה .
Честь	עהרע	28 כְּבוֹד .
Блуждать	איררען	29 תָּעָה .
Срокъ	בעשטיממע צייט	30 מוֹעֵד (מן יְעָד) .
Огорчение (פעררום)	הערצלייד	31 מִרְתֻדוֹת .
Возбуждать	עררעגען	32 הָעִיר (עור) .
Чудо	וואונדער	33 פֶּלֶא .
Не такъ-ли ?	איסט'ס ניכט וז ?	34 הַאֵף אִין זאת ?

1) Pnition.—*Punishment*. 2) Agneau.—*Lamb*. 3) témoigner.—*to testify*. 4) s'appliquer.—*to applicate*. 5) Étourdi.—*giddy*. 6) rouler.—*to roll*. 7) Mensonge.—*Lie*. 8) causer.—*to cause*. 9) fidèle.—*faithful*. 10) se douter.—*to suppose*. 11) Mouvement.—*Motion*. 12) Quart.—*Quarter*. 13) Banc.—*Bench*. 14) Porte.—*Door*. 15) s'étonner.—*to be astonished*. 16) bégayer.—*to stutter*. 17) sang-

Ploter.—*to sôb.* 18) Vérité.—*Truth.* 19) Refard.—*Delay.* 20) Cou.—*Neck.* 21) Innocence, Vertue.—*Virtue.* 22) Conduite.—*Behaviour.* 23) Angle; Coin.—*Corner.* 24) Ecole.—*School.* 25) lourd; difficile.—*heavy.* 26) Seuil.—*Threshold.* 27) Prétexte.— 28) Honneur.—*Honor.* 29) errer.—*to err.* 30) Terme.—*Date.* 31) chagrin.—*Grief.* 32) exciter.—*to excite.* 33) Prodige.—*Wonder.* 34) N'est ce pas?—*Is it not.*

כל התלמידים יושבים כבר על ספסליהם בבית הספר, והפחצי שעה, ושוקרים על מלאכתם; רק דוד הקטן עוה לא בא. והנה נפתחה הדלת ודוד הקטן נראה עומד בפתח. — אכן עון קבר הוא לאחר לבא לבית הספר פחצי שעה, לכן אין להמנה כי לא ערב הילד את לבו לעבור את מפתן הבית, ונעמוד תחתיו בפתח, תרד ושח עינים. המורה הביט אליו בפנים וזעפים, וירוס לו לבוא. ויאמר: ראו נא את הארון הקטן הזה! הנה בלי ספק נעצל לקום ממדתו, ויחכה עד אשר יבאו לקרא לו. מדוע אחרת לבא, פוחז קמן? —

— אנכי, אני — עלג דוד בקול בזבים: אני-הקבש-הפצתי מואד לבא למועד — אבל הכבש רץ אחרי-הים, הים (עיבך הילד) — ואנכי השיבותיו אל ביתנו-הים-והוא מאן לעמוד על מקומו-הים, הים (כן גכה הילד גלי-השך).

— מה? הכבש לא נתנה ללכת לבית הספר? קשה לי להאמין דבר-לא כזה, ידידי! דבר הכבש אך תאנה הוא, האף אין זאת? לכן זאת אעשה לך: עמוד תעמוד בפנה, רבע שעה, ויהי לך למוסר לכל תוסף עוד לאחר המועד, ולכל תנל עוד עונך על ראש כבש נקי.

דוד התנפם ונגך מרה. הוא היה נער קטן השומר את פבורו מאד, ומעולם לא הוציא מפיו דבר-שקר. וגם דבר הכבש היה ספור אמת: כי בלכתו לבית הספר רץ אחריו כבשו האהוב.

וְכַאֲשֶׁר יָרָא דוֹד פֶּן יִתְעַה הַכֶּבֶשׂ וְלֹא יִמְצֵא אֶת דְּרָכּוֹ, הוֹלִיכָהוּ
 אֶל בֵּיתוֹ; וְרַק הַדְּבָר הַזֶּה תִּסַּב בְּאַחֲזוֹרָו. וְאוֹלַם הַמּוֹרָה לֹא אָקְחָה
 לְהֵאמִין לְדָבָר פְּלֵא כֹהֵל, וְלִכֵּן הָיָה עַל דוֹד לְעִמּוֹד בַּפֶּנֶה לְעֵינָיו
 כֹּל חֲבָרָיו. לֵב הַיֹּלֵד תּוֹשֵׁב לְהַשְׁבֵּר מֵעֶצֶב וְקָלְמָה.

אך עוד לא עמד חמשה רבנים, והנה קול צאן עולה
 בְּאֲזוּנָיו, וּמְרַנֵּעַ בְּאֵי כִבְשׁוֹ הַנְּאֻמָּן הַחֲדָרָה, נִמְתָּהר וְנִרְצָן אֶל דוֹד וְיִלְקַח
 אֶת פָּנָיו וְאֵת צְוָאוֹ בְּאַהֲבָה. וְכִמוֹ שֶׁעַר הַכֶּבֶשׂ בִּנְפִשׁוֹ כִּי תִסַּב
 מִכֶּתֶר־רוּחַ לְאֲדוּנָיו הַקָּטָן, כִּי עַל כֵּן חָשׂ לְעוֹרְתוֹ לְעֵנֹת צְדָקָתוֹ כּוֹי.
 בֹּא הַכֶּבֶשׂ הָעִיר תְּנוּעָה גְדוֹלָה בְּקִרְבֵּי הַתַּלְמִידִים, וְגַם
 הַמּוֹרָה הַתְּפִלָּא עַל הַדְּבָר. - צֵא מִפְּנֵתֶךָ, דוֹד, אִמֵּר הַמּוֹרָה:
 בְּבִשְׁתֶּךָ בֹּא לְהַעֲדִיד עַל צְדָקָתְךָ. עֵתָה נִכְחַתִּי כִּי לֹא כֹּבֶדְתָּ לִּי,
 וְצִר לִּי מְאֹד כִּי הִקְלַמְתִּיךָ בְּחֶשֶׁר-שְׂוֵא. - דוֹד יֵצֵא בְּשִׂמְחָה
 מִן הַפֶּנֶה, וַיִּשְׁמַח כִּי שָׁב אֵלָיו בְּבוֹרוֹ, וַיִּלְךְ וַיֵּשֶׁב עַל מְקוֹמוֹ. וְהַכֶּבֶשׂ
 הַלֵּךְ אַחֲרָיו כְּמוֹ הַפֶּזֶן לְעוֹרוֹ בְּלִמְדוֹ. הַמּוֹרָה הַרְשָׁה לְהִיּוֹת הַכֶּבֶשׂ
 בְּבֵית הַסֵּפֶר עַד בְּלוֹת הַלְמוּדִים. וְהַכֶּבֶשׂ עִמָּד כֹּל הָעֵת בְּמִנוּחָה,
 מֵאַחֲרֵי אֲדוּנָיו הַקָּטָן, וּמִן־הֵנָּה בְּבֵית הַסֵּפֶר יֵשֶׁר בְּעֵינֵי הַמּוֹרָה מִמְּנוּחָה
 רַב מִלְמֻדָּיו. -

22.

תּוֹרַת הַיְלָדָה.

Щбловать	קיססען	1 נְשִׁק.
Приличнаи шйқлиқ	אַנגעמעססען, שיקליך	2 רְאִי.
Раздблнть, прорбзатъ	מחילען, (דורכשניידען)	3 חֲצֹה.
Игрушки	שפיעלצייג	4 שְׂעִשְׂעִים (עֶצָעִים).
Горячка	פיעבער	5 קַדְחָת.
Счастіе	גליק	6 אִשְׁרָ (אִשְׁרִי).

Быть приятнымъ (сладкимъ)	אנגענעהם (זים) זיין	7 ערב .
Издѣваться надъ	שפאס מאכען	8 התל .
Узелъ, букетъ	בינדעל, שמוזים	9 צרור .
Прокрадываться	וועגשלייכען כען	10 התגנב .
Отвѣтъ	אנטווארט	11 מענה .
Лепешка, пирогъ	קובען	12 עגה .
Заболѣтъ	ערקראנקען	13 חלה .
Прислушаться	האָרכען, געהאָרכען	14 הקשב .
Апегить	אפעטיט, עסלוססט	15 תאבון .
Дозволенный	ערלויבט	16 מתר .
День рожденія	געבורטסטאג	17 יום־הולדת .
Лугъ	ווייעז	18 פר .
Плестъ	פלעכטען	19 קלע .
Полдень	מיטטאג	20 צהרים .
Врачъ	ארצט	21 רפא .
Яблоко	אפפּעל	22 תפוח .
Болѣзнь	קראנקהייט	23 מחלה, חלי יסלי .
Приближаться	זיך נאָהערן	24 נגש .
Вѣсть	נאָכריכט	25 פשוטה .
Зала	זאל	26 אולם .
Возможно	מאָגליך	27 אפשר .
Срывать, сорвать	פּפּליקען	28 קטף .

Холмъ	היגעל	29 נְבִיעָה .
Даръ	נעשענק	30 מְנַחֵה, מְנַחֵה .

1) baiser.—to kiss. 2) convenable.—becoming. 3) partager (couper).—to divide (Cut). 4) Fièvre.—Fever. 5) Jouets.—Playthings. 6) Fortune.— 7) être agréable {doux}.—to be agreeable (sweet). 8) se moquer de.—to laugh at. 9) Paquet; Bouquet.—Bundle; Nosegay. 10) glisser.—to slip. 11) Réponse.—Answer. 12) Gâteau.—Cake. 13) tomber malade.—to fall ill. 14) écouter (obéir).—to hearken, obey. 15) Appétit.— 16) permis.—permitted. 17) Jour de naissance.—Birthday. 18) Pré.—Meadow. 19) tresser.—to tress. 20) Midi —Noon. 21) Médecin.—Physician. 22) Pomme.—Apple. 23) Maladie.—Illness. 24) s'approcher.—to approach. 25) Nouvelle.—News. 26) Salle.—Hall. 27) possible.— 28) cueillir.—to pluck. 29) Colline.—Hill. 30) Présent.—

צַמְנוֹן וְהַקָּדָר הָיוּ אֶחָד וְאֶחָד . הֵם אָהָבוּ זֶה אֶת זֶה בְּכָל לֵב , כִּי רָאוּ לִילְדִים טוֹבִים . בְּמוֹעֵד אֶחָד שִׁכְבוּ לִישָׁן וּבַעַת אֶחָד קָמוּ מִמְשָׁבָם . יָחַדוּ אֶכְלוּ , יָחַדוּ שָׁתוּ , יָחַדוּ שָׁחֲקוּ . אֵל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הֵלֵךְ הוּא הִלְכָה גַם הִיא , וְגַם הִקְטִינָה כְּעִנּוֹת וְגַם הִקְטִין בְּתַפּוּחִים אֲשֶׁר נָפֵן לָהֶם קִצּוֹ בֵּין שְׁנֵיהֶם .

יְהִי הַיּוֹם וְיִחַל אֲמִנוֹן , וּמַחֲלָתוֹ כִּבְרָה מְאֹד , וַיִּשְׁכַּיְבוּהוּ בַמֶּטֶה . וַתִּתְעַצֵּב אֲחוֹתוֹ מְאֹד , וַתִּשָּׁב אֶל הַשְּׁלֹחַן וַתִּבְרַךְ , וַתִּמְאָן לְהִתְנַחֵם . וְלֹא אָבְתָה לְשָׁחֵק בְּשַׁעֲשׁוּעִיהָ , וְלֹא אָבְתָה לֵלְכֵת הַנְּגִינָה , כִּי אָחִיהָ אֵין אִתָּה . עֲשֵׂר פַּעֲמִים בְּיוֹם שְׁאַלָה אֶת אִמָּה : הָעוֹד לֹא נִרְפָּא אֲמִנוֹן , וְיִמְנִי יְהִרְדּוּ מִמֶּטֶתוֹ ? — וְהִרְפָּא צָוָה לְבַלִּי תֵת אֶת הַיְלִידָה לְבוֹא בְּחֹדֶר אֲחִיהָ הַחֹלֶה . אֲבָל הֲלֹא תִרְשַׁנִּי , אָמִי , לְבֹא עַד פֶּתַח הַחֹדֶר וְלְהַקְשִׁיב מֵעַט . הֲאֵף אֵין וְאֵת ? אֲמַרָה הִקְטִינָה לְאִמָּה .

— זאת תוכלי לעשות, ענתה האם: רק אל תדברי אתו ואל תקראי לו. — אז נגשה הילדה משענה לשענה אל חדר החולה, ותעמוד לפני הפתח, ותמ און ותקשב; ושמתה גדלה מאד בבא לאונה דבר אשר יצא מפי אמנון.

המחלה ארקה שמונת ימים, ובעיני הילדה היו הימים כקדשים. ביום השמיני אמרה הילדה לאמה: אמי, הלא נתפלל היום בערב לאלהים ונבקשהו בכל לבנו כי ימהר נא לרפא את אמנון ולהקימו מחליו. — זאת נעשה. אמרה האם, ואני אבא אל מקהך בערב.

וכאשר שכבה תמר על מטתה בערב, ותבא אמה אליה ותתפללנה יחדו בכל לבב. — מקחרת היום ההוא הוקל קל קל לגער, תקבחת רפתה (=הרפתה) כמנו, וגם התאבון שב אליו. מה שמח לב תמר בשמעה את הבשורה הטובה הזאת! ועוד גדל אשרה באמור לה אמה: היום מקהר לאמנון לדרת ממתו, ומחר יצא מחדרו ויוכל להשתעשע אתך. — ובבא אמנון ביום הקחרת אל אולם הבית, ותרץ תמר לקראתו בזרועות פתוחות, ותתבקרו ותשקרו באהבה ובקשון כמו לא ראתה אותו זה עשר שנים.

— אמי, אמרה אחרי שעות אחדות; הן ה' הוא אשר רפא את אמנון ממחלתו, האף אין זאת?

— כן הוא, בתי, ענתה האם: רק יד ה' עשתה זאת, כי הוא רופא כל בשר —

— א, לו ידעתי במה אוכל לעשות ענג לה', על אשר תקים את אחי ממחלתו!

— גוי טובה ומקשיבה, בתי. זאת היא תונת הילדים לאלהים, והתודה הזאת תערב לו מאד.

ביום השני בבקר, נגשה תמר אל אמה ותמשך אותה אל פנת החדר, ותאמר חרש: אמי, הנני לשאלך דבר.

— כזה תחפצי לדעת, בתי? —

— אולי תדעי מתי יום הולדת ה' ? — האם צחקה מעט לשמע השאלה הורה הזאת, ותאמר: בתי היקרה, לה' אלהינו אין יום-הולדת כאשר לנו בני האדם, כי מעולם לא היה ה' ילד קטן. — אבל תמר לא הסתפקה במענה הזה, ותענה מעט את פניה, פאומרת לבכות, ותאמר: אין זאת כי תקאני להגיד לי הדבר. הן אי-אפשר הדבר כי אין לו יום-הולדת!

או הלכה תמר בלאט אל הפירים, ותשאל את המבשלת מתי יום-הולדת את ה' ? — והמבשלת אמרה להקל בנערה הקטנה, ותען: מחר הוא היום.

תמר האמינה לדבריה, ותשמח מאד כי כה קרוב היום ההוא. ותמהר ותצא אל הכר הקרוב, ותקטף המון פרחים יפים, ותקלעם לצרור קטן, ככל אשר יכלו ידיה הקטנות לעשות. — אבל אנה תניח את צרור הפרחים? זאת היתה שאלה חדשה. ותלך תמר אל המבשלת ותשאל עצה מפיה. — והמבשלת ענתה בצחוק: הניחי את הצרור, היום בערב, על הגבעה הקטנה אשר מאחרי ביתנו, ומחר בבקר ומצאהו ה' לבטח.

הקטנה האמינה גם לדברים האלה, וכאשר רד (=רד) היום, ותתנבב תמר מן הבית, ותצא דרך הגן, ותפעל על ראש הגבעה הקטנה, ותנח את צרור הפרחים על אבן גדולה, ותאמר: ה' אלהים! הנה הבאתי לך צרור-פרחים קטן ליום הולדת אותך, להודות לך על אשר רפאת את אחי היקר מוחליו.

וממחרת היום ההוא, בעלות תמר בצהרים על הגבעה, ותרא והנה הצרור אָן. לא נודע הדבר איככה נעלם הצרור, הלקחתהו המבשלת, אם איש אחר אשר עבר על פני הגבעה לקחהו. ואולם תמר בתקנתה האמינה באמת כי לקח ה' את מנחתה

הקטנה. ועל זה שמח לכה ימים רבים, עד אשר גדלה ותקומת
לדעת כי אין לאלהים יום־הולדת. —

23.

העֵשִׂיר וְהַפְּרִיא •

Усталый	מידע	1 עָנָה •
Кусокъ (хлѣба)	שטיק, ביססען (בראָד)	2 פֶּתַת (פתי, פתים, פתורים), נִי •
Достигать, доставать	עררייכען, פֶּערמאָגען	3 הֶשִׁיג (נשג) •
Вино	ווין	4 וַיִּין •
Мѣнять	מוישען	5 הִמָּר (מור) בִּי •
Сухой	טראָקען	6 חָרַב •
Голень	שענקעל (ביין)	7 שׁוֹק (שוקים), וַיִּי •
Бѣдный	אָרם	8 עָנִי •
Гостиница	הערבערנע	9 מָלוֹן (לון) •
Хлѣбъ	בראָד	10 לֶחֶם •
Карета	קאלעשע	11 מְרַבָּה (רכב) •
Зависть	נייד	12 קִנְיָה •
Костыль (опора)	קריקע (שמיטצע)	13 מְשַׁעֲנֵת (משענות), נִי •
Водить	פיהרען	14 הוֹבֵיל (יבל) •
Здоровый	געזונד	15 פְּרִיא •
Тѣло	קאָרפּער	16 גוּף •
Заходить	איינקעהרען	17 סוֹר אֵל •

Стаканъ (чаша)	גלאס, (בעכער)	כ"ו	כוס, ג' .	19
Жаркое	געבראטענעס		צ'לי .	19
Помысль	נעדאנקען		רע .	20
Парализованный, (сухой)	געלאהמט, (טראקען)		יבש .	21
Быть правымъ	רעכט האבען		צ'דק .	22
Богатство, состояніе	פֿערמאגען, רייכטהום		הון .	23
Недостатокъ тѣла	געברעכען (פֿעהלער)		מוס .	24

- 1) fatigué.—*tired* 2) Morceau.—*Bit*. 3) atteindre.—*to attain*.
 4) Vin.—*Wine*. 5) changer.—*to change*. 6) sec.—*dry*. 7) Jambe.—*Leg*.
 8) pauvre.—*poor*. 9) Hôtel.—*Inn*. 10) Pain.—*Bread*.
 11) Carrosse.—*Coach*. 12) Envie.—*Envy*. 13) Béquille. Appui.—*Crutch, Support*. 14) mener.—*to lead*. 15) sain.—*sound*. 16) Corps.—*Body*.
 17) passer, entrer.—*to come, go in*. 18) Verre (Coupe).—*Glass (Cup)*. 19) Rôti.—*Roast*. 20) Pensée.—*Thought*. 21) paraly-
 lysié (sec).—*paralysed (dry)*. 22) avoir raison.—*to be rightly*.
 23) Richesse, Fortune.—*Riches, Wealth*. 24) Défaut, Vice.—*Defect*.

ראובן הלך ברגליו מִבְּפָרוֹ אֶל הָעִיר . עָנַף וּזְעָף בֵּא הָעִירָה
 נִסַּר אֶל מְלוֹן , וַיִּקַּח לוֹ פֶּת לֶחֶם שְׁחֹר וְכֹס חֶלֶב , וַיֵּשֶׁב לֶאֱכֹל .
 לָבוּ זְעָף מֵאֵד כִּי עָלָיו לִלְבֹּת בְּרַגְלָיו , וְכִי אִין יָדוֹ מִשְׁנֵת לִשְׁבוֹר בְּעִבּוֹנוֹ
 בְּמֵאֵל טוֹב מִזֶּה . — בַּעֲדֵי רַגְעִים אַחֲרַיִם עָמְדָה לִפְנֵי הַמְּלֹן מִרְפָּבָה
 יָפָה , וְבָה יָשָׁב אִישׁ עֲשִׂיר . הָאִישׁ צִוָּה לְהִבִּיא לוֹ צְלִי וַיִּין אֶל מִן־רַבְּתָּהּ
 וְשֵׁם אֶבֶל . וַיִּבֶט רֵאוּבֵן אֶל הָאִישׁ בְּקִנְיָנָה , וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ : מַה מִּן־אִשֶׁר
 (אִשֶׁר) הָאִישׁ הַזֶּה ! — הָעֲשִׂיר הַבֵּין לָרַעוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו : הִתְאַבַּח
 לְהִמְיֵר אֶת אֲשֶׁר לֶךְ בְּשָׁלְיִי — אָבָה וְאָבָה ! עֵנָה רֵאוּבֵן מִכְּבִּלֵי חֲשׁוֹב

הרבה : גרד נא הארון מִמְרַבְּהוּ, וְנָתַן לִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לִי, וְנָתַן לִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לִי.

או צוה העשיר לְעֲבֹדוֹ לְהוֹצִיאוֹ מִהַמְּרַבְּהָ. אָהָה אֱלֹהִים, מִה נּוֹרָא מְרַבְּהוּ! רגליו יְבָשׁוּת, וְהוּא נִשְׁעָן עַל שְׁנֵי עַבְדָּיו, כִּי לֹא יִכַּל לְעֲמוֹד רַגְעַ בְּלִי מִשְׁעֲנוֹתָיו. — וּמָה? שָׁאַל אֶת רֵאוּבֵן: הַעוֹד יֵשׁ אֶת נַפְשֶׁךָ לְהַמִּיר כִּי?

— חֲלִילָה לִי מִזֹּאת! קְרָא רֵאוּבֵן נִבְהַל לְמַרְאֵה עֵינָיו: רַגְלָיו יִקְרָוּת בְּעֵינָי מִאֲלֶף מִשְׁעֲנוֹת. מִיב לִי לֹאכֹל פֶּת חֲרֵבָה וְלֵהִיֹּת אֲדוֹן לְנַפְשִׁי, מֵאֲכֹל צְלִי וְיִינֵן וְלֵהִיֹּת מִוִּבֵּל בְּיַד אֲחֵרִים כְּגַלְד קָמֵן. ה' יִשְׁמְרֵנִי! — וּכְבָלוֹתָו לְדַבֵּר וְיִקָּם וְיִלְךְ לִי.

וְהַעֲשִׂיר קְרָא אַחֲרָיו: צְדָקָה דְּבִרְיָךְ. לֹא נָתַת לִי אֶת שׁוֹקֶיךָ הַבְּרִיָּאִים, כִּי עֵתָה נָתַתִּי לְךָ בְּשִׂמְחָה אֶת מְרַבְּתִי, אֶת סוּסֵי וְאֶת כָּל הַחֲנִי. אֲבָל מִיב הָיִיתָ אִישׁ עֲנִי וְשָׁלַם בְּנוֹפוֹ, מֵאִישׁ אוֹצְרוֹת וּמוֹם בּוֹ! —

24.

רִיב הַחֲרֵף עִם הָאָבִיב.

Споръ, (спорить)	שְׁטֵרִיט	רִיב .
	[שְׁטֵרִיטען]	
Время года	יֵאֲהַרְעֵס צֵיט	תְּקוּפָה .
Осень	הַעֲרַבְסַט	בְּצִיר .
Очередь	רִייהַע	תֵּר .
Кончатся	עַנְדֵּעַן	תֵּמֵם (פֵּס, פֵּמֵם) .
Осидить, (мочь)	בִּיקְצָמְמֵעַן	יִבֵּל .
	(קֶאָנְנֵעַן)	
Хлопья снѣга	דִּינְנֵעַ שְׁנַעַע־פֶּלְאָקֶעַן	כְּפֹר .

Престоль, стуль	שמותל, טהרען	8 פּסאָ פּסאָטאָרס.
Борода	בארט	9 זָקן • זויג.
Властвовать	העררשען	10 קָשָׁל.
Зима	ווינטער	11 חֶרֶף.
Досадовать	פֿעררריעסען	12 חָרָה לִי.
Сильгь	שטארק	13 שָׁלֵב.
Совершенно, окончательно	פֿאַללשטאַנדיג, גאַנצליך	14 פֿלָה.
Дуть, вѣять	וועהען, בלאזען	15 נִשֵּׁב, הִשֵּׁב.
Жаловаться	זיך בעקלאגען	16 תִּרְאוּגָו.
Повозка, (санки)	וואגען, (שלימען)	17 עֲגֻלָּה עֲגֻלֹּת.
Мятель, (взрывъ)	געשמאקבער	18 גִּפְזִין.
Весна	פֿרייהלינג	19 אָרִיב.
Часть	טהייל	20 חֶלֶק, חֶלְקִי, חֶלְקִים.
Владычество, (רייך), (государство)	העררשאפט	21 מְשָׁלָה (ממשלה) —שְׁלָתָה.
Мягкій, изнѣженный	ווייך, צארט	22 רַךְ.
Прогонять	פֿערייגען	23 גָּרַשׁ.
Оцѣпенѣть	ערשמאררען, (שמארר זיין)	24 סָמַר.
Оправдывать-ся	זיך פֿערטהייריגען, רעכטפֿערטיגען	25 הִצְמִיחַק (צדיק).
Сильный	שטארק, מאַכטיג	26 אָדִיר.

1) Querelle (se quereller).—Quarrel (to quarrel. 2) Saison.—

Season. 3) Automne. — *Harvest.* 4) Tour.—*Turn.* 5) finir.—*to end.* 6) vainere (pouvoir).—*to overcome (can).* 7) Flocons de neige.—*Flakes of snow.* 8) Chaise, Trône.—*Throne, Chair.* 9) Barbe.—*Beard.* 10) régner.—*to reign.* 11) Hiver.—*Winter.* 12) dépitier.—*to wax.* 13) Neige.—*Snow.* 14) définitivement.—*definitively.* 15) souffler.—*to blow.* 16) se plaindre.—*to complain.* 17) Voiture (Traineau). — *Carriage (Sledge).* 18) Tourbillon de neige.—*Snow-Storm.* 19) Printemps.—*Spring.* 20) Partie.—*Part.* 21) Domination (Empire). 22) mou, tendre.—*soft, tender.* 23) chasser.—*to dispel.* 24) s'engourdir.—*to be numb.* 25) se justifier.—*to justify one's self.* 26) fort.—*strong.*

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת אַרְבַּע תְּקִיפֹת הַשָּׁנָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: צֹאֵד
וּמְשֹׁלוֹ בָּאָרֶץ אִישׁ אַחֲרֵי רֵעֵהוּ; אַתָּה הָאֲבִיב רֵאשׁוֹנָה, אַחֲרָיִךְ וְבֹא
בְּקִיץ, אַחֲרָיו הַבְּצִיר, וְלְאַחֲרוֹנָה הַחֹרֶף. — וַיְהִי כֵן. וַיִּתְחַלְקוּ אֶת
שְׁנַיִם עֶשֶׂר חֳדָשֵׁי הַשָּׁנָה לְאַרְבַּעַת חֳלָקִים, שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים, שְׁלֹשָׁה
חֳדָשִׁים לְאַחַד. וַיִּתְחַלֵּךְ הָאֲבִיב שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים עַל פְּנֵי הָאָרֶץ וְאַחֲרָיו
הַקִּיץ שְׁלֹשָׁת חֳדָשָׁיו וְאַחֲרָיו הַבְּצִיר שְׁלֹשָׁת חֳדָשָׁיו. וַיְהִי כֹּאשֶׁר בֹּא
הַר הַחֹרֶף, וַיִּחַר לוֹ כִּי עָלְיוֹ לְמֹשֶׁל בְּאַחֲרוֹנָה, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ: אִם עָלִי
לְהַיּוֹנֵת הָאֲחֵרוֹן, אֲפָרִיךְ נָא אֶת יָמַי מִמְּשַׁלְתִּי עַל הָאֲדָמָה, יוֹתֵר מִמְּבָרְי.
וַיְהִי כֹּאשֶׁר תָּמּוּ שְׁלֹשָׁת חֳדָשָׁיו, וַיִּבֹא הָאֲבִיב וַיֹּאמֶר: נָא
לֵךְ מִזֶּה, כִּי עַתָּה הִגִּיעַ זְמַנִּי. אֲבָל הַחֹרֶף עָנָהוּ: לֵךְ וּשׁוּב בְּעוֹד
חֹדֶשׁ יָמִים. וְכֹאשֶׁר מָאֵן הָאֲבִיב לִלְכֹת, וַיִּשְׁלַף עָלָיו הַחֹרֶף גִּזְזֵי
שֶׁלֶג, וַיִּירָא הָאֲבִיב וַיִּמָּהַר לְהִמָּלֵט עַל נַפְשׁוֹ. וְהַחֹרֶף צָחַק וַיֹּאמֶר
בְּלִבּוֹ: לִנְעַד הַרְךָ הַזֶּה יָכֹל אוֹכֵל וְקֹלָה אֲנִי רֹשֵׁהוּ!
וְכֹאשֶׁר בֹּא הָאֲבִיב בְּעוֹד חֹדֶשׁ יָמִים, וַיֹּאמֶר לוֹ הַחֹרֶף עוֹד
הַפַּעַם: לֵךְ וּשׁוּב בְּעוֹד חֹדֶשׁ יָמִים. אֵךְ הָאֲבִיב מָאֵן לְשִׁמּוֹעַ בְּקוֹלוֹ.
אִזּוֹ הִשְׁלִיךְ וּשְׁלַט עָלָיו הַחֹרֶף כְּפָר כְּאֶפֶר, וַיִּנְשֵׁב בְּפָנָיו רוּחַ סָעִתָּה:
קָרָה, עַד אֲשֶׁר סָמַר הָאֲבִיב בְּקִרְוֹ.

ולא יכל עוד האביב להתאפק, ויגם וילך אל פסא-אלהים.
 ויקאונן לפניו על החרף. ויקרא אלהים אל החרף ויאמר לו: מה
 מעשה עוד בארץ, וכבר עברו שלשת חרשיך? - ולא ידע החרף
 במה להצטרק. ויהם אל תוך זקנו הלכין לאמר: בני האדם לא
 יתנוני לעובם, כי הפצים הם לנסוע עוד בעגלת החרף. -
 - שקר הדבר, ענה אלהים: בני האדם כבר קצו בך, ואדיר
 הפצים להתלץ ממך; ויבן מהר ועלה מן הארץ!

(המשך)

Разсѣкать	צעהתאקען	1 גזר .
Ручей	באך	2 נחל (נהלים) .
Плавать	שוויממען	3 שחה .
Кустъ	שמרויך	4 שית .
Сметать	צוואממענפעגען	5 מאמא .
Тонкій	דיין	6 דק .
Выглянуть	הערפארנוקען	7 קיין (צוין) .
Вещь	זאכע, גענענשמאנר	8 חפץ .
Цвѣтокъ	בליטהע	9 ציין .
Собственность	אייגענטהום	10 אקוה .
Затыкать, (затворять)	פערשמאפען, פער- שליעמען	11 אטם .
Лёдъ, [морозъ]	אייו [פראסט]	12 קרח .
Озеро	דער זעע	13 אָנאָם אָנמיס אָנמיס .
Сосулька	באנדען (אייזצאפען)	14 פתיל .
Связывать	צוואממענבינדען	15 צור .

Куча	הויפֿען	16 צָפֵר .
Желтый	געלב	17 צָהֵב .
Шафранъ	זאָפֿראַן	18 פֿרָכֶם* .
Цвѣсти	בליתען	19 הִנִּיץ .
Проходить (исчезать)	וועגנערן, (פֿערשווינדען)	20 קָלַף .
Глубокий	טיעף	21 עֲמֹק .
Мириться	זיך פֿערנלייכען	22 הִתְפַּשֵּׁר* .
Рѣка	פֿלוּם	23 נָהָר (נְהָרִים-וְהַיָּם) .
Кусокъ	שטיק	24 גִּזְרֵי .
Вѣшать	האַנגען, (הענגען)	25 תָּלַח .
Метла	בעזען	26 מִטְאָמָא .
Стебель	שטענגעל, האַלם	27 גִּבְעֹל .
Синий	בלוי	28 פֿאַחֹל* .
Копать	גראַבען	29 חָפַר .
Открывать	ענטדעקען	30 גִּלַּח .
Растя	וואַכסען	31 צָמַח .
Спорить	שמרײַטען, דיספּוטירען	32 הִתְנַפֵּחַ (יכח) .
Нетерпѣлиѣ	אונגעדולד	33 קִצְרֵרוּם .
Остатокъ	רעסט	34 יָתֵר .

1) Couper en morceaux. — to cut up. 2) Ruisseau. — Brook.
 3) nager.—to swim. 4) Buisson. — Bush. 5) balayer.— to sweep.
 6) fin.—thin. 7) regarder dehors.—to look out. 8) Chose.—Matter.
 9) Fleur. — Blossom. 10) Propriété.—Property. 11) boucher.—
 to stop up. 12) Glace, Gelée.—Ice, Frost. 13) Lac.—Lake. 14) glaçon.—Icicle 15) lier.—to tie together. 16) Tas.—Heap. 17) jau-

ne.—yellow. 18) Safran.—Saffron. 19) fleurir.—to flower. 20) passer.—to elapse. 21) profond.—deep. 22) se réconcilier.—to be reconciled. 23) Rivière.—River. 24) Pièce.— 25) pendre; suspendre.— to hang, suspend. 26) Balai.—Besom. 27) Tige.—Stalk. 28) bleu.—blue. 29) creuser.—to dig. 30) découvrir.—to discover. 31) croître.—to grow. 32) disputer.—to dispute. 33; s'impatienter.—to be impatient. 34) Reste.

וַיֵּרָא הַחֹרֵף כִּי דַבְּרֵי-אֱלֹהִים הוּא, אֲשֶׁר אֵין לְהֵשִׁיב, וַיִּקַּח
 קָרֶדֶם גָּדוֹל וַיַּגִּזֹּר אֶת הַקָּרָח אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הַנְּהָרוֹת, הַנְּחָלִים
 וְהַאֲנָמִים, לְגִזְרִים; וַיִּשַׁח הַקָּרָח אֶל הַיָּם וַיַּעֲלֶם שָׁם. וְאַחֲרֵי כֵן
 קָצַץ אֶת פְּתֵי-הַקָּרָח הַתְּלוּיִים בַּעֲנָפֵי הָעֵצִים וְהַשִּׁיחִים, וַיַּצֵּר אוֹתָם
 בְּצַרְוֹר גָּדוֹל. וַיִּקַּח מִמָּאֲמָא גָּדוֹל וַיִּטְאֲמָא אֶת כָּל הַשְּׁלֵג, צָפָר
 גָּדוֹל. וַיְהִי בְּטֹאֲמָאוֹ אֶת הַשְּׁלֵג וַיֵּרָא וְהִנֵּה רָאשֵׁי נְבֻעוֹלִים דְּקִים,
 לְבָנִים, צְהוּבִים וּכְחוֹלִים, מְצִיצִים מִן הָאֲדָמָה; אֱלֹהֵי הַיָּם רָאשֵׁי
 פְּרָחֵי הַפְּרָפֶם, וַיֵּרָא הַחֹרֵף כִּי פְּרָחִים הֵם, וַיַּחֲפֹר בְּאֲדָמָה לְהוֹצִיאָם
 וּלְקַחְתָּם אִתּוֹ. אֲבָל הָאֲבִיב רָאָה זֹאת מִרְחוֹק, וַיִּרְץ אֵלָיו וַיֹּאמֶר
 בְּרוּעוֹתָיו וַיֹּאמֶר: מַה אַתָּה עוֹשֶׂה?

— הֲנִנִּי צוֹרֵר אֶת תְּפִצִּי, כִּאֲשֶׁר עֵינֶיךָ רוֹאוֹת, עֲנֵהוּ הַחֹרֵף.
 — מִתָּר לְךָ לְצַר אֶת תְּפִצֶיךָ, עֲנֵה הָאֲבִיב, אֵךְ לְפָרְחִים
 הָאֱלֹהֵי אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ, כִּי לִי הֵמָּה. הַאֵינְךָ רוֹאֵה כִּי עוֹד לֹא הִצִּצוּ,
 וְגַם עֲלִים עוֹד אֵין לָהֶם? הֵם קִדְמוּ לְהוֹצִיא רֹאשֵׁם מִן הָאֲדָמָה, כִּי
 קָצַרָה רוּחַם לְחַפּוֹת עַד עֲלוֹתְךָ מִן הָאָרֶץ.

וַיִּשָּׁב הַחֹרֵף אֶת יָדוֹ מִתְּפִרְחִים, וַיִּלֶךְ לְטֹאֲמָא אֶת יְתֵר הַשְּׁלֵג. —
 וּפְתָאֵם נִגְלוּ לְעֵינָיו הַמּוֹן עֲלִים וּפְרָחִים וַיִּרְבְּקִים וַיִּרְוֹק מֵעַט
 הָעוֹלִים מִתּוֹךְ הָאֲדָמָה. וַיִּשְׁמַח הַחֹרֵף מְאֹד וַיַּחֲפֹר בְּעֶפְרָ לְהוֹצִיא
 אֶת הַפְּרָחִים וּלְקַחְתָּם אִתּוֹ. וַיִּגַּשׁ אֵלָיו שְׁנֵי הָאֲבִיב וַיֹּאמְרוּ בְּרוּעוֹתָיו
 וַיֹּאמֶר: מַה זֶה תַּעֲשֶׂה? אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל פְּרָחֵי!

וְנִקְצֹף הַחֹרֶף מֵאֵד וַיִּקְרָא: הִנֵּה מְשַׁכְתִּי יָדַי מִפְּרָחַי הַפְּרָפִם,
אֵף כִּי בְּמִשְׁפַּט גַּם הֵם לִי הֵמָּה; וְאוֹלָם הַפְּרָחִים הָאֵלֶּה לֹא אָמֵן
לָךְ, וַיַּעֲבֹר עָלַי מָה!

— אַבְל, עֵנָה הָאֲכִיב: הַאֵינְךָ רוֹאֵה כִּי הָעֵלִים וְהַצִּיצִים כִּבְרִי-
יְרוֹקִים הֵם? הֵן קִנִּי תִּכְבֹּרִים הֵם אֲשֶׁר נִמְקְרוּ לְהוֹצִיא רֹאשָׁם מִן
הָאֲדָמָה בְּטָרֵם חֶלְפָה.

— לֹא אֶכֶּה וְלֹא אֶשְׁמַע לָךְ, עֵנָה הַחֹרֶף: וְאִם גַּם אֲנֹכִי אֵינִי
מוֹצִיא כָל יְרוֹק מִן הָאָרֶץ, הִנֵּה הַפְּרָחִים הָאֵלֶּה לִּי הֵם, כִּי הֵם
צִמְחוּ מִתַּחַת לְמַכְסֵה הַשֶּׁלֶג, וּבְתִדְשֵׁי הַגִּצּוֹ; וְלִכֵּן אֶחְזָקֵי הֵם. —
וּבְרִבְרוּ הַעֲמִיק לְחַפֵּר בַּעֲפֵר וַיּוֹצֵא אֶת הַפְּרָחִים בְּחֹקֶה.

אַבְל הָאֲכִיב מֵאַן עוֹד לְתַתָּם לוֹ וַיּוֹסֶף לְרִיב וּלְהִתְנַכַּח אִתּוֹ.
אֵךְ הַחֹרֶף אָטֵם אוֹנוֹ מִשְׁמוֹעַ וַיַּעֲמֹד עַל דַּעְתּוֹ. וּבְרֹאוֹתָם כִּי לֹא
יֻכְלוּ לְהִתְפַּשֵּׁר הִלְכוּ אֶל כִּסֵּא אֱלֹהִים וַיְגִישׁוּ אֶת מְשַׁפְטָם (=רִיבָם)
לִפְנֵיו.

(סוף)

Уступить	נֶאֱדָנְעֵבְעֵן	1 וְתָר* .
Поступать безумно	אוֹנֵדְעֵרְנִינֵד־ מִיג מֵהוֹן	2 הַסִּבֵּל .
Гибить, дразнить	אָרְנֵעֵרֵן	3 הַכָּעֵם, הַרְעֵם .
Конец, край	עֵנְדֵעַ, רֵאֲנֵד	4 קֶצֶה (קֶצֶה) .
Глуность	דוּמְמֵהִיט	5 אָוֵלֵת .
Чаша (цветочная)	קֵעֵלךְ	6 גְּבִיעַ .
Звонь	נֵעֵלִיט	7 צִלְצֵל .
Ссориться	זִיךְ צֵאֲנֵקֵעַ	8 הַתְּקוּמֵט, הַנִּצְחָה .
Бороться	קֶאֱמַפֵּעַן	9 הַלָּחֵם .

Сѣверъ	גאָרדען	10 צפון .
Созрѣвать	רייף ווערדען	11 קשל .
Красить	פאַרבען	12 צבע .
Брызгать	שפרוטצען	13 הזה (נוה) .
Кисть	פינזעל	14 מאַפּע* .
Благоволить, быть приятнымъ	גערן האַכען, אַנגענעהם זיין	15 רצה .
Удовлетворять	בעפרייעדיגען	16 רצה .
Сходствовать, равняться	אַהנליך, גלייך זיין	17 רמה .
Разгораться	הערבאַרבעדען	18 התנלע .
Посредничество, примирение	אויבגלייך, פערמיטטעלונג	19 פשרה* .
Медленно	לאַנגזאַם	20 אט לאט, לאטא .
Приговоръ	אורטהייל	21 משפט .
Трава, зелень	גראס, גרינעס	22 דשא .
Рѣшать	ענטשיידען	23 קרין .
Блѣдный	בלאס	24 חור .
Капля	טרופען	25 גמף .
Сажать	איינפלאַנצען	26 שתל, נטע .
Звонокъ	גלאַקדען (גלאַקע)	27 פעמון .
Возвѣщать	פערקינדען	28 בשר .
Рѣшиться, вознамѣриться	בעשליעסען	29 נמר .
Возставать	זיך ענטוועקענשטעללען	30 התקומם (קום) .

Ропоть	דאס מוררען	31 תְּלוּנָה (לון) .
Жить	לעבען	32 חַיָּה .

1) céder.—to *cede*. 2) agir sottement.—to *act foolishly*. 3) courroucer, irriter.—to *provoke, make angry*. 4) Bont.—*End*. 5) Sottise.—*Stupidity*. 6) Coupe.—*Cup*. 7) Son.—*Ring*. 8) se quereller.—to *quarrel*. 9) combattre.—to *fight*. 10) Nord.—*North*. 11) mûrir.—to *ripen*. 12) teindre.—to *dye*. 13) éclabousser.—to *splash*. 14) Pineau.—*hair pencil*. 15) avoir bienveillance (être agréable).—to *be favourable (agreeable)*. 16) satisfaire.—to *satisfy*. 17) ressembler, égaler.—to *resemble, equal*. 18) éclater.—to *burst out*. 19) Médiation.— 20) lentement.—*slowly*. 21) Arrêt.—*Judgment*. 22) Herbe.—*Grass*. 23) décider.—to *decide*. 24) pâle.— 25) Goutte.—*Drop*. 26) planter.—to *plant*. 27) Clochette.—*Bell*. 28) anoncer.—to *announce*. 29) résoudre.—to *resolve*. 30) s'opposer.—to *oppose*. 31) Murmure.—*Grumble*. 32) vivre.—to *live*.

אחרי אשר שמע ה' את דברי שניהם, ובראותו כי אין מהם מִוִּתֵּר, אמר: ואמנם קשה הוא דבר ריבכם; לחרף הַחֲרֹף, כי הפרחים צמחו והגזו מתחת לשלג, ובכן פרחי החרף הם. ואולם גם אתה האביב צדקת בְּדַבְּרְךָ, כי הן לא דרך החרף הוא להצמיח כל ירוק ואף כי פרחים. ואמנם הספלת עָשׂוּ (=לעשות) כי הקשלת אותם במרם מועד. לכן זה מִשְׁפָּטְכֶם אשר חרצתי: למען תת לכל אחד מכם חלק בפרחים האלה, ימח לו האביב את הַגְּבֻעוּלִים וְהַעֲלִים, והציצים יהיו לחרף.

ונקח החרף את הציצים הירוקים, ויחויקם בידו תִּקְרָה עַד אשר תלבנו (=נהיו לבנים) בשלג. והאביב צָבַע בִּירְקָתָם דָּשָׂא את העלים אשר מראם היה בראשונה תור וצהוב. ולמען תרעם את החרף הנה בְּקִצְוֵה-מִצְבְּעוֹ נִמְפִּים ירוקים אחרים גם על הציצים.

ואחרי כן שבו וישתלו את הפרחים בפער האדמה. וינעצו (יעץ) יחדו על אדות השם אשר יתנו לפרחים האלה. ויאמר החרף: אני יועץ לקרא להם "פרחי-שלג" יען אשר צמחו והנצו מתחת לשלג.

אנלת היא! ענה האביב: הן השם הזה ינקיר לכל אך את החרף, ואתה יודע כי גם לי חלק בפרחים האלה, וגם לי הצדקה לקראם בשם הרצוי לי. ובכן אני קורא להם "פעמוני-אביב", כי נביעיהם דומים לפעמונים; והיו לי הפרחים האלה לפעמונים הנבשרים את מועד בואי בארץ.

אבל החרף לא אבה ולא שמע לשם הזה, ויאמר כי אך להתל בו ולהקעיסו בחר האביב בשם הזה, כמו יבשרו הפרחים בצלצל-שמחה את צאת החרף ואת בוא האביב. וכאשר התגלע ביניהם עוד פעם ריב גדול, נמרו להביא גם את הדבר הזה לפני אלהים.

נקשמוע ה' את דבר-ריבם. אָמר: אחרי אשר יש לכם חלק כחלק בפרח הזה, לכן יש לשניכם גם הצדקה לקרא לו שם. ואולם הלא תבינו כי אי-אפשר לקרא שני שמות לפרח אחד. לכן זאת אָעשה: הנני לנגח מן השם אשר קרא לו האביב, את "הפעמונים", ומן השם אשר קרא לו החרף, את "השלג", והיה שם הפרח הזה "פעמוני-שלג". או ידע כל איש כי הפרח הזה לשניכם הוא. ועתה לכו לשלום. ואל תוסיפו לריב ולהתקוטט. הפְּשָׁרה הוּאת יִשְׁרָה גם בעיני החרף, גם בעיני האביב; וילכו לדרכם שְׂמֵחִים וּמְרֻצִים. — ואולם את מְצוֹת ה', אשר צִוּם לחיות בשלום, לא שמרו. כי הבל יודעים אשר בכל שנה ושנה עורך רְבִים ונָצִים איש ברעהו. החרף אומר תמיד לתאריך ימיו ממשלתו, והאביב יתקומם לו, ואז ולחמו איש באחיו מלחמה אָרְפָה. זה בא בנְפִצְרֵי-שֶׁלֶג, וזה בְּמִמְרוֹת־עוֹ; זה בסערות-צפון.

זוה ברוחות חמים; זה בקר חוק, וזה בקרני שמש ממסות (=המס), מסס, עד אשר ינכח החרף כי נבצר ממנו להחזיק מעמד, או יצר את תפצויו וילך לו לאמו ובתלונה: ופעמים רבות עוד יסב ראשו אל האדמה, כמו קשה לו לעוקה בירי האביב.

25.

איך בא פרה הזו ביער.

Ландышь (גלאקבען)	מאיבלימבען	1 פָּרַחְזוּ.
Гора	בערג	2 הַר (הרים).
Вѣтвистый (בעלויבט)	צווייגטאלל	3 עֵנָף.
Запахъ, благоуханіе	דוֹשָׁם, וואָהלנערך	4 רִיחַ.
Вѣтвь	דָּלְיָה, דָּלִית (דליות), צווייג	5 דָּלְיָה, דָּלִית (דליות), צווייג
Мѣсто жительства	וואָהנפלאצטן	6 מוֹשָׁב (ישב).
Долина	טהאל	7 עֵמֶק.
Тѣнь	שאטטען	8 צֶל.
Бальзамъ, благовопіе	נעווירץ, באלזאם	9 בָּשָׂם, בָּשָׂם.
Пѣть, пѣснь	זינגען, ליעד [געזאנג]	10 שִׁיר.
Желать	ווינשען, בעגערהרען	11 חָמַד, אָוָה.
Болото	זומפף	12 בְּצָחַ, בִּץ.
Украшеніе, блескъ	שמוק, גלאנץ	13 תְּפָאָרֶת
Огорченіе, досада	פֶּערדרוס, גראם	14 פֶּעַשׁ, פֶּעַשׁ.

Пестрота (ткань)	בונטהייט , (געוועב)	15 רִקְמָה .
Вдыхать	איינאַטמהען	16 שְׁאָף .
Слеза	טהראָנען	17 דִּמְעָה (דִּמְעוּת) .
Касаться, дотрагиваться	ריהרען , אנפֿאַסען	18 נִגֵּעַ .
Улетѣть, удаляться	ענטווייכען , ענטפֿליהען	19 נָדַד .
Сонмъ, толпа	צוג , שאַר	20 מִקְנֵה .
Обыскивать	זוכען וויהלען	21 חִפְּשׁוּ .
Пустьѣть, унывать	אָדע , לאנג- וויליג זיין	22 שָׁמַם .
Согрѣваться	זיך ערוואַרמען	23 הִתְחַמֵּם .
Отдѣляться, разлучаться	זיך טרענגען	24 הִפְרֵד .
Встрѣчать (ענטגעגען- קאָממען)	עמפֿאַנגען , (ענטגעגען)	25 קָדַם (פָּגַע) .
Открывать	אָפֿענען	26 פָּקַח .
Гость	גאַסט	27 אֹרֵחַ .
Жилище	וואָהנונג	28 מְעוֹן .
Утѣшать	טראָסטען	29 נָחַם .
Печаль, скорбь	טרויער , קוממער	30 יָגוּן .
Товарищество	געוועללשאַפֿט	31 חֶבְרָה .
Муха	פֿליעגע	32 זְבוּב .
Прятать	פֿערשטעקען	33 צָפַן .

1) Muguet.—*May-lily*. 2) Montagne.—*Mountain*. 3) Rameux.—*ramous*. 4) Odeur.—*Odour*. 5) Branche.—*Branch*. 6) Domicile.—*Dwelling*. 7) Vallée.—*Dale*. 8) Ombre.—*Shadow*. 9) Parfum (Baume).—*Perfume, Balsam*. 10) Chanter, chant.—*Song, to sing*. 11) Désirer.—*to desire*. 12) Marais.—*Marsh*. 13) Ornement, Splendeur.—*Adornment, Splendour*. 14) Chagrin.—*Sorrow*. 15) Barilage (Tissue).—*Medley, (Web)*. 16) respirer.—*to breathe*. 17) Larme.—*Tear*. 18) toucher; concerner.—*to touch, concern*. 19) s'envoler, s'échapper.—*to fly away, escape*. 20) Foule, Troupe.—*Crowd*. 21) chercher, fouiller.—*to seek, search*. 22) devenir désert, ennyyant.—*to grow desert, tedious*. 23) se réchauffer.—*to warm*. 24) se séparer.—*to part*. 25) accueillir.—*to receive*. 26) ouvrir.—*to open*. 27) Hôte.—*Guest*. 28) Demeure.—*Dwelling*. 29) consoler.—*to console*. 30) Société.—*Society*. 32) Mouche.—*Fly*. 33) cacher.—*to hide*.

ויהי כברא אלהים את הפרחים, וישאל את כל פרח ופרח
 אֵיזוה מקום אָוה לְמוֹשֵׁב לוֹ. והיה המקום אשר בָּחַר הַפְּרַח בוֹ,
 וַיִּשְׁאַחֵהוּ כַּלְאֲד־הִי שְׁמָה וַיִּמְעָהוּ בוֹ, וַיְצַמַּח שָׁם הַפְּרַח עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה. — וַיִּבְחָרוּ לָהֶם הַפְּרָחִים מְקוֹמוֹת שׁוֹנִים: אֱלֹהִים חָמְדוּ לְשִׁבְתָּ
 עַל הַהָרִים, וְאֱלֹהִים — בְּעֵמְקַיִם: אֱלֹהִים בָּאָדְמָה הַרְבֵּה, וְאֱלֹהִים בְּאֲדֹמַת־
 בְּצֵה. אֲדָךְ רָבַם שָׁמָּה מִשְׁפָּנִם בְּשָׂדוֹת וּבְכָרִים, וְאוֹלָם בְּיַעַר לֹא
 אָבּוּ לִשְׁבֹּת, בְּגִלְלֵי הָעֵצִים הַגְּבוּהִים וְהַעֲנַנִּים הַמְּסַתִּירִים מִיְגַדֵּם אֶת
 אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ הַמְּתוֹק. לִכֵּן לֹא הָיָה לְיַעַר בְּלָתִי אִם פְּרוּחִים מְעַמִּים;
 כִּי רַק אֱלֹהִים אֲשֶׁר מֵצֵאוֹ חֲפָץ (=צֶרֶךְ) בְּצֹל, הֵמָּה הִלְכוּ הַיַּעֲרָה.

ויהי כאשר הופיע האביב הראשון בארץ, וכל צמחי השדות
 וּבְכָרִים הַתְּנוֹסְסוּ בַתְּפֹאֲרַת־צְבָעֵיהֶם. וְהַפְּרָחִים נָתְנוּ רִיחַ־בְּשָׂמִים
 כִּכְלֵי הָאוֹר. וַיִּתְעַצֵּב הַיַּעַר אֶל לְבוֹ מֵאֵד, וַיִּמְלֵא קָנָהוּ וְכַעַס: כִּי
 עַל אֲדָמָתוֹ צִמְחוּ רַק פְּרוּחִים אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רִיחַ. וַיִּהְיוּ הַיַּעַר
 וַיֹּאמֶר: מַה יִּזְעוּל לִי כִּי שָׁבוּ אֵלַי הַצִּפְרִים, וּבְדִלּוֹתַי יִשְׂרוּ? הֵן
 לְרַגְעִים נַעֲזוּבוּנִי, וַיַּעֲפוּ אֶל הַפְּרוּחִים אֲשֶׁר בְּשָׂדוֹת וּבְכָרִים, לְהִתְעַנֵּג

עַל רִקְמַת־דַּבְעֵיהֶם וְלִשְׂאֵף בִּיחָם הַטּוֹב; וְלֹא יִאָּרְכוּ הַיָּמִים וַיֵּצְאוּ מִמֶּנִּי כִּלְהָ, וְלֹא יֵשׁוּבוּ עוֹד אֵלַי, וְהָיִיתִי בְּרִיק וְשׁוֹמֵם. אֲךָ לֹא הָיוּ גַם לִי פְרָחִים נְחֻמְדִּים נוֹתְנֵי־רִיחַ אוֹי גְּדֹלָה הַשְּׂמֵחָה בְּמַעֲוֵנִי, וְהָיִים וְהַנּוֹעָה מְלֹאֹנֵי תַמִּיד.

וַיֵּשֶׂא הַיַּעַר אֶת קוֹלוֹ וַיִּקְרָא לַפְּרָחִים אֲשֶׁר בְּשֵׁדוֹת וּבְכַרְמֵי, לֵאמֹר: עֲשׂוּ נָא עִמָּדֵי חֶסֶד, וְלִדְי הַיִּקְרִים, וַיָּבֹאוּ נָא אַחֲדִים מִכֶּם לִשְׁבֹּת בְּקִרְבִּי, לְמַעַן אֵיף (=אֵיפָה, יִפְחָ) גַּם אֲנִי בְּשִׁלָּל (=בְּהִמּוֹף) צָבְעִי, וְלְמַעַן אֶתֵּן גַּם אֲנִי רִיחִי הַטּוֹב בְּכָל הָאָוִיר. כִּי אִם אֵין יֵצְאוּ מִמֶּנִּי כָל הַצְּפִירִים לִלְבֹּת אֶל הַשְּׂדוֹת וְאֶל הַכְּרִים, וְאֲנִי אֲדִיחָה נְעוּב וְרִיק. —

וּבְכַבְּרוֹ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, בָּכָה הַיַּעַר בְּכִי גְדוֹל, וַיִּפְלוּ גִמְפֵי־דַמְעוֹתָיו בְּגִבְעֵי הַפְּרָחִים, וַתִּפֹּל דַּמְעָה אַחַת גַּם בְּגִבְעֵי־פֶרֶחַ הַזֶּה. וַיִּקְרָאוּ רַחֲמֵי הַפְּרָחַת הַקָּמֶן עַל הַיַּעַר הַבּוֹכָה, וַיֹּאמֶר אֶל הַפְּרָחִים הָעוֹמְדִים מִסְבִּיב לוֹ: נִנְחַם־נָא אֶת הַיַּעַר מִיִּגְוֹנוֹ וַיָּבֹאוּ לִשְׁבֹּת בְּקִרְבּוֹ. לְבִי אוֹמֵר לִי כִּי גַם בַּיַּעַר נִמְצָא מוֹשֵׁב טוֹב. אֲמַנֵּם צַר שֵׁם הַמְּקוֹם מַעֵט, בְּגִלְלַת הַעֲצִים הַרְבִּים, וְגַם לֹא תַמִּיד נוֹכַח לְהַתְחַמֵּם שֵׁם לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ; אֲבָל קוֹל־לִלְתוֹ נִגַּע עַד לְבִי, וְחַפֵּץ אֲנִי לְנַחֲמָהּ. מִי נָמִי הַהוֹלְכִים אֹתִי הַיַּעַרָה ?

כֹּה דָּבַר פְּרַח־הַזֶּה אֲשֶׁר צָמַח אִז עַל כַּר נִרְחָב (= רִחְבֵי). וְאֲמַנֵּם רוּב אֲחָיו לֹא הִתְאַוּ עַד מְאֹד לִלְבֹּת לְחַיּוֹת בַּיַּעַר הָאֶפְּלִי. אֲךָ מֵאַהֲבָתָם שְׂאֵהָבּוּ אֶת פֶּרֶחַ הַזֶּה לֹא יִכְלוּ לְמַנוּעַ מִמֶּנּוּ דָּבָר: כִּי בְּאַהֲבָה וּבִידִידוּת הִתְהַלַּךְ הַפְּרַח תַּמִּיד עִם כָּל אֲחָיו, וַיִּקְשֵׁשׁ וַיִּקְשֵׁשׁ לָהֶם לְהַפְרֵד מִחֻבְרָתוֹ הַנְּעִימָה

לְבָן, כֹּאֲשֶׁר הוֹצִיא הַפְּרַח אֶת רַגְלָיו הַקָּמְנוֹת וְהַדְּקוֹת. אַחַת אַחֶר אַחַת, מֵאַדְמַת הַכֶּרֶם, לִלְבֹּת הַיַּעַרָה, וַיִּקְוּמוּ גַם רַבִּים מִחֻבְרָתוֹ, וַיִּלְכְּבוּ אֹתוֹ יַחְדָּו.

וְהַיַּעַר קָדַם בְּפִי אֲרִיחֵי בִשְׂמֵחָה וּבִידִידוּת, וְעוֹד מַעֵט הַתְּנוּסִים

גם הוא בְּתַפְאֵרֶת צָבָעוּ, עַד כִּי לֹא הִיָּתָה לוֹ עוֹד תּוֹאֲנָה לְקַנָּא (קְנָאָה) בְּשׂוֹדוֹת וּבְכָרִים, וְהַצְפָּרִים לֹא עֲבֹוּהוּ עוֹד, וְגַם אֱלֹה אֲשֶׁר כָּבַר נִדְרוֹ מִמֶּנּוּ, שָׁבוּ אֵלָיו וְעַמּוֹס מִחַנְהָ כָּבַד (=רָב): זְכוּבִים, צְפוּרוֹת וְהַמּוֹן רְמָשִׁים שׁוֹנִים. — וְהִיעָר פָּרִישׁ אֶת עֲנָפָיו עַל פֶּרֶחַ: הָיוּ וַיִּסְתִּירוּ מֵעֵין אָדָם, לְבַל תִּגַּע בּוֹ יַד לְקַמְּפוֹ; כִּי יָבֵא פֶן יִקַּח (לִקַּח) מִמֶּנּוּ הַפֶּרֶחַ הַנְּחַמֵּד עִם רִיח־בְּשָׂמוֹ וַיִּצָּא מִמֶּנּוּ כָל הַדְּרוֹ. לָכֵן מִי הָאִישׁ הַחֲפֵץ לְמִצָּא פֶּרֶחַ-יוֹ, עָלָיו לְפָקֵחַ עֵינָיו הַיָּטִב, וְלַחֲפֵשׁ חֲפֵשׁ מְחָפֵשׁ (=לְחַפֵּשׁ הַרְבֵּה); כִּי הִיעָר יִצְפוֹן אֶת הַפֶּרֶחַ וַיִּשְׁמֵר עָלָיו, לְאוֹת תּוֹרָה עַל הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה לוֹ. —

26.

הַאֲבֵר הַחֲכָם.

Наказывать	בַּעֲשֵׂרֶאֱפֵעַן	1 יָבֵר, יָבֵר.
Мужикъ	לְאַנְדְּמַאֲנֵן, בּוֹיַעַר	2 אָבֵר.
Разсвѣтъ	מְאָרְגַעְנֶרֶאֲמַהֶע	3 שֶׁחַר.
Смущение, замѣ- шательство	פֶּעֶרֶוֹוִירֹוֹנֵג, פֶּעֶרֶלְעֶנְעֶנְתִּיט	4 מְבוֹכָה.
На угадь	אוֹיָף'ס גַּעֲרַאֲמַהֶעוֹוָאָל	5 בְּמִנְחָשׁ.
Гадать	רַאֲמַתֶּעַן, עֶרֶרַאֲמַתֶּעַן	6 נַחֵשׁ.
Ловушка	פֶּאֲלָלֶע	7 מוֹקֵשׁ (יִקֵּשׁ).
Воровать	שִׁמְעַהֲלֶעַן	8 גָּנַב.
Рынокъ	מַאֲרַקָא	9 שׁוּק (שְׁיָקִים).
Ошибаться	זִיךְ אִירֶרַעַן	10 שָׁגָה, מְעַה.
Правый (правая сторона)	רַעֲכֵמַע (זִימַע)	11 יָמִינִי (יָמִין).

Рукоплекать	קלאטשען	12 מָחָא (כף) .
Продавать	פֿערקויפֿען	13 מְכַר .
Конюшня	פֿעֶרדעשטאַלל	14 אָרְוָה .
Узда	צוים	15 רֶמֶן .
Воровство	דיעבשטאַהל	16 גַּנְבָּה .
Вовсе не	נאָר נישט	17 לֹא-כִּלְלִי .
Поймать	ערגרייפֿען, פֿאַנגען	18 תָּפַשׁ .

1) Punir.—to punish. 2) Paysan.—Peasant. 3) Aube.—Dawn.
 4) Confusion. 5) au hasard.—by guess. 6) deviner.—to guess.
 7) Trappe.—Trap. 8) voler.—to steal. 9) Marché.—Market. 10) so
 tromper.—to mistake. 11) droit.—right. 12) battre des mains.—to
 clap (Hands). 13) vendre.—to sell. 14) Ecurie.—Stable. 15) Bride.—
 Bridle. 16) Vol.—Theft. 17) nullement.—not at all. 18) saisir.—
 to catch.

סוּס האָר נֶגְנֵב בלילה מתוך האָרוּה. וַיִּקַּם האָפֶר מִשְׁנֵתוֹ
 בעלות השחר ויבוא אל הארוה. וירא והנה הסוס אָן, ויתעצב
 מאד, אך מה יכל לעשות? הן אבר בלי סוס, אָמְלֵל עוד מִלֵּד
 בלי צעצועים; ובכן קם וילך אל העיר הקרובה, לקנות לו סוס
 צָהָר. ויהי בבואו אל שוק הסוסים, וירא והנה סוסו הנֶגְנֵב עומד
 בין יתר הסוסים, ויתפּשׁ בְּרַקְנוֹ, ויקרא: הסוס הזה לי הוא!
 אָתְמוֹל בלילה נֶגְנֵב מֵאָרְוֹתִי! — אבל האיש המוכר את הסוס ענהו
 בְּנִתְחַת (נחת=מנותקת): שְׁגִיתָ, ירדתי; את הסוס הזה קניתי זה שנה
 הַמִּיּוֹמָה (הַמִּיּוֹם=שָׁלֹם). יכל להיות כי הוא דומה לְסוּסְךָ, ולכן
 נִגְשִׁיתָ לחשב כי סוּסְךָ הוא.
 או טהר האבר וַיִּשֶׂם את פּוֹתְדֵיָיו על עיני הסוס ויקרא: אִם

הסוס הזה לך הוא מןמים רבים, הנקרה איפא פציוו עון הוא עור? -

השאלה הזאת הביאה את האיש פמבוכה; כי באמת היה הוא הנגב (=הנוגב), ועוד לא היה לו זמן להתבונן היטב בפנקתו. וואולם למען ענות דבר אמר פמנחש: הוא עור בעינו השמאלית. - לא נחשת היטב, ענה האקר: הסוס איננו עור בעינו השמאלית. - הנה נכשלתו פדברי, קרא האיש: הפצתי לאמר בעינו הימנית. - או הסיר האפר את ידיו מעל עיני הסוס, ניקרא: עתה נודע הרבר, כי הנך נגב ודובר שקר. - הביטו וקראו, הסוס איננו עור כלל, ורק למען שית (שים) לו מוקש שאלתי את השאלה. - האנשים אשר עמדו מסביב צחקו וימחאו כף, ויקראו: נתפשת, נתפשת! או הושב הסוס לאפר, והנגב נוסך קשה על עונו. -

27.

שני הקרדמים.

Край, берегъ, (губа)	ראנד ,	1	שפה.
	אופער, (ליפע)		
Прямой, честный	נעראדע, עתרויך	2	ישר.
Дно, [поль]	פאדען, נרונד	3	קרבע.
Благосклонность,	וואהלגעאללען,	4	הן.
(прелесть)	(אנמוטה)		
Обманъ	בעטרוג	5	מךמה (פידט).
Намбрисіе	אפויכט, פארוצמיץ	6	צדיקה.
Участь съ руки	עגמולייטען	7	העמט.

Золото	גאָלד	8) זָהָב.
Желѣзо	אייזען	9) פֿרײַז.
Награждать	פֿערנעלטען, בעל־אָהנען	10) גַמּוֹל.
Хитрецъ, обманщикъ	ליסטיוג, שפּיטצבובע	11) נוֹבֵל.
Крыло	פֿליגעל	12) כַּנָּף (כְּנָפִים־זוֹת), נִי.
Потерян. вещь, потеря	פֿערלוסט	13) אָבֶדָה.
Молитва, моление	געבעט	14) תְּפִלָּה.
Бѣдствіе, бѣдность	אַרמוּת, עלענד	15) עֲנִי שְׁנִי.
Награда, плата	לֹאָן, בעל־אָהנונג	16) שֹׁכֵר, גַּמּוֹל.
Негодяй, нечестивый	ניכטשוורדיג, ניעדערמור־אַכטיוג	17) בִּלְעֵל.
Печальный	ברזיריג	18) זָבֵל.

1) Bord (Lèvre).—*Shore (Lip)*. 2) droit, probe.—*right, honest*. 3) Fond (Plancher).—*Ground (Floor)*. 4) Bienveillance, (Charme).—*Affability (Charm)*. 5) Fraude.—*Cheat*. 6) Dessein.—*Design*. 7) tomber de main.—*to fall (from Hand)*. 8) Or.—*Gold*. 9) Fer.—*Iron*. 10) récompenser.—*to reward*. 11) trompeur, rusé.—*cheat, crafty*. 12) Aile.—*Wing*. 13) Perte.—*Loss*. 14) Prière.—*Prayer*. 15) Pauvreté.—*Poorness*. 16) Récompense; Salaire.—*Reward, Hire*. 17) Méchant.—*Bad*. 18) triste.—*sad*.

הַרְשֵׁעִים עֲשֵׂה מוֹלֹאכְתּוֹ עַל שְׂפַת הַתְּהַר, וְיִשְׁמַט קַרְדָּמוֹ
 מִנְדּוֹ וּפֶלֶא הַמִּימָה. וְתַפְלַל הַתְּרַשׁ אֶל ה' וַיֹּאמֶר: אֲנִי ה', צוֹ
 אֲנִי לְנֶהַר וְיִשֵּׁב לִי אֶת אֲבֹדָתִי, כִּי עֲנִי אֲנִי, וְאִין קְרִי מִשְׁנֵת

לקנות לי קרדם אחר. — תפלת העני נשמעה, וכנגע עלה מלאך
ה' מן הנהר: ובידו קרדם זהב, ויאמר אל החרש: הוזה הוא
קרדמך?

אבל החרש העני היה איש ישר וצדיק, וימאן לקחת את
אשר לא לו, ויאמר אל המלאך: לא, אדוני, הקרדם הזה לא
לי הוא. — וירד המלאך שנית אל קרקע הנהר, ובעוד רגע שב
וקרדם כסף בידו, ויאמר אל החרש: הוזה הוא קרדמך? — גם
הקרדם הזה לא לי הוא, ענה התמים (= פס).

והמלאך שב עוד הפעם המימה, ויעל ויבא קרדם ברזל.
— הוא הקרדם אשר אבד לו קרא החרש בשמחה, בראותו את
קרדמו. — אז אמר אליו מלאך ה': יען אשר ושר לך, וכענין
עורך מחויק בתקתך, לכן מצאת חן בעיני ה', וכצדקה וימלך.
קח את כל שלשת הקרדמים מנדי, והיו שכר לישרך. — ויודה
החרש לה' על חסרו הגדול, ויקח את שלשת הקרדמים, וילך
לבתו שמח ומזלזל.

עד מהרה נודע דבר הפלא הזה בכל העיר. ואחר מאנשי
המקום, איש מרמה, אמר בלבו: הבה, אנסה גם אני את ה',
ואראה היעש ה' גם עמדי חסד פכל אשר עשה לחרש העני. —
ויקם וילך אל הנהר וישלך את קרדמו המימה, ויצעק אל ה' כי
ירחמהו וישב לו את אבדתו. כנגע הופיע מלאך ה' ובידו קרדם
זהב, ויאמר אל האיש: הוזה הוא קרדמך? — כן, כן, שלי הוא,
שלי הוא! קרא הנוכל בשמחה, וישלח ידו לקחתו. אבל המלאך
הדף אותו מפניו, ויקרא בקצף: הוי, בלועל! התאמר לרמות את
ה', את בוראך, אשר לב כל אדם גלוי לפניו? עתה תיסקר
דעתך, וגם קרדמך אשר השלכת בצדיה אל הנהר, לא יושב
לך. — כה דבר המלאך, ויפרש בנפיו ונעף. והנוכל שב לביתו
אבל ונגבלם ובלי קרדם.

28.

הואב הרתום .

Клясться	שוואַרען	השבע . 1
Волкъ	וואַלף	זאב . 2
Работать, (служить)	אַרבייטען , (דיענען)	עבד . 3
Край, конецъ	ראַנד , ענדע	פּאַה . 4
Любопытство	נייגירדע	תּשוקה . 5
Гнѣвъ, ярость	צאַרן , וואוסת	חממה . 6
Палка	שמאָק	מגל (מקלות) , ז' . 7
Ринуться на, нападать	אַנשטיר- מען	השפּער (שעה) . 8
Жать, косить	מאַהען	קצר . 9
Серпъ, коса	זיבעל , זענוע	מגל , קרמזש . 10
Сторона, (противополо- жная) (געגענאיבער ליגענדע)	זיימע , (געגענאיבער ליגענדע)	עבר . 11
Успокаивать	בערוהיגען	הרגיע . 12
Проклинать	פּלוצען , פּערפּלוצען	אַרר . 13
Быть направлѣну	געריכטעט זיין	הועד (יעד) . 14
Кость, (тѣло)	קנאַבען (לייב)	עצם (עצמים) , ג' . 15
Малютка, ребенокъ	קליינעם קינד	עולל , עולל , 16
Колыбель, кровать	וויגענע , בעטט	ערישה* , ערש . 17
Качать	שויקעלן , בעוועגען	הגניע (נוע) . 18

Лежать	ליענען, קויערן	19 רביץ .
Убийца	מאָרדער	20 רויצח .
Лить, изливать	ניעסען, אויסניעסען	21 שפּף .
Врагъ	פיינד	22 אויב .
Привыкать	געוואָהנט זיין, געוואָה- נען	23 הספּן .

1) jurer.—to swear. 2) Loup.—Wolf. 3) travailler. (servir).—to labour. (serve) 4) Bord.—End. 5) Curiosité.—Curiosity. 6) Courroux.—Wrath. 7) Bâton.—Stick. 8) fondre sur.—to fall on. 9) faucher.—to mow. 10) Faux.—Scythe. 11) Côté.—Side. 12) calmer.—to quiet. 13) maudire — to curse. 14) être dirigé. — to be directed. 15) Os.—Bone. 16) Petit enfant.—a little one. 17) Lit; Berceau.—Bed, Cradle. 18) balancer, agiter. — to shake, swing. 19) être couché.—to lie. 20) Meurtrier.— Murder. 21) verser; épancher.— to pour. 22) Ennemi.— Foe. 23) être accoutumé, s'accoutumer.—to be habituated.

ויהי היום ותלך אישה אחת מנשי האפרים לקצור את דגנה בשדה הנשען אל היער, ואת עוללה לקחה אתה ותשפיהו בערישתו במקום אשר תחלה לעבוד עבודתה (מלאכתה). והיה כאשר יצעק הילד, ותניחה אמו את תרמשה על הארץ, וקאה ונהניעה את הערישה, עד אשר שקט הילד ויישן.

אבל ככל אשר הוסיפה לקצור כן רחקה האשה מעל בנה.

עד כי בעוד שעה עמדה בפאת השדה, מעבר השני.

ותאב אחד אשר רבץ במחבאו ביער, התבונן בתשוקה גדולה.

בבא האם בפעם לפעם להניע את ערישת-בנה. — פתאם הקיץ העולל משנתו ויחל לבפות ולקרא לאמו. אבל בפעם הזאת לא הניע קולו אל און האם הרחמניה, כי כבר הרחיקה לכת בקצרה.

נִרְחַם הוֹאֵב עַל הַיֶּלֶד הַצּוֹעֵק, וְיִגְמַר בְּלִבּוֹ לְמַלְאֵה הַפֶּעַם אֵת מְקוֹם
הָאֵם וְלַעֲשׂוֹת כְּמִשְׁפָּטָה לְמַעַן הִרְטִיעַ אֶת הָעוֹלָל. וְיִקְרַב בְּלִאֵם אֵל
הָעֵרִישָׁה וְיִגִּיעַ אוֹתָהּ בְּרַגְלָו. — וְהַאֲפָרִים הַקּוֹצְרִים בְּשָׂדֵה הַקְּרוֹב,
אֵךְ רָאָה רָאוּ אֶת הוֹאֵב אֶצֶל הָעֵרִישָׁה, וְיִצְעֲקוּ צְעָקָה גְדוֹלָה. הֲנֵנו
אֲלֵיךְ, רוֹצִים אָרוּר! קְרָאוּ: לֹא נִפְתַּן לְךָ לְמָרוֹף אֶת הַיֶּלֶד הַכֶּךְ!
וְיִרְצוּ אֵלָיו בְּחֶמְהָ שְׂפוּכָה, בְּמַגְלֵיהֶם וּבְמַקְלוֹתֵיהֶם.

וְהוֹאֵב אָמַר בְּלִבּוֹ: עַל מַה זֶה יִרְצוּ וְיִצְעֲקוּ כִּכֵּה הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה? אִם הָאֵם אֲלֵי פְנֵיהֶם מוֹעֵדוֹת? — וַיִּפֶן הוֹאֵב כִּה וְכֵה לְרֵאוֹת
אוֹלֵי יֵשׁ אֵיב אַחַר, אֲשֶׁר אַחֲרָיו יִרְדְּפוּ הָאֲפָרִים בְּזַעֲקָה (צְעָקָה) וּבְקִצְוֹף
גְּדוֹל כּוֹה. אֵךְ בְּרֵאוֹתוֹ כִּי אֵין נֶם, וּבְרֵאוֹתוֹ כִּי כָל הַקֶּקֶל הוֹלֵךְ
וּמִשְׁתַּעֲרֵר עָלָיו, הִבִּין כִּי בְשָׁלוֹ (בְּגִלְלוֹ) כָּל הַסַּעַר הוּוֵה. וַיִּשֶׂא אֶת
רַגְלָיו וַיִּמְתַּח לְהַמְלִיט אֶל הַיַּעַר. וּכְאֲשֶׁר בָּא לְמִנּוּחָתוֹ אָמַר: אָרוּר
הוֹאֵב אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹבָה לְבְנֵי אָדָם! הִנֵּה נַפְשִׁי הַטּוֹבָה אֵוֹתָהּ לְהִרְטִיעַ
יֶלֶד בּוֹכֵה, נוֹחַ הַגְּמוּל אֲשֶׁר הִשִּׁיבוּ לִי בְּעַד מַחֲשַׁבְתִּי הַטּוֹבָה! לִכֵּן
נִשְׁפַּעְתִּי, כִּי כָל הַיּוֹמִים אֲשֶׁר יִהְיֶה עוֹרִי עַל עֲצָמוֹתַי לֹא אֵיטִיב עוֹר
לְאִישׁ.

וְאַתָּם, יְלָדֵי הַחַכְמִים, הֲלֹא יִדְעַתֶּם לְמַה קָרָה כְּדַבֵּר הוּוֵה
אֶת זְאֵבָנוּ? כִּי מִי שֶׁהִסְבִּין לַעֲשׂוֹת רַק רַע כָּל יְמָיו, לֹא יֵאֱמִינוּ בּוֹ
גַם אִם יֵאבֵה לַעֲשׂוֹת טוֹב פְּעַם אַחַת.

29.

הַנְּרִישׁ.

Гречиха	בּוֹכּוֹוִיִצְעֵן	1 נְרִישׁ.
Животъ	בוֹיךְ	2 כְּמִן (כְּמִנִּי), נִי.
Ячмень	גַּעַרְסַמֵּעַ	3 שְׁעֵרָה (שְׁעָרִים).
Колосъ	אָהֲרַעַ	4 שְׁבִלַת (שְׁבָלִים), נִי.

Высокомѣрие, горд.	דער שטאָליץ	גאַהר, גאַון.	5
Красивый, приятный	שאָן, אַננע-נעם	גאַהר.	6
Знакомец	בעקאַנטער	מַכָּר (מַכָּרֵה).	7
Сгибать	ביעגען [קריממען]	כָּפַף.	8
Хлѣбъ на корнѣ	נעטרײדע אין האַלמען שטעהענד	קָמֶה (קום).	9
Скромность, [кротость]	בעשיידענהייט [זאַנְטְמִזְמִוּת]	עָנוּה (עָנוּת).	10
Предостерегать	וואַרנען	הוֹדַר.	11
Прощать	פֿערצײהען	סָלַח.	12
Ива	וויידע, וויידענבוים	עָרֵב (עָרֵבִים).	13
Пшеница	ווייצען	חֶמֶת (חֶמֶתִּים).	14
Жито	נעטרײדע	בָּר.	15
Стягивать	צוזמענציעהען	כָּפַן.	16
Раздирать, расторгать	צעררייסען, אויפֿרייסען	קָרַע.	17
Триестись	זיך שיטמעלן	הִתְנוֹדַד.	18
Духъ, дуна	נעמיטה, גייסט	רוּחַ.	19

1) Blé-noir.—*Buck-wheat*. 2) Ventre.—*Belly*. 3) Orge.—*Barley*. 4) Epi.—*Ear (of corn)*. 5) Orgueil.—*Pride*. 6) beau, agréable.—*beautiful, agreeable*. 7) Connaissance.—*Acquaintance*. 8) plier.—*to lend*. 9) Blé (en épis).—*Corn (in ears)*. 10) Modestie, Douccur.—*Modesty, Kindness*. 11) prevenir.—*to warn*. 12) pardonner.—*pardono*. 13) Osier.—*Willow*. 14) Froment.—*Wheat*. 15) Blé.—*Corn*. 16) elore, resserer.—*to close*. 17) déchirer.—*to tear*. 18) se secouer.—*to shake one's self*. 19) Esprit, Humeur.—*Spirit, Temper*.

הַנְּנִי לְסַפֵּר לָכֶם אֶת הַדְּבָר אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מִפִּי צְפוּר אַחֵר
מִמֶּכְרִי, וְהַצְּפוּר שָׁמַעְהוּ מִפִּי עֵץ הָעָרֵב. — הָעָרֵב הוּא הוּא עֵץ
גָּדוֹל, וְזֶן וְנִשְׂוֹא־פָּנִים (נִכְבֵּד), אֲךָ מְרֹב יָמִים נִשְׁחַת מְרָאֵהוּ: בְּמָנוּ
יִבְקַעְקַע, וְעֵשְׂבוּס יַעֲלוּ מִתּוֹכָהּ; קוֹמְתוֹ כְּמוֹפָה, וְדָלִיּוֹתָיו נוֹמֹת לְאַרְץ,
וְסֻרוֹחוֹת עָלָיו כְּשִׁעְרוֹת אַרְבוֹת וִירוֹקוֹת.

מִסְכִּיב לְעֵץ הוֹקֵן הוּא הַשְּׁתָרְעוּ (שָׁרַע) שְׂדֵמוֹת (שְׂדוֹת) בָּר:
יָדָן, חֲמָה וְשִׁעְרָה. חֲמָה כִּבְר בְּשִׁלָּה, וְהַשְּׁבָלִים מְלֹאוֹת וּמְסֻבֹּלוֹת,
וְכַנֵּל אֲשֶׁר יִכְבֵּד (כְּבֵד) מְכָלָן (מְכַל-מִשְׁא), כֵּן הוֹסֵפְנָה לְכַף רֹאשׁוֹ
וְכַעֲנֹת-יְרוֹחַ. — וּבְאַחֵר הַשְּׂדוֹת צָמַח הַגֶּרֶשׁ; וְהַגֶּרֶשׁ לֹא הִשָּׁח רֹאשׁוֹ
בְּיָתֵר הַשְּׂבָלִים, כִּי אִם זָקַף קוֹמְתוֹ בְּגֹאוֹה וּבְגֹד־לִלְכָב; גַּם אֲנִי
עָשִׂיר בְּשָׂבְלֵי הַדָּגָן, אֲמַר אֶל הָעָרֵב הַעוֹמֵד מְמוּלָּ: וְיֹפֵה אֲנִי מֵהֶם
וְשִׁבְעָתֵם (שִׁבַּע פְּעָמִים, פַּעֲמִים רַבּוֹת), כִּי פָרְחֵי נְאוִים כְּצִיֵּי הַתְּפוּחַ
וְעֵץ הַתְּפוּחַ, הַגָּד נֹא, הִרְאִיתִי מִיְמִיךָ (בְּיָמֵי מִיְמֶיךָ) צָמַח יִפֵּה מִמֶּנִּי,
אֵתָה עָרֵב זָקֵן? — זֶעַץ הָעָרֵב הִנִּיעַ רֹאשׁוֹ, פְּאוֹמֵר: אֲמַנֵּם רְאִיתִי!
אֲךָ הַגֶּרֶשׁ זָקַף אֶת קוֹמְתוֹ עוֹד בְּיָתֵר נְאוֹן, וַיֹּאמֶר: עֵץ זָקֵן וְקָמִיל!
וְהִנֵּה כִּבְר עָלוּ עֵשְׂבִים מִבְּמִנְיָהּ!

וְהִנֵּה קָמָה רוּחַ סְעֵרָה, וְתָבֵא שִׂטָּה נּוֹרָאָה, כֹּל פָּרְחֵי הַשְּׂדֵה
יִכְבְּדוּ עֲלֵיהֶם וַיִּשְׁחָזוּ רֹאשֵׁם בְּעִבּוֹר הַסְּעֵר עֲלֵיהֶם, רַק הַגֶּרֶשׁ עָמַד
קוֹמְמִיּוֹת. הַכֵּף פְּמוּנּוֹ: קָרָאוּ אֵלָיו הַפְּרָחִים וְהַשְּׂבָלִים: פֶּן יָבֵא
הַרְחֹץ וַיּוֹפֵצֵצֵף בְּכַנְפָיו. אֲךָ הַגֶּרֶשׁ עָנָה בְּגֹאוֹה: אֲנִכִּי לֹא אֶשָּׁח רֹאשִׁי
מִגֹּאֵי כָל! — כְּפֹן פְּרָחִיךָ וְכֵף עֲלִיךָ! הִזְהִירוּ גַם הָעָרֵב הוֹקֵן: אֵל
מִשְׁא עֵינֶיךָ מִן הָאָרֶץ, כִּי בְקִרְעַת הַכָּרֶק אֶת הָעֲנָנִים נִקְל לְרֹאוֹת מֵה
וְשִׁנְעֵשֶׂה בְּשָׂמִים, וְזֹאת לֹא יִסְלַח ה' גַּם לְבְנֵי הָאָדָם וְאֵף כִּי לָנוּ! —
יְבִי עַל כֵּן אֶשָּׂא עֵינֵי לְחַבִּיט הַשְּׂמִימָה! הַתְּפָאֵר הַגֶּרֶשׁ; וַיִּשָּׂא רֹאשׁוֹ
וַיִּשְׁעֵלָה — וַיְהִי קוֹלוֹת וּבְרָקִים, וְכֹל הָאָרֶץ כִּמוֹ בְּעֵרָה בְּאֵשׁ.

וְאַחֲרֵי אֲשֶׁר עִכְרָה הַשִּׂטָּה, עָמְרוּ כֹל הַפְּרָחִים וְכֹל הַצְּמָחִים,

שְׂמֵחִים וְרַעְנָנִים בְּאֵיזֵר הַבְּהִיר וְהַשְׂנֵקֵט . וְאוֹלָם הַגֶּרֶשׁ נִהְפֵּךְ לַגְּחִלָּת .
שְׁחֹרֶה , כִּי הִבְהוּ הַבְּרֵק וְנִמְתָּ .

וְהַעֲרַב הוֹקֵן הַתְּנוֹדֵד , וְנִטְפִים גְּדוֹלִים נָפְלוּ מֵעֲלוֹי הִירוֹקִים ,
נִיהוּ בְּרַמְעוֹת . וַיִּשְׁאַלוּהוּ הַצַּפְרִים : לָמָּה הַבְּכָה , זָקֵן ? רָאָה , הִנֵּה :
זָרְחָה הַשֶּׁמֶשׁ , וְחַיִּים רַעְנָנִים בָּאוּ בְּעוֹלָם . — אִו סֵפֶר הַעֲרַב לַצַּפְרִים :
אֵת דְּבַר הַגֶּרֶשׁ ; וְבַעֲרַב סִפְרוֹ לִי זֹאת הַצַּפְרִים , בְּשָׂאֲלִי מֵהֶם סִפּוֹר-
בְּעַדְכֶם , יְלָדִים חֲכָמִים . —

30.

הַעֲבָר וְהַעֲנָה .

Жить, обитать	וּזְאֵהֲנֵן	1 גוֹר .
Мышь	מוֹזִי	2 עֲבָר .
Зубъ	צִזְאוֹן	3 זֶשֶׁן (שְׁנִי , שְׁנַיִם) . נִי .
Запирать	פֶּעֶרְשְׁלִיעֵסֶען	4 סָגֵר .
Подстергать	לוֹיַעֲרוֹן	5 אָרַב .
Худой, бѣдный	מֵאָנַעֵר , אָרָם	6 בָּל .
Сало, [жиръ]	מֵאָלַג , [פֶּעֶטַט]	7 חֲלֵב .
Дѣлать мелкіе шаги	טְרִיפֶפֶעֶלֵן	8 טַפָּף .
Хромать	הִינְקֵעֵן	9 פֶּסֶחַ , צִלַּע .
Шкафъ	שְׂרַאָנֵק	10 אָרוֹן .
Ловушка, (сѣть)	פֶּאָלֶלַע (נַעֲמִין)	11 פַּח .
Мельница	מִיהַלַע	12 רְחִים .
Воспитать	עֲרִצִיעֵתֵעֵן	13 אָמֵן .
Сыръ	קֶאָזַע	14 גְּבִינָה .

Прятаться	יוד פֶּרֶשְׁמֶעֱקֶען	15	הַחֶבֶא .
Столъ	מיש	16	שֶׁלֶחַן (נוה) , ו' .
Баловать, изнѣживать	פֶּרֶצְאָרְטֶעֶן , פֶּרֶצְיֶעֶהֶען	17	פִּינֶק .
Дубъ	אייכע	18	אַלֶּזן יאַלֶּה .
Хитрый	ליכטיג , שלויא	19	עָרוּם .
Худѣтъ	מאַנער ווערדען	20	פֶּחֶשׁ .
Свѣча	ליכט	21	נֶר נוה , ו' .
Маленьк. монета	קליינע מינצע	22	אַנֶזֶרֶה .
Блюдо	שיססעל	23	קֶצֶרֶה .

1) habiter. — *to lodge*. 2) Souris.—*Mouse*. 3) Dent. — *Tooth*.
 4) serrer, enfermer.—*to shut, close*. 5) guetter.—*to watch*. 6) pauvre,
 maigre.—*meagre, poor*. 7) Suif, Graisse.—*Tallow, Grease*. 8) pié-
 tiner.—*to go slowly*. 9) boiter.—*to go lame*. 10) Armoire.—*Cupboard*.
 11) Trappe.—*Trap*, 12) Moulin.—*Mill*. 13) élever.—*to educate*.
 14) Fromage.—*Cheese*. 15) se cacher.—*to hide one's self*. 16) Table —
 17) dorloter.—*to fondle*. 18) chêne.—*Oak*. 19) rusé.—*crafty*.
 20) maigrir.—*emaciate*. 21) chandelle.—*Candle*. 22) petite mon-
 naie.—*little coin*. 23) Plat.—*Dish*.

היה היה עכבר קטן , והעכבר הקטן היה שָׁמֶן מואד , כי הוא
 נר בחור חנותיממתקים אשר לאשה נקנה ועננה . שם האשה יוֹפֶקֶד ;
 היא היתה נקנה ופסקה , אבל כל אנשי עירת הקטנה אֶהְבוּהָ , כי
 היתה טובת־לב , שְׂמִיחָה וְנְעִימָה . ימים רבים חי (הָיָה) הָעֶבֶר חיים
 טובים בחנות יוכבר , וַיִּפְּקֶנָּה נפשו בענות , אבל פֶּבֶקֶר אחד נוקחה
 יוכבר כי הָעֶבֶר מְשַׁלַּח שָׁנָיו בְּעִנְיָתָהּ , או קנתה לה אָרוֹן־אֱלוֹהִים
 חזק ותסגר בו את כל מִמְתְּקֶיהָ . פֶּתַחֶהּ בְּרֵאשׁוֹנָה נִסְתָּה לְלִבּוֹד

את העכבר בפח, אבל העכבר היה גרום מאד וְיָבֵן לְהִתְהַר (להיות נָהִיר) מִפֶּחַ וּמִמוֹקֶשׁ, וְגַם מִצְּרָנֵי הַתְּהוֹל אֲשֶׁר אָרַב לוֹ יָמִים רַבִּים. כִּי עֲכָרְנוּ חַי גְּלוּתוֹ עַת אָרְכָה, בְּבֵית־רַסוֹם בֵּין הַמֶּזֶן עֲכָרִים, וְשָׁם שָׁמְעוּ אֲזוּזֵי סְפוּרִים רַבִּים עַל אֲדוּת הַתְּהוֹלִים וּמְזוּתֵיהֶם יְהִרְעוּת, וַיִּשְׁמַר וַיִּזְהַר. — הַיּוֹם אֲשֶׁר הִזְבֵּא הָאָרוֹן אֶל הַחֲנוּת הִיא יוֹם יָדַע, יוֹם אֶפֶל לְעֲכָרְנוּ, וּמִן הַיּוֹם הַהוּא הָלַךְ וְדָל, וּבְשָׁרוּ כְחֹשׁ מֵאֵד. כִּי אֵיךְ יִכַּל עֲכָר הָאָמוֹן עַל אֲגוּת וּמְתָקִים, לְהַסְתַּפֵּק בְּנִירוֹת־חֵלֶב וּבְנִינָה? —

וְלִיּוֹכְבֵד מְקָרָה קִמְנָה וְשָׁמָּה רָחַל. וְלֵה דוֹד זָקֵן אֲשֶׁר אָהָבָה מֵאֵד, וְיַעֲקֹב לַעֲת נָתַן לָהּ אֲגוּרָה. וְרַחֵל הִיחָה בַת אַרְבַּע שָׁנִים, וְנִאֲבָרְתִּיהָ לֹא הִזְדַּוְּקָה מִהָ לַעֲשׂוֹת בְּאֲגוּרוֹת, וְלִכֵּן מְבִי הַתָּנָן לָהּ הָאֲגוּרָה, וְהַלֵּךְ הַלּוֹךְ וְהַפּוֹף אֶל חֲנוּת־יּוֹכְבֵד לְקִנּוּת לָהּ אֲגוּהָ. וְרַחֵל הִיחָה יִלְדָה אֶת־מִנְיָה (אָדָם), עֲלִיזָה וְאוֹהֶבֶת צְחוּק. וְהִיָּה בְּבֹאָה אֶל הַחֲנוּת, וְהִפְקָה עַל הַשְּׁלַחַן וְהִנִּיחָה עָלָיו אֶת אֲנִיקָתָהּ, וְאַחַר מְקָרָה לְבָרוּחַ וְהִתְקַבֵּא. כִּכָּה תַעֲשֶׂה כָל הַיָּמִים, עַד כִּי הַסְכִּינָה יּוֹכְבֵד אֶת בְּרַכָּה זֶה, וְהִיָּה בְּרֹאוּתָהּ אֶת הָאֲגוּרָה עַל הַשְּׁלַחַן, וְיָדַעָה לְמִי הִיא, וְלִקְחָה אֹתָהּ וְשָׂמָה אֹתָהּ בְּקַעֲרָה אֲשֶׁר בְּמִצְוֵת הַשְּׁלַחַן, וְהִנִּיחָה בְּמִקְוֵם הָאֲגוּרָה אֶת הַטּוֹבָה בְּעִנּוּתֶיהָ, וּמִהֲרָה וְצָלְעָה אֶל חֲדָר־מַעוֹנָה. וְאוֹ תִצֵּא רַחֵל מִמִּתְכַּבְּאָה מְלֵאָה עֲנַג כִּי תַעֲלִיחַ לָהּ עֲתִיקָה, וְנִשְׁאַחַ אֶת שְׁלָלָהּ בְּשִׂמְחָה הַבִּיחָה.

(סוף)

Задняя часть (бедро)	הַיִּנְטֵרֵעַ	1 יָהָד, יִרְכָּה.
זיטע (הַיִּטֵּעַ)		
Шаркать	שֶׁאֲרָעַן	2 מְלַל (בְּרַגְלֵי).
Отборное, лучшее	אֹיִסְנֵעוּזִיכֵט, בַּעֲסֵטֵעַס	3 מְבַחֵר (בַּחֵר).

Желание, вождельние	בעניררע, נעליסמ	4 תאָה יאָה.
Повторять	וויעדעהאַלען	5 שָׁנָה.
Очки	בריללע	6 מִשְׁקָפִים.
Считать	צאַהלען	7 סָפֵר, מְנָה.
Разинуть	אויפשעררען	8 פֶּצֵה.
Остатки	איבערבלייבועל	9 שְׁרִיד.
Обтирать	אַבווישען	10 מָחָה.
Сверлить, паранать	(באַהרען), קראמזען, (פּיקען) (קלעבן)	11 גַּקֵּר.
Небо	גויםען	12 חֶךְ יְהִים.
Очищать	רייניגען	13 גַּקֵּה.
Спутаться, смущаться	פֶּערווירט זיין, (פֶּערלעגען זיין)	14 תְּבוּךְ (בוך).
Опираться, прислоняться	שמיטצען, לעהגען	15 מְנִיָּה.
Вёрный	ריכטיג	16 נָכוֹן, נְכוּנָה.
Глядѣть	הינזעהען, בליקען	17 מִשְׁקֵף.
Шлохой, слабый	שוואך, שלעכט	18 גְּרוּעִי.
Хвостъ	שווייף	19 זָנָב.
Щедриться	פֶּרייגיג זיין	20 תְּנִיבֵךְ.
Сгрызть	צערנאגען	21 בְּרִיסָה.
Опытъ	פֶּערוּךְ	22 נִסְיוֹן* (נֶסֶח).
Считать, исчислять	רעכנען	23 חֵשֶׁב.
Счетъ, разсечть	רעכנונג	24 חֶשְׁבוֹן.

Лобъ	שמירן	25 מִצַּח (מִצְחָה).
Недоставать	פֶּעַחֲלֵעַן	26 חָמַר.
Замѳкъ	שֵׁלָאָם	27 מְנַעֲוֵל (נַעֲלֵ).
Дивный, чудесный	וואונדערבאר	28 נִפְלָא.

1) Côté arrière, (Hanche). — *Back-side (Hip)*. 2) faire bruit avec les pieds.—*to scrap (with feet)* 3) Meilleur.—*Best*. 4) Désir.—*Desire*. 5) répéter.—*to repeat*. 6) Lunettes.—*Spectacles* 7) compter.—*to count*. 8) écarquiller.—*to open wide*. 9) Reste.—*Remaining*. 10) essuyer.—*to wipe over*. 11) égratigner.—*to scratch*. 12) Palais (de la bouche).—*Palate*. 13) nettoyer.—*to clean*. 14) s'embarasser.—*to be confounded*. 15) appuyer.—*to lean*. 16) juste.—*exact*. 17) regarder.—*to look upon*. 18) Mauvais, faible.—*bad, feeble*. 19) Queue.—*Tail*. 20) être généreux.—*to be generous*. 21) ronger.—*to gnaw off*. 22) Essai(y).— 23) calculer.—*to number*. 24) Compte.—*Account*. 25) Front.— 26) manquer.—*to be in want*. 27) Serrure.—*Lock*. 28) merveilleux.—*marvellous*.

יִהְיֶה הַיּוֹם וְתִבָּא רַחַל אֶל הַחֲנוּת, וַפְּעַשׂ כְּמִשְׁפָּטָה; וְהַעֲכֹבֵר
 רָבִץ בְּנִרְכְּתֵי הַחֲנוּת, וַיִּרְא אֶת הַנְּעִשָּׂה, וַיִּשְׂמַח מְאֹד, וַיִּמַּח דְּמָעוֹתָיו
 בְּזִנְבוֹ הַקָּטָן וַיֹּאמֶר: אֵי שָׂמַיִם! הִנֵּה פִּחְקָלָה נִפְלְאָה! עֵתָה יִדְעֵתִי
 אִיזֶה הַדֶּרֶךְ תִּבְאֵנָה הַקְּעֻנּוֹת: הִקְהָה, אָעִשָּׂה גַם אֲנִי פִּלְדָּה הַזֹּאת.
 וַיִּרְאֵה הַיּוֹצֵלֵחַ הַדַּבָּר גַּם לִי. — וַיִּמְהַר וַיַּעַל עַל הַשְּׁלַחַן, וַיִּחְפֹּשׂ וַיִּנְקַר
 וַיִּנְיַע וַיִּקַּל בְּרַגְלָיו, עַד אֲשֶׁר צָלַח לְהוֹצִיא אֲגוּרָה מִן תְּקִיעָתָה,
 וַיִּנַּח אֶת הָאֲגוּרָה עַל הַשְּׁלַחַן, וַיִּדְפַּק בְּזִנְבוֹ עַל הַשְּׁלַחַן שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים, וְאַחֵר קָשׁ לְמַחְבֵּא בַחֲזוֹר, בְּפִנֵּת הַבַּיִת. — וַיּוֹכֵבֵר הַקְּנֵה
 צָלְעָה עוֹד פַּעַם מְסֻרָרָה אֶל הַחֲנוּתָה, וַבְּרֹאוֹתָה אֶת הָאֲגוּרָה עַל
 הַשְּׁלַחַן, אָמְרָה: מַה? עוֹד פַּעַם, רַחַל? הַיּוֹם תִּתְנַבֵּר הַדּוֹד הַקָּטָן
 כִּיךָ רִחְקָה, הַאֵף אֵין זֹאת? — וְאוֹ הַיִּנְחָה עָנָה יִפֶּה עַל הַשְּׁלַחַן,

ותאמר: הא לך (הנה לך) ממקבר ענותי. ואולם דעי, בתי, כי לא טוב לאכול הרבה מהממתקים האלה; אף כי לא לטובתי הוא לאמר לך כרבר הזה. — נתשב הזקנה לחדרה והעכבר עם אל השלל בקצרונו.

— לא טוב לאכול! אמר: הנה! מה רבו הקטלים בעולם!
הנה מאכל-תאוה אשר לא בא אל פי ימים רבים. — ונבנאה עקרה
הענה לחכו מאד, כי בעת קצרה מאד פרקטה פלה, ועוד לקק
את השלחן; ואחר טאטא את השלחן ונקחו בנבנו. ובראותו כי
הנפיון הראשון תצליח בידו, וישנה אותו יום יום, עד אשר שכן
פמקדם (פמאם) וישער-עורו ורח וינוצץ יפה, פראוי לעכברים נכבדים.
ויוכבד הזקנה נבוכה בכל ערב, במצאה כי הקרה בקערתה
אגרה ליום, מפקמקרה (בעד אשר מקרה). יוכבד היתה מנשקת
גרועה, זאת ידעה בעצמה, על כן בשבתה לחשב את פספה מרתה
את משקפיה היטב, ותסמוך מצחה על ידה, ותספר ותמנה את
הכסף עשרים פעמים, עד כי ונעה בעבודה הזאת, ותאנח ותאמר:
זאת לי כי התעצלתי בגלותי ללמוד לחשב בבית-הספר! בטוחה אני
כי תשבון הכסף גבון וצדק, רק אני אינני יודעת לספור כראוי.
פה תלפו ימים רבים. פעם אחת פגשה הזקנה את רחל
ברחוב, ותאמר לה: שמעי, רחל, דודך הזקן מפנק אותך עד מאד:
שתי ענות ליום הן הרבה הרבה מאד לילדה קמנה כמוך. —
ותפצה רחל את עיניה השחורות ותאמר בתמהון: רחל לא
שתי ענות — מעולם לא — האם אומרת שתי ענות מביאות מחלה
על רחל. —

או נבוכה יוכבד עוד יותר, ותשם כף ידה על מצחה,
ותחשוב, ותחשוב, ולא ידעה מה. ולסוף אמרה: אם כן אין נבוכה
בדרך, רחל. לכו נא אתי אל חנותי, וארבי לאיש הקונה את
הענה השניה. את הנה קמנה, ולא יבצר ממך להסתתר באשר

תחפצי, ואולם אנכי מסבֵּל־בשר ובלתי מְהוּרָה, ולא אוכל לְהִתְקַבֵּא .

וְתִבָּא רחל אל החנות וְתִקְבֵּא תחת אֶמֶר השִׁקִּים, לְאֵרוֹב לְנוֹכַל. – והעכבר היה רָעֵב מאד ביום ההוא, וְתִקְצַר רוחו לְחַפּוֹת עד אשר תִּקְבֵּא רחל, וְיִמְהַר וְיִטְפֵּס על השִׁלְחָן, וְיֵעַשׂ כְּמוֹשָׁפְטוֹ . וַיִּצֵּא הוֹקְנָה מִחֲדָרָה וְתָנַח את הָעֵגָה על השִׁלְחָן, וְתָשֵׁב הַחֲדָרָה, וַיִּמְשֶׁקֶף בעַר חוֹר הַמְּנַעֵל . ועד מהרה רָאתָה בְּאֵבֹל העכבר את הָעֵגָה עד בִּלְתִּי הַשְּׂאִיר שְׂרִיר . – בְּתַחֲלָה קָצְפָה הוֹקְנָה מאד בְּהִנָּרַע לָהּ מִרְמַת העכבר, אֲךְ בעוד רַגַע נִתְּנָה בַצְּחוֹק קוֹלָהּ, וגם רחל שָׁחֲקָה מאד .

וְיִזְכָּר אמרה: אֲבֵן מְהִיר וְעָרוֹם אתָה, עֵבֶרְיָי, וְלֶךְ יָאֵה לֵאכּוֹל עֵגוֹת כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ .

וְכֵן עָשְׂתָהּ, יוֹם מִצֵּא העכבר את עֵגָתוֹ על השִׁלְחָן, אַחֲרֵי דְּפָקוֹ בּוֹנְבוֹ שֶׁלֶשׁ פְּעָמִים, כֹּאֲשֶׁר הִסְכִּין לַעֲשׂוֹת זֶה יְמֵים רַבִּים . –

31.

יִצְחָק וְהָעֵגָה .

Подножие	שעמעל	1 הָרוֹם .
Ръзвость	ווילדהייט, אונאַרמ	2 מְשׁוֹבָה .
Требовать, желать	פֿאַדערן, פֿערלאַנגען	3 דְּרֵשׁ .
Принимать	עמפֿאַנגען	4 קָבַל .
Печь	באַקען	5 אָפֶה .
Оставаться	נאַכבלייבען	6 הִתְרַתֵּר (יתר) .

Тарацитъ (глаза)	גלגלצען אנגלגלצען	7 לְמַשׁ.
Чаша, чашка	טאָססע	8 סִפָּל.
Печь	פֿען	9 תְּנֹר.
Дѣяніе, поступокъ	טהאט , האנדלונג	10 מַעֲלָל.
Узнавать, уразумѣть	אנערקענ- גען, ערקענען, איינועהען	11 הִבֵּר (נִבֵּר) .
Быть благоугодно	רעכט זיין	12 בְּשֵׁר .
Служанка	דינסטמאָדלען	13 שְׂפָחָה (שְׂפָחוֹת) .
Карманъ	טאָשע	14 צִלְחָת .
Дурной, гадкій	האָסליך	15 מְנוּנָה* .
Высокій, громкій	האָך , לויט	16 רָם .
Замерзнуть	ערפֿריערען	17 קָפֵא .
Заниматься	בעשאַפֿטיגען זיך	18 הִתְעַסֵּק .
Думать, воображать	מיינען , זיך איינבילדען	19 דַּמָּה .
Провожать	בענלייטען	20 בְּנֵה , לִוֵּה .
Отрѣсать	אויפֿשניידען , אבברעכען	21 פִּצֵע .
Просить (молиться)	ביטשען , (בעמען)	22 הִעֲתֵר .
Выговаривать	שעלטען (פֿערוויין (יִפְרֵק) (ערטהיילען)	23 נָעַר .
Удерживать	צוריקהאלטען	24 בִּלֵּא .

1) Marche pied. — *Foot-stool*. 2) mauvaise conduite. — *bad behaviour*. 3) exiger, désirer. — *to claim, wish*. 4) accueillir. — *to receive*.

5) cuire.—to bake. 6) rester.—to remain. 7) écarquiller(yeux).—to stare. 8) Tasse.—Cup. 9) Poêle.—Oven. 10) Action.—Behaviour. 11) reconnaitre, comprendre.—to recognise, conceive. 12) trouver bon.—to be pleased. 13) Servante.—Servant-maid. 14) Poche.—Pocket. 15) vilain. — ugly. 16) haut, fort.—high, loud. 17) geler.—to freeze. 18) s'occuper.—to occupy. 19) penser, croire.—to mean, imagine. 20) accompagner. — to accompany. 21) couper. — to cut. 22) prier.—to pray. 23) réprimander.—to reprimand. 24) retenir.—to retain.

בְּאַחַד יְמֵי הַחֹרֶף יֵשֵׁב יִצְחָק הַקָּטָן עַל הַדּוֹם-רַגְלָיִם מְאַחֲרֵי הַתְּנוּרָה. פְּנֵיו הָיוּ זֹעֲפִים וְדִמְעוֹת נִרְאוּ בְּעֵינָיו. הוּא הִתְאוֹנֵן כִּי יֵדוּ וּרְגָלָיו קָפְאוּ מְקָרָה. אֲבָל בְּאַמַּת לֹא הִקָּר הִסֵּב בְּיָגוֹנוֹ, כִּי אִם מִשְׂוֹכָתוֹ וּבָע מוֹעֲלָיו, כֹּאשֶׁר תִּנְכְּחוּ מִנֶּדֶה. — אַחֲזוּתוֹ נִשְׁמָה יֵשֵׁבָה אֶל הַשְּׁלֶחָן וְתֹאכַל אֶת אֲרֻחַת-הַבֶּקֶר: אֲרֻחַתָּה הִיְתָה תְּמִיד דֶּק חֶלֶב וּפֶתֶלְחָם; וְאוֹלָם הַיּוֹם מוֹנֶחֶת (הַיּוֹנָה שָׂבָה) גַּם פֶּתֶעֱנָה עַל קַעֲרָתָה. — אֲרֻחַת יִצְחָק עֲמִידָה גַּם הִיא עַל הַשְּׁלֶחָן, אֲבָל הוּא מְאֵן לְאָכְלָהּ, כִּי לֹא נָתְנָה אִמּוֹ פֶּתֶעֱנָה. הַנֶּכֶם מִשְׁעָרִים אֶל-נִכּוֹן (לְבַמַּח) כִּי בֹזֵאת חֲפֵצָה אִמּוֹ לְיִסְרָהּ? וּבַאֲמַת כֵּן הוּא.

יִצְחָק הָיָה הַצֶּעִיר מִכָּל בְּנֵי הַבַּיִת, וְכֹלָם אֶהְבְּבוּהוּ מְאֹד. וְהוּא חָשַׁב כִּי עַל אֲבוֹתָיו וְעַל כָּל בְּנֵי הַבַּיִת לְהִתְעַפֵּק אֲדָתוֹ. עֲשָׂרִים פְּעָמִים בְּיוֹם רָץ אֶל אִמּוֹ, וַיִּשְׁאַלָּהּ: אִמִּי, הֲתִתֵּנִי בְּיָדְךָ שְׁלִי? — וְהָאֵם עֲנָתָהּ תְּמִיד: אֲכֵן אֶהָב אֶהְבֶּךָ בְּהִיוֹתְךָ טוֹב וּמְקַשֵּׁיב לְקוֹלִי. — אֲךָ בְּמַעֲנָה הַזֶּה לֹא הִסְפַּפְךָ יִצְחָק, וַיִּשְׁעָנָה אֶת דְּבָרָיו: הֲתִתֵּנִי בְּיָדְךָ שְׁלִי? וְאֵם תֹּאמַר הָאֵם: אִיךָ אוֹכֵל לְהִיּוֹת כְּלִי שֶׁלְךָ, יִצְחָק? הֵן גַּם אֲחִיד וְאֲחֻתְךָ דוֹרְשִׁים אֶהְבֶּנִי; וְהִיָּה אִם תִּדְרֹשׁ אֲחֻתְךָ נַעֲמָה כִּי אֶהְיֶה כְּלִי שֶׁלָּהּ, וְכִי לֹא אֶשִׂים לָּהּ כֹּלָל, הֲיִיטֵב הִדְרַבְרִי בְּעֵינֶיךָ?

אֲבָל יִצְחָק לֹא אָבָה לְהַכִּיר אֶת צְדָקַת דְּבָרָיו אִמּוֹ; וְזֶה יְהִי

לכם לאות כי היה ילד קפונק מעט, ונדמה בנפשו כי המל נכרא אך למענו.

ביום הקדום לספורנו התבוננה (הקבונן-היה נכון) אמו לקבל בביתה את אחת מרעותיה, אשר הבטיחה לבקרה. הדבר הזה לא פשר לפני יצחק, כי ידע אשר האורח יסב את לב אמו מנגדו, כשעה או שנים, ולא תוכל להתעכק אהו, כאשר הסכינה לעשות בשמחה לברה. — אז אמרה לו נעמה: הרגע נא, יצחק; אולי תביא לנו רעות-אמנו דבר מה פמשפטה תמיד. — יצחק שמר את הדבר בלבו, וישמח מאד. גם באה מחשבה בלבו, כי אמו, השלח אל-נכון, לקנות עגה לכבוד אורחה; ויבקש את אמו לתת לו ללות את השפחה בלכתה אל האופה לקנות עגה. אמו נאותה לו, בחשבה כי עתה לא יוסף עוד לדרוש ממנה דבר. אבל בשונו הביתה עם העגה, פקש כי יתן לו כרגע פת מן העגה. — לא אוכל לכצע עתה את העגה, ענתה האם: אך אם יוקר ממנה מעט, אסלק מחר את הנוקר בינד ובין אחיך ואחותך.

כאשר באה בעית-אמו, רץ יצחק לקראתה, וישם את ידו בצלחת שמלתה, וישאל: הקבאת לי דבר מה? — אך לא, ילד יקר! ענתה האשה טובת הלב: היום לא הבאתי לך טאומה, כי שכחתי.

ואולם בבאי בפעם השניה זכר אומרך, והבאתי לך דבר לבטח. האם קצפה מאד בראותה את משובת בנה, ותאמר לשלחו מן החדר. אבל רעותה העתירה בעדו, ותרשהו אמו להשאיר בחדר, אם רק ישוב במנוחה. ואף אמנם ישב על מקומו שנקט ולא הקים כל שאון; אבל למש עינו לאשה ויבט בה בלי חשך. מה שאינו נאה כלל. כן דרך ילדים רבים ללמוש עיניהם בלי חשך על שאינם נפירים היטב; וזה מנהג מוגנה מאד. גם יצחק עשה בזאת פעמים רבות כבוא אורח לבקר בבית אבותיו, ועל זה נערה בו אמו תמיד.

כאשר שתתה האשה ספל באפע שני, ותקח עוד פהעגנה בידה, לא יכל יצחק להתאפק, ויאמר בקול רם: אמי, הנה האשה אוכלת את כל העגה, ולנו לא תותר מאומה! או לא יכלה עוד האם לכלא את פעשה, ותוצא את יצחק מן החרר ופעמידהו מאחרי הפתח.

(המשך).

Право, требованіе	רעכט, אונשפרוך	1 זכות*.
Сберегать (שפארען)	אויפבעוואהרען	2 קשף.
Рисовать	צייכען	3 קלק.
Бумага	פאפיער	4 גליון, נייר*.
Образъ	געשטאלט, בילד	5 תבנית, דמות, צלם.
Рождать, приводить	געבארען, הערפארבריינגען	6 הוליד (ילד).
Роса	טהוי	7 טל.
(Очеркивать) писать красками	מאלען, (בעצייכען)	8 תאר, ציר.
Быть прилежнымъ, искуснымъ.	גלייסניג, געשיקט זיין	9 קריץ.
Вести себя	זיך אויפזיהרען, בעטראגען	10 התנהג.
Пѣть	זינגען	11 ביץ.
Родъ, видъ	ארט, גאטמונג	12 מין.
Картина	בילד, געמאלדע	13 ציור*, תמונה.
Стекло	גלאז, שייבע	14 זכוכית, שמשה.
Дыханіе, духъ	הויך, אטהעם	15 תכל, נשמה, נשמה.

Сырой, мокрый	פייִכט , נאס	16 לַח .
Овдовѣлый, вдова	וויטווער , וויטווע	17 אַלְמָן , אַלְמָנָה .
Позволение	ערלויבניס	18 רְשִׁיוֹן .
Дворъ	האַף	19 חֶצֶר, וו״נ .
Больтъ, страдать	שמערצען , קראַנקען	20 דָּוָה .
Господствовать	העררשען	21 שָׁרַד .
Палець	פִּינגער	22 אֶצְבַּע (קֶטוֹת), ג' .
Подражать	נאַכאַהמען	23 חִקְדָּה* .
Сплетаться	זיך פֿערשלינגען	24 הַשְׁתָּרֵג (שרג) .
Тошить	הייצען	25 חֵשֶׁק .
Зеркало	שפיענעל	26 רִאִי .
Искусственный (не естетвен.)	קינסטליך (ניִכַּט נאַטירליך)	27 מְלֻאכּוֹתִי* .
Меньше	וועניגער , גערינגער	28 פָּחוֹת* .

1) Droit.—*Right*. 2) réserver.—*to keep*. 3) dessiner.—*to draw*.
 4) Papier.—*Paper*. 5) Forme.—*Image*. 6) engendrer, produire.—*to engender, produce*. 7) Rosée.—*Thaw*. 8) peindre.—*to paint*.
 9) être habile, appliqué.—*to be skillful, applicated*. 10) se conduire.—*to behave*. 11) chanter.—*to sing*. 12) Genre, Espèce.—*Kind, Species*.
 13) Tableau.—*Picture*. 14) Verre, Vitre.—*Glass, Pane*. 15) Halcine, Soufle.—*Breath(ing)*. 16) humide.—*damp, humid*. 17) Veuf.—*Widow*.
 18) Permission.— 19) Cour.—*Court*. 20) dominer.—*to dominate*.
 20) faire mal.—*to pain*. 22) Doigt.—*Finger*. 23) imiter.—*to imitate*.
 24) s'entrelacer.—*to interweave*. 25) chauffer.—*to heat*. 26) Miroir.—*Mirror*. 27) artificiel.—*artificial*. 28) moins.—*less*.

אחרי אשר הלך האורח, הובא יצחק החדרה, ופראתו אמו פתעה גדולה אשר נשארה על השלחן, ותאמר: הנך רואה, כי רעיתי לא אכלה את כל העגה; עוד נותר ממנה פת גדולה. אבל לך אין חלק בנוחר, כי אחה במשובתך אבדתך וכותך עליו, ולי לנסוך על רע דרכך, למען תלמד להתנהג כראוי בפעם אחרת. יצחק בכה ונתחנן ויבטח וישבע להיטיב מעליו, אך כל זה לא הועיל לו; העגה נחלקה בין אחיו ובין אחותו, ונעמה קשבה את חלקה ליום המחרת לארחת הבקר.

יצחק הלך לישן בבכי, ובבקר קם ממשכבו בבכי: כי ראשונה דנה לבו על העגה אשר לא נתנה לו, והשנית, צר לו כי העציב את אמו במשובתו. אבל בכיו לא תקן את המעט (אשר עוה; עונא).— עתה הנה ידעתם למה ישב מאחרי המנור, נעצב וזועף.

ובשבבתו כה מאחרי התנור, באה אמו הביתה. היא ראתהו אבל לא פנתה אליו. כי לכם לדעת אשר ילד בוכה איננו מראה נחמד ונעים. — ויצחק יצא מפנתו וירץ לקראת אמו, וישאל: הגירי גא, אמי, למה ברא ה' את החרף? בקוץ ברחם השמש את הארץ, בצמוח הפרחים, בכשול כל פרי עץ, ברן (ברגן) יחד כל עוף השמים, או ישמח כל לב, וכל פה יודה לה' על חסדו. אנל בחרף אין על מה לשמוח ולהתענג: בחוץ ישור קר קשה, וגם בחדר תקפאנה האצבעות מקרח.

— כאשר תגדל, בני, ענתה האם, או תוכח כי גם החרף מביא לנו תענוגים, לא פחות מהקוץ; אך תעניגי החרף ממין אחר הם, ונחוי לעשות דבר למען השיגם. ילדים שוקדים, מרבים ללמוד ללומדים הרבה בחרף, יען כי בחרף לא ישתעשעו בחוץ, לא יקטפו פרחים ולא ישמעו רנת (רנה; שיר) הצפרים.

ונעמה ישבה אל החלון ומשקף על פני חוץ; ותקרא ליצחק ותאמר לו: ראה נא את הנער שמעון השוכן ממולנו, מה ישקר

על מלאכתו בִּקְרוּ! כפי הנראה הנהו מְחַקֵּה על הגליון את פבנית הפרחים אשר הֶעֱלָה חֶקֶר על חלונות מִשְׁכָּנו. עוד אתמול אמר לי: בחרבנו קר מאד וְקָפְאוֹן (קָרָח) החלונות ימס רק לְמַחְצָה, אבל זה יכשר לְפָנֵי, כי על פני זכוכיות חלונותינו יִשְׁתַּרְנוּ פרחים נחמדים, ואותם אָבָה לְחַק על הגליון.

— אבל איזה הדרך יבאו פרחים על השְׁמֻשׁוֹת? שאל יצחק.

— אתמול היו פרחים כאלה גם על שְׁמֻשׁוֹת-חלונותינו, ענתה האם, רק אתה לא רָאִיתָם, כי כמעט שֶׁהִשִּׁיקוּ התנור וְיִמְסוּ הפרחים. יצחק הקשיב רב קָשָׁב, הוא חָדַל לבכות, וַיִּבְקֶשׁ אֶךְ לְדַעַת מה דבר פְּרַחֵי-הַקָּפְאוֹן בחלונות. או בְּאֶרֶה לוֹ אִמּוֹ את הדבר לאמר: בהיות האויר בְּחוּץ קר מִן האויר אשר בְּחֵדֶר, או יִכְסּוּ פני הזכוכית בְּהֶגֶל, כאשר ראית אל-נכון פעמים רבות. וכן יכסו פני הָרְאִי בהבל, בְּנִשְׁבָּהּ בו, יַעַן כי הַנִּשְׁמָה לְחָהּ היא. ולחות מעט תִּמְצָא תמיד באויר החדר, והלחות הזאת תוליד נְטִפֵי טַל על פני השְׁמֻשׁוֹת, והיה כאשר יחוק הקֶר וְקָפְאוֹ הַנְּטִפִים האלה, ולפעמים יוֹלְדוּ מהם ציורים יפים מאד, אשר לא יוכל איש לעשות בְּמִדְוָתָם וּבְצִלְמָם.

— אָמִי, תִּנֵּי נָא לִי לִלְכַת אל שמעון, אמר יצחק, חפץ אני

לראות את הציורים אשר תִּפְאֵר.

— תִּנֵּי גַם לִי לִלְכַת, בְּקִשָּׁה נַעֲמָה, הנני לתת לשמעון הַחֲרוּץ

פֶת מְעֻנָּתִי. — האם נתנה להם הַרְשׁוּיָן, וילכו הילדים אל מִשְׁכָּן אָסֶדֶד שמעון, אשר גרה בבית קָמֵן בְּחֵצֵר ההוא. היא היתה אֶלְמָנָה עֲנִיָּה, וְהִמְצֵא לְחֵמָה בְּחִפְזָהּ בְּפִיָּהּ (בידיה הַחֲרוּצוֹת) בְּעִשׂוֹתָהּ פְּרַחִים מְלֹאכֹתִים, וּבְחֻקָּהּ תִּמְוֵנוֹת; כי גם היא חִקְקָה יָפָה. וּבְנָהּ שִׁמְעוֹן, היה כבן עשר שנים, וכבר היה לְעֹרֵר (עֹרֵר) לאמו גם בְּמִלְאֶכֶת הפרחים גם בְּחֻקֵּי הַצִּיּוּרִים.

(סוף)

Виноград, кисть	טרויבענשמראנג	אָשְׁפֶּל (אשבלות) זי	1
Сѣдина, сивость	נרייענאלטער	שייבֿה	2
Зарабатывать	פֿערדיענען	הָשִׁתְּפֶר (שכר)	3
Обращать внимание	בעאכטען, בעריקויכטיגען	שְׁעָה (אל)	4
Защищать	בעשיטצען	הֲגִן (גן)	5
Ель	טאנע	פֿרוֹשׁ	6
Одежда (бѣлье)	קלייד (וואָשע)	יֵד	7
Свистать	פֿפֿייען	שָׂרַק	8
Слышать	שמרייען	זָרַק, פֿיִיר	9
Разумѣть	קלוג מאכען עטוואס	הַשְׁפִּיל	10
Благо-творительный базарь	וואָתלמהאָמינקייטס-באַזאַר	שוֹק-צִדְקָה	11
Украшение	פֿערציערונג	פֿאַר	12
Жолобъ	רינגע	מֶרֶזב*	13
Тѣсно другъ у друга	ענג און איינאנדער	צִפּוּפִים*	14
Украшать	שמויקען	פֿאַר	15

1) Grappe.—Bunch. 2) Vicillesse, cheveux gris. — Oldness, grey hairs. 3) gagner.—to earn, gain. 4) prêter attention.—to give attention. 5) protéger. — to protect. 6) Sapin. — Fir. 7) Habit (Linge).—Dress (Linnen-clothes). 8) siffler. — to whistle. 9) répandre. — to strew. 10) comprendre. — to understand. 11) Bazar. 12) Ornement.—Adornment. 13) Gouttière.—Gutter. 14) serré.—straitend. 15) orner.—to adorn.

בבא יצחק ונעמה בְּחֵר הָאֵלְמָנָה, יֵשֵׁב שְׁמֵעוֹן אֶל הַשְּׁלֹחַן
וַיִּחַק עַל הַגְּלִיּוֹן אֶת תְּמוֹנַת הַפְּרָחִים אֲשֶׁר בְּשִׁמְשׁוֹת; וַיֵּרָאם אֶת
הַצְּיֹוּרִים הַיְפִים, אֲשֶׁר לָהֶם דְּמוּת אֲשִׁפְלוֹת, בְּרוֹשִׁים קַמְנִים, עָלִים
וְכִכְבִּים. — מַה תַּעֲשֶׂה בְּצִיּוּרִים הָאֵלֶּה? שְׁאַלְתָּהוּ נַעֲמָה.

— אֲנִי מִתְאַר צִיּוּרִים בְּעַד שׁוֹקֵת־צַדִּיקָה, אֲשֶׁר תִּמְכַּרְנָה שֵׁם
מְלֹאכֹת־יָד שׁוֹנוֹת לְמוֹצַת הַעֲנִיִּים. רֵאוּ, הִנֵּה חֲקַתִּי עַל גְּלִיּוֹן אֶת
הַחֶרֶף בְּדַמּוֹת אִישׁ־שִׁיבָה אֲשֶׁר זָקְנָה הָאָרֶץ יוֹרֵד עַל מְדִיּוֹ. וְתִפְאַרִים
אֲשֶׁר עַל שֵׁפֶת הַגְּלִיּוֹן מִסְבִּיב, עֲשׂוּם עַל־פִּי צִיּוּרֵי הַשִּׁמְשׁוֹת אֲשֶׁר
צִיַר הָאָדָם הַחֶרֶף בְּעֵצָם יָדוּ.

יצחק ונעמה הִתְפַּלְאוּ עַל יְפֵי הַמְּלֹאכָה. וַיִּצְחַק אָמַר: לְמַה
יֵלֵךְ לֵתֵת זֹאת לְעֲנִיִּים? הֵן אַתָּה בְּעֵצְמָךְ עָנִי. —

— אֲמַנֵם לֹא שְׁמֵן תִּלְקְנוּ, עֲנֵה שְׁמֵעוֹן: אֲבָל יֵשׁ עֲנִיִּים הַרְלִים
עוֹד מִמֶּנּוּ, אֲשֶׁר אֵינֶם מְשִׁיקִים כָּלֵל אֶת הָדָרִם, וְאֲשֶׁר תִּקְרַח לֹא
יִבְרַךְ לְעוֹלָם מְזוֹכֵכֵת חֲלוּנוֹתֵיהֶם.

— אִם כֵּן יֵשׁ דָּהֵם תְּמִיד פְּרָחִים נְחַמְדִּים עַל פְּנֵי שִׁמְשׁוֹתֵיהֶם,
הֲאֵף אֵין זֹאת? שָׁאל יִצְחָק.

— אֲמַנֵם כֵּן. אֲבָל אֵף כִּי יִפִּים הַפְּרָחִים מְאֹד, בְּכָל זֹאת קִשָּׁה הַקֶּךְ
לְיוֹשְׁבֵי הַחֶדֶר; לָכֵן תִּפְצִים אֲנַחְנוּ לְעֵבֶב (וְהַתְנַדָּב) דְּבַר־מָה לְמוֹצַת
הַעֲנִיִּים, לְמַעַן תִּשְׁגַּח יָדָם לְקִנּוֹת עֲצִים לְהַשְׁיִק; וְכִיחֹד לְאֵלֶּה הַזִּקְנִים
אֲשֶׁר כָּשָׁל פָּחֵם לְעַבּוֹד עַבּוּדָה וְלְהַשְׁמִיךְ כֶּסֶף בְּעַמְלֵי יְרֵיהֶם.
נַעֲמָה נְתַנָּה לְשְׁמֵעוֹן אֶת הַעֲנָה אֲשֶׁר תִּבְיָאֵה אֶתָּה. רַק פֶּת
קַמְנָה הוֹתִירָה לָהּ; הִיא קִנְתָּה כִּי אָמַר תִּרְשָׁה לָהּ לֵתֵת אֶת הַפֶּת
לְיִצְחָק, כֹּאשֶׁר יִיטִיב דְּרָכּוֹ.

שְׁמֵעוֹן הוֹדָה לָהּ עַל הַמַּתָּנָה; וּבְצִאתָם מִתְּחֹדֵר אָמַר לָהֶם:
הַנְּנִי הוֹלֵךְ עִמָּכֶם, כִּי עַתָּה לִי לְהִתְאָכֵל אֶת הַצְּבָרִים. — וַיִּקַּח פֶּת־לֶחֶם
בְּיָדוֹ, וַיִּרְדּוּ שְׁלֹשָׁתָם אֶל הַחֶצֶר. וַיִּשְׂרַק שְׁמֵעוֹן בְּשִׁפְתָיו, וְכִרְעַע
עָפּוֹ אֵלָיו הַצְּפָרִים מְסֻרָב הַגָּז, וְהֵם שִׂמְחִים וְמוֹבִילִיב, כְּמוֹ לֹא שָׁעַזוּ.

אל החרף וְקָרְתוּ. - ראו נא, אמר שמעון, מה שמחים הם על פְּתוּתִי (פת) הלחם אשר וְרָקְתִי לפניהם. ועוד מעט, פְּהִתִּימָם לֹאכֵל, וְשָׁבוּ וְעָלוּ אֶל מוֹשֶׁבֶם אשר על מרוב הגג. ושם יִשְׁבוּ צְפוּפִים, וְיִחַמוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ. הצפרים חָיִים תמיד בְּחִבְרָה, והאחד גָּן על חֲבֵרוֹ מִפְּנֵי חֶרֶד.

יצחק התפלא על חֲבִיטֵי הצפרים הַעֲלִיזִים, אשר יִשְׁפִּילוּ לעשות ממנו; תחת אשר הוא יושב בְּפִנֵּה וּבֹכֵה, כי יוֹעֵף לְבוֹ וּאֲצַבְעוֹתָיו קוֹפְאוֹת. - גם אנחנו נִשָּׁב נא יחדו בְּחֶרֶף, וְנִהְיֶה עֲלִיזִים שׁוֹקְרִים וְהִרוּצִים, אמר אל אהותו: אם פְּעֻרִי לְלִמּוֹד אֶת הָאֱלֹהִים וְגַם תִּשְׁחַקֵּנוּ מֵעַתָּה, או לא תִּאֲרָךְ לִי הָעֵת, או לא אֶקְפֵּא עוֹד בְּחֶרֶף, וְאוֹ אֲשַׁמַּח בְּחֶרֶף דְּמוֹת פְּרָחִים וּכְכֹבִים עַל הַשָּׁמַיִם. -

וכן היה. הַקְּלָדִים יִשְׁבוּ יחדו; וילמדו וְיִשְׁתַּעֲשְׂעוּ יחדו; וישכחו כי שם בְּחוּץ יִפּוֹר הַחֶרֶף אֶת קֶרְחוֹ וְאֶת כְּפוּרוֹ עַל פְּנֵי הַחֲלוֹנוֹת, מִבְּלִי לְפָאֵרם בְּפִרְחִים וְצִיצִים. וְהָאֵם הִבִּיטָה אֵלֵיהֶם וְתָאָמַר: הַיּוֹם נִתְמַם שְׂמֵחָה בְּלִבִּי. כֵּן תִּהְיוּ כָל הַיָּמִים!
ואולם פת הַעֲנָה, אשר חִשְׁבָה נְעֻמָּה לִיצַחֵק, לא נִתְנָה לוֹ עַקֵּב (יען) אשר הַשְׁחִית דְּרָכּוֹ לִפְנֵי בְּעֵת-אָמוֹ. -

32.

הַתְּבִיטָה הַנּוֹרָאָה.

Углубление, размышление	פֶּעַר -	1 הַנּוֹת.
	מִיעֲפֹנֵג, וִינָנֵן	
Трусливый	צֹאנָה־אֶפֶס, פִּינָנֵעַ	2 רָדָה-לִּבֵּב.
Шумъ	נֶעֱרִישׁ	3 תִּשְׁאָרָה (שֵׁאָה).
Страшный	פִּירְכֵמֶעֱרֵלִיךְ	4 אִים (אִימָה).

Крюкъ	האָקען	5 קָרם .
Щека	וואַנגע	6 לָחִי (לָחִי, לָחִים) .
Коробка	פּוּמערעל, פּוּמערעל	7 בְּרִיתִיק* .
Собираться съ силами	זיך שטאַרקען	8 הַבְּלִג .
Членъ	גליעד	9 אָבֶר* .
Смѣшной	לאַפּערליך	10 נִלְעָג .
Платье, енанча	מאַנטעל	11 אֲדָרֶת (אַבְרָס) .
Разумъ, проицаніе	פּערשטאַנד, אַיינווייט	12 בְּנִיה .
Молчать	שווייגען	13 הִחַרַשׁ, חָרַשׁ .
Шагъ	שריטט	14 צֶעֶד .
Мыть (ся), купаться	וואַשען, באַרען	15 רָחַץ .
Столбъ, консоль	זיילע, קאָנסאָלע	16 עַמּוּד .
Ослѣпленіе	בלענדונג	17 סְנֵוּרִים .
Строить	בויען	18 בָּנָה .
Известь, гипсъ	קאַלק, גיפּס	19 גִּיר .

1) *Approfondissement.* — *Deepening.* 2) *poltron.* — *cowardley.*
 3) *Bruit.* — *Noise.* 4) *terrible.* 5) *Croc.* — *Hook.* 6) *Joue.* — *Cheek.*
 7) *Carton.* — *Box.* 8) *vainere.* — *to vanquish* 9) *Membre.* — *Member.*
 10) *ridicule.* — *ridiculous.* 11) *Manteau.* — *Mantle.* 12) *Bon sens.* —
Reason. 13) *se taire.* — *to be silent.* 14) *Pas.* — *Pace.* 15) *laver,*
baigner. — *to wash, laithe.* 16) *Colonne, Console.* — *Column, Consol.*
 17) *Aveuglement.* — *Blindness.* 18) *bâtir.* — *to build.* 19) *Chaux,*
Gypse. — *Lime, Gypsum.*

היום יום-ענן. השמש לא הציץ אף פעם אחת מן-עדר למפלישי
 (מפרישי, מכסה) העבים השחורים; והגשם לא חדל אף רגע.
 הרחוב הצר ניק מאדם, ודוגמת-עצב שזררת בו. ואולם בחדר
 הילדים, שם פבית אשר בקצה הרחוב, שמחה וענג: יהודה ודינה,
 אח ואחות, יושבים או שוכבים על שלחנם, ומשתעשעים בצעצועיהם,
 בשקינה (שקר) ובקגות רבה, מבלי שים לב כלל אל העת העצובה.
 יהודה בנה עיר גדולה על פני השלחן, ועוד לו אך להעמיד
 ברחובותיה את השומרים בלילות. אך אז זכר, כי את הנתיק עם
 השומרים בלילות הניח בבקר בחדר אחר. ויאמר אל אחותו:
 התלכי להביא את הנתיק? - דינה החרישה. - שכחתי כי הנך
 בפת-לבב, ובראה את ללכת בחדרים ריקים; השארי איפא פה, ואני
 אלה ויביא, דבר יהודה.

- לא, הנני הולכת! קראה דינה, ותמהר אל הפתח. -
 אמנם רכת-לב היתה, ולא בנפש-תפצה הלכה דרך חדרים ריקים;
 אבל גם לעג אחיה לא נעם לה, לכן אמרה להראותו היום מה
 אמיץ לבה.

היא פתחה את הדלת ותבא באולם הארוך. לבה דפק מעט
 בצעקה בחדר השוקט הזה, ולמען הקלג על פחדה הרחיבה צעדיה
 נקריץ. והנה באה אל החדר, אשר הניח יהודה שם את הנתיק.
 ותפתח את הדלת - ותצעק צעקה גדולה. שם בפנה עמדה תבנית
 נראאה! דינה כסתה פניה בכפות-ידיה, ולא שאפה רוח מן-חדר,
 והנה קול תשאה הולך וקרב אליה. הבא תבא התבנית אליה
 לתפשה? - דינה הציצה מבעד לאצבעותיה: והנה, באמת, שתי
 זרועות ארוכות פרושות לקראתה! או צעקה שנית בקול גדול ומר,
 אך לא קושה ממקומה, כי הפחד הוביש יבש כל אצביה.
 והנה בא לאונה קול יהודה. או נחלצה מבלהותיה (בלקה),
 בקלה, ותרץ לקראת אחיה, ותפל על צוארו ותתנחם. - יהודה

נְבִהַל מֵאֵד, וַיִּתְאַמֵּץ לְהַרְגִיעַ אֶת רוּחַ אַחֲוָתוֹ. מִקֵּץ רַגְעִים אַחֲרַיִם שָׁבָה נִפְשָׁה לַמְנוּחָתָהּ, וַתִּגְדַּל לְאַחִיהָ אֶת דְּבַר פְּחָדָהּ. יְהוּדָה הֵחֵל לְצַחֹק בְּקוֹל לְשִׁמְעַת הַדְּבַר, אֲךָ בְּהִכְיָטוֹ בְּפָנָיו אַחֲוָתוֹ הִרוּחָצַת בְּרַמְעוּת, עֶצֶר בְּצַחֲוֹקוֹ, וַיֹּאמֶר לָהּ בְּנַעֲיֹמוֹת: כּוֹאֵי, אַחֲוָתִי, וְנָשִׁים עֵינֵינוּ בְּמִנוּחָה עַל הַמְרָאָה הָאֵיִם. — בַּעֲמַל רַב הַצְלִיחַ לְהַטּוֹת אֶת לֵב אַחֲוָתוֹ לְשׁוּב אֶל הַמְקוֹם הַנּוֹרָא. אֲךָ כְּמַעֲט שַׁעֲמָדוֹ רִגְלִיהָ עַל הַמְקוֹם אֲשֶׁר נִבְהַלָה כִּכָּה בַתְּחִלָּה, — וְצַחֲוֹק אֲדִיר פָּרַץ מִפִּי שְׁנֵיהֶם. וְאַמְנֵם נִלְעַג מֵאֵד הִיָּה מְרָאָה הַתְּכֵנִית הָאֵיֹמָה: רֹאשׁ־יָד עֹמֵד עַל הָעֵמּוּד, וְעַל קָרֶם הָעֵמּוּד תִּלְתֶּה הָאֲדָרֶת הָאֲרָפָה אֲשֶׁר לְאַמֵּם; הַחֲלוֹן הִיָּה פְתוּחַ, וְהָרוּחַ הִנִּיעַ אֶת הָאֲדָרֶת לְקִרְאָת הַיְלָדִים.

דִּינָה נִכְלָמָה מֵאֵד בְּרֹאוּתָהּ כִּי גַם הַפֶּעַם הִכָּה אוֹתָהּ הַפַּחַד בְּסִנּוּרִים, וַיִּסְתַּר בִּינְתָהּ. אוֹ נְמִרָה בְּלִבָּהּ לְבַלִּי שׁוּב עוֹד לְכַסְקָהּ (אֲנֹלֶת), וּלְבַלִּי תַת עוֹד לְפַחַד־שָׂוֵא לְמִשְׁלַבָּהּ. — וַיְהוּדָה לֹא קָעַג לָהּ הַפֶּעַם וּבְשׁוּבָם לְשַׁעֲשׁוּעֵיהֶם הִרְאָה לָהּ יִדְיוֹת וְנַעֲיֹמוֹת, עַד כִּי בַעֲדֵי רַגְעִים אַחֲרַיִם לֹא נִכְרָו עוֹד אוֹתוֹת־דְּמַעָה עַל לְחֵיָהּ. —

33.

תִּלְדָּה הַזּוֹנָתָת סֵדֶר.

Пренебрегать, оставить	פֶּרְנֹא־כְּלֶאֱסִינֵעַן, פֶּעַרְלֶאֱסִסֵּעַן	1 זָנָה .
Оставлять, разбрасывать	פֶּעַרְלֶאֱסִסֵּעַן, צַעַרְשְׁמֵרִיעֵעַן	2 נָמַשׁ .
Няня	קִינְדֵעַר ווערמֵעֵרִין	3 אֲמָנָת .
Кукла	פּוֹפּפֶע	4 צַעֲצוּעָה* .
Осквернять, замарать	פֶּעַרְאוּרִיעִינֵעַן, בַּעֲשִׁמוּצֵעַן	5 נָאַל .

Грязь, (глина)	קאָטמא, (לעהם)	6 מיט .
Выговоръ, наказаніе	מאַרעל, (שמראַפֿע)	7 תּוֹכַחַת (יכח) .
Канунъ, (ночь)	אַבענד פֿאַרהער, (נאַכט)	8 אָפֿש .
Поставить	הינשמעללען	9 הַצֵּג (יצג) .
Рано	פֿריה, (פֿריה אויפֿשמעהן)	10 הַשֶּׁבֶם .
Слѣдь, (пята)	שפור, (פֿערזע)	11 עֶקֶב (יִבּוֹת) .
Нужда, горе	לייד, נאַמא	12 צָרָה .
Гулять	שפּאַציערען	13 שׁוּחַ .
Шептать	פֿליכטערן	14 לָהֵשׂ .
Обирать кого	אויספֿלינדערן	15 נִצֵּל .
Урядникъ, чиновникъ	בעאַמטער פֿאַליציסט	16 שִׁמֵר .

1) négliger, abandonner.—to neglect, abandon. 2) abandonner, disperser.—to abandon, disperse. 3) Bonne.—Nurse. 4) Poupée.—Doll. 5) souiller, tacher.—to dirty, soil. 6) Boue (Glaise).—Mire (Loam). 7) Reprimande (Punition) — Reprimand (Punishment). 8) Veille.—Eve. 9) mettre.—to put. 10) tôt.—early. 11) Trace, Talon.—Track, Heel. 12) Malheur, Chagrin.—Ill-luck. Sorrow. 13) promener.—to take a walk. 14) chachotter.—to whisper. 15) dépouiller.—to spoil. 16) Policier.—an Orderly.

— רחל, אם הוסיפי עוד לנמשו את כלי שעשועיה על פני הגן, וְבֵא נָנָב וְלִקְחָם, כֵּן אָמְרָה דְבוֹרָה הַזֹּקֵנָה, אִמְנַת רחל, כְּבִיאָה אֶת כְּלֵי הַשְּׂעוּעִים מִן הַגֵּן אֶל הַחֹדֶר; וְרָאִינָא, הִנֵּה

שמלת צעצועתך רטובה ונשקתה מטל הערב, וגם העגלה הקמנה
נגאלה בטיט.

אך רחל לא שָׁעָתָה אל הוכחת אמנתה, ועוד קצפה עליה
כי לא תחדל לְיִסְרָה תמיד באַמְרֵי (אָמְר־דָּבָר) פִּיהָ. — נאבי רחל,
אשר ישב בחדר הַנְּשָׁעָן אל חדר הילדים, שָׁמַע את הדבר, ויאמר
בלבו: הנני לְרַפֵּא את בתי מְשׁוּבְתָהּ, וּלְלַמְדָה אֶהְבֶּת-סְדָרִים.
ימים אחרים אחרי כן, הִתְהַלֵּךְ אָבִי רחל בַּבֶּקֶר הַשָּׁשֶׁם, בְּגֵן
אשר מאחרי ביתו, וירא והנה שתי צעצועות רחל ועגלתה הקמנה
מְשֻׁלְכוֹת על פני הרשא. ויקח את הצעצועים וַיִּבְיֵאם הביתה,
נִסְגָּרם פְּאָרוֹן; וַיִּלְחֹשׁ דְּבַר באוני האמנת הוקנה, וַיִּלְךְ לְמַעֲשָׂהוּ. —
ורחל קמה ממשכבה, ואחרי שְׁתוּקָה קָפָע, אָמְרָה אל אמנתה:
דבורה, אַיֵּה עֲגָלְתִּי? חפצה אני להוביל את צעצועותי לְשׁוּחַ; ואיזה
צעצועותי? קראה בקול מְצוּחַ, כי כן הִסְפִּינָה עם אמנתה אשר פָּנְקָה
אותה מאד.

— גם אני לא אָדַע, ענתה הוקנה; איפה נִשְׁשָׁתָן אָמַשׁ? בחדר
לא ראיתין. — וַתִּבְהַל רחל, וַתִּמְהַר וַתִּרְצֵן תַּנְנָה, וַתִּבְקֶשׁ וַתַּחַפֵּשׂ,
אך עֲקֻבוֹת השעשועים לא גָּרָאוּ. ותמהר וַתִּשֵּׁב הביתה, וגם אָרוֹן
השעשועים רִיק! — או אמרה אליה האמנת: רֵאֵי נָא, יִלְדָה, הנה
הַעֲדוֹתַי (תְּעִדֵי-הַיְהוָה) בך, לְשׁוּר וּלְסֹרֵר את פְּלוֹךְ, וְאֵת לא הַקְּשֵׁבֶת
לְקוּלִי. והנה הפעם בא נָנֵב, וַיִּנְצֵלָה וַיִּצְיַגָה בִּיקָה. —

וַתִּבֶּךְ רחל וַתִּלְלֵל מאד. או בא אביה. וַתִּסְפֹּר לוֹ בְּתוֹ את
צָרָתָה. ויאמר האב: הנני לְבַקֵּשׁ את הַשׁוֹמֵר, אולי יתפש את
הַגָּנֵב וְלָקַח ממנו את כְּלֵי הַמְדָתָךְ (חמור). אבל הַבְּמִיתִינִי כי מהיום
הזה תאחבי סְדָרִים, ולא תמשי עוד את הַפְּצִיץ על פני הארמה. —
רחל הבטיחה בקול בְּכִים. ואף אמנם ממחרת היום ההוא בַּכָּר,
עוד במרמס תָּקוּם רחל מְשֻׁחָתָה, והשומר מצא את הַגָּנֵב וַיִּשֵּׁב
את הַנְּנִקָה לְחֹרֵר רחל.

מהיום הזה לא וְנָחָה עוד רחל את בְּלִיָּהּ , ולא נִמְשָׁתָם עוד על פני הארמה .

34.

שְׁנֵי הַבְּלָבִים .

Весёлость	מונטערקייט	1 עֲלִיצוֹת .
Лаять	בעללען , אַנבעללען	2 נָבַח .
Пища	שפיזע	3 מְזוֹן .
Кладовая	שפיזעקאממער	4 מְזוּזָה .
Доска	ברעט	5 דֶּבֶק .
Масло (коровье)	בוטמער	6 חֲמָצָה .
Мерзость, нечестіе	שאַנדטהאַט , פֿערברעכען	7 נְבָלָה .
Валяться	זיך וואַלצען	8 הִתְנוּלֵל , הִתְבוֹסֵס .
Кувшинъ	קרוג	9 כֵּד , גִּי .
Варенье	איינגעמאַכטעם	10 מְרֻקָּחַת (רקח) .
Прилипать (привязываться къ)	אַנקלעבען , (זיך אַנהאַנגען)	11 דֶּבֶק .
Грѣшить	זינדיגען	12 חָמָא .
Дребезги , (капли)	טריממער , טראָפֿען	13 רִסְיָסִים .
Ограда, заборъ	צוין	14 גְּדֵר , גִּי .
Обманъ, измѣна	פֿעראונטרייאונג , בעטרוג	15 מַעַל .
Распускать (волосы)	צערזוהלען	16 פֿרֵעַ .

Побѣда	זײַען	17 נצחון .
Вывѣдывать,	אױסקונדשאַפֿמען ,	18 תור .
странствовать	אומהערוואַנדערן	

- 1) Gaité. — *Liveliness*. 2) aboyer. — *to bark*. 3) Aliment.
 4) Garde - manger. — *Pantry*. 5) Planche. — *Plank*. 6) Beurre. —
Butter. 7) Infamie. — *Infamy*. 8) se rouler. — *to roll*. 9) Cruche. —
Pitcher. 10) Confitures. — *Conserves*. 11) coller, s'attacher. — *to cleave, adhere*. 12) pécher. — *to sin*. 13) Eclats, (Gouttes). — *Shatters, (Drops)*. 14) Enclos. — *Partition of boards*. 15) Fraude, Perfidie. —
Treachery, Cheat. 16) dissoudre. — *to loose*. 17) Victoire. — *Victory*.
 18) explorer. — *to explore*.

נבחי ונשכי היו שני כלבים קטנים, נאדונם אהבם מאד, כי שמח שמחוהו תמיד בעליצותם ובחכמתם. רק בעיני המבשלת לא מצאו חן, כי היא ראתה בהם עון כבוד: זו אהבתם העוה למנוחה, אבל בכל פעם אשר באה המבשלת להתאונן באוני הארון על הכלבים, בהעלם פתאם נתחצלי או כל דבר משקריו הארקה, ולא שעה הארון אל דבריה, ויאמר: אין זאת כי החתול עשה את הנבלה הזאת! — החתול! אמרה המבשלת בקצף: חתולי לא יגנב דבר! רק שני הנוכלים האלה, נבחי ונשכי הם עושי הרעה. — אך הארון לא האמין לדבר, ולא נתן לנגע לרעה בשני גקניו נקיריקר; אהוב.

ויהי היום ושני הכלבים התגנבו כפעם בפעם אל המנוחה, והנה קאח, ראתה עינם! נתחצלי גדול מונח בקערה! — לי הוא! אמר נבחי וישם את פפו על הנתח. — לא, פלו שלי הוא! קרא נשכי אשר אחר לבוא פחצי הרגע: הן לולא הודעתוך הדבר, כי עתה לא עלה על לבך ללכת לתור היום במנוחה. ואמנם נבלה היא, כי היה עם לבך דבר-בליעל לבא הלום בלעדי!

— אבל סוף סוף יבכל וארס הן אני באתי ראשונה, ענה נבחי ולכן לי הוא הצלי.

— לא נכון הרבר! אמר נשכי: נתחלקנא את הנתח; אני נותן לך חצי. — אך נבחי נכח לו בבו, לאמר: אצחתי זו צדקתי! ואין את נפשי לנפר משלי מאומה. וכרנע אשלח שני בבשר הנחמד הזה.

אך כמעט החל נבחי לאכל ויקפוץ גם נשכי על הרף, וישלח שניו גם הוא בנתח. ואתם הלא תבינו, כי נבחי לא הרפה מהפשר— ונתחל מלחמה פבדה ויחגוללו הכלבים על ארון המזון, ויתבוססו בקמאה אשר בקערה, ויהפכו את כד הקלב, וישליכו ארצה סירות קרקחת עד אשר נפצו לקסיסים.

ובסערת המלחמה באה המבשלת אל המונה! — כרנע קראה אל האדון, והאדון בא גם הוא. ושני החוטאים הורידו לארץ ראשם, ויגשו אל אדונם בשערותיהם הפרועות והמדבקות (המתדבקות).

— גם את הסירות שברו, גם את הקלב שפכו, וגם את החמאה השחיתה! קראה השפחה: אין פכלבים האלה לרע!

ונבחי ונשכי נוקרו קשה, ונתח הצלי נתן לקהול. — כשעת אחרי זאת, ישבו שני הננבים הנתפשים, בקצר, דומים קימם. החרש ועצובים, ולמעלה מרם, על הגדר, ישב הקהול בבמחה, וילק את פפותיו בתענוג ובאות-נצחון. — אז נאנח נבחי ויאמר: לולי התקוטטנו, אזי לא נודע הרבר לאיש, ואדוננו היה אומר בפעם בפעם: לא צאמין לך, מבשלת, אין זאה כי יד קתול במעל הזה! —

35.

רופא נפלא.

Обезьяна	אפפע	1 קוף.
Опухоль, нарывъ	נעשוויר	2 שאַת.
Лишаться надежды, אויפגעבען, отчаиваться פערצווייפלן		3 הרואש (יאש).
Убранный	אויסגעפוצט	4 הרור.
Забавлять	אמייירען, ערנאָמגען	5 שעשע.
Горло	קעהלע	6 גרון.
Гардеробная	קליידערציממער	7 מלתחה.
Кланяться	זיך פֿערנייגען, ביקען	8 השתחוה (שחח).
Проказы, шутка	שמריוך, שפאָס	9 הפעלול.
Звукъ	איון לויט	10 הקנה.
Шляпа	הוט	11 מןבֿעה.
Важность	פאָרנעהמהייט, וויכטיגקייט	12 השכיבות*.

1) Singe.—Ape. 2) Abscès.—Abscess. 3) renoncier, désespérer.—to renounce, despair. 4) ajusté.—dressed. 5) amuser.—to amuse. 6) Gosier.—Throat. 7) Vestiaire.—Ward-robe. 8) saluer.—to make a bow. 9) Farce. 10) Son.—Sound. 11) Chapeau.—Hat. 12) Gravité.—Importance.

לאיש אחד היה קוף, אשר שעשע נפשו לפעמים בתעלוליו
דמעוררים (מקורים) צחוק. ויהי היום נחל האיש, כי צמחה שאַת
בגרונו, עד כי לא יכל לבלע דבר ולהוציא קנה מפיו. והרופאים

כבר נואשו מחייו. — פעם אחת קרה מקרה כי כל אנשי הבית יצאו החוצה, ולא נותר בבית בלתי אם החולה והקוף. אז התננב הקוף, קרש, אל המלתחה, וניקח את מנבעת-אדונו וישומה על ראשו, ואת אדרתו לבש על גוו (גו=גוף), ואת מקלו לקח בידו. הדור בלבוש הזה בא אל חבר-הממות, אשר שכב החולה שם. וישתחו הקוף לאדונו פעמים אחדות, ואחר התהלך בחדר הנה ונהה בנשיבות גדולה. פעלולי הקוף האלה היו נלעגים פכה, עד כי לא יכל החולה להתאפק מצחוק, ולמרות פאבו הנורא בגרונו, צחק בכל פה. או התבקעה השאת בגרונו, ובעוד ימים אחרים נרפא. האיש קליל.

36.

תְּחַבֵּלַת עָרוֹם.

Отдыхать	זיך ערהאָלען	1 הַנְּפִישׁ.
Прислуживать	בעדיענען	2 שֵׁרֶת.
Овесъ	האַפֶּער	3 עֵבֶלֶת-שׁוּעֵל.

1) se reposer. — to repose. 2) servir.—to attend. 3) Avoine.—Oats.

איש אחד נסע בדרך ביום-חרף קר. לפנות-ערב קר אל קלון להנפש מעט, ולהחם את גוו אשר קמו מקר. אך בבאון בקלון ראה והנה המון נוסעים אשר קדמו לבא, יושבים צפופים מקביב לתנור, ולו אין עוד מקום לשבת ולהחם את בשרו. — אז התחם האיש להשיג לו מקום אצל התנור, בתחבילת-ערמה. — ניפן אל משבת המלון ויאמר בקול רם: צא ומן לסוסי עגות! —

— אל־נבון קפצת לאמר: שבלת־שועל, ענה המשרת. — אני יודע את אשר אני אומר! קרא האיש בקצף: לא שבלת־שועל כי אם ענות תתן לסוסי! —

וַיֵּצֵא הַמִּשְׁרֵת. גַּם כָּל הָאֲנָשִׁים קָמוּ מְמוֹשְׁבִים, וַיַּעֲבֹבוּ אֶת מְקוֹמָם אֶצֶל הַתְּנוּרָה, וַיֵּצְאוּ לִרְאוֹת אֶת הַסּוּם הַנִּפְלֵא הַאוֹכֵל עֲגוּתִי.— או ישב האיש אל התנור וַיִּחַל לְהִתְחַמֵּם. בעוד רגעים אחרים שָׁב הַמִּשְׁרֵת עִם קֶהֶל הַנוֹסְעִים, וַיֹּאמֶר: אֲדוּנִי, סוֹסֶךָ מֵאֵן לֵאכֹל אֶת הָעֲגוּת.

— טוב מאד, ענה האיש במנוחה: אם כן שים לפניו שבלת־שועל, ואת הענות תן לי! —

37.

הַחֲתוּלָה וְהַסְּנָאִי *

Пища, добыча	שפיוע, רוֹיב	1 מֶרֶף.
Пустота, тщетно	ניכּםס, פֶּעֲרַנְעִבְעִנְס (לעערע)	2 תְּהוּ.
Ядро	קערן	3 חֶרְצֵן.
Язык	זונגע, שפּראַכֶּע	4 לְשׁוֹן. (לְשׁוֹנוֹת) ג.
Нижний	אונטערסטער	5 תַּחְתּוֹן.
Быть высокимъ, не постижимымъ	אונבעגרייפֿליך זיין, צו האָך זיין	6 הַשָּׁגֵב.
Учить, воспитать	אונטערריכֶט, מען, ערציעהען	7 חִנֵּךְ.
Окрестность, площадь	אומגעגענד, פּלאַטץ	8 כְּפָר, ג.
Способность, талант	פֶּאַהֲיִנְקִייט, טאַלענט	9 כְּשָׂרוֹן.

1) Nourriture, Proie. — *Nourishment, Prey.* 2) Vide, en vain. — *Emptiness, vainly.* 3) Noyau.—*Kernel.* 4) Langue.—*Tongue, Language.* 5) inférieur.—*inferior.* 6) être haut, incompréhensible.—*to be high, incomprehensible.* 7) instruire, élever. — *to teach, educate.* 8) Environs, Place. 9) Capacité.—*Capacity, Talent.*

לאחת החתולים מתו כל בניה, ועל זה דָּוָה לְבָה מֵאֵד. גם כל הילדים, אשר נָרָה בביתם החתול, הִתְאָבְלוּ (אָבַל) מֵאֵד על צרת החתול. — ויהי היום וַיָּבֵא הַצֶּדֶד מִן הַיַּעַר סְנָאִי קִטְן וְצַעִיר לְיָמִים מֵאֵד, אֲשֶׁר עוֹד לֹא יִכַּל לִרְאוֹת בְּעֵינָיו, וְעוֹד לֹא יִכַּל לֵאכֹל וּלְשִׁתּוֹת לִבְרוֹ. וַיִּתְּנוּ הַיְלָדִים אֶת הַסְּנָאִי לְחַתּוּל, וְהוּא הִינְיָקָה (נִקָּ) אוֹתוֹ וַתִּלְקַקְּהוּ כִּמוֹ הִיָּה בְנָה. בְּקֶרֶת הַלַּיְלָה הִתְקַוָּה אוֹתוֹ, וּבְרֵאוֹתָהּ מִרְחוֹק כֹּלֵב אֲשֶׁר יִכַּל לְהִרְעֵ לְיֶלֶד, סְמָרָה אֶת שַׁעֲרוֹת עוֹרָה וַתִּקְפוּץ בְּחֵרִי־אָף, תְּחִי־אָף, קִצְף) לְקִרְאוֹתָיו, עַד הִבְרִיחָה אוֹתוֹ מִפְּנֵיהָ. וְכֹאֲשֶׁר גָּדַל הַסְּנָאִי הוֹלִיבְתָהּ הַחַתּוּל הָאֵם לְשׁוֹן, וַתִּרְאוּהוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר בְּבֵית, וַתִּלְמְדוּהוּ לְצוּר עֵבְכָרִים. בַּתְּחִלָּה הִנְיָחָה לִפְנֵיו עֵבֶר מֵת, וַתִּנְחָהוּ אֵיךְ לְתַפְשׂוֹ. אַחֲרַי כֵּן הִבְיָאָה עֵבֶר מֵת לְמַחְצָה, אֲשֶׁר יִכַּל עוֹד לְרוּץ מֵעַט; וַתִּלְמַד אֶת הַסְּנָאִי לְרֹדֵף אַחֲרָיו וּלְהַשִּׁיגוֹ. וְלֹאֲחֲרוֹנָה הִבְיָאָה עֵבֶר חַי וְשָׁלֵם, וַתִּתְּנֵהוּ לְנוֹס מֵעַט וְאַחַר תַּפְשֶׂה בּוֹ. כָּל אֱלֹהִים הִיָּה עַל הַסְּנָאִי לַעֲשׂוֹת גַּם הוּא כִּמּוֹה, לְמַעַן יוֹכַל לְמַצֵּא טְרַפּוֹ לְיָמִים הַבָּאִים, וּלְמַעַן יוֹכַל לְחַיּוֹת בְּלִי עוֹרַת הָאֵם.

אבל הסנאי לא היה תלמיד מקָשִׁיב וְחֵרוּץ. הוא לא אָבָה לֵאכֹל עֵבֶרִים וְלַצּוּרָם. גם את לְשׁוֹן־הַחַתּוּלִים מֵאֵן לְלַמּוֹד; וְהִיָּה בְּקִרְאָה אֵלָיו הַחַתּוּל "מִיּוֹי" וְעֵנָה הוּא כְּלִשׁוֹן הַסְּנָאִים "מִוֹרָה". — רְבוֹת עֲמֵלָה הַחַתּוּל לְחַנְכוֹ עַל־פִּי דְרָכָה, אֵךְ כָּל עֲמֵלָה עָלָה בְּתוֹהוֹ! אוֹ הַתְּעַצְבָה הַחַתּוּל מֵאֵד, וְכָל הַיּוֹם דְּבָרָה לְנַפְשָׁהּ בְּגִנּוּן; מֵהִי יִהְיֶה נֹכַח הַבֵּן הַמְּטָרָה הַזֶּה? אֵיךְ יִמְצֵא טְרַפּוֹ בְּחַיּוֹת? —

ותצא החתול אל הגן אשר מאחרי הבית, והסנאי מקפץ אחריה, ונבאו עד לפני עץ־האגוז, אשר מתחתיו שכנו העכברים בחור. ויהי כראות הסנאי את העץ היפה ויטפס כרנע ויעל עליו, וינשב על אחד הענפים הפתוחים, ויבט אל החתול. — גם החתול יודעת לטפס לצרכה; וכבר עלתה פעמים רבות על העץ הזה לצוד צפרים. ובכן קפצה ותמפס גם היא על העץ. אך כמעט הגיעה אל הסנאי, וחלו מחר לקפץ מענף אל ענף, עד אשר הגיע אל צמרת העץ. משם השקיף על פני הכפר, ויקח אגוז התלוי בענף, ויפצחהו ויאכל את חרצו, ואת הקליפה זרק על ראש החתול. — הרבר הזה נשגב מבינת החתול: איככה יכל בנה לקפץ על הענפים, לפצח אגוזים ולאכל את חרצניהם! —

מהיום ההוא היו שניהם בשלום. בנן. כל אחד התענג על פי דרכו, וכל אחד כלכל נפשו על־פי דרכו. החתול צד עכברים ויאכלם, והסנאי התנועע (ננע) על הענפים ויאכל אגוזים.

לאיש ואיש נתן ה' בשרונות שונים בארץ, ועל כל אחד לחיות רק על פי דרכו. ולכן אמר המלך הקדום שלמה: חנוך לגער על־פי דרכו!

38.

ערך הכסף.

Топцій	מאנער	1 רזה.
Оцѣнка, достоинство	ווערט, שאַטצונג	2 ערך (ערפי).
Бичь (розга)	פייטשע (רוטהע)	3 שוט
Цѣпочка	קעטמע	4 שרשרה (שרשרת).
По крайней мѣрѣ	וועניגסטענס	5 למצער.

Сжалиться,	זיך ערבצארמען,	6	הָנֵן .
одарить	מילדטהאָמיג זיין		
Быть поражаему,	ערשיטטערט	7	הַפְּעִים, הַרְגֵּשׁ
растроганнымъ	זיין		
Литься	רינגען, פֿליעססען	8	נָזַל .
Талеръ	טהאלער	9	שֶׁקֶל .
Сосѣдъ	נאַכבאַר	10	שָׁבֵן .
Ключъ	שליססעל	11	מִפְתָּח (פֶּתַח) .
Бесѣдовать	זיך אונטערהאלטען,	12	שִׁית .
	בעשפרעכען		
Быть довольнымъ	גענוג זיין	13	שָׂפֵק .
Волненіе	אויפֿרענונג	14	הָמוּן .
Радость	פֿריידע	15	גִּיל .
Сѣдло	זאטמעל	16	בֵּר .
Часы	אױהר	17	שָׁעוֹן* .
Цѣна	פֿרייז	18	מְחִיר .
Надежда	האַפֿפֿנונג	19	הַתְּוַחֲלֵת (יחל) .
Недѣля	ז'וואָנע	20	שָׁבֵעַ, שְׁבָעִים, רוֹת, ז'וואָנע
Чувство	געפֿיהל	21	רִגְשׁ .

1) maigre. — *lean*. 2) Valeur. — *Valour*. 3) Fouet (Verge). — *Whip (Rod)*. 4) Chaine. — *Chain*. 5) au moins. — *at least*. 6) avoir pitié. — *to pity*. 7) s'émouvoir. — *to be affected*. 8) couler. — *to flow*. 9) Ecu. — *Dollar*. 10) Voisin. — *Neighbour*. 11) Clef. — *Key*. 12) s'entretenir. — *to converse*. 13) suffire. — *to suffice*. 14) Agitation. — 15) Joie. — *Joy*. 16) Selle. — *Saddle*. 17) Montre; Horloge. — *Watch; Clock*. 18) Prix. — *Prize*. 19) Espérance. — *Hope*. 20) Semaine. — *Week*. — 21) Sentiment. — *Feeling*.

יַעֲקֹב וְלֵאָה הָיוּ יְלָדִים חֲכָמִים, אֲבָל עֵרָךְ הַכֶּסֶף טָרָם יִדְעוּ
 עוֹד (= לא ידעו); כִּי מַעֲוֹלָם לֹא נָתַן כֶּסֶף בִּידָם, וּבִאֲמַת כֵּן רָאוּ
 לַהֲיוֹת; כִּי מִה לְיִלְדִים וְלְכֶסֶף? הֵן אֲבוֹתֵיהֶם יוֹדְעִים אֵת כָּל
 מַחְסוֹרֵיהֶם (מַחְסָר=מִתָּה שְׂחִסָּר), וְנוֹתְנִים לָהֶם כָּל צְרֻכֵיהֶם בְּעֵתָם.
 וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּבְקֶר בְּבֵיתָם אֶחָד מִקְרוֹבֵי הַזֵּרִיחַ, אֲשֶׁר בָּא
 מִדֶּרֶךְ רַחֲוֵקָה, וַיֵּשֶׁב אִתָּם יָמִים אַחֲדִים. וְהָאִישׁ עָשִׂיר מְאֹד; וְלִפְנֵי
 הַפָּרֹדוֹ מִהֵם נָתַן לְיִלְדִים שֶׁקֶל, שֶׁקֶל כֶּסֶף, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: קְנוּ
 בְּכֶסֶף הַזֶּה אֶת הַטוֹב בַּעֲיֵנֵיכֶם.

שְׂמַחַת הַיְלָדִים גְּדֹלָה מְאֹד, כִּי זֹאת הַפַּעַם הִרְאִישׁוּנָה אֲשֶׁר
 נָתַן כֶּסֶף בִּידָם. אוֹ אֲמַר יַעֲקֹב לֵאחֹתָיו: הִגִּדְעַתְּ, לֵאָה, אֵת אֲשֶׁר
 אַעֲשֶׂה בְכִסְפִּי? אֲנִי אֲקַנְהָ לִּי סוֹס גָּדוֹל וַיִּפֶּה, עִם פֶּר, רָסָן וְשׁוֹמֵ,
 בְּסוֹס אֲשֶׁר שָׁבַנְנוּ רוֹכֵב עָלָיו.

— וַאֲנִי, אֲמַרְהָ לֵאָה וּפְתַמְּ בַעֲנַג אֵל שֶׁקֶלָהּ: אֲנִי אֲקַנְהָ לִּי
 שְׁעוֹן זֶהָב עִם שֵׁשֶׁת וּמִפְתָּס יִפֶּה, כָּכֵל אֲשֶׁר נָתַן אֲבִינוּ לְאִמְנוּ
 בְּיוֹם הַפְּתוּרִים. שְׁעוֹן כּוֹה הָאֹמֵר בְּלִי־חֶשֶׁךְ: פֶּקֶדֶק, הוּא נְחָמֵד
 וְנֹעִים עַד מְאֹד; הָאֵף אֵין זֹאת?

— כֵּן, כֵּן, נְחָמֵד וְנֹעִים! אֲבָל גַּם סוֹסֵי יִיף עַד מְאֹד; הָאֵף
 אֵין זֹאת אֲחֹת? וְאֵם לֹא יִבֶּה לְבֶה, אוֹ אֲתִנְגֶּה לְרֶכֶב עָלָיו
 לַפַּעֲמִים.

— אָה, לְבֵי אֲמִיץ פְּלִבְךָ, יַעֲקֹב! וַיַּעַן כִּי טוֹב לְבֶךָ לַתֵּת לִי
 לְרֶכֶב עַל סוֹכֶךְ, לְכֵן אֲרִשֶׂה לְךָ גַם אֲנִי לְשֵׂאת אֶת שְׁעוֹנֵי צְצַלְחַתְךָ,
 לַפַּעֲמִים, רַק הַשְּׁמֵר וְהַזְמֵר לְבִלְתִּי הַשְּׁבָרוֹ! —

— חֲלִילָה לִּי מִשְׁבָּרוֹ! הַכְּמִית יַעֲקֹב. — וַיִּלְכוּ הַיְלָדִים אֶל
 הַזֵּרִיחַ לְהוֹדִיעַם אֵת אֲשֶׁר יַעֲצוּ (גִּמְרוּ) לְקִנּוֹת בְּכֶסֶפָם. אֲבָל מִה
 מְאֹד נַעֲצְבוּ הַיְלָדִים אֶל לִבָּם, בְּאֲמֹר הָאֵב לַיעֲקֹב, כִּי מִחִיר
 סוֹס כְּחֶפְצוֹ הוּא לְמַצַּעַר מֵאָה שֶׁקֶל, וּבְאֲמֹר הָאֵם לְלֵאָה כִּי
 לְשְׁעוֹן כְּחֶפְצָה נִחְסְרוּ גַם לָהּ עוֹד הַשְּׁעִים וְהַשְּׁעָה שֶׁקֶלִים! — אוֹ

יצאו הילדים את חדר אבותיהם בפנים זועפים, וילכו הנגה לשיח
 בְּתוֹחֲלָהֶם הַנְּקִיבָה. השקל האחד אשר בידם לא נחשב עוד
 בעיניהם למאומה, וְנִקְוָהוּ (בֹּזֶה=בוז) ולא הביטו עוד אליו.
 וּבְעֵמֶדֶם בְּפֶתַח הַגֶּן, וַתַּעֲבֹר עַל פְּנֵיהֶם אִשָּׁה עֲנִיָּה וְחֹרֶת־
 פְּנִים, וַתִּבֹּשׂ בָּהֶם כְּמִתְחַנְּנֶת וְכֹאמֶרֶת: חֲנוּנִי נָא, חֲנוּנִי, יִלְדִים
 מִיּוֹבִים! – הַיִּלְדִים הִבִּיטוּ אִישׁ בְּפָנָיו אַחֲתוֹ, וְלָבָם נִרְעַשׂ מֵאֵד. אִזּוֹ
 פָּתַח יַעֲקֹב אֶת דַּלֶּת הַגֶּן, וּבְהִרְאוֹתָיו אֶת שְׁקָלוֹ אָמַר אֶל הָעֲנִיָּה:
 כִּמְהָ לַחֵם תֹּכְלִי לְקִנּוֹת בְּכֶסֶף הַזֶּה, אִשָּׁה עֲנִיָּה? –
 אָה, לַחֵם רַב מֵאֵד, אֲשֶׁר יִשְׁפֹק לִי וְלִשְׁנֵי יְלָדָי הָרַעֲבִים
 לְשִׁבְעַת הַיָּמִים; קִרְאָה הָאִשָּׁה וְעֲנִיָּה נִוְצָצוּ לְמִרְאֵה הַשְּׁקָל בִּיד
 יַעֲקֹב.

– הָא לַךְ הַשְּׁקָל! אָמַר יַעֲקֹב, קָחִיָּהוּ וְקִנִּי לַךְ לַחֵם, לַךְ
 וְלִילְדֶיךָ הָרַעֲבִים. – הָא לַךְ עוֹד כֶּסֶף, אָמְרָה גַם לֹאָה וַתִּתֵּן לָאִשָּׁה
 אֶת שְׁקָלָהּ.

הָאִשָּׁה עֲמְדָה נִפְעָמָה מִחֲמוּן־לֵב וּמִשְׂמֵחָה. שְׁנֵי רִסְיֵי־רַמְעַם,
 דְּמַעוֹת גִּיל, נָנְלוּ עַל לְחֵיָהָ הַרְוּוֹת. הַיָּא חֲפִצָה לְהוֹדוֹת לְמִיטִיבִיָּה
 הַקָּמְנִים, אֲבָל קוֹלָה נְחָבָא בְּחֲמוּן־רַגְשׁוֹתֶיהָ. – גַּם הַיִּלְדִים בָּכוּ
 עִמָּהּ, מִכְּלִי הַרְעַת לְמָה; מַה מְתוֹקוֹת הֵן הַדְּמַעוֹת הָאֵלֶּה!
 אִזּוֹ יָדְעוּ הַיִּלְדִים אֶת עֶרְךָ הַכֶּסֶף!

39.

הַיּוֹנִים הָעֲנֹת.

Примѣръ, послѣ- вица, басня	ביישפיעל, פאבעל- שפריכווארמ	1 מִשָּׁל.
Ворковать	גיררען	2 תְּגַוָּה.
Перо	פֶּדֶרֶר (ב. פֶּאָגֶעל)	3 נִוְצָה.

Давить	צערדריקען	4	מָעֵד.
Взглянуть	שויען	5	שׁוּר.
Ссора, брань	שטרייט, צאנק	6	מָדוֹן (מְדִינָה).
Наказывать	בעשמראַפֿען	7	עֲנֵשׁ.
Образецъ, (чудо)	מוסמער, (וואונדער)	8	מוֹפֵת.
Тѣснить, тискать	דריקען, קווע- משען	9	לְחִץ.
Полировать, лощить	פּאָלירען, (אַבשייערן)	10	מָרַק.
Растоптать	צערטרעמען	11	רָמַס.
Волноваться, беспокоиться	עררעגט, אונרוהיג זיין	12	רָגַז.
Гнѣвъ, (носъ)	צאַרן, (נאָזע)	13	אַף.
Обезчестить	ענטעהרען, ענטווייהען	14	חָלַל.
Шевелиться, двигаться	זיך בעוועגען, ריהרען	15	נָנַע, זָנַע.
Семейство	פֿאַמיליע	16	מִשְׁפָּחָה.
Стѣна	וואַנד	17	קִיר (קירות), חָוֵל.
Сглаживать	נלאַממען	18	חָחַק.
Часть, подаяніе	נאָכע, פֿאַרציאָן	19	מָנָה.
Мигъ, знакъ	ווינק, צייכען	20	רָמַז.
Горохъ	ערבסען	21	קָמְנִיּוֹת*.
Рѣзвый, непослушный	אונארמיג	22	שׁוֹרְבָב.
Кроткій, скромный	בעשיידען, זאנפֿט	23	עָנָו.

1) Exemple; Proverbe; Fable. 2) roucouler. — to soo. 3) Plume. 4) écraser.—to bruise. 5) regarder.—to look upon. 6) Querelle.—Quarrell. 7) punir. — to punish. 8) Modèle (Merveille). — Model (Marvel). 9) presser.—to squeeze. 10) polir, plisser.—to gloss, polish. 11) fouler.—to tread. 12) s'inquiéter, s'agiter.—to fret. 13) Colère (Nez).—Wrath, (Nose). 14) déshonorer.—to dishonour. 15) se remuer.—to stir. 16) Famille.—Family. 17) Mur.—Wall. 18) polir; unir.—to smoothe, polish. 19) Donation.—Portion. 20) Signe.—Sign. 21) Pois.—Peas. 22) méchant.—of bad behaviour. 23) doux, modeste.—mild, modest.

—הלא תְּבַלְמְנָה, אחיותי! אמרה יוֹקָה קטנה לשתי אחיותיה הצעירות במנה, אשר נִקְרוּ כְחַרְטָמִיּוֹת אִשָּׁה אֵת אַחוֹתָהּ, בְּחִמָּה עוֹה: הלא תְּבַלְמְנָה! לְמַצֵּר, חֲשַׁכְבָּה אֵת רִיבְכֵן עַד אֲשֶׁר יַעֲבֵרוּ הָאֲנָשִׁים הַעוֹמְדִים פֶּה מִתַּחַת לְקַנְנֵנוּ. הֵן אוֹתָנוּ הִצִּיגוּ בְּנֵי הָאָדָם לְמִשְׁלַל וְלִמּוֹפֵת בְּעֵנֹתָנוּ, וְאָמַד יֹאמְרוּ: עֵנָיִם וְטוֹבִים פְּיוֹנִים! וְעַתָּה, אִם תּוֹסַפְנָה לְרִיב וּלְחִתְנָקָר כְּבָה, לֹא יֵאֱמִין עוֹד אִישׁ לְעֵנֹתָנוּ, וְכַבּוֹד מְשַׁפְּחָתָנוּ יִסּוֹר מֵעֵלֵינוּ.

— יֹאמְרוּ בְּנֵי-הָאָדָם מָה שְׂיֹאמְרוּ! "הִגַּתָּה אַחַת הַנְּלֻחָמוֹת: לִמָּה לְאַחוֹתִי מִקּוֹם רָחֵב כּוֹה? וְלִמָּה תִּלְחָצְנִי אֵל הַקִּיר? הֵן לֹא אוֹכֵל עוֹד לָנוּע וְלוֹעֵע, וְנוֹצוֹתֵי אֲשֶׁר קָרַקְתִּי וְהִחַלְקֵתִי בְּבִקְרִי, הֵנֵן מְיֻשָּׁבוֹת וּמְעוֹכוֹת וְנִרְמָסוֹת עֵתָה. — וּבְדַבְרָה הִכַּתָּה בְּחַרְטָמָה אֵת אַחוֹתָהּ, אֲשֶׁר הִשִּׁיבָה לָהּ גַם הִיא מְנָה יָפָה.

בְּרַגְעַ הַזֶּה עֲבָרוּ שְׁנֵי יִלְדִים עַל פְּנֵי הָעֵץ אֲשֶׁר עָלָיו קַנְנֵנוּ (קַנְנוּ=עֵשָׂה קָן; שָׁבֵן) הַיּוֹנִים. — קָרוּ-קָרוּ-קָרוּ, הִגַּתָּה הַיּוֹנָה הַבְּכִירָה בְּנֻעִימוֹת, לִמְעַן תִּסָּב אֵת לֵב הַיִּלְדִים מֵאַחֲרֵי מְדַנֵּי אַחוֹתֶיהָ הַצַּעִירוֹת. — הָאֵח, מָה יָפוּ וּמָה נִעְמוּ הַיּוֹנִים הָאֵלֶּה! אָמַר אֶחָד הַיִּלְדִים. — וּמָה בְךָ קוֹלֵךְ, עֵנָה הַשְּׁנִי: בְּמוֹחַ אֲנִי, כִּי הֵן לֹא תִרְיָבְנָה לְעוֹלָם.

— לְבָטָח לֹא! עֵנָה הָרֵאשׁוֹן: אַבְל שׁוֹרֵינָא, מְדוּעַ תִּרְיָבְנָה

זאת?

הַיּוֹנָה הַבְּכִירָה אֲשֶׁר שָׁמְעָה אֶת כָּל דְּבָרֵי הַיְלָדִים, הַתְּאֵמָצָה לְשׂוֹא לְהַבִּין בְּרָמְיוֹם אֶת אַחֻזְתֵּיהַּ הַנְּצוֹת לְחַלֵּל מְקוֹדָשִׁים. שְׂתֵי הַנְּלַחְמוֹת לֹא שָׁעוּ אֵלֶיהָ וְתוֹסַפְנָה לְהַכִּית וּלְנַקֵּר אֵשׁ אֶת אַחֻזְתֶּיהָ: זִכְאֲשֶׁר צָר לָהֶן הַמְּקוֹם בְּקֵן, יֵצְאוּ מִמֶּנּוּ. וְתַעֲרַכְנָה אֶת מַלְחַמְתָּן בְּמַרְחָב, בְּאִוִּיר. — הַיְלָדִים נְעֻצְבוּ מְאֹד בְּרֵאוֹתֵם אֶת הָעוֹפּוֹת הַנְּעִימִים הָאֵלֶּה, נְלַחְמִים בְּאֵף וּבְקִצָּף גָּדוֹל. גַּם נּוֹצָה אַחַדוֹת מִפְּנֵי הַיּוֹנִים הַנְּצוֹת, נְקִרְטוּ בְּמַלְחָמָה וְתַפְלְנָה לְרַגְלֵי הַיְלָדִים; וְקוֹל הַיּוֹנָה הַבְּכִירָה הַהוֹנָה בְּעֵנֹה לֹא נָבַר בְּקוֹל הַקְּדוֹן שֶׁל אַחֻזְתֵּיהָ הַצְּעִירוֹת.

אִי שְׁבוּ אָבוֹת הַיּוֹנִים הַבִּיתָה, נְיוֹכִיחוּ (= דְּבַר תּוֹכַחַת) אֶת בְּנֵיהֶם וַיִּגְעִרוּ בָהֶן. נִיאֲמַר הָאֵבִי: הוֹאֵת עֲנֻתְכֶן הַמְּהַלְלָה בְּפִי בְּנֵי הָאָדָם?!

— וְלוֹ רֵאִית, אֲבִי, מַה שָּׁחַקוּ עָלֵינוּ הַצְּפָרִים, וּמַה לָּעֵנוּ לָנוּ! אִמְרָה הַבְּכִירָה: „עֵתָה יַעֲבִירוּ הַצְּפָרִים אֶת הַשְּׂמוּעָה (= בְּשׂוֹרָה) לְכָל עוֹף הַשָּׁמַיִם, כִּי רִיב וּמְדָנִים בְּקִנְנוּ! — וְהַיּוֹנָה הַבְּכִירָה, אֲשֶׁר הִיְתָה עֵנֹה בְּאֵמַת, הִחֲלָה לְבַכּוֹת.

— צְאִינָה כְּרַגַּע מִהֶקֶן, בְּנוֹת שׁוֹבְבוֹת, וְתַחֲלִקְנָה אֶת נּוֹצוֹתֵיכֶן! אִמְרָה הָאֵם: וְלִמְעַן עֲנֻשְׁכֶן לֹא אֶתְנַכֵּן לְלַכֵּת אֶל שְׂדֵה הַקְּמִנִיּוֹת, שְׁבֹועַת קָמִים! וְעוֹד אוֹסִיף לִיסְרַכֵּן, כִּי תַחֲלִתֶן אֶת שֵׁם מְשֻׁפַּחְתָּנוּ. הִנֵּה שְׁנֵי הַיְלָדִים אֲשֶׁר רָאוּ אֶת דְּבַר רִיבְכֵן, בָּכוּ עַל מְשׁוֹבְהַכֵּן, וַיֹּאמְרוּ: עֵתָה הִנֵּה נּוֹכַחְנוּ כִּי גַם הַיּוֹנִים אֵינָן מוֹבּוֹת מִכָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם, וְאַנְחָנוּ אִמְרָנוּ כִּי אוֹתָן נָתַן ה' לָנוּ לְמוֹפֵת בְּעֵנֵתָן וּבְאַהֲבַתָּן אֶת הַשְּׁלוֹם! —

כֵּן מִתְנַהֲגִים בְּמִשְׁפַּחַת הַיּוֹנִים. — הַנֶּכֶם רוֹאִים אִיפֹא, יְלָדִים חֲכָמִים, כִּי מֵרָאָה עֵינֵינוּ יִטְעָה אוֹתָנוּ. לָכֵן אֵךְ מוֹב לִילְדִים לְהוֹת אֶת אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם לְהוֹת, וּלְבַל לְכַמּוֹת אִישׁ.

40.

הַמְּכַתֵּב .

Письмо.	בריעף	1 מְכַתֵּב .
Вѣнокъ	קראנץ	2 יָר .
Слабый	שוואך	3 רַפָּה .
Писать	שרייבען	4 כָּתַב .
Черта, линия	שמריך	5 קו .
Ученость, образование	בילדונג, געלעהרוואַמקייט	6 הַשְׁבֵּלָה* .
Плясать, прыгать	טאַנצען, שפּרינגען	7 פּוּז , קָדָד .
Состязаться, соревновать	וועטאייפערן	8 הַתְּחַרָּה .
Водиться, подвигаться	זיך פֿאַרמבעוועגען	9 הַתְּנַחֵל .
Буква	בוכשטאַבע	10 אֹת (אותיות) , נִי .
Круглый	רונד	11 עָגוּל .
Пятно	קלעקס (פֿלעק)	12 כְּתָם* .
Собирать	זאַממעלן , פֿערוואַמעלן	13 אָסַף .
Изумляться	שמויגען	14 שָׂמַם .
Слогъ	זילבע	15 תְּבַרָּה* .
Тетрадь	העפֿט	16 מַחְבֵּרַת .
Ползать	קריעכען	17 זָחַל .
Чернила	מינמע	18 דִּיּוּ .

Почта	פּוֹסְטָא	19 דוֹאַר* .
Чернильница	מינענפּאַס	20 קֶסֶת .
Назначать	בעשטיממען	21 יַעַד .
Обвязывать (сбдлатъ)	אומבינדען (זאממעלן)	22 חֶבֶשׂ .
Прядочный	אַנשטאַנדיג	23 הַנּוֹן* .
Дальше	ווייטער	24 הַלְּאָה .
Ящикъ, комодъ	קאַסטען, קאַמֶדע	25 אַרְגָּן .
Число, количество	צאָהל	26 מְסַפֵּר (סְפֹר) .

1) Lettre.—*Letter*. 2) Guirlande.—*Wreath*. 3) faible.—*weak*. 4) écrire.—*to write*. 5) Trait, Ligne.—*Stroke, Line*. 6) Culture, Erudition.—*Cultivation*. 7) danser, sauter.—*to dance, jump*. 8) rivaliser.—*to rival*. 9) avancer.—*to advance*. 10) Lettre (abc.).—*Letter (abc.)*. 11) rond.—*round*. 12) Tache.—*Spot*. 13) assembler, rassembler.—*to gather, assemble*. 14) s'étonner.—*to be astonished*. 15) Syllabe.—*Syllable*. 16) Cahier.—*Quire*. 17) ramper.—*to crawl*. 18) Encre.—*Ink*. 19) Poste. 20) Ecrier.—*Ink-stand*. 21) fixer.—*to designate*. 22) bander (seller).—*to tie round (saddle)*. 23) honnête.—*honest*. 24) plus loin.—*more far*. 25) Coffre, Comode.—*Chest, Drawers*. 26) Nombre.—*Number*.

צפּוֹרָה הַקְּטָנָה אָהָבָה זֹאת הַשְּׂחֹק וְהַשְּׁעוּשִׁים יוֹתֵר מִן הַלְּמוּדִים . בְּאֹת־נֶפֶשׁ (=בְּמֵאֲנֶה) פְּנֵה וְתִרְקַד בְּגַן . רְדָפָה אַחֲרֵי הַצְּפוּרוֹת , שָׂמָּה אָפָה הַקְּטָן בְּגִבֵּיעַ כֹּל פֶּרוּחַ לְשָׂאָף רִיחוֹ , אִסְפָּה אֶת הַפְּרִי , וְתִקְלַע וְרִים מִפְּרָחֵי הַשֶּׁדֶה . וְלֹא יִרְאֵתִי לְהַקְלִימָה , כִּי עֵתָה הַנְּדַעְמִיכֶם , כִּי פַעַם אַחַת רְאוּהָ רוֹכֶבֶת עַל מִקְלֵ אֲרוֹךְ . בְּמִקּוֹם (=תַּחַת) סוֹס , בְּהַתְּחַרְוֹתָהָ עִם אֲחִיהָ הַקְּטָן בֵּן חֲמֵשׁ שָׁנִים .

אשר רכב גם הוא על סוסו. וצפורה היתה אָז-שָׁמְעוּ וְשָׂמוּ -
 בת שמונה שנים! -

ובכן הנכם רואים כי בשחזק הגדילה לעשות. ואולם
 בלמודים היתה קָפָה וגם נִרְפָּה מאד. בְּקִרְיָאָה עוד התנהלה
 בְּקִבְרוֹת (קִבְרֵי), עוד קראה רק הַקְּרוֹת נִפְרָדוֹת, לְמִשְׁלָל: ב-יֵת,
 שָׁל-מָה, וּקְאָלָה. ואתם הלא ידעתם. כי הַיָּלֵד אשר עודנו עומד
 בקריאת הַקְּרוֹת נִפְרָדוֹת, עודנו רחוק מִהַלְךְ (הַלֵךְ=הִרְךְ) רב מן
 הַהִשְׁקָלָה.

עתה החלה ללמוד לכתוב; כי הן בת שמונה שנים היא,
 וכבר הגיע זמן לדעת את הַמְּלֵאכָה המועילה והנְחֻצָה הזאת. -
 אבל, אֵי שָׁמַיִם! מה נורא היה מראה אוֹתוֹתֶיהָ אשר כתבה
 בַּמִּחְבְּרָתָה! לא, לא אוֹתוֹת הֵן כי אם צְבוּר קוֹים וְעִגּוּלִים הַזּוֹחִלִים
 זה על זה! אך תחת זה, היתה מְהִירָה מאד לברא בְּכִתְבָהּ
 קְתָמִים מכל המינים: עִגּוּלִים וְאֵרוּכִיחַ, רְחִבִים וְצָרִים. והאיש
 אשר הביט אל אֲצִבְעוֹתֶיהָ הקטנות, ירָל לַחֲשֹׁב כי גֵּעֵרָה מְלֻמְדָת
 וּמִשְׁקָלָת היא מְאִיִן כְּמוֹתָה: כי כְּמַעַשׂ חֲצִי הָדִיז אשר בְּקִסֵּת רִבֵּק
 באצבעותיה; ויש אשר גם בשלמותה רִבֵּק מְאוּם (מאומה) מִהִשְׁקָלָתָהּ
 הגדולה, כי לפעמים היו גם הן בְּרִדּוֹח כִּדְיוֹ. - אָמָה קִצְפָה
 בְּצָדֵק על בְּתָהּ הַעֲצָלָה והשׁוֹבְבָה ולפעמים קרובות יִטְרַתָה קִשָּׁה,
 אך כל זה היה ללא הועיל.

ולצפורה דוֹרָה בעיר יָפוֹ, אשר בארץ הַקְּדוּשָׁה. ויהי היום
 ויבא משם, על־יְדֵי הַדּוֹאֵר, נִרְתַּן גְּדוֹל וְכָבֵד, חָבוּשׁ הַיָּמִם
 בַּחֲבֵל; וַיַּחַד עם הנרתיק בא גם מכתב על שם צפורה, לאות
 כי לה נועד הַמְּשֻׁלָּח (הדבר הַשְּׁלָח). - עתה נִרְאָה את אשר
 פִּעֵשׂ! אמרה הָאֵם וַתִּקַּח את יִנְרֵתִיק וַתְּסַגְּרָהּ בְּאַרְגָּמָה: הנה
 דוֹרְתָךְ הַטּוֹבָה מִשְׁעֵרָת כי כבר פִּדְעִי קָרָא וְכָתוּב, ולכן כְּתַבָהּ
 מִכְּתַב אֲלִיךְ; וּבִנְרֵתִיק יֵשׁ, לְבַחַח, מִתְּנֹת יָפוֹת בְּעֵדֶךְ; אבל

למען ענישך על עֲצוֹתֶיךָ, לא תִּקְבְּלִי אֶת הַחֲפָצִים הַצְּפוּנִים
בְּנִרְתִּיק, עַד אֲשֶׁר תִּלְמְדִי קְרֹא וּכְתוּב בְּכֹכּוֹן, וְעַד אֲשֶׁר תּוּכְלִי
לְקַרֵּא בְּעֵצְמֶיךָ אֶת הַמִּכְתָּב אֲשֶׁר שְׁלַחָה לְךָ דוֹרְתֶיךָ. —
צְפוּרָה בְּכַתָּה וְתַתְחַנֵּן וּתְקַמִּיחַ וּתְשַׁבַּע לְהִיטִיב מְעַלְלִיחַ.
מִתִּיבִים הֵהוּא וְהִלְאָה. אֵךְ כֹּל זֶה לֹא הוֹעִיל לָהּ, וּכְאֲשֶׁר אָמְרָה
הָאֵם כֵּן עָשְׂתָה: אֶת הַמִּכְתָּב עִם הַנִּרְתִּיק סָגְרָה בְּאַרְגָּוָה עַד הַעַת
אֲשֶׁר יַעֲרָה.

מֵאֵד מֵאֵד נָדַל יָגוֹן צְפוּרָה, כִּי נִפְשָׁה חֲשָׁקָה מֵאֵד לְרַעַת
וּלְרֹאוֹת אֶת הַמִּתְנַנֹּת הַיּוֹפֹת אֲשֶׁר שְׁלַחָה לָהּ דוֹרְתָהּ. אֵךְ מֵה
יִכְלָה לַעֲשׂוֹת? אֵינן לָהּ עֵצָה אַחֶרֶת כִּי אִם לַעֲשׂוֹת בְּדַבָּר אָמָה. —
וְתַחַל צְפוּרָה לְשַׁקּוֹד עַל לְמוּרִיחַ. בְּתַחֲלָה כָּבֵד עֲלֶיהָ מֵאֵד לְשִׁים
לֵב אֶל הַלְמוּד, וּבְכַתְּבָהּ וּבְקִרְאָהּ הִיתָה נִפְשָׁה פְּוֹרָה, כִּי לְבָה
הַלֵּךְ אִם אַחֲרֵי הַגֵּן. אַחֲרֵי אָחִיחַ הַקִּמֵּן וְאַחֲרֵי הַשְּׁעִשׁוּעִים. אֵךְ אִם
עָלָה עַל לְבָהּ וְכָרוֹן הַמִּכְתָּב וְהַנִּרְתִּיק, וְתַתְּאֵמֵן וְתַצְלִיחַ. עוֹד לֹא
עָבַר רֶבַע שָׁנָה, וְצְפוּרָה יָדְעָה לְקַרֵּא נְכוּנָה, וְכַעֲבוֹר חֲצֵי שָׁנָה
כָּבַד כַּתְּבָהּ בְּתֵב הַגֵּוֹן, וּמְסַפֵּר הַקְּתָמִים הַלֵּךְ הַלּוֹךְ וְחֲסוֹר. עַתָּה
נִתְּנָה לָהּ אָמָה אֶת הַמִּכְתָּב, וְצְפוּרָה קִרְאָה אֹתוֹ עַל נִקְלָה (=קל).
אִם גִּמְלָה לָהּ גַּם הַנִּרְתִּיק, וְמֵה גְדוֹל שִׁשׁוֹנָה בְּפִתְחָה אֹתוֹ וּבְמִצְאָה
בּוֹ הַמֵּן כְּלֵי שְׁעִשׁוּעִים נְחַמְדִּים אֲשֶׁר לֹא רָצְתָה כְּמוֹהֶם עַד הַיּוֹם!
מֵהיּוֹם הַהוּא מִצְאָה צְפוּרָה חֲפִץ בְּלְמוּדִים, וְלִשְׂמַחַת הַוִּרְיָה
הִיתָה מְעַתָּה שׁוֹקֵדָה וְחַרוּצָה עַד מֵאֵד. —

41.

בַּח הַאֲחֻוֹת.

Улетать	פֶּאַרְטֵפְלִיעֵנען	1 פְּרִיחַ.
Единство (братство)	אֵיִינִיקֵיִט (בְּרִאָדֵרְשַׁאָט)	2 אֲחֻוֹהַ.

Разсыпять	אויסשטרייען (צער- שמרייען)	3 זרה .
Свободный	פריי	4 חפשי .
Довольный	צופריעדען	5 שבֿערֿצון .
Олень	הירש	6 צבי (צבאים) .
Мохъ	מאָאס	7 אזוב .
Трупъ	לייכנאם , אאס	8 פּגֿר .
Ступать, ставить ногу	טרעטען	9 דֿרֿך .
Ворона	ראבע	10 ערב .
Вѣтви	צווייג , לויב	11 עפּאָים .
Сильно просить	שמאַרק ביטטען	12 פּצֿר .
Черепаша	שילדקראָמע	13 צב .
Тучный, сочный	פעטט , זאָפּטיג	14 דֿישֿן .
Разрывать, растоптать	צעררייסען	15 נתק .
Отступать назадъ	צוריקטרעטען	16 הסג (אָחור) .
Сконище, община	שאַאר, געמיינדע	17 עדה .
Сѣть	געטין	18 רֿישֿת (רֿשֿתי) , ג' .
ЗаклЮчить союзъ	איינען בונד שליעסען	19 פּרֿת ברֿית .
Тосковать по, томиться желаніемъ	זיך זעהנען (בענעהרען)	20 תּפּסֿף .
Быть спокойнымъ, безза- ботнымъ	רוהיג , זאָרגלאָס זיין	21 שָׁלוֹ . שְׁלֵחַ .
Ясный, чистый	קלאַר	22 ןך .

Окутывать,	אומ היללען,	23 לומי. הָלַמְתִּי .
завертывать	איינוויקעלן	
Издѣваться	איינען צום בעסטען	24 הִתְעַלְלָה .
надъ	האַבען	

1) s'envoler.—to fly away. 2) Union. Fraternité (y). 3) dissiper, répandre.—to strew. 4) libre.—free. 5) content. 6) Cerf.—Deer. 7) Mousse.—Moss. 8) Cadavre.—Corpse. 9) marcher.—to step. 10) Corbeau.—Raven. 11) Rameau.—Twig. 12) prier fortement.—to pray strongly 13) Tortue.—Tortoise. 14) grais, succulent.—fat. 15) déchirer.—to tear. 16) reculer.—to retire. 17) Attroupement (Commune).—Crowd (Commune). 18) Filet.—Net. 19) faire une confédération.—to conclude a confederation. 20) désirer ardemment.—to desire, longuish. 21) etre tranquille, insouciant.—to be quiet, careless. 22) clair, pur.—clear, pure. 23) envelopper.—to wrap up. 24) se-moquer.—to jeer.

הַעֲרֵב יֵשֵׁב עַל אֶחָד עֲצֵי הַיַּעַר, וַיַּחֲשׂוּב מַחֲשַׁבוֹת רַבּוֹת. וְהָיְתָה בָּא תִצְדַּר צִפְרִים, וַיִּפְרֹשׁ קִרְשׁוֹ עַל הָאָרֶץ, וַיִּזְרַח בָּהּ פְּרָדוֹת וַיִּלְךְ לֹו. אֵךְ הָעוֹרֵב הַחֲכָם לֹא יָרָא מִהֲרִשֵׁת וַיִּסְתַּר בֵּין הַקִּפְּאִים. — אִזּוּ בָּאָה עֲדַת יוֹגֵי יַעַר וַתִּרְאִינָה אֶת פְּרָדוֹת הַשְּׁעוּרִים. וַתַּעֲזִיבֵנָה אֶל הַשְּׁלָל, וַתֹּאכְלֵנָה כֹּכֵל פֹּה. אֲבָל עַד מִהֲרָה נִלְכְּדוּ קִרְשֵׁת, וְלִמְרוֹת כֹּל עַמְמָלָן לֹא יִכְלוּ לִצְאֹת מִמֶּנָּה. וַתֹּאמַר הַיּוֹנָה הֲזֹקְנָה אֶל הַצִּעִירוֹת: אֵךְ לְשׂוֹא נֶאֱמָר פִּחְנוּ לִצְאֹת מִן הַקִּרְשֵׁת, וְהִיא (=זוֹה) לֹא תִצְלַח. הִבֵּה, נִנְסָה נָא לְהַתְנַשֵּׂא לְמַעַלָּה כִּלְנוּ יַחַד, אִוְלִי נִצְלִיחַ אִזּוּ לְהַתְעוֹפֵף עִם הַרְשֵׁת. — וַתַּעֲשִׂינָה נְיוּנִים פְּעֻצַת הֲזֹקְנָה, וַתִּתְנַשֵּׂאנָה יַחַד, וַתַּעַל גַּם הַרְשֵׁת עִמָּהֶן.

וְהָעוֹרֵב רָאָה מַה גְּדוֹל כַּח הַקִּפְּאוֹת, וַתֵּקֵף גַּם הוּא אַחֲרֵיהֶן. וְהַיּוֹנִים הִרְחִיקוּ לְעוֹף, עַד אֲשֶׁר עָיְפוּ מְאֹד, כִּי כִבְדַּר עֲלִיתָן מִשָּׂא הַדְּוִישֵׁת; וַתִּרְדְּנָה לְנוֹחַ וְלִהְנַפֵּשׁ בְּשׂוּדָה פְּרִי, וַתִּתְנַשֵּׂנָה אֵיךְ לְתַתְּלָן

מן הרשת. ותאמר האחת: הנה זה ימים רבים פָּרַתִּי ברית־רעות (יְדִידוּת) עם עכבר היושב בְּקִרְבֵּת המקום הזה. אֶקְרָאָנוּ וְנִבֵּא לְכַרְסָם את רשתנו. ותקרא בקול גדול. ויבא העכבר מְחֹרָו. ויכרסם עד מהרה את הַחֲבָלִים, וַתַּעֲאֶנֶה הַיּוֹנִים לַחֲפָשִׁי, וַתִּדְוֶינָה לְעַכְבָּר, וַתַּעֲוֹפֶינָה לְהֵן שְׂמָחוֹת וְעֲלִיּוֹת. – והעורב ראה זאת ויאמר: אֵיךְ, רַעֲנָאֵמֵן אוֹצֵר יָקָר הוּא! וְנִשְׁבַּב בְּקִרְבֵּת חוֹר הַעַכְבָּר, וַיִּקְרָא לוֹ לְבֵא לְכֹרוֹת אֹתוֹ בְּרִית־אַחֶיָה. אבל כראות העכבר את העורב. וַיִּנָּס מִפְּנֵיו וַיִּתְחַבֵּא מְחֹרָו.

–למה תִּכְרַח מִפְּנֵי קֵרָא הַעֹרֵב אַחֲרָיו, הֲאִם לֹא הֵאֱבֹת: להיות לִי לְרֵעַ? – ויען העכבר מן הַחֹר: לֹא, לֹא, אַחֶיָה כּוֹאֵת: לֹא תִתְבָּן (תִּתְבָּן=הִיָּה זָכוֹן, צִדִּיק), כִּי לֹא יַעֲבֹרוּ יָמִים אַחֲרָיו, וְהַתְּעוֹרְרָה (עוֹר) בְּךָ תִּאֲנֹתְךָ לְבִשְׂרִי, וּמְרַפְּתֵנִי כְּאַחַד הַעַכְבָּרִים. אבל העורב פָּצַר בּוֹ מֵאֵד, וּבְדַבְרִים מְחַקְמִים הוֹצִיא מִלִּבּוֹ הַעַכְבָּר אֶת הַפֶּהד אֲשֶׁר הוּא מִפְּתֹר, עַד אֲשֶׁר נָעֲתַר (תַּעֲתַר=הֵאוּת) לוֹ הַעַכְבָּר; וַיִּכְרַתוּ בְּרִית וַיִּשְׁבּוּ יַחְדָּו בְּלִי חֶשֶׁד, וַיְהִי שְׂבִיעֵי־רֵצוֹן. רק העורב נִכְסֵף נִכְסֵף אֶל מְקוֹמוֹ הָרֵאשׁוֹן, כִּי נִרְאָה אֶת הַצִּדִּיקִים הַעוֹבְרִים בְּשֹׁדֵה. לָכֵן אָמַר אֶל הַעַכְבָּר כְּאַחַד הַעֲרָבִים: אִם קָשָׁר הַדְּבַר לִפְנִיךָ, יִדְוִי, נִסַּע נָא מִזֶּה, כִּי הַמְּקוֹם הַזֶּה אֵינְנוּ מְקוֹם־סֶתֶר (נִסְתָּר) כְּחַפְצֵי. לָךְ אֹתִי וְאֶבִּיאֲךָ אֶל מוֹשֵׁב נְחֹמֵד אֲשֶׁר שָׁם יִגּוֹר אוֹהְבֵי הַנְּאֻמָּן, הַצֵּב, וַיִּגּוֹר אֹתוֹ יַחְדָּו.

וַיִּשְׁבַּב הַדְּבַר בְּעֵינֵי הַעַכְבָּר; כִּי גַם הוּא לֹא שָׁלוֹ בַּמְּקוֹם מוֹשְׁבּוֹ, כִּי רָאָה חֲתוּל מְתַהַלֵּךְ לַפְעָמִים בְּשֹׁדֵה לְאַרְוֵב לוֹ. – וַיֵּאָחוּז הַעֹרֵב בַּחֲרָטְמוֹ בְּגִיב הַעַכְבָּר, וַיִּשְׂאֵהוּ בְּקִרוֹם, אֶל הַמְּקוֹם: אֲשֶׁר אָמַר, וַיּוֹשֵׁב אֶת הַעַכְבָּר תַּחַת הַעֵץ, וַיִּקְרָא לְצֵב. וְהַצֵּב בָּא מִן הַנְּחָל, וַיִּשְׁמַח מְאֹד כִּי שָׁב אֵלָיו שְׂכֵנוֹ וְכִי הֵבִיא אֹתוֹ עוֹד רַעַי חֲדָשׁ. וַיַּחֲפֹר לוֹ הַעַכְבָּר חוֹר, וַיִּשְׁבּוּ שְׁלֹשָׁהֶם יַחְדָּו בְּשִׁלוֹם: וּבְכִרְעוֹת.

ויהי היום וישבו וידברו וישיחו על אדות העולם ועל מקרי חייהם הרבים, והנה צבי רץ לקראתם, ויעמוד על יד הנחל, ויפן פה ובה. או נס הצב למעונו בנחל, והעכבר הסתתר בחורו. והעורב פרש כנפיו, ויעף בקרום, וישקף לראות אם לא ירדוף ציד אחרי הצבי. ובראותו כי אין רוץ, ירד ארצה ויאמר אל הצבי: אל תירא, אדוני, כי פה לא יקרך אסון; במקום הזה עוד לא דרקה רגל ציד. אם טוב בעיניך, שים משפך במקום הזה: פה בקרבת הנחל יצמח עשב דשן, ומי הנחל מיס חיים וצרכים. – וכברו קרא לעכבר ולצב. וגם הם דברו על לב הצבי לגור איתם. והצבי השקיף על פני הכר, וירא והנה העשב דשן, והמום זפים, והמקום מקום סתר, ויואל לשבת שם. ויעש לו הצבי מקום משכב מעפאים וְאוֹזב, וישב כידידות ובשלום עם שלשת שָׁבָיו.

ויהי הערב והצבי לא שב למשכנו. ונתעצבו רעיו מאד, ויאמרו: אין זאת כי קרהו אסון. וימהר העורב ויעף לבקש את רעו, וירא והנה הצבי נלכד בַּפֶּחַ, וישב העורב אל חבריו ויודיעם את השמועה הרעה. ויאמר העכבר: קחני ושא אותי אל המקום אשר שם נלכד, וּאַנְתָּק את הרשת. וימהר העורב וישאהו אתו, ויקח העכבר לפרסם את הרשת. או בא גם הצב לראות את הנעשה. ויגערו בו רעיו על באו הלום, והעורב אמר: איך תמלט נפשך בבא הצייד? הנה אני אעופה, הצבי קל ברגליו לנוס, והעכבר יסתתר בחורו, ואתה מה תעשה? הן מתנהל אתה בכבדות ולא תוכל להמלט. – עוד העורב מדבר, והצייד הולך וקא לראות מה נלכד ברשתו. ובראותו מרחוק את הצבי ברשת, וישמח מאד. אך בטרם יגש, וכבר נתקה הרשת, והצבי רץ אל הסך, והעורב פרח לו, העכבר התחבא בחור, רק הצב עמד תחתיו וכל עצמותיו נערו מפחד. ויחר לציד מאד כי אָבַד

מִרְפוּ ; ולבלי שוב הביתה בידים גְּיוֹת, לקח את הצב, וְגַלַּם אותו
 בְּרֶשֶׁת הַמְרוּעָה, וילך לו. אבל העכבר ראה את הנעִשָּׂה, וימהר
 ויקרא לרעיו, וַיִּתְעֶצּוּ אִיךָ לְהַצִּיל אֶת הַצֵּב ויאמר העורב:
 אני יועץ כי ישכב הצבי כמת עַי הדרך אשר ילך עליו הציד,
 ואנכי אָרֵד עַל הַצֵּב כְּרֶדֶת עַל הַפֶּגֶר. והיה בראות הציד כזאת,
 והניח אל־נכון, את הרשת מידו, והלך לתפוש את הצבי. אז
 יקפוץ הצבי וַיְרוּץ הֵנָּה וְהֵנָּה, כְּמוֹ תְּקָאָב לוֹ בְּגִלּוֹ, וּבְקִרְוֹב אֵלָיו
 הַצִּיד וְנִסְגַּנְו אַחֲוֹר; וְכֹה יִתְעַלֵּל בְּצִיד פְּעָמִים רַבּוֹת, עַד אֲשֶׁר
 יִצְלִיחַ הַעֵכְבֵר לִנְמֹק אֶת הַרְשֵׁת, וְעַד אֲשֶׁר יִסְתַּמֵּר הַצֵּב בֵּין
 הַשִּׁחִים, וְאוֹ נִמְהָר כְּלָנוּ לְהַמְלֵם.

ויעשו כדבר העורב, וְעָרְמָתָם הַצְּלִיחָה. — וכן הָצִילוּ אִישׁ
 אֶת רַעְיוֹ בְּאִתְּמָתָם וּבְאִתְּמָתָם הַנְּאֻמָּה. —

42.

הַרְצֵעַן הָעֵנִי.

Сапожникъ	שוהמאכער	1. רִצְעָן.
Поднимать	אויפהעבען	2. הָרֵם.
Объявление	אַנְצִיגֶנ, אינוועראט	3. מוֹרְעָה קִדְשׁ.
Портной	שניידער	4. הָיֵט.
Ярусъ, этажъ	שטאָקווערק, עמאזש	5. יִצִיעַ, יוֹג.
Мѣшать	שטאַרען	6. הַפְּרִיעַ.
Кошелекъ	בייטעל	7. בָּיִם.
Пыль	שטויב	8. אָבֵק.
Кружка	קאננע	9. פֶּךְ.

Мячикъ	באלל (צ. שפיעלען)	10 פֿוּדוּר .
Печатать	דרוקען	11 הַדְפִּים* (דפס) .
Ремесленникъ, (художникъ)	האַנדווערקער, (קינסטלער)	12 אָמָן (אויף) .
Старый (не новый)	אַלט (ניכט ני)	13 יֶשֶׁן .
Исслѣдовать, пробѣрять	אונטערזוכען, בעפרייען	14 פֿדֶק .
Прервать	אונטערברעכען	15 הַפְסִיק* .
Крыльцо, (ступень)	טרעפפע (שמוצע)	16 מִזְרָגָה .
Солома	שמרצה	17 תִּבּוּן .
Терпѣть, выносить	דולדען, ערטרעגען	18 פֿלֶגֶל .
Катиться	ראָללען (זיך)	19 הַתְּגַלְגֵּל .
Газета	ציימונג	20 מִזְבָּב-עֲתִיעוֹת ¹⁾ .
Торговецъ	האַנדעלסמאַן	21 מוֹחֵר .
Сапогъ [обувь]	שוה, שטיעפעל	22 נַעַל .
Хозяйство	ווירטהשאַפֿט	23 מִזְשֶׁק .
Заплатить, (награ- дить)	בעצעהלען, (בעלאָהנען)	24 עָלַם .
Крутой	שטייל	25 תָּלוּל .
Густой	דיק	26 עָב .
Постоянный	בעשמאַנדיג	27 קַבּוּע* .

1) Cordonnier.—*Shoemaker*. 2) lever.—*to raise*. 3) Annonce.—*Advertisement*. 4) Tailleur.—*Tailor*. 5) Etage.—*Story*. 6) déranger.—*to impede*. 7) Bourse.—*Purse*. 8) Poussière.—*Dust*. 9) Pinte.—

Tancard. 10) Balle.—*Ball.* 11) imprimer.—*to print.* 12) Artisan (Artiste). 13) vieux (pas neuf).—*old (not new).* 14) vérifier, rechercher.—*to examine, investigate.* 15) interrompre.—*to interrupt.* 16) Escalier (Marche).—*Perron (Step).* 17) Paille.—*Straw.* 18) souffrir, tolérer.—*to tolerate, endure.* 19) rouler.—*to roll.* 20) Gazette. 21) Marchand.—*Merchant.* 22) Soulier.—*Shoe.* 23) Ménage.—*Household.* 24) payer (recompenser).—*to pay (reward).* 25) escarpé.—*steep.* 26) épais.—*thick.* 27) fixe.—*steadfast.*

יואל הקמן שחק בפרור עם אחותו הקטנה בחדר-אמו; נישמש הכרור מידו, ונתגלגל תחת השלחן. וכאשר השח יואל את ראשו לתרימו מהארץ, וירא והנה על הקרקע גליון גדפס. ויקח את הגליון בידו, והנה הוא עלה מכתב-עתי, ובו נדפסו מודעות שונות מאת סוחרים ואמנים. יואל ראה גם ציורים אצל המודעות, וביחוד לקחה לבו תמונת נער קטן לבוש בגדים יפים: כי כזאת נרפיים החזקים במודעותיהם, למען משוך אליהן את לב הקוראים, למען יבאו לקנות בחנותם. הציורים משכו את לב יואל, ויתן את הכרור לאחותו, וישב על הרום, ונחל לקרא בגליון. והנה לנגד עיניו מודעה קצרה, לאמר: רצען עני מבקש אנשים רחמנים לתת לו עבודה. —אמי, קרא יואל בהפזון, ראי הנה בגליון הזה כתוב כי רצען עני מבקש עבודה, ואת הלא אמרת תמיד כי רצעננו תקבנע איננו הפץ לתקן את נעלינו הישנים; ובכן הלא נוכל לתקם לרצען העני הזה לתקנם? הן הוא מבקש נעלים לתקן מאת אנשים רחמנים, והן אנחנו הננו אנשים רחמנים. האף אין זאת, קמר? אומר כפנותו אל אחותו. — בנדאי! ענתה תמר הקטנה. אני רחמניה, וגם צעצועתי רחמניה, ולה אבד שלשום נעל אחד, וקרצען יוכל לעשות לה נעל חדש. ואני העמדתי את נעלי על התנור ונפיו, וגם אותם יוכל הרצען העני הזה לתקן. אה, הנני להראותו מה רחמניה אני! ומה מאד הנדל או שמחתו, האף

אין זאת, וואל? – כן, ענה וואל, הוא ישמח מאד; אנחנו נתן לו את נעליה ואת נעלי ואת נעל־צעצועתך, ואת כל הנעלים הישנים, אם תרשנו אִמְנו לעשות כן. וואל רץ אל אמו ויאמר: הגידי נא, אמי, התרשיני ללכת אל הרצען העני בשווי מבית הספר? הן מִשְׁפָּנו לא רחוק מביתנו, כי כן פְּתוּב בְּגֵלוֹן: רְחוּב־הַעוֹרוֹת, מִסְפָּר 8 בְּצִיַע הרביעי. –

והאם היתה עִסְקָה עִסְקָה (התעסק) או לְבָרוּק את השבונות הַמְּשֵׁק, ולא הָטוּתָה אִזוֹן לְשִׁמְעַ את כל דְּבָרֵי בְנֵה, וַפְעַן בְּנִפְשׁ פְּוֹרָה: אם רק לא תשיחו בקול שאון כזה, אתן לכם רשיון ללכת אל הרצען, רק אל תוסיפו לְהַפְרִיעַנִי מִמְעֵשֵׁי.

– אנה אמי, אמר וואל, רק עוד אחת אֶשְׁאַלְךָ: הַמְּקָר לִי לִי לְשִׁלֵּם לְרַצֵּעַן העני בְּיָדִי?

– לא! הַפְּסִיקָה אותו תמר הקמנה, צַעֲצוּעַתִּי תִשְׁלֵם בעצמה, יְכִי יש לה בִּיסְכָּסֶף קָמֵן, וּמִמֶּנּוּ יִנְקָה כֹּל הַכֶּסֶף הַדְּרוּשׁ לְמִלְבּוּשָׁה (לבוש).

– אבל הן הצעצועה לא תוכל לעלות אל הַצִּיַע הרביעי, לְשִׁלֵּם את מחיר נְעִלָה, ולכן לי לעשות זאת בְּעֵדָה; אמר וואל. – ותמר כבר עָנְתָה פְּנִיָה לְבָכוֹת, וְאוֹלָם האם אשר חִפְצָה לְשַׁבֵּת עֵתָה בְּמִנּוּחָה, אמרה: וואל יקרא את הרצען אֵלִי, ואז תתנו לו את כל נְעִלֵיכֶם הַקְּרוּעִים, וְאַחַר תִּשְׁלְמוּ לוֹ בַּעֲצַמְכֶם.

הילדים רָצוּ (רצוה) את העצה הזאת, וְיוֹאֵל תָּחַל לְצַר את סִפְרָיו, כי היום נִכְסַף נִכְסַף לְלַכֵּת לְבֵית הַסֵּפֶר, לְמַעַן יַעֲלֶה, בְּשׁוּבוֹ מִבֵּית הַסֵּפֶר, אֶל מְעוֹן הַרַצֵּעַן העני, אשר על זה שמח מאד. – בְּשׁוּבוֹ הַבֵּיתָה אֶסְפָּר לְךָ הַכֹּל, אמר לאחותו, וְיִמְהַר וְיֵצֵא אֶת הַבֵּית.

מְעוֹלָם לא ארכו לו השעות בבית הספר, כאשר ביום ההוא. אֵדֵךְ לְסוֹף פְּלוֹי הַלְמוּדִים, וְיוֹאֵל רָץ אֶל הַבֵּית אשר יָגוּר בוֹ הַרַצֵּעַן.

ניעל על המדרגה. הוי, מה אַיִומה היא המדרגה הזאת! מה אַפְּלָה ומה תְּלוּלָה היא! אך יואל עלה בה, וַיִּמְצֵא את פתח הכעון, וירפוק בְּדַלַת וַיִּבֵּא הַחֲדָרָה.

והחדר צר מאד, ורק חֲלוֹן אחד בו, ולפני החלון הזה ישב האיש על השלחן וַיִּתְקַן נֶעַל גדולה וַיִּשְׁנֶה, וכלי מְלֵאכְתּוֹ פְּזוּרִים סְבִיבוֹתָיו מעולם לא היה יואל בחדר דל כזה; בחדרי בית הָרְדוּ עמרו הַמוֹן בְּלִים וְחֻפְצִים, אשר לא היו דרושים לאיש, וְהִשְׁפַּחַת הַתְּאוֹנָה תמיד כי עליה לְנִקּוֹת הַמוֹן שלחנות וכסאות אשר אין בהם כל מועיל; הן כל אלה עומדים פה רק למען יכֶסֶם האבק, אמרה תמיד בְּתֵלֹנָה. – ואולם פה בחדר הרצען, אין כל בלתי אם כסא אחד, מִטָּה עם שֶׁק מְלֵא תֵבֶן וּמְכֶסֶה עֵב, וְאַרְגָּן אשר עליו עמדו פוסות אחדים וּפָה שְׂבֹר לְבֶשֶׁל בו קָפַע. – מה יאמר אבי, לוֹ רָאָה את הַפֶּךְ הזה, חָשַׁב יואל בלבו, הן הוא לא יוכל פְּלַגְל בְּלִים שְׂבִירִים.

או הַסֵּב הרצען את ראשו אל יואל, וַיִּשְׂאֵל: מה תַּחֲפִיץ, נַעַר קָמָן? בַּמָּה אוֹכֵל לְשִׁרְתֶּךָ? – ולב יואל מְלֵא רַחֲמִים לַמְּרָאָה הַמְטָה תְּרַעֲוֶנָה וְהַפֶּךְ הַשְּׂבֹר, לִכֵּן דָּבַר אל הרצען בידירות, ויאמר: רצען טוב, אֲמִי מְבַקֶּשֶׁת, כי תבא אלינו לְתַקֵּן את נַעְלֵי ואת נַעְלֵי תַמַר אַחֻתִי. גם לַצַּעֲצוּעַת אַחֻתִי אָבֵד נַעַל, ואתה תַעֲשֶׂה לה נַעַל חֲדָשׁ. – והרצען קרא אל אשתו אשר ישבה בְּחִדְרָה הַשְּׁנִי, ויאמר: הַשְּׁמַעַת, וְלָפָה? עֲלֵי לִלְכֹת אל אִם הַנַּעַר הזה. הַתְּקַנְתְּ את בְּגָדֵי? כי אם אֵין לא אוֹכֵל לַצַּאֲת הַחֻצָּה. – והאשה עֲנָתָה: לולי קָאָבו לי אֲצַבְעוֹתַי כי עֲתָה כִּבְר בְּלִיתִי מִלֵּאכְתִּי בַבְּגָדֶךָ. אבל כַּעֲדָר שַׁעָה תוֹכֵל לְלָבֶשׁוּ.

(סוף)

1 שְׁהָה • פֻּעַר בְּלִיבְעוֹן, פֻּעַר ווִיילֵען
 2 פְּלוֹב • קָאָפִיג, פֻּאָנְעֶל בּוִיעַר
 Пробыть
 Клятва

Залогъ	פֿאַנד	עבומ . 3
Представить	זיך פֿאַרשמעללען	שׂוּח . 4
Софа	זאָפּאַ	ספּה . 5
Выкупать	לאַסקויפֿען , איינלאָזען	פֿדוּה . 6
Свѣтѣлка	באָדענקאַממער	עלִיקה . 7
Братъ въ заемъ	לייהען (פֿאַן)	לוּה . 8
Запрягать	אַנשפּאַנען	רָתם . 9
Ослѣнокъ	יונגער עוועל	עיר . 10
Паръ	דאַמפּף	קיטור . 11
Проводить, истратить	פֿערבריינגען , פֿערברויכען	בִּלְה . 12
Возликовать, (трубить)	זייכצען , (בלאָזען)	תִּרְעֵ . 13
Забывчивость	פֿערגעססליכקייט	שִׁכְחָה . 14
Накармливать (животн.)	פֿיט- מערן (מתיערע)	אַבֵּם . 15
Свистокъ	פֿפּייפֿע	תִּלִּיל . 16
Ясно, выразительно	אויסדריקליך , דייטליך , בעשטימטט	מִפְרָשׁ . 17
Хозяинъ, владѣлецъ (супругъ)	בעזימצער , הערר , (עהעמאַן)	בַּעַל . 18
Легкомыслие	לייכטזיניג	פֿחזות . 19
Путь, дорога (зд. ж. д.)	באַהן (היער אייזענבאַהן)	מִסְלָה (סלל) . 20
Пѣздъ (путешествіе)	צוג , (רייזע)	מַסַּע קָמֵס . 21
Испугать	ערשרעקען	בַּעַת . 22

Нажива, выгода	נעוויין, פאָרטהייל	23 כְּצַע .
Тотчас	זאָפֿאָרט	24 מִיָּד .

1) demeurer.—to sojourn. 2) Cage. 3) Gage.—Pledge. 4) se figurer.—to imagine. 5) Sofa. 6) racheter, dégager. — to redeem. buy back. 7) Mansarde. 8) emprunter. — to borrow. 9) atteler.—to put to. 10) Anon.—Ass-foal. 11) Vapeur.—Steam. 12) passer, consumer.—to pass, consume. 13) être joyeux (jouer de trompette).—to exult (trumpet). 14) Oubli.—Forgetfulness. 15) donner à manger.—to feed. 16) Sifflet.—Whistle. 17) exprès.—clearly. 18) Propriétaire (Mari).—Owner (Husband). 19) Etourderie.—Giddiness. 20) Chemin (de fer).—Road (Railroad). 21) Train (Voyage). 22) effrayer.—to frighten. 23) Profit. 24) à l'instant.—directly.

יואל יצא מן החדר הצר. הוא לא יכל לשחות שם יותר, וכי מראה עיניו הִתְעַצְבוּ מֵאֵד. רק דבר אחד מצא חן בעיניו: זה בלוב צפור התלוי לפני החלון, ואשר הצפור היושב בו רָגַן מֵטוֹב־לֵב. — הנער מהר הביתה, ויספר לאחותו את כל אשר ראה. — שוּי בלִבְךָ, תמר! אמר יואל, הנה פֶּךְ־קֶפֶע שבור עומד שם על הארנו!

— מה מגונה הדבר! אמרה הקמנה: מדוע לא יקנה לו האיש פך אחר? — הִיָּקְנָה דְבַר בְּלִי כֶסֶף? ענה הנער: ולו אין כסף, דל הוא מאד, והוא נָרַ בְּחָדָר אֲשֶׁר מֵרְאֶהוּ בְּחָדָר הָעֲלִיָּה שֵׁשֶׁם הַזְּכִיּוֹשׁ (יֹבֵשׁ) אֲמַנּוּ אֶת הַמְּדִים. — האין לו ספה ושלחן הכתיבה? שאלה תמר. — לא! ענה יואל: רק שלחן אחד יש לו, ועליו הוא יושב ועושה מלאכתו. — על זה צָחֲקָה תמר מאד: איש גדול יושב על השלחן! מה נִלְעַג הַדְּבַר הַזֶּה!

עוֹדֶם מְדַבְּרִים וּיְבֵא הַרְצֵעַן הַחֲדָרָה. והילדים מהרו נִסְפְּשׁוּ וַיֵּאֲסֹפוּ אֶת כָּל הַנְּעִלִים הַיֹּשְׁנִים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ בְּבֵית, וְכָל אֱלֹה נָתְנוּ לְרַצְעָן לְתַקּוֹן. ואם יואל שאלה את הרצען לְמַעֲשָׂהוּ, ויאמר האיש:

בשנה הזאת רע לי מאד, כי פעמים רבות תחסר לי עבודה, זנם במקצאי עבודה לא ישלם לי תמיד, כי האנשים העניים אשר להם אָעבוד, סְפָרִי־כֶסֶף גם הם.

— אמי, אמר יואל, חפץ אני לשלם לרצען בעד נעלי, עוד היום, במרם יתקנם. — מראש לא אָקח כסף מידך, ענה הרצען, אבל מחר לעת הצהרים אָשוב את הנעלים, ואו אָדרוש הכסף. כי בַדְעתי אשר אָשְמַכר מאומה מִכֶּם לְוִיתִי מִשְׁכָּנְתִי חָצִי השקל, והיא לקחה ממני בַעבוֹט את צַפְרִי, זה הענוגי הַחִיד בביתי. ואם לא אָשוב לה הכסף מחר עד הצהרים, לא תשוב לי את צפרי; כן אמרה לי מִפְרָשׁ.

— בא מחר בשעה השתים עשרה, למועד שובי מבית־הספר, ואז אשלם לך מיד, אמר יואל. הרצען הוֹדָה להם וילך לו. והאם אמרה לבנה: עתה רָאה לשמר הַכְּמָחָהּ (=את אשר זָבַמְחָהּ), כי עליה נִשְׁעַן האישי. לכן שוב מיד פְּכֻלוֹת הלמודים, ואל תִשְׁחַק בְּחוּץ כאשר הסכנת לעשות.

כיום המחרת בלכת יואל לבית הספר, נָמַר כלבו לשוב הביתה למועד הָאָמור, בלי אחור; ואת חצי השקל שֶׁם בְּכִיסוֹ, לפרות בו את צפור הרצען.

בשובו מבית הספר לעת הצהרים, ראה ברחוב עגלה רְתוּמָה לְעִיר קָמֵן. נערים שוככים רבים נִקְהְלוּ (=נָאספו) על הָעִיר, ויצחקו עליו וַיִּשְׁתַּעֲשְׂעוּ אתו; והעיר טוב הלב רָצָה את מעשירם. השחוק הזה מצא חן מאד בעיני יואל, וַיַּעֲמֹד לְאַבוֹם את העיר מִפֶּתַח הַחֵם אשר נשארה בצלחתו מֵאַרְחַת הַבָּקָר. רִבַּע שעה עָבַר בְּשֻׁחַק הזה; אז זכר יואל כי הִבְמִיח לָאָמוּ לְבִלִי שֻׁחַק היום ברחוב, וישא רגליו וירץ הביתה לְבַל יֵאָחַר המועד. והיה בַעֲבֹרוֹ עֹלְכֵי נָן, וירא וַהֲנֵה שְׁנַיִם מִתְּבָרִיו מִשְׁחָקִים בָּנָן, והאחד קרא אליו: ראה נא, יואל, עתה תבא עֲגֹלַת הַקִּימורִי!—ועגלת הקימור היה הנער השני, אשר קָסַע

(=שרק) בְּחֵלֶל יַעֲשֶׂה אֶת כָּל הָאוֹתוֹת בְּהוֹג לַעַת צֹאת מִסָּעֵ עַל מַסְלַת־הַכְּרוּל; וְהוּא בַעֲצָמוֹ הִיָּה עֹגֶלֶת הַקִּימּוֹר, וְיִקָּב בְּגֵן בְּמִרְצָה (רויץ) מְהִירָה. — הַשְּׁחֹק הוּא יָשָׁר מְאֹד בַּעֲיֵנֵי יוֹאֵל, כִּי קָדֵשׁ הִיָּה לוֹ; מַעֲוֹלִם לֹא הִיָּה הוּא לַעֲגֶלֶת קִימּוֹר. וּבְכֵן נִסָּה גַם הוּא לַעֲשׂוֹת בְּרַעְיוֹ, וַיִּשְׁרוֹק בְּשִׁפְטָיו, וַיִּרְץ אַחֲרֵי רַעְיוֹ, וַיִּקְרָא: עֵתָה הִנֵּה שְׁתֵּי עֹגֶלֶת־קִימּוֹר. — כִּשְׁחֹק הוּא בְּלָה יוֹאֵל זְמַן לֹא־מַעֲמַ, אֶךְ לְסוֹף נִפְרַד מֵרַעְיוֹ וַיִּרְץ בַּחֲפוּזֵן הַבֵּיתָה.

בְּבֵית סְפָרָה לוֹ אַחוֹתָיו, כִּי הִרְצִיעַן הַעֲנִי קָשִׁיב אֶת הַנְּעִלִים אֲשֶׁר נָתַנוּ לוֹ לְחֻקּוֹן, זֶה כִּשְׁעָה, וַיִּדְרֹשׁ אֶת מִשְׁפָּרְתוֹ (מִשְׁפָּרֶת =שֶׁקֶר), וְכִי הִיא, תִּמְרָה, שְׁלֵמָה לוֹ עֵשֶׂר אֲנָרוֹת בַּעַד נַעַל צַעֲצָעָתָהּ, אֶךְ יוֹתֵר לֹא הִיָּה לָהּ, וְגַם הָאֵם לֹא הִיָּתָה בְּבֵיתָה. — וְתוֹסֵף תִּמְרָה וְתֹאמַר בְּתוֹגָה (=יָגוֹן): הָאִישׁ אָמַר כִּי עֵתָה לֹא יוֹשֵׁב לוֹ צִפּוֹר, כִּי שָׁכְנָתוֹ אִשָּׁה קָשָׁה, וּמִפְּרֵשׁ אָמַרָה כִּי אִם לֹא יוֹבֵא לָהּ הַכֶּסֶף לְמוֹעֵד אֲשֶׁר אָמַר, לֹא תֵשִׁיב לוֹ אֶת הַצִּפּוֹר; וְעֵתָה לְבַטַח כִּבְרָה מִכְרָה אֶת הַצִּפּוֹר.

יוֹאֵל נִבְכָּת מְאֹד לִשְׁמֹעַ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַיִּקְצוֹף עַל נַפְשׁוֹ: כִּי לֹא שָׁמַר אֶת הַבְּטָחָתוֹ. — אִזּוֹ שָׁבָה הָאֵם הַבֵּיתָה, וַיּוֹאֵל הַגִּיד לָהּ אֶת צְרָת־נַפְשׁוֹ.

— רַע הַדְּבָר מְאֹד, אָמַרָה הָאֵם, כִּי אִם גַּם תִּבְיָא עֵתָה אֶת הַכֶּסֶף אֶל הַרְצִיעַן, הִנֵּה בְּיָדָי כִּבְרָה אַחֲרֵת הַמוֹעֵד, וְלֹא יוֹכֵל עוֹד לַפְדוֹת אֶת צִפּוֹרוֹ. לָכֵן עָלֵי לִלְכַת אַחֲךָ, אוֹלֵי אֲצִלִּיָּה אֲנִי לַפְתּוֹת אֶת שְׁכְנָתוֹ לְהַשִּׁיב לוֹ אֶת עֵבוֹטוֹ. — יוֹאֵל הוֹדָה לְאָמְרוֹ עַל חֲסֵדָהּ, וַיִּלְכוּ שְׁנֵיהֶם אֶל הַרְצִיעַן, וּבְבֵאֵם אֵלָיו סָפַר לָהֶם, כִּי כִבְרָה בְּקִשׁ אֶת שְׁכְנָתוֹ לְחִמּוֹת עוֹד בְּשָׁעָה, וְגַם חִפֵּץ לַתֵּת לָהּ אֶת עֵשֶׂר הָאֲנָרוֹת אֲשֶׁר קָבַל מִתִּמְרָה, אֶךְ שְׁכְנָתוֹ אֲמַמָּה אוֹנִיָּה מִשְׁמוּעָה, וְהִקְאָן וְתֹאמַר כִּי הַצִּפּוֹר לָהּ הוּא עֵתָה בְּמִשְׁפָּט. — וַיִּתְעַצֵּב יוֹאֵל

מאד לשמוע הדבר, ובראות אמו את עצבונו אמרה: הבה, נלכה אל האשה, אולי תעִתֵר לְבִקְשָׁתִי.

השִׁבְתָה מֵאֵנָה כִּתְחִלָּה לְשִׁמוֹעַ לְדַבְרֵי אִם-יֹאֵל, אֵךְ כֹּאשֶׁר אָמְרָה לָהּ לְשֵׁלֶם שְׁקָל כֶּסֶף, בְּמַחֲזֵר הַצְּפוּר, נִפְתָּה לִב הָאִשָּׁה אֵל הַמַּצֵּעַ, וְתִשָּׁב אֶת הַצְּפוּר. אִזּוּ הִבִּיא יֹאֵל אֶת הַצְּפוּר לְבָעָלָיו. זִקְרָצֵעַן שָׂמַח עָלָיו מְאֹד, וְגַם הַצְּפוּר הִרְיַע בְּגִיל כְּפָלוּבוֹ.

—הַפַּעַם תִּקְנֵתִי אֶת מְעֻתָּךְ, אָמְרָה הָאִם לְיֹאֵל: אֲבֵל לֹא תִמְדַּר נֹכַח לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר נָעַנְהָ בְּשִׂכְחָהּ וּבַפְחֻזוֹת.

43.

מִסְעֵי בֵן-הַצְּפוּר.

Ворохъ, куча	הוֹיפֵעַן, גַּעַמְרִידֵעַ-הוֹיפֵעַן	1 עֲרֻמָּה.
Фуфайка	בְּרוֹסְטֵלְאַטִין	2 הַזֵּין.
Шагъ, [нога]	שְׂרִיטָה, [פֶּסֶם]	3 פֶּסֶם.
Житница	גַּעַמְרִידֵעַשְׁפִּיבֵּעַר	4 אָסֶם.
Дерзкій	פֶּרַעַךְ	5 חֲצוּפָה, עוֹרְפָּנִים.
Соловей	נֶאֱמִינְאֵלֵל	6 זְמִיר.
Насыщаться	זֶאֱמַט ווערדען	7 שִׁבֵּעַ.
Кормиться	זֶיךְ עֵרְנֵאֶהֲרַעַן	8 הַתְּפָרְנִים*.
Аистъ	שְׂמֵאָרֵךְ	9 חִמְדָּה.
Сюртукъ	רֶאָק	10 מְעִיל.
Пѣвецъ	זֶאֱנַנְעַר	11 מְשׁוֹרֵר, מְזַמֵּר.
Свѣтъ (вселенная)	וועלט (וועלט-עלל)	12 תְּבֵלָה.

Честность	עהרליכקייט	13 אָמוּנָה .
Скитаться	זיך אומהערטרייבען , (двигаться) (בעוועגען)	14 נוּע .
Смотрѣть съ удивле- ніемъ	אנשמזי- נען	15 הַשְׁתַּאֲחָה (שאח) .
Карликъ	צווערג	16 גַּמְד .
Дерзости	פֿרעכהייט (ען)	17 עֲזוּת, הוֹצָפָה .
Возбраняють, препят- ствовать	פֿערוועה- רען, פֿערווייען	18 פֿיהה בָּ .
Проколоть	שמעבֿען, ערשמעבֿען	19 דָּקַר .
Привязываться	זיך אנשליעססען אנהאנגען	20 הַצִּימָד .
Вздрыгнуть	ערשרעקען, ערציטטערן	21 הַתְּחַלְחֵל .
Клясть	פֿלוצען	22 קָלַל .

1) Tas.—*Heap*. 2) Camisole.—*Under- Waistcoat*. 3) Pas (Pied).—*Pace (Foot)*. 4) Grenier.—*Granary*. 5) Insolent. 6) Rossignol.—*Nightingale*. 7) se rassasier.—*to be sated*. 8) se nourrir.—*to subsist*. 9) Cigogne.—*Stork*. 10) Robe. 11) Chanteur.—*Singer*. 12) Monde (Univers).—*World (Universe)*. 13) Probité.—*Probity*. 14) vagabonder.—*to stroll*. 15) regarder avec étonnement.—*to look with astonishment*. 16) Nain.—*Dwarf*. 17) Insolence. 18) réprimander, prohiber.—*to reprimand, prohibit*. 19) percer, piquer.—*to prick, pierce*. 20) s'attacher.—*to attach one's self*. 21) trembler.—*to tremble*. 22) maudire.—*to curse*.

הצפור הוקן תקיין זה עתה משנתו . עודנו משתרע בתענוג על משכבו בקנו החם , ולבו עודנו שמח על החמים היפות אשר נגב אִמוֹש מְעַרְמַת הָאֵפֶר , — והנה בנו הצעיר , ערוך פיוצא לדרך

רחוקה, קפץ הקנה, ויאמר אל אבני בלשון-הצוף, כמשפט בני צפור: זקן!! עתה הנני הוֹרֵךְ לראות את העולם הגדול! הנה התסידה ארוכת הרגלים וארוכת החושים, כבר הלכה אתמול לְמִסְעִיָּה; גם הדרור הגָּאָה הַלְבוּשׁ תמיד בְּגָדֵי-שֶׁבֶת: מעיל שחור וחזן לבן, נכון גם הוא לצאת מזה; גם מוֹשׁוֹרְכֵנו הגבכר, הארון הזמיר, המתגורר (נור) שם על יד הנחל, כבר נָדַד הַלֵךְ לוֹ – ומה לי עוד פה בכפר השומם? ובכן הנני שָׁם גם אני לְדָרֶךְ פְּעִמִי (=הנני יוצא קְנֵסֶנְג), והנני הוֹלֵךְ לְהִתְבּוֹנֵן בארצות-הבל. שלום לך, זקן! אולי עוד אשוב אליך, אחרי אשר תִּשְׁבַּעְנָה עיני לראות את כל הַמְדַת הַתְּבַל (הַמְדָה=הָדָר).

–הנך חפץ לצאת לְמִדְבַּר-תְּבַל? אמר הצפור הזקן בהמהון ובנחת, ונקרוץ בעיניו לבנו האמין... אך תִּפְסִיל לעשות, הצוף קטן! מה לך ולעולם הגדול? לא לנו, צפרים, לעוף בְּמִדְבָרִים (=ארצות רחוקות). לנו לשבת בכפר עם האכרים, ועליהם לבלבל אותנו. פה במקום מושבנו, הבל גלוי ונדוע לנו: כל הגנים, כל העצים וכל הָאֲסָמִים; פה נמצא תמיד אֶקֶל לנפשנו. ואם גם יִצְפֵן האֵכֶר את הַכָּר בְּמִסְתָּרִים (=מְקוֹם נִסְתָּר), משם נִחַפְּשֵׁהוּ וְנִמְצָאֵהוּ. אבל שָׁם על ארץ רַבָּה (=גדולה), מי יודע מה יִקְרָנוּ שָׁם? שָׁב בְּמִקוֹמְךָ וְהִתְפַּרְנֵם בְּאִמוּנָה! זאת התורה לצפרים מאז מעולם; ולכן לא יַעוּבוּ אֶת מְקוֹם מוֹלְדָתָם, (מוֹלְדָה=מְקוֹם שֶׁבוּ נולד איש), ולא יִתְאוּ לָנוּעַ על ארץ רַבָּה.

–דַּעֲנָא, זקן יקר, כי לא בְּמִיָּם הראשונים הימים האלה ו ענה בן-הצפור עזות: ואנחנו הצפרים הצעירים, חֲכָמִים הֵינּוּ מִמְךָ ומכל רעיך הזקנים הַנִּצְמָרִים לְקָנָם. אנכי והצפרים אשר בְּגוֹלֵי הפצים לראות את העולם ולשמוח ולהתענג בחיננו, ופה בכפר יִמְיִנִי הַשְּׂמֹמֹן. – וכן הצפור פָּרַשׁ את כנפיו וַיֵּעַף, וַיִּפְצַח וַיִּפְצַח – הָרִישׁ רְנָה מִמּוֹבֵילָב.

ביום הראשון נָעַם לו המסע עד מאד. מָרַף לא חסר לו
בכל הדרך, ועיניו ראו המון חדשות ונפלאות, אשר השתאו
להם עד מאד. ויהי מֵאִשֶׁר בעיניו, כי תִּפְשֵׁי הוא לנפשו לעשות
כְּמוֹב בעיניו מבלי אשר פָּקַח בו איש.

לְפָנוֹת־ערב בא צִפְרָנו בעיר גדול, ויאמר לָלוֹן שם. אך
כמעט שִׁבְחָר לו מקום לְמִשְׁכָּב, והנה קָהָל־עוֹרְבִים באו, ויִצְרְחוּ
בְקוֹל נורא, עד כי התחלחל בן־הצפור הקטן ויירא מאד. — מה
לך פֹּה, נֶמֶד אָמוּץ? אמר עוֹרֵב זקן אל צִפְרָנו הַתָּרֵד: המקום
הזוה לנו הוא, ולך אין כל חלק וכל נִחְלָה בו. מִתֵּר וְלֶךְ מוֹה,
פֶּן יִרַע לך!

נִבְהַל ונִבְעַת פָּרַח לו צִפְרָנו, ולא קמה בו עוד רוּחַ (=אִמּוּץ)
לְתוֹר לו מקום לישן ביער הַמְּסָפֵן הזה.
— לו נִשְׁאֲרָתוּ בכיתי, בקני הַקֶּסֶם! אמר הצפור הנוסע
בַּעֲצָבוֹ: מה טוב ומה נעים שם בְּמַעוֹן־אבִי! אכן הַסְּפֵלָתִי לעשות
כי נִדְרָתִי מִקְנִי.

עָצוּב ובנפש־מרה הוסיף צִפְרָנו לעוף הָלֵאָה, הָלֵאָה, עד
אשר בא אל אֶחָד הַכַּפְרִים. שם מִצָּא לו מְנוּחָ (=מקום־מנוחה)
תחת נִגְסָפָה, וישכב ויִישֵׁן, ויהי מִמְחַרְת, אך קָם מִמִּשְׁכָּבו,
והנה המון צִפְרִים באו, ויִצְעֲקוּ צַעֲקָה גדולה: הוי, הוי, נִכְרִי
(=נָר) בא, נִכְרִי בא; מה לו פֹּה? הנה הוא בא לאכל את
פְּרִדוֹתֵינו, נִרְשׂוּהוּ מוֹה! לא נחפוץ כי יִשְׁבוּ נָרִים בְּהוֹכְנו! נִשׁ
הָלֵאָה! פֶּן נִדְקָרְךָ בַּחֲרָמֵינו. — ויִבְהַל הצפור מאד, וימהר ויָנֵם
מִפְּנֵיהֶם; והצִפְרִים הוסיפו עוד לְקַלְלוֹ וּלְתַרְפוֹ עד אשר נָעַלְם
מעיניהם.

(טוה)

Дворецъ

פאלאסט

1 הַיִּבְל

Слабый

שוואך

2 חַלְשׁ

Барахтаться	צאפפעלן	3 פֿרַכס* .
Дрожать	ציטערן	4 רָרַף .
Плѣбникъ	געפֿאָנגענער	5 אָסיר .
Стыдиться	זיך שאָמען	6 בוש (בושה-בוש) .
Крикъ, вѣрки	געשרייען	7 צוֹהָה (צוֹהָה-צוֹהָה) .
Поднимать	זיך ערוועבען	8 הָמְרִיא .
высоту	אין דייע האָרע	
Обхватывать, сн-вать	פֿער- שליעסען, אומשליעסען	9 אָמֵר .
Взыскивать, наказывать	געדענ- קען, שמראָפען, צור פֿערצאָמוֹאָר- טונג ציעהען	10 פֿקֵד .
Сморщивать	צערקוועמשען, (איינ- שרומפֿפען לאסען	11 קָמַט .
Чирикание	דאס פיפֿסען	12 צִפֿצוֹף .
Привѣтствовать,, благодарить	זענגען, גריסען, (דאנקען)	13 פֿרֵד .
Хлопать	קלאפֿפערן	14 פֿלֶפֿש .
Прятать	פֿערשטעקען	15 טָמֵן .
Кулакъ	פֿויסט	16 אָנְרוֹף .
Ощупывать	בעפֿיהלען, בעטאָס- מען	17 מָשַׁשׁ, מוֹשׁ .
Сумерки, (темнота)	אָבענדראָמע- רונג, (דונקעלהייט)	18 נֶפֶץ .
Притѣзнять, изнурять	פלאַגען, בעדריקען	19 עָנָה .

1) Château.—*Palace*. 2) faible.—*feeble*. 3) se débattre.—*to wrestle*.
 4) trembler.—*to tremble*. 5) Prisonnier—*Captive*. 6) avoir honte.—
to be ashamed. 7) Cri, Croassement.—*Cri, Croaking*. 8) s'élever
 en haut.—*to arise in the height*. 9) étreindre.—*to envelope*. 10) pu-
 nir; demander compte.—*to call to account*. 11) chiffoner.—*to crumple*.
 12) Pianlement. — *Pipe*. 13) bénir; saluer (remercier). — *to bless;*
Greet (thank). 14) claquer. — *to clap*. 15) cacher. — *to hide*
 16) Poing.—*Fist*. 17) tâter.—*to feel*. 18) Crépuscule. 19) accabler
 vexer.—*to exhaust, oppress*.

והצפור האמלל עף הלאה, הלאה, והוא רעב ועָעֵצב. והנה
 עֵבַת הַסִּידוֹת עוֹבֵרַת עַל פְּנֵיו. וּבִתּוֹךְ הַחֲסִידוֹת הַכִּיר גַּם אֵת
 הַחֲסִידָה בִּתְכַפְרוֹ, וְהוּא יֹדֵעַ אוֹתָהּ הַיָּטֵב, כִּי קָן מוֹלַדְתָּהּ הִיָּה
 קְרוֹב מְאֹד לְקָן הַחֲסִידָה, וַיּוֹם יוֹם הַתְּפִלָּא עַל הַגְּבִירָה הַגְּדוֹלָה
 וְהַנְּאֻזָּה הַזֹּאת. וַיְהִי כִּרְאוֹת צַפְרָנֵנוּ כִּי יִרְדּוּ הַחֲסִידוֹת לָנוּחַ עַל אַחַד
 הַגְּנוֹת, וַיַּעֲף גַּם הוּא אֲלֵיהֶן, וַיִּגַּשׁ אֶל הַחֲסִידָה מִכְּרָתוֹ, וַיֹּאמֶר
 בַּחֲצֵפָה: שְׁלוֹם לָךְ, נְכַרְתִּי הַחֲסִידָה, הֲגַם אֵת פֶּה? —

הַחֲסִידָה הַבְּיֹשָׁה עַל הַחֲצוֹף הַקָּמֵן בַּתְּמַהוֹן, וּפִעֵן וְתֹאמֶר:
 מִי אַתָּה, גִּמְד אָמוּץ וְעַד־פְּנִים? מַה לָּךְ אֵלַי?

—הָאֵם לֹא תִפְרִינִי עוֹד, גִּבְרַתִּי הַחֲסִידָה? שְׂאֵל בֶּן־הַצִּפּוֹרִי
 נִכְלָם: הֲלֹא בְּגֵי כֹפֶר אַחַד אֲנַחְנוּ, שְׂכָנִים קְרוֹבִים, כִּי בֵּית אָבוֹתֵינוּ
 עוֹמֵד קְרוֹב לְהִיכָלְךָ, וַיּוֹם יוֹם פְּגִשָּׁנוּ אִישׁ אֶת בְּעוּהוּ, הָאֵם לֹא
 תִרְעִינִי?

—הַאוֹכֵל לִדְעַת אֵת כָּל הַצִּפְרִים הַחֲצוֹפִים אֲשֶׁר בַּמְּקוֹם מְגוּרֵי?
 (מְגוּר, מְגוּרִים=מִשְׁשָׁן; מוֹן גּוֹר), עֲנֵתָהּ הַחֲסִידָה בְּגִאוֹן: רַבִּים הֵם
 הַצִּפְרִים הַפּוֹחוּים וְהַרְיָקִים, אֲשֶׁר הִפְרִיעוּנִי מִמַּעֲשֵׂי בְצוֹקְתָם
 וַיִּגְדְּהוּ, מַה הַשְּׂאֵל מִמֶּנִּי?

—נִכְבְּף נִכְסַפְתִּי לְרְאוֹת אֶת הָעוֹלָם הַגְּדוֹל, עֲנֵה בֶרֶךְ־הַצִּפּוֹר:

עֵשִׂי אִיפֹא חֶסֶד עִמָּדִי, וְקַחֲנִי אִתְּךָ בְּמִסְעֶיךָ, עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁכַנְתִּים
וּבְנֵי כֹפֶר אֶחָד אֲנַחְנוּ. וּבְאָבִיב נִשׁוּב יַחַדְו הַבַּיְתָה.

והחסידה בַּעֲשֵׂה בְּקִנְיָהּ, וְהַצְחֹק וְהַאֲמֵר: מַה זֶה עָלַה עָלַי
לְבַד, חֲצוּף קָמָן? אֵיךְ תּוּכַל לְנַסֵּעַ עִמָּדִי וְאַתָּה קָמָן וְחָלַשׁ עַד
מֵאֵד? שָׁב בְּמִקוּמְךָ וְהַתְּפָרְנִם בְּאִמוּנָה—

—בְּדַבְרִים הָאֵלֶּה דָּבַר לִי גַם אָבִי, עֵנָה בֶן הַצִּפּוֹר בְּשֵׁפֶה רַפָּה.
— אִם כֵּן שָׁמַע בְּקוּלוֹ, כִּי דַבְּרִיו צָדְקוּ מֵאֵד. וְעַתָּה שְׁלוֹם
לְךָ, וְהַחֲיֶשֶׁה לְשׁוּב לְבֵיתְךָ, אָמְרָה הַחֲסִידָה וְתִמְרִיא לְמֵרוֹם,
וּבַעֲדוֹ רַנַּע נְעֻלְמָה מַעֲיִנִי הַצִּפּוֹר, אֲשֶׁר נִשְׂאָר עַל מִקוּמוֹ עֲצוּב
וּנְכַלֵּם.

רַנַּעִים אַחֲדִים עִמָּד עוֹד הַצִּפּוֹר עַל הַגֵּן, וְלָבוּ מֵאֵל מְחַשְׁבוֹת—
יְגוֹן. וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָנַק עָלָיו הַרְעָב, וַיִּפֶן פָּה וַיִּרְא וְהֵנָּה חוֹר
קָמָן בְּקִיר־הַבַּיִת, וַיֹּאמֶר לְהַתְּנַגֵּב בַּעַד הַחוֹר אֶל תוֹךְ הַבַּיִת,
לְחַפֵּשׁ שָׁם פְּרֻדוֹת, כַּאֲשֶׁר הִסְכִּין לַעֲשׂוֹת בְּבֵתִי הָאֲכָרִים אֲשֶׁר
בְּכַפְרוֹ. אָבֵל, הִי, צָרָה! כַּמַּעֵט שֶׁעָבַר דֶּרֶךְ הַחוֹר, וַיִּלְכַּד בְּפֶחַ
אֲשֶׁר טָפְּן שָׁם הָאֲכָר. לְשׂוֹא הַתַּאֲמִץ צִפְרָנוּ לְהַחֲלִיץ מִן הַפֶּחַ, כִּי
כַּל אֲשֶׁר הוֹסִיף לְפַרְכֵּם בְּרַגְלָיו, כֵּן הוֹסִיף הַפֶּחַ לְאֲמֹר עָלָיו פִּי.
אוּ הַחֵל הַצִּפּוֹר לְצַעֵק מֵר וּלְקַרֵּא לַעֲזֵרָה. וַיִּשְׁמַע הָאֲכָר, וַיִּקְרַב אֶל
הַרְשֵׁת בַּצְּחֹק, וַיִּתְּפֹשׂ אֶת הַצִּפּוֹר בְּאֲגָרוֹפוֹ הַקָּשָׁה, עַד אֲשֶׁר
כַּמַּעֵט הַתְּפָרְדוֹ (נִפְרָדוֹ) כָּל עֲצָמוֹת הַצִּפּוֹר הִרְבָּה. — הַמְּצִיאֲתֶיךָ,
חֲצוּף קָמָן, גּוֹנֵב בָּר? קֵרָא הָאֲכָר: עַתָּה אֲשַׁלֵּם לְךָ כַּמַּעֲשֶׂיךָ,
וְאֶפְקֹד עָלֶיךָ אֶת כָּל חַמְאָתְיֶיךָ! (חַמְאָת=יָוֵן).

כָּל עֲצָמוֹת הַצִּפּוֹר רָחֲפוּ מִפֶּחַד, אֵךְ לֹא עָרַב אֶת לָבוּ לַפְּצוֹת
חַרְטָמוֹ. — וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאוּ וַלְדֵי הָאֲכָר אֶת הַצִּפּוֹר בְּרַפָּה אָבִיהֶם,
וַיִּקְרָאוּ: אֲבִינוּ, אֲבִינוּ, תֵּן לָנוּ אֶת הַצִּפּוֹר, וְשִׁמְנוּהוּ בְּכָלוֹב וְשִׁמְנוּ
אוֹתָנוּ בְּשִׁרְיוֹ.

— אֵךְ זֶה הוּא מְצִיָּר מְשֻׁפָּל! אֲמַר הָאֲכָר בַּצְּחֹק: לֹא, בְּנֵי

שיריו לא יתנו עֲנַג לנפשכם; לא מְנַמֵּר הוא, כי אם נִנְב. לכן
מות יוֹמֵת!

בְּשִׁמוֹעַ הַצִּפּוֹר אֶת דְּבָרֵי הָאֵבֶר, הָרַד הַרְדָּה גְדוּלָה, וְחִנְרֵתִי.
מֵנֶת בְּפִתְחָה אֶת פְּנֵיו. וְלֹא עָרַב לְבוֹ לְהִנְיַע אֶבֶר. וְאוֹלָם הִילָדִים
לֹא נָחַו וְלֹא שָׁקְטוּ. וַיִּפְצְרוּ בְּאַבְיָהֶם מֵאֵד, עַד אֲשֶׁר נָעֲתַר לָהֶם
וַיִּתֵּן לָהֶם אֶת הַצִּפּוֹר, בְּאָמְרוֹ: רַק הִשְׁמַרְוּ וְהִנְהַרְוּ פִּן יִמְלֹט
הַנּוֹכַל הַקָּטָן מִיָּדְכֶם. כִּי עוֹד לִי לְעִנְשׂוֹ עַל הַמָּאֵתוֹ.

הִילָדִים הִתְעַנְּנוּ מֵאֵד עַל אֲסִיָּם הַקָּטָן, וְכֹל אֶחָד וְאֶחָד
לְקַחְתָּהוּ בִידוֹ לְמִשְׁשָׁהוּ וְלִהְתַּבּוֹנֵן בּוֹ. וַיְהִי כֹאֲשֶׁר לְקַחְתָּהוּ צִעִיר־
הִילָדִים בִּידוֹ הַקָּטָנֹת, וַיִּצְלַח לְצִפּוֹר הַמַּעֲוֵךְ לְהִתְעוֹפֵף מִיָּדוֹ.
לְשׂוֹא נָסוּ הִילָדִים לְרֹדֵף אַחֲרָיו וְלִהְשִׁיגוֹ; צִפְּרָנוּ מִתֵּר לְהַמְלֹט עַל
נַפְשׁוֹ.

עוֹד צְרוּת רַבּוֹת בָּאוּ עַל הַנוֹסֵעַ הַקָּטָן, אֵךְ מִקֵּץ הַיָּמִים שָׁב
לְבֵיתוֹ. אֲמִיץ וְנֹאָה הִיָּה בְצֵאתוֹ לְרֹדְכּוֹ; וְרַעֲב, נִכְלָם וְקָמוּט הִיָּה
בְּשׂוֹבוֹ לְבֵיתוֹ בְּנִשְׁפָּף בְּעָרְב. וְכִי בּוֹשׁ לְבֹא לְמִקּוֹם-מְגוֹרָיו לְאוֹר
יוֹם, פִּן יִרְאוּהוּ הַצִּפְרִים הָאֲחֵרִים, וְלָעֵגוּ לוֹ וּשְׁחָקוּ עֲלָיו. —
בְּצִפְצוּף-חֶרֶשׁ וּבְעִנְוָה רַבָּה בְּרֶךְ אֶת אֲבוֹתָיו בְּשׂוֹבוֹ עֵתָה לְקַנְּם,
תַּחַת אֲשֶׁר בִּהְפָּרְדוֹ מֵהֶם דָּבַר עוֹזֹת וּבְשִׁפְת־נְאֻן.

—הֲאֵתָה זֶה, בְּנִי? אָמַר הַצִּפּוֹר הוֹקֵן בְּלֵעַג. הֵאֵם כִּבֵּר בְּלִית
מִסְעִיךָ? אֲמַנֵּם רֹואֵה אֲנִי כִּךְ כִּי עָנִיתָ מֵאֵד בְּרֹדְכֶךְ. וְאוֹלָם אֲנִכִי
מִרְאשִׁית כּוֹאֵת יִדְעֵתִי: לְצִפּוֹר הַגֵּנוֹן וְלְאֵכֶר הַגֵּנוֹן אֵךְ מִזֵּב לְשֶׁבֶת
בְּמִקּוֹמָם, וְאֵל לָהֶם לְנוֹעַ בְּעוֹלָם. עֵתָה הִגַּד לִי, הַעוֹד תִּתְאַוּ
נַפְשְׁךָ לְנִסּוֹעַ לְמִרְחָקִים?

—לֹא, לֹא! עֵנָה הִכֵּן בְּשִׁפְהָ רַפָּה: שֵׁם בְּעוֹלָם הַגְּדוֹל נוֹרָא
מֵאֵד. אֵיִן מִזֵּב מִשְׁבֶּת בְּפִית; לֹא אָעוּבוֹ עוֹד אֶת מִקּוֹמִי.
—בְּרֶךְ בְּרֶךְ כֵּן הוּא, אָמַר הוֹקֵן בְּכִיָּה יִתְרָה: לֹא כְּרֹדֵר

ובחסידה הצפור . ומסעך יהיה לך למוסר . לבל יתאמרו (=יתאָאָרו) עוד הצפרים הקמנים כי חכמים הם מאבותיהם .

44.

גם זה למזכה .

Бабушка	נראסטמומטער	1 אַס־זאָגן .
Рѣзкій, сильный, (строгий)	העצמיג, שטרענג, (строгий)	2 נמָרץ .
Внукъ	ענקעל	3 נָכד (נָכדוּס) .
Чувствовать	פֿיהלען	4 חוּשׁ .
Быть усталымъ	מאטט זיין	5 עָשׂשׁ .
Остановка	דאָס נאַבֿלאַסען , אויפֿהאַרען	6 פּוֹנָה .
Колесо	ראָד	7 אוֹפֿן .
Качаніе	דאָס שיטמעלן	8 מָנוד (נוד) .
Замышлять, вознамѣряться	בעאַבזיכמיגען , דענקען	9 זָמם .
Верхній, вышній	אָבערסטער , האָכסט	10 עָליוֹן (עלד) .
Раскаяніе	רייע	11 חַרְמָה* .
Нетерпѣливое желаніе	זעהנוזכט	12 פֿלִיוֹן־עינים .
Отрека́ться	פֿערציכמען	13 מָחֵל עַל* (הואשׁ מן) .
Утѹжить	פלאַטמען אויפֿפלאַטמען	14 פֿרִיץ* .
Перевязка	פֿערבאַנד , אומשלאַג	15 חתול .
Огорчить	בעמריבען	16 הוֹגוֹת (יגה) .

Утѣшеніе	טראַסטונג	17 תְּנַחֵמוֹם רִים־זוֹת נחם.
Растекать (ся), растворяться	צערפליעסען, זיך אויפלאָזען	18 מוֹג .
Кормъ	פֿוטטער	19 מִסְפּוֹא .
Разумъ	פֿערשטאַנד	20 יִשְׁכֵּל .
Несправедливость	אונרעכט	21 עָוֹל, עֲוֹלָה .
Сравнивать	פֿערגלייכען	22 הַמְשִׁיל (משל) .
Праздникъ	פֿייערמאַג	23 הַג .
Взволнованный	אויפגערעגט	24 גִּנְרֵשׁ .
Кучеръ, извозчикъ	קוטשער, (פֿוהרמאַנן)	25 רֶכֶב, עֲגָלוֹן .
Стенаніе	דאָס שטאַהגען	26 אֲנָקָה .
Пылатъ, горѣтъ	גליהען, [ברענגען]	27 לָהֵט .
Носить, терпѣть	טראַגען, [דולדען], ליידען	28 סָבַל .
Топотъ	שטאַמפֿען, ראַססעלן	29 שְׁעֵמָה .
Выдавать, отдать	איבערליעפֿערן, איבערגעבען	30 מָסַר .
Лютый	גרױזאַם	31 אֲכֹרִי, אֲכֹרִי .
Провидѣніе	פֿאַרזעהונג	32 הַשְּׁקָחָה .
Ранить	פֿערוואונדען	33 פָּצַע .
Сглушить	טהאַריכט, דום זיין	34 הִנָּאֵל (יאל) .

1) Grand'mère.—Grand-mother. 2) vif. (sévère).—forcible (severe). 3) Grand-fils.—Grand-son. 4) sentir,—to feel. 5) être fatigué.—to be wearied. 6) Relâchement.—Diminution. 7) Roue.—Wheel. 8) Hochement, secouement. — Shaking. 9) avoir l'intention.—to in-

tent. 10) supérieur.—*superior*. 11) Repentir.—*Regret*. 12) Envie.—*Desire*. 13) renoncer.—*to renounce*. 14) repasser.—*to iron*. 15) Bandage.—*Cataplasme*. 16) affliger.—*to chagrin*. 17) Consolation. 18) fondre.—*to melt*. 19) fourrage.—*Fodder*. 20) Raison.—*Reason*. 21) Injustice. 22) comparer.—*to compare*. 23) Fete.—*Holiday*. 24) agité.—*agitated*. 25) Cocher; Voiturier.—*Coachman; Carrier*. 26) Gémissement.—*Groaning*. 27) flamber.—*to flame*. 28) porter, tolerer.—*to bear, tolerate*. 29) Trépignement.—*Stumping*. 30) remettre.—*to deliver*. 31) cruel. 32) Providence. 33) blesser.—*to wound*. 34) être sot.—*to be foolish*.

ההורים נִמְרוּ לַנְּסֵעַ לַחַג הַשְּׂבָעוֹת אֶל הָאֵם הַזֹּקֵנָה; וְעַל זֹאת שָׁמְחוּ מְאֹד שְׁנֵי הַיְלָדִים, רְאוּבֵן וְרָחֵל. בְּיַחּוּד חָכְהָ רְאוּבֵן בְּכִלְיוֹן־עֵינַיִם אֶל הַמַּסֵּעַ הַזֶּה, וַיְהִי נִגְרָשׁ עַד מְאֹד. וְלִכֵּן הוֹבִיחָהּ אוֹתוֹ אִמּוֹ לֵאמֹר: תְּשׁוּקַתְךָ הַשְּׂעוּהָ וְהַנְּמֻרָצָה לֹא מוֹבֵה בְּעֵינַי. מִי יוֹדֵעַ אוֹלֵי יָקָרָה מְקָרָה אֲשֶׁר יִפְגַּב תוֹמְלֶתְךָ, וְזֶה הֵן יִקָּשׁ לְךָ מְאֹד לְמַחֹל עַל פְּאֻרְתְּךָ, בְּהוֹיֹתְךָ נִגְרָשׁ כָּכָה.

—אֲבָל מַה־זֶּה יוֹכֵל לְעַצְרָנוּ מִמִּסְעֵנוּ? אָמַר רְאוּבֵן, וְדַמְעוֹת עֵלוּ בְּעֵינַי.

—עוֹד לֹא יָדַע גַּם אֲנִי, עֲנֵתָה הָאֵם: אֲבָל מִי זֶה יֹדֵעַ מִרֵּאשׁ אֵת אֲשֶׁר יֵלֵךְ יוֹם־מָחָר? הֵן בְּנֵד הִי הוּא לְהַשִּׁיב אֶת מַחְשַׁבוֹתֵינוּ בְּחַפְזוֹ. וְכִבֵּר אָמַר הַמֶּלֶךְ הַחֲכָם שְׁלֹמֹה: לִב־אָדָם יִחְשַׁב בְּרִבּוֹ וְהִי יָבִין צַעֲדוֹ. —

בֵּין פֶּה וְכֹה הוֹבֵן הַכֹּל אֶל הַמַּסֵּעַ. וְהָאֵם הַזֹּקֵנָה אֲשֶׁר יֹשְׁבָה בְּכַפֵּר לֹא רְחוּק מִהַעִיר, הוֹדִיעָה אֶת הַיְלָדִים בְּמַכְתָּב, כִּי נִבְּוֵנָה הִיא לְקִרְאָת בּוֹאֵם, וְכִי תִשְׁלַח אֶת מְרַכְבָּתָהּ הַיְפָה עִם הַתְּרַכָּב הַזֶּקֶן, לְהַבִּיא אֵלֶיהָ אֶת בְּנֵיהָ וְנִכְדֶיהָ.

וְהִנֵּה הַנְּיָע הָעֶרֶב לִפְנֵי יוֹם הַמַּסֵּעַ: הַיְלָדִים פְּזוּ וְנִבְרְדוּ בְּשִׂמְחָה־נֶפֶשׁ, וְלִבָּם דָּפַק מְנוּיִל, כְּמִשְׁפַּט יְלָדִים לִפְנֵי מַסֵּעַ נְעִים.

השפחה הביאה את הבנדים המגוקצים ונתניחם יחד בחדר. למען יהי הכל נכון בבקר. — אבל אָהָה! בחצי הלילה געוֹרָה פתאם רחל הקטנה בבכי ואָנְקָה. היא חָשָׂה קָאָב נמרץ בגְרוֹנָה, ועוד בלילה נקרא אליה הרופא; וּבְבֶקֶר בְּרוּחַ הַשֶּׁמֶשׁ הנעים בחדר הילדים, שכבה רחל על מַטָּתָה גְּתוּלָה על צְוָאָרָה, ופניה להמו גְּמָבְחָת.

ראובן קפץ מַטָּתוֹ בְּבֶקֶרָה; הוא לא ידע את כל אשר נעשה בלילה, ובראותו את השמש המאירה בחדרו, נִבְעַת מִפְחַד פֶּן אָסֵר את מועד המסע. אבל מה זאת? הנה האם עומדת לפני השלחן, והיא תִּרְתֵּיפְנִים עד מאד, ועיניה עֲשָׂשִׁי. והיא עוֹשֶׂה תְּתוּלָה לְצִוָּאָר רחל.

—אמי! קרא ראובן בְּחֶרֶד גדולה: האם לא נָסַע? — לא, בני היקר, לא נוכל לנסע; אחותך הִלְתָה מַחְלָה קשה מאד, כאשר עיניך רואות. והן אנכי אמרתי לך מראש, כי לא טוב להתאוות דבר בְּחֶשֶׁק (=תשוקה) נמרץ, פֶּן יִכְפַּד אחריכן לְהוֹצֵא מִן הַכֶּבֶד הַנִּקְסָת, אִם לֹא יָבֵא. הַתּוֹחַלֵת הַנְּכֻבָה הוֹנְתָה מאד את נפש הילד, וְיִתְנַפֵּל על מַטָּתוֹ, וְיִתְנַפֵּחַ בְּקוֹל רֵם, עד כי תִּקְיֶצֶה רחל וְתִחַל לְמַאָנֶק. יִהְיֶשְׁמִיעַ אָנְקָה) מֵר.

—דֵם. ילד שובב! אמרה האם לבנה: הנך מִפְרִיעַ את שְׁנֵת אחותך החולָה; והן גם היא תִּסָּר את נִפְשָׁה עֵתָה מֵעַנְג הַמַּסַּע, ועוד לה גם לסבול מכאבים קשים בְּחֶקְיָה. —

אבל ראובן לא חדל להתיפח; וְתוֹצִיאָהוּ אִמּוֹ מִחֶדֶר הַיְלָדִים וְתִבְיָאָהוּ אֶל הָאוּלָם. אך הדברים אשר ראה קְאוּלָם לא הוֹעִילוּ כלל לתת פִּנְיָה לְבִבּוֹ: הַשִּׁפְחָה עֲסָקָה שֵׁם לִקְחַת את בְּנֵי הַיְלָדִים הַגְּרוּכִים לַמַּסַּע, ולשוב להניחם פָּאָרוֹן; גם פָּתַח את בֵּיַם הַמַּסַּע אשר מְלָאָה הָאֵם אָמֵשׁ, וְתוֹצֵא מִמֶּנּוּ את כל הַחֲפָצִים.

וּלְמֵרָאה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה עוֹד נִדְּלַל יְגוֹן־רְאוּבֵן, וְכַל הַנְּחֻמוֹת הַשְּׁפַחָה
 עָלוּ בְּתוֹהוּ. מִי יוֹדֵעַ? אֹלֵי גַם זֶה לְמוֹכָה, אִמְרָה הַשְּׁפַחָה.
 וְבָרְגֵעַ הַזֶּה נִשְׁמַע בְּחוּץ קוֹל שְׁעֵמֶת־סוּסִים וְרַעַשׁ אֹפְנִים;
 וְהַמְרַבֵּבָה עֹמְדָה לִפְנֵי פֶתַח הַבַּיִת, וְהַרְכַּב הַזֶּה יָרַד מְאוּשְׁבוּ,
 וַיִּשְׁקַף בְּעַד הַחַלּוֹנוֹת, וְלִנְגַד עֵינָיו נִרְאוּ פְנֵי יֶלֶד מְתֻכּוֹנֵיג בְּדַמְעוֹת,
 יֶלֶד הַלְּבוּשׁ לְמַחְצָה. לֹא! לֹא! כֵּן מְתֻכּוֹנִים לְמַסַּע! אִמַר הַרְכַּב
 בְּלִבּוֹ. — לְמֵרָאה הַמְרַבֵּבָה יָרְדוּ דַמְעוֹת רְאוּבֵן מֵאֵין הַפּוֹנוֹת (פּוֹנוּהַ).
 וְהָאֵם פְּתַח בְּחֶפְזוֹן מִכְתָּב כְּטֵן אֶל הַנְּקִנָּה, וְהַמְכַתֵּב נִמְסַר
 אֶל הַרְכַּב אֲשֶׁר הִנִּיחוֹ בְּצִלְחָתוֹ בְּמִנּוֹד־רֹאשׁ. פְּדָבַר הַזֶּה עוֹד לֹא
 קָרְהוּ! הוּא נָתַן מַסְפּוֹא לְסוּסָיו בְּמִנּוֹד־רֹאשׁ, וַיֹּאכַל אֶת הָאֲרֶחֶת
 אֲשֶׁר הוֹבֵאָה לוֹ מִהַבַּיִת, בְּמִנּוֹד־רֹאשׁ—וְאֶחָד מִשֵּׁה הַעֲגָלָה מִמְקוֹמָה,
 וְקִשֵּׁב רִיקָה כְּמוֹ שְׂפָאָה.

וְרְאוּבֵן רוֹאֵה אֶת כָּל זֹאת, וְעֵינָיו יוֹרְדוֹת (בְּזוֹכוֹת) מֵאֵין
 הַפּוֹנוֹת. הֶבְקָה עַל מַחְלַת אֲחוֹתוֹ, אוֹ עַל דְּאֵגַת אִמּוֹ? לֹא! הוּא
 בָּבָה רַק עַל הַנְּחֻלָּתוֹ הַנְּכֻבָּה, רַק עַל הַעֲנַג אֲשֶׁר יִחְסַר מִנְפִּשׁוֹ.
 חַג הַשְּׁבִעוֹת עֵבֶר בְּדְרָמָה וּבְלִי נַחַת (עֵנֹג). רַחַל סְבָלָה
 הַרְבֵּה מְמַחְלָתָה, וְרְאוּבֵן לֹא יָכַל לְהַבְלִיג עַל פְּעִשׁוֹ. וּבְלִבּוֹ הַפּוֹתָה
 הַתְּעוּרָר (עוֹר) רָגַשׁ כְּעַם עַל אֲחוֹתוֹ הַקְּמֹנָה, אֲשֶׁר בְּמַחְלָתָה שְׂפָאָה
 לֹא בְּקֹמְנָה, מְנַעַדָה מִמֶּנּוּ אֶת עֵנַג הַמַּסַּע.

אַחֲרֵי יָמִים אַחֲרֵים רָפְתָה מַחְלַת רַחַל, וְהָאֵם יִצְאָה לְשׁוֹחַ
 עִם בְּנֵה הַקָּמֵן, אֲשֶׁר יֹשֵׁב כָּל הָעֵת בְּבַיִת. עַל דְּרָכָם רָאָתָה הָאֵם
 רְמִישׁ קָמֵן מְתַנְהַל עַל פְּנֵי הַרְחֹב, וְקִשֵּׁחַ וְתַקַּח אֶת הַרְמִישׁ
 בְּיָדָהּ, וְנִתְּנִיחָהוּ עַל עֲלֵה־שִׁיחַ. — לְמָה עֲשִׂית כּוֹאת, אִמּוֹ? שְׂאֵל
 רְאוּבֵן.

— לְמָה? עֲנֵתָה הָאֵם: יַעַן כִּי לֹלִי הַרְיֹמֹתָיו מֵהָאָרֶץ כִּי עֲתָה
 הִיָּה לְמִרְמָס (רְמָס) לְרַגְלֵי הַעוֹבְרִים בְּדֶרֶךְ הַזֶּה. אֲנִכִּי הִצַּלְתִּיו מִמּוֹת;
 כְּמוֹתָה אֲנִי, כִּי בְּתִפְשִׁי בּוֹ וּבְשִׂאתִי אוֹתוֹ בִּידִי, לֹא הָיָה לוֹ הַדְּבַר.

לרצון רצוהו. ולו יכל הרמש לחשוב מחשבות, כי עתה קשב
 בדברים האלה: מה רעה, ומה אכזרית היא היר הגדולה והנרה,
 אשר הפריעתי מלכת על הדרך היפה הזה, ומהתקנים לאור השמש!
 מה רעה היא כי תפשתני ותשליכני אל המקום הזה אשר לא ישר
 בעיני כלל! מה אכזר הוא להניא אותי מתענוגי אשר זמתי!
 ראובן הביט אל אמו בתמהון. והאם שאלתהו: ומה תחשוב
 אתה, בני? האין מחשבות הרמש הזה פתיות? והאיננו שוכח-
 חסד לי, למצילתהו ממנת?

— כן, כן! קרא ראובן. והאם הוסיפה ותאמר: אבל האם
 איננו גם אנחנו בני האדם, כפילים ושוכחי חסד ליר היותר גדולה
 והיותר חכמה, זאת יד ה', אשר לפעמים נעצקנו ממהענוגים אשר
 זמנו, יען כי הוא יודע אשר רעה תבואנו בהם!?

פני ראובן אדמו. התאוננותו, תלונתו וכעשו עלו עתה על
 לבו. האם אלי מועדים דברך? שאל במבוכה.

— אליך ולכל האנשים המתאוננים על השגחת אלהים —

— אבל מה יכל לקרות אותנו על מפענו היפה ההוא? —

— לא אדע, בני, ענתה האם: אבל בטוחה אני כי כל מישי
 הי לטובתנו הם. אנחנו בשכלנו הרפה לא נוכל להשיג ולהבין את
 מחשבות ההשגחה העליונה, הנראות לנו כקשות. אולי חפץ הי רק
 להראותך כי אין לנו להתאוות דבר בתאוה עוה, וכי לנו לתקפין
 בלדותהנו לקלא את רוחנו.

ראובן החל לחשוב מחשבות; הוא ראה כי עשה עגל, ובכל
 זאת לא יכל להאמין לרברי אמו.

בשובם הביתה מצאו מכתב מאת האם הוקנה. והעתח
 האם את המכתב וחקרא בו, ואחר אמרה לבניה: ראו נא, בני, מה
 טובים מעשי הי. מחלת רחל, אשר מפענו מביסנו, הצילהנו
 ממאסן יותר גדול. הנה אמו פותכת לי, כי המרכבה, בשובה על

דרכה, נְכַשְׁלָהּ באבן גדולה, וּמְהַפֵּךְ על פניה וּתְשֹׁבֵר. הרכב הוקן
נפל כמוֹשְׁבוֹ, וּפְצָעַ פְּצָעִים קשים. עתה הִתְקַחוּ מֵה נְפִלְאִים בְּרִכְי ה'
אשר הציל אותנו מִצָּרָה גדולה!

הילדים שמעו וישתוממו (שָׂמוֹם). ומעיני ראובן נָלוּ דְמָעוֹת,
דְמָעוֹת־חֲרָמָה, על אשר התאונן על מעשי ה'! הן לוֹ נִסְעוּ אִו
במרכבה, אִו נִפְצָעוּ כֵלִם, ואולי גם בָּתוֹ! – הָאֵם לֹא צָדְקָתִי,
בְּהַקְשִׁילִי אותך ואת כל האנשים המתאוננים על הַשְּׁגָתָה ה', נֹאשֵׁר
קָצְרָה בִּינְתָם בְּהַשִּׁינָה, אֵל הַרְמֵשׁ הַפּוֹתָה? שאלה האם.

– צָדְקָתְךָ, צָדְקָתְךָ, אִמִּי הַיְקָרָה, עתה רואה אני מה נֹאצְלָתִי!
קרא ראובן.

– ועתה, רחל בתי הַיְקָרָה, אמרה האם באהבה: מִהְרִי
לְהַרְפָּא מִחֲלָתְךָ, או נִסֵּעַ עוֹד אֵל הָאֵם הַיְקָרָה. עד העת ההיא
יִרְפָּא, לְבַמָּח, גַּם הַרְפֵּב הַיְקָרָה, וְגַם הַיְקָרָה תִרְפָּא מִשְׁבָּרָה. –

45.

ספורי תהוד תוקן.

ספור ראשון.

Дорога,	אֲרָח (אֲרָחוֹת, אֲרָחוֹת), וועג,	1
[обыкновеніе]	ו"נ. [געוואָנהייט]	
Дуть	בלאזען, אויפבלאזען	2 נָפַח.
Упираться	זיך שמרייבען	3 הִתְעַצֵּם.
Тайна	געהיימניס	4 סוֹד.
Раздѣвать,	אויסציעהען	5 פָּשַׁט.
Поступать беззаконно,	פֿרעפֿלען	6 הִרְשָׁע.
самовольничать		
Кривой	קרומס	7 עֲקָלְקַל, עֲקָלְתוֹן.

Ласкать	אינשמייכלן	חַבַּב . 8
Помогать, (спасать)	העלפֿען, (רעטמען)	הוֹשִׁיעַ (ישע) . 9
Кудри	לאַקע	קְנֻצָּה . 10
Запрещать, (связывать)	פֿערביעמען, (בינדען)	אַסֵּר (אַסרֵי) . 11
Отрицать, утаивать	פֿערלייגנען, פֿערהעהלען	פֿחַד . 12
Употреблять	נעברױך מאַכען פֿאַן	הַעֲזִיר בִּי . 13
Труба	טרױמפֿעטע	חֲצִצְרָה סִעֲזֻקֵּי . 14
Брыкаться, (пренебрегать)	אױסשלאַגען, (פֿערשמאַהען)	פֿעט . 15
Лошакъ	מוילעזעל	פֿרֵד (פֿרֵס) . 16
Завивать	קרייזעלן	סִלְמֵל* . 17
Сеужать кого	לייהוויזע געבען	הַשְׁאֵל . 18
Всё равно	נאנין ענאל!	אַחַת . 19
Не смотря	טרױמין	לְמִרְוֹת (קֵרֵה) . 20

1) Voie, (Coutume).—Way (Custom). 2) Souffler; gonfler.—to blow, swell. 3) résister, se débattre.—to resist. 4) Secret. 5) déshabiller.—to undress. 6) agir méchamment.—to act badly. 7) tortue.—crooked. 8) caresser.—to caress. 9) aider (sauver).—to help (save). 10) Boucle.—Curly. 11) prohiber (lier).—to prohibit (tie). 12) nier, receler.—to abnegatet secreta. 13) employer.—to use. 14) Trompette.—Trumpet. 15) regimber, (mépriser).—to kick (contemn). 16) Mulet.—Mule. 17) boucler.—to curl. 18) prêter.—to lend. 19) tout égal!—all equal. 20) malgré.—not withstanding.

בחיזתי נער קטן, אמר אלי אני באחד הימים: אינני אוהב את הנערים הערומים מאד במעשיהם, ומהולכים ארחות עקלקלות

(=לא בדרך הישר והטוב) למען השגת הפנים. — ומדוע אמר לי אבי בדברים האלה? שמעו ואספר לכם.

פעם אחת הוליכני אבי אל בית רעו, אשר לו נער קמן הצעיר ממני לימים. לנער הקמן ההוא היתה חצירה יפה, אשר השמיעה קול גדול בתקוע איש בה. אבי ישב לשיח עם רעו, ואותו שלחו עם הילד להשתעשע בגן. ותכל נפשו (כלה נפש =הקסם) לתקוע בחצירתו, כי נדמה לי שאנכי אפליא לעשות (אעשה נפלאות) בתקעי בה. ואמר אל הילד: ידידנה, תן-נא לי את חצירתך; אנא הנה. ואני אשיבנה לך בעוד רגע.

— לא אוכה ולא אמן! ענה הילד.

— אם כן הנך ילד רע! —

— אחת היא לי! ענה הוא; וכמו להכעיסני החל לתקוע בה בכל בחו, ולחיוו התנפחו מאד; ורק כאשר רפה כחו חדל לתקוע. — אנא הנה לי רגע, רק עד הנפשו, אמרתי לו בקול מתקבב. והוא ענה: לא אתן! לי היא! —

— ידעתי כי לך היא, וגם אקטוחד להשיבנה לך בדרשך אותה מיד. הלא נתן לי, האף אין זאת? — אך הוא ענה: לא! לא אכה!

— עתה נראה! קראתי, ואתנפל עליו, ואתמף את החצירה מידו למרות קול צעקתו, למרות געומות רגליו, ולמרות התעצמותו הנואשה. אז נשא הילד רגליו וירץ הביתה בקול מר צוּחַח. — כךגע הופיע אבי בגן, וישאלני: מה זאת?

— הוא לקח ממני את חצירתי, התנפח ידידה.

— מדוע לקחתה ממנו? שאלני אבי בקול נמרץ. — יען אשר

כאן לתקה לי ברצון, עניתי.

— לו היתה הצדקה למאן, ואתה הרשעת לעשות בקחתך

אותה מידו בקזקה.

— אבל אבי ...

— אל תוסף דבר עוד, אמר אבי: שְׁמַע־נָא, הנה אתה אומר אלי תמיד כי תחפץ להיות לאיש, לכן דע לך, כי איש, איש הגון, לא יעזר בְּנִבּוֹרְתּוֹ (= בכחו) לְהַרְעֵ לַחֲלָשִׁים מִמֶּנּוּ. נהפוך הוא, הוא יעזר בנבורתו להושיע לַחֲלָשִׁים.

עברו שני יָדָשִׁים. ויהי היום ותבא אחת מַרְעִיּוֹת אִמִּי לַבַּקָּרָה, וְתִבָּא אֵתָהּ אֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ, יֶלֶד וְיֹלְדָה. הַיְלֵדָה הִיְתָה מוֹכֶרֶת לֵב מָאֵד, אֵךְ הַיְלֵד הָיָה קָשֶׁה־עֵרְפָּה פְּפֹרֵד. עַל דְּרַבָּה אֵל בֵּיתֵנוּ, קָנְתָה לוֹ אִמּוֹ עֵגְלָה קִמְנָה בְּעֵלְתָּ אַרְבַּעַה אֹפְנִים, וּבְכֹל עֵת שָׁבְתָהּ אֲתָנוּ, חָבַק הַיְלֵד אֵת הָעֵגְלָה אֵל לְבוֹ, וְלֹא נָתַן לְאִישׁ לְנַגֵּעַ בָּהּ. אִזּוֹ הוֹלַכְתִּי אֵת הַיְלֵד הַגֵּנָה, וְאֶבְיָהוּ לְדַעַת כִּי הָעֵגְלוֹת בְּעֵלּוֹת אַרְבַּעַה אֹפְנִים נַעֲשׂוּ לְהַתְגַּלְגַּל עַל פְּנֵי הַגֵּן, וְלֹא לְהִיּוֹתֵן נְשׂוֹאוֹת עַל לֵב יִלְדִים קִמְנִים. וּבִרְאוֹת הַיְלֵד אֵת עֵגְלָתוֹ סוֹכְכֶת עַל אֹפְנֵיהָ עַל פְּנֵי הָאָרֶץ, וְיִגַּל (גיל=שְׁמֹחַ) מָאֵד וְיָרִיעַ תְּרוּעַת שְׂמֵחָה. וְיַעַן כִּי אֲנִכִּי גְלִיתִי לוֹ אֵת הַסּוּד הַנִּכְבֵּד הַזֶּה, מַה לַּעֲשׂוֹת בְּעֵגְלָה, לְכֵן דָּמִיתִי לְנִבּוֹן כִּי עָלִיו לְשֵׁלֵם לִי תוֹרָה, וְלְהַרְשִׁינִי לְמִשׁוֹךְ גַּם אֲנִי אֵת עֵגְלָתוֹ. — אֵךְ הַיְלֵד מָאֵן לְחַתָּה לִי, וּבְכֹל אֲשֶׁר הוֹסַפְתִּי לְהַתְחַנֵּן אֵלָיו, כֵּן הוֹסִיף הוּא לְקַרֵּא: לֹא, לֹא, לֹא, גַּשׁ הָלֵאָה!

אִזּוֹ בָּאָה תַחְבֻּלַת־עֲרֻמָּה בְּלִפְיָ. שָׁבְתִי הַחֲדָרָה וְנָאֲקַח אֵת מְנַבְעַת אַחוֹתוֹ הַקִּמְנָה וְאֵת אֲדָרְתָּהּ, וְאֲשׁוּב הַגֵּנָה וְאֲמַר אֵל הַיְלֵד: הֵן קָנִצוֹת רֵאשֶׁךְ הַמְּסֻלָּסוֹת דּוֹמוֹת לְקָנִצוֹת יְלֵדָה יָפָה. וַיִּצְחַק הַיְלֵד. וְאֲנִכִּי הוֹסַפְתִּי וְאֲמַר: הַגִּנִּי לְחַבֵּשׁ לְרֵאשֶׁךְ אֵת מְנַבְעַת אַחוֹתְךָ הַקִּמְנָה, וְאִזּוֹ תִדְרָמָה עוֹד יוֹתֵר לְיֵלֵדָה נְעִימָה. — הַיְלֵד לֹא סָרַב, וְנָאֲעַשׂ כְּדַבְרִי. וְאֲמַר עוֹד: וְאִם תְּהִי אֲדַרְת־אַחוֹתְךָ עֵלֶיךָ, אִזּוֹ תִּיף עוֹד יוֹתֵר, וְדָמִית בְּכֹל לְיֵלֵדָה נְחַמְדָּה. הַיְלֵד נָתַן לִי לַעֲשׂוֹת כְּדַבְרִי. וּבְעַמְדוֹ לְבִישׁ בְּגָדֵי אַחוֹתוֹ,

קרא בעליצות: הָאָח, עתה הנני ילדה קטנה! — אז אמרתי לו: הנך יודע כי ילדות קטנות אינן מושכות בעגלה, כי כִּבֵּר הדבר מוזן, וכבן ילדה נעימה, הני לי למשוך את עגלתך, כי אנכי הנני נער, ולנער יָאָה להיות עָגֵלוֹן.

הילד נבוך, ומבלי דַּבֵּר דָּבָר, שָׁם את חבל העגלה בידי. אז החלתי לרוץ וְלִסֵּב בְּמַהירות (מהר). אך מְרוֹצְתִי לא אָרְכָה עת רבה. פְּמַעַם צָעַדתי עֲשָׂרִים צָעִדִים. והנה הִלַּדְהֵיילדה החל לצעוק בקול גדול, בקול נִיר, וכרגע הופיע אבי נכח החלון. — יונתן! קרא אלי אבי בקול נמרץ. וְאָחֲדֵל מְמַרְצָתִי.

— הָשֵׁב לְיָלֵד את עגלתו כרגע! אמר אבי — אבל, אבי, עינתי, הן לא לְקַחְתִּיהָ מִיָּדוֹ בְּחֻקָּה.

— אין לך לבאר לי את הדבר; כי אנכי ראיתי הכל בעיני. אתה נְעוּרָת בְּתַמַּת הילד וּבְאֵלָתוֹ לְמוֹכְרָךְ. הפעם לא עשית בכורך, כי אם בְּעֶרְמַתְךָ. ואולם הָעֲרֻמָּה גם היא, פְּחֻקָּה, איננה רְאוּיָה לְאִישׁ הַגּוֹן. אינני אוהב את הנערים הקטנים הָעֲרֻמִּים במעשיהם מאד, וְהַחֲלוּכִים בדרך עֲקָלְתוֹן לְמַעַן הַשִּׁג תַּפְצִם, הַבְּנֵקָה (בין) לְרֵעִי?

— פְּנִתִי, אבי! אמרתי וְאָשֵׁב את העגלה לְיָלֵד, וְאֶפְשִׁימָהּ את בגדי אחותי. אבל... אמרתי. — אבל מה? שאל אבי.

— אבל, אבי, אם אָסוּר לְאִישׁ לְהַעֲזוֹר לא בכחו ולא בְּעֶרְמָתוֹ, מה אעשה איפא אם לא יאבה נער קטן לְהַשְׁאִילֵנִי את עגלתו? —
— אז עליך לְמַחֹל על העגלה ולְהַשְׁפַּעֲשַׁע בְּחַפְזָךְ אחר, ענה נבי. — הדבר הזה לא עלה על לבי. ולא אֶכְחַד, כי בְּתַחֲלָה לא ישרה הַעֲצָה הזאת בעיני, וְעַן כי בְּהַתְּאוּתִי לְדַבֵּר, הִסְכַּנְתִּי לְהַתְּאֵמֵן לְהַשְׁיִגוֹ כֵּל הַתְּחַבְּלוֹת. אך מִקֵּץ הַיּוֹמִים נִזְכַּרְתִּי כי טוֹבָה צְעַדְתִּי אֲבִי. וְאִמְנֵם יֵשׁ דְּבָרִים רַבִּים בְּחַיִּים, אֲשֶׁר נֹכַח לְמַחֹל עֵינָיָם. מבלי אשר נְמוֹת בְּחַסְרָם לְנוּ. —

46.

הַנְּרָגִים הַיְקָרִים.

Ягода	בערע	1 גַּרְגַּר .
Исцѣленіе, исправленіе	היילונג, בעסערונג	2 אַרוֹכָה .
Прогулка	שפאציערונג	3 מְיוֹל* .
Здоровье	געזונדהייט	4 פְּרִיאוֹת .
Возрастать, усиливаться	צונעהמען, זיך שטאַרקען	5 גָּבַר .
Отлагать, (толкать)	אויפֿשיעבען, (שטאַסען)	6 דָּרַח .
Корзина, корзиночка	קאַרב, קאַרבֿכען	7 סַל, סַלְסַל* .
Собирать, скоплять	זאממעלן, צוזאממען- מראַנגען	8 אָגַר (אַאָגור) .
Сдѣлать здоровымъ	געזונד מאַכען	9 הַחֲלִים .

1) Baie.—Berry. 2) Guérison. Healing. 3) Promenade.—Walking. 4) Santé.—Health. 5) renforcer., augmenter.—to strengthen, increase. 6) différer (pousser).—to defer (jostle). 7) Corbeile.—Basket. 8) ramasser, amasser.—to gather, amass. 9) faire sain, fortifier.—to make sound, comfort.

הרופא אָסא הלך לשוח שעות אחדות בכל יום ויום. ביחוד אהב להתהלך ביער, כי אמר: אין טוב לַפְּרִיאוֹת מֵאווִיר היער—וידוי היום בכאו היערה, נִפְנַע (פִּנַע ב־פִּנַש) פִּנְעוּרָה עֲנִיָה, שושנה עֲנִיָה, אשר נשאה בידה סלסל מלא גַּרְגַּרִים אֲדָמָה נְאִוִים לְמֵרָאָה.

יִחְמוּד הַרּוּפָא אֶת הַגְּרָגְרִים הַיּוֹפִים וְהַאֲדָמִים, וַיֹּאמֶר אֶל הַנְּעֵרָה בְּיָדֶיהָ: מְכַרְיָנָא לִי, בְּתִי, אֶת הַגְּרָגְרִים הָאֵלֶּה. — לֹא! לֹא! לֹא אֶמְכְרֶם לָךְ! עֲנֵתָה שׁוֹשְׁנָה.

—וּאִם אֶרְבֶּה בְּמִקְרָם מְאֹד, הֲתֵאבְי? —

גַּם אוֹ לֹא אֶתְנֶם לָךְ; כִּי הַגְּרָגְרִים יִקְרוּם בְּעֵינֵי מְאֹד, וּמְאֹד שְׂשֻׁמֵי כִּי הַצְּלַחְתִּי לְמִצַּא גְּרָגְרִים נְחֻמָּדִים בְּאֵלֶּה.

—אֵךְ אִם אֶתֶן לָךְ בְּמַחִירִם שְׁקֵל כֶּסֶף הֲלֹא תֵאֻוֵי? הַאֵף אֵינְךָ וְזֹאת? הוֹסִיף הַרּוּפָא לִשְׁאֹל. אֵךְ הַנְּעֵרָה עֲנֵתָה: לֹא, בְּעַד כָּל הַזֶּן לֹא אֶתְנֶם!

—אֵךְ מִדּוּעַ זֶה לֹא תִמְכְּרִים? אֲדַמָּה כִּי בְנֵי־עֵינִים כְּמוֹךָ שְׂשֻׁמִים מְאֹד לְמַכֵּר בְּכֶסֶף אֶת הַגְּרָגְרִים אֲשֶׁר אֶגְרוּ בְּעֵר.

—בְּפֶעַם אַחֲרֵת מְכַרְתִּים לָךְ גַּם אֲנִי בְּחַפְזִי־לֵב. אֵךְ הַפֶּעַם לֹא אוֹכֵל, כִּי אֲחִי הַקָּטָן חוֹלָה עִתָּה, חוֹלָה מְאֹד, וְאֲנִי כְּבֵר בְּקֵתָה אֲמִשׁ בְּרֵאוֹתָה כִּי מַחֲלָתוֹ נִגְרָה. וְאוֹלָם הַיּוֹם בְּבִקְרָה נִקְסַף אֲחִי פְתָאם לְגְרָגְרֵי־אֲדָמָה. אוֹ מִתְרַתִּי הַיְעֵרָה נְאָאֲגוֹר לְמַעַנְנוּ מִלֹּא־סִלְסִלִי. עִתָּה הֲלֹא תִבִּין, אֲדוּוֵי, כִּי לֹא אוֹכֵל לְמַכְרֶם. אֲמִי יוֹדֵעַ? אוֹלֵי יַעֲלוּ לִי הַגְּרָגְרִים הָאֵלֶּה אֲרוֹכָה, אוֹ לְמַצְעָר יִקְלוּ מִיַּעַת מְמַכְאֲבוּי.

—אִם כֵּן הֲרֹבֵר, עֲנֵה הַרּוּפָא: הַלִּילָה לִי לְקִנּוּתָם מִיֶּדְךָ! אֲבַל הַיְדִידִינָא לִי, הַאֵינְךָ לְכֶם רּוּפָא הַמְּכַלְכֵּל אֶת מַחֲלַת אַחִיךָ?

—רּוּפָא? לֹא! הֵן אֵינְךָ לָנוּ כֶּסֶף לְשִׁלֵּם לְרּוּפָא, כִּי אֲבוֹתַי עֵינִים מְאֹד, עֲנֵתָה הַנְּעֵרָה. — עַל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִכְמְרוּ רַחֲמֵי הַרּוּפָא, וַיִּגְמַר בְּלִבּוֹ לְדַחֹת אֶת מְיוֹלוֹ בְּיַעַר לְיוֹם מָחָר. וַיִּשָּׁב וַיֵּלֶךְ עִם הַנְּעֵרָה אֶל אֶחִיהָ הַחוֹלָה. עַד מִתְרָה יָדַע אֶת מַחֲלָתוֹ, וַבְּעֹרֶת הִי הַצְּרִיחַ לְרַפְּאָהוּ וְלְהַתְּלִימוֹ. וְאַתָּם הֲלֹא תִבִּינוּ כִּי לֹא לְקַח הַרּוּפָא כָּל שְׂכָר מִיַּד הַעֵינִים. — וְשׁוֹשְׁנָה שְׂמַחָה מְאֹד בְּקֵרֶת

אחיה הקטן מעל עֶרְשֶׁדְּיוֹ (מחלהו-מן הַרְחֵק; והאמר אל הרופא:
מעליצות־נפשה: היום, אדוני הרופא, הנני לָאגור למענך גרגרים.
נחמדים, אשר יערבו לחֶבֶךְ מאד. אני יודעת איפה מְקוֹם הגרגרים:
הנְבֻקְרִים!

47.

שָׁבֵר עַל שָׁבֵר.

Несчастіе	אונגליק	1 שָׁבֵר.
Надзоръ	אויפֿזיכט	2 פֶּקְדָה.
Ежевика	בראָמבערע	3 תּוֹרֵת*.
Малины	הימבערען	4 פֶּרְרִי־עֵנִי.
Пристально	שטאַרר	5 קָם.
Красная краска	ראַטהע פֿאַרבע	6 שָׁשֵׁר.
Виновный	שולדיג	7 אָשָׁם.
Шесть	שטאַננע	8 מוֹט. מוֹמָה.
Чулокъ	שטרומפֿף	9 פּוֹזְמָק.
Сверлить, буравить	לאַכֶּערן, דורכבאָהרען	10 נִקֵּב.
Пачкать, грязнить	בעשמוטצען, בעפֿלעקען	11 מִגְנָה.
Юноша, дѣвица, барышня	יינגלינג, יונגפֿרוי, פֿרייליין	12 עֵלָם, עֵלְמָה.
Отвлекать, [отбавлять]	אבנעהמען, [פֿעררינגערן]	13 גֶרַע.
Отвѣдывать, вкушать	אבשמעקען, קאָסטען	14 מְעֵם.

Удобство, (облегчение)	בעקוועמליכקייט, [ערלייכטערונג]	15 רִוְחָה .
Усы	שנורבארט	16 שָׁפָם .
Мыть (бѣлье)	וואַשען (וואַשע)	17 כִּבֵּם .
Клониться [на колѣни]	קניעען	18 כָּרַע .
Выжимъ	אויסגעפרעסטעם	19 מִיץ .
Конецъ, кончикъ	שפיטצע	20 עֵקֶץ* .
Расширяться	זיך אויסברייטען	21 פֶּשֶׁת .
Свинья	שוויין	22 חֲזִיר .
Рядъ, аллея	רייחע, אַללעע	23 שְׁדֵרָה .
Накладывать, нагружать	בעלארען	24 עָמַם .
Подтверждать, подкрѣплять	בעשטאַטיגען, בעקראַפֿטיגען	25 קִים .
Хохотъ (ржание)	העפֿטיגעם לאַכען, (ווייערען)	26 מִצְחָקָה (צֹחֵל) .
Подбородокъ	קינן	27 סְנַמְרָ* .
Холстъ (льняной)	ליינזאנד (ליינגען)	28 בֶּד .
Поскользнуться	אויסגלייטען	29 הִפְעֵד .
Полотенце	האנדמוך	30 אֶלֶוֶנְמִית* .
Кровь	בלוט	31 דָּם .

1) Malheur.—*Misfortune*. 2) Surveillance.—*Oversight*. 3) Mûre (de ronce).—*common bramble*. 4) Framboise.—*Raspberry*. 5) fixement.—*stare*. 6) Couleur rouge.—*Red colour*. 7) coupable.—*culpable*. 8) Perche.—*Perch*. 9) Bas.—*Stocking*. 10) percer.—*to bore*.

11) crotter.—to *benire*. 12) Adolescent. Demoiselle.—*A Youth, Miss*. 13) détourner (diminuer). — to *divert (diminish)*. 14) goûter. — to *taste*. 15) Commodity (Soulagement).—*Comodity (Relief)*. 16) Moustache.—*Mustache*. 17) laver (Linge). to *wash (Linen)*. 18) s'agenouiller. — to *knee*. 19) Extrait. — *Extraction*. 20) Pointe.—*Point*. 21) s'élargir. — to *enlarge*. 22) Porc.—*Swine*. 23) Allée, Avenue.—*File*. 24) charger.—to *load*. 25) confirmer.—to *confirm*. 26) Eclat de rire (Hennissement).—*a loud laugh (Neighing)*. 27) Menton.—*Chin*. 28) Toile.—*Cloth, Linen*. 29) glisser.—to *slip*. 30) Essuie-main.—*Towel*. 31) Sang.—*Blood*.

בבקר אחד מימי האביב, הלבישו את רחל וְלָאָה את בְּגֵדֵיהֶם הַחֲמוּדִים: שְׂמָלוֹת לְבָנוֹת הַמְּתַנוּסוֹת לאור שמש הַיּוֹ (וְיָחִידֵשׁ הָאֲבִיב). וְהָאֵם נִתְּנָה לְהֵן לִלְכֵת לְשׁוּחַ בְּשׂוּדָה הַנִּשְׁעֵן אֶל הַבַּיִת. רַק הַשְּׂמֵרָנָה לָבֵן לְבַל תִּמְנַפְנֶנָּה בְּקִתְמִים אֶת שְׁלֹמוֹתֵיכֶן הַלְבָּנוֹת! הַיְהוּיֶרְתֶּן הָאֵם.

—בְּקִתְמִים? צַחֲקָה רַחֵל: אֵיזָה הַדְּרֵךְ יִבְאוּ כִתְמִים עַל לְבוּשֵׁנִי?
הֵן לֹא חֲוִירִים אֲנַחְנוּ! — גַּם לֹא־צַחֲקָה. וְכֹאֲמַת, אֵיךְ יַעֲלֶה עַל לֵב אִישׁ כִּי הֵן תִּמְנַפְנֶנָּה אֶת בְּגֵדֵיהֶן! הֲלֹא נַעֲרוֹת גְּדוֹלוֹת הֵן: רַחֵל הִיא כִּבְתַּ שְׂמוֹנָה שָׁנִים, וְלֹא־כִבְתַּ שֵׁשׁ; וְהַנְּעֵר הַמְּשֵׁרֶת בְּאֶרֶצַּת הַסּוּסִים, קוֹרֵא לְהֵן תְּמִיד: עֲלָמוֹת בְּבוֹדוֹת!

וְתַחֲבוּשָׁה הַנְּעֵרוֹת אֶת מְגַבְעוֹתֵיהֶן לְרֵאשֵׁיהֶן, וְתַצְאֵנָה אֶל הַגֵּן. לְאֶפֶן הַתְּנַחֲלוּ בֵּין שְׂגֵרוֹת הַעֲצִים, וְתַקְטַפְנָה פְּרִחֵי־חֶמֶד וְצִמְחִים בְּהֶמוֹן. וְתַצְאֵנָה אֶת הַגֵּן, וְתַבְאֵנָה בְּשׂוּדָה אֲשֶׁר לְאֲבוֹהֶיךָ; שֵׁם רָעוּ הַפְּרוֹת תַּחַת פְּקֻבַּת נַעֲרֵי רֹעֵה. וַיְהִי כַּעֲבָרֵן בְּשׂוּדָה, וְהִנֵּה שְׂוִיחֵי־הַיָּתוֹת לִפְנֵיהֶן. וְתַעֲמֹד רַחֵל פַּחְתִּיהָ וְתַמְחֵא כַּף מְגִיל; וְגַם לֹא־עֹמְדָה וְתַמְחֵא כַּף. — רָאִי נָא, הִנֵּה בְּשֵׁלֹו הַתּוֹתִים מַעַת אֲשֶׁר יִרְדַּע עֲלֵיהֶם הַמְּמַר בְּאַחֲרוֹנָה! אֲמַרְהָ רַחֵל. — אֲמַנֵּם כֵּן, בְּשֵׁלֹו כְּלִילֵי עֵנְתָה לֹא־הָ. וְתַשְׂרַקְנָה בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶן, וְלֹא גָרְעוּ עֵינֵיךָ.

מְהֵשִׁיחַ הַיְפָה הַעוֹמֵד לִפְנֵיהֶן עֲמוּס נְרַגְרִים נְחַמְדִים וּמְתוֹקִים ,
וּכְמוּ יִקְרָאן לְקַמְפִּם .

— בְּמָה נִחְמָא אִם נִמְעֵם מִן הַתּוֹתִים הָאֵלֶּה ? אַמְרָה רַחֵל :

הֵן גַּם בִּשְׁנָה שְׁעֵבְרָה עֲשִׂינוּ כּוֹאֵת בְּרִשׁוּן-אֲמֵנו . —

— כֵּן הוּא ! אַמְרָה לֵאמֹה : וְאֲמֵנו תִּתֵּן לָנוּ רִשׁוּן גַּם בִּשְׁנָה הַזֹּאת ,

בְּשִׁמְעָה כִּי כִבֵּר בְּשִׁלּוֹ . — כֵּן הוּא ! קְנִימָה רַחֵל אֶת הַדְּבַר , וְתִקְרַב
אֶל הַשִּׁיחַ . הַאֵח , מַה יִפִּים הֵם , מַה נְעִימִים הֵם ! קְרֹאָה בְּאֶבְלָה
אֶת הַגִּרְנֵר הָרֵאשׁוֹן : מִיָּמִי לֹא אֲכַלְתִּי תוֹתִים מִכֵּיּוֹם כֹּאֵלֶּה ! — גַּם
לֵאמֹה מְלֹאָה פִּיהָ תִּהְלֵת הַתּוֹתִים . וְתֹאמְרִי : הַתּוֹתִים הָאֵלֶּה מִכֵּיּוֹם
גַּם מִגִּרְנֵרִי-שְׁנִי !

— מִגִּרְנֵרִי-שְׁנִי ? וְאֲנִי לֹא אֶמְיָרְם (תִּמְרֵר) גַּם בְּגִרְנֵרִי-אֲדַמָּה !

קְרֹאָה רַחֵל . — כֵּן עֲמַדְרוּ וְיֵאֱכְלוּ זִמְרָמְעֵם מִן הַשִּׁיחַ . אוּ נְעִצְצוּ
לְהַכִּין מֵאֲבָלָם בְּרוּחָהּ , וְתִקְמַפְנָה הַמּוֹן-גִּרְנֵרִים בְּשִׁימִים כְּחִיָּין ,
וְתִשְׁבְּנָה בְּצֵל הַשִּׁיחַ לֵאכֹל כַּמְנוּחָה וּכְרוּחָה . — אַחֲרֵי אֶבְלָן בֵּין ,
שְׁאֵצוּ רוּחַ וְתִבְטְמָנָה אִשָּׁה אֶל אַחֲוֹתָהּ . וּבְחַבִּיטָן אִשָּׁה בְּפָנֵי רַעוּתָהּ ,
וְתִשְׁתַּמְכְּמָנָה לְמַרְאֵה עֵינֵיהֶן , וּפְתֹאֵם פְּרִיץ צַחֻק אֲדִיר מִפִּי שְׁתִּיהֶן ,
וְקוֹל מְצַחֲלוּתֵיהֶן גָּדֹל מְאֹד , עַד כִּי תִרְיִמוּ הַפְּרוֹת אֶת רֵאשֵׁן מְהֵעֲשֵׁב .
וּבְנִשְׁבָּחָנָה (הַשְּׁגִיטִי-הַשְּׁקֵף) אֵלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן הַגְּדוּלוֹת וְתִקְמוֹת .

וּמְדוּעַ צַחֻק הַיְלָדוֹת כִּכֵּה ? אֵה , עַל זֹאת אֵין לְתַמָּה : כִּי

פָּנֵי שְׁתִּיהֶן הֵיוּ כְּמוֹ הַצֶּקֶק (צֶקֶק) עֲלֵיהֶם סִיר מֵלֵא שֶׁשֶׁר ! כִּי בְּאֶבְלָן
אֶת הַגִּרְנֵרִים בְּאֹתֵי-נֶפֶשׁ , לֹא נִזְהָרוּ בָהֶם , וְלֹכְן נִפְרוּ עֲקֻבוֹתֵיהֶם
בְּכָל פְּנֵיהֶן . מִתַּחַת לְאֶף-רַחֵל נִרְאָה שֶׁפֶם אָדוּם , וְעַל סַנְמֵר לֵאמֹה
הַזִּפְיַע זִקְן-קַטָּן אָדָם , וְגַם חֲצִי הַשֶּׁפֶם . וּמִלְבַּד זֹאת הֵיוּ שְׁלֹשָׁה
קוּיִם אָדָמִים עַל מִצַּחֲרַחֵל ; כִּי בְּאֶצְבְּעוֹתֵיהָ הַלְּחָחוֹת הַחֲלֻקָה פְּעַם
אֶת שְׁעֵרוֹתֵיהָ . גַּם אֶף לֵאמֹה אָדָם בְּקִצְחוֹ , וְלֹא נִדְעַע אֵיךְ נִגְעַע
אֶפְהָ בְּדָם-הַתּוֹתִים . — כֵּן הֵיוּ מְרֹאֵיהֶם , וְאֵיךְ לֹא תִצְחַקְנָה ?

אֵךְ עַד מַהֲרָה נִרְם (דְּכַם) קוֹל נְחָקָן . כִּי רֹאוּ וְהָנָה שְׁמֵלוֹתֵיהֶן

מלאות בְּהָרוֹת (בְּתָמִים) אָדְמוֹת, מִן הַגִּרְגִּימִים אֲשֶׁר שָׁבְבוּ בְּחִיקוֹן.
 לֵב רַחֵל דָּפַק מְאֹד, וּפְנֵיהָ אֲדָמוּ מִבִּשְׁת (פְּלִמָּה) וּפְחָד; כִּי זָכְרָה
 אֶת דְּבָרֵי אִמָּהּ, שֶׁבָּקָה צָחָקָה לָהֶם זֶה כַּחֲצֵי שְׁעָה, וְלֹאֵמַר: רַק
 הַשְּׂמֵרָנָה פִּן תְּשׁוּבְנָה בְּתָמִים עַל לְבוּשְׁכֶן! וְעַתָּה הִנֵּה הַבְּתָמִים,
 וְהַשְּׂמֵלוֹת בְּרוּדוֹת וּמְגֻאָלוֹת. וְאִיךָ תִּצְחַק?

— הוּי, רַחֵל! אִמְרָה לֵאמֹר בְּקוֹל בּוֹכִים: מַה תֹּאמַר אִמְנוּ עַל
 הַכְּתָמִים הָאֵלֶּה? אָהָה אֱלֹהִים, מַה נַּעֲשֶׂה עִתָּה לְשַׁלְּמוֹתֵינוּ? —
 רַחֵל הִחְרִישָׁה, כִּי לֹא יִדְעָה עֲזָרָה בְּצָרָה חֹזֶת, וְלֵאמֹר הוֹסִיפָה
 וַתִּלְוֵל: הוּי, אִיךָ אָרִים רֹאשִׁי בַּפְּנֵי אִמִּי, בְּלָבוֹשׁ מְגֻאָל כֹּה!
 אוּי מַה הִיא לְשַׁלְּמוֹתֵינוּ הַלְּבָנוֹת וְהַיְפוֹת!

— הַתּוֹתִים הַפּוֹתִים אֲשֶׁמִּים בְּכֹף הַרְעָה! אִמְרָה רַחֵל בְּעֶפֶף,
 מְכַלֵּי חֶשֶׁב כִּי הַתּוֹתִים, בְּמַרְס וּקְטָפוֹ, לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ אֶפֶס
 לְשַׁמְלָה הַלְּבָנָה בְּלְבָנוֹת. — אַחֲרֵי כֵּן הוֹסִיפָה רַחֵל וְתֹאמַר: כַּחֲצֵי
 אִיפֹא לְהַעֲבִיר אֶת הַבְּהָרוֹת מִשַׁלְּמוֹתֵינוּ; בְּמִרְאָנוּ זֶה לֹא נוֹכֵל
 לְשׁוֹב הַבֵּיתָה. קוּמִי, לֵאמֹר, וְנִלְכֶה אֶל הַנַּחַל! —

וַתִּבְרַדְנָה אֶל הַנַּחַל אֲשֶׁר בְּקֶצֶה הַשָּׂדֶה. וְהַנַּחַל נָחַל שׁוֹקֵט,
 זְמִימִי וְנִים, וּמִמֶּנּוּ יִשְׁתּוּ הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה: וְכֹו כִּסְּו גַם אֶת
 בְּגָדֵי הַבַּד לְכָל הַבֵּית. גַּם עִתָּה הָיוּ תְלוּיִם מִדִּיבֵד לְיִבְשָׁה,
 עַל קֶבֶל הַמְּתוּחַ בֵּין שְׁנֵי עֲצֵי עָרֵב, וְהַנֶּשֶׁן עַל שְׁתֵּי מוֹטוֹת. —
 הַיְלִידוֹת בָּאוּ אֶל הַנַּחַל, וְתִכְרַעְנָה עַל בְּרִיחֵן וְתִתְלַנָּה לְכַסּ אֶת
 בְּגָדֵיהֶן. וְהָיוּ בְּכָרֵעַ לֵאמֹר, וְתִמְעַד, וְתִכְבֵּא בְּגִלָּה בְּמִי הַנַּחַל. וְתִצְעַק
 מֵר, כִּי נִשְׁלָה מֵלֵא מִים, וּפְוִמְקָה רָמֵב גְּלוּ! — זֹאת הִיְתָה הַצָּרָה
 הַשְּׁנֵיָה; וְזָבַל בַּה לֹא נִשְׁכַּחַה וְלֹא עִבְרָה הַצָּרָה הָרֵאשׁוֹנָה:
 הַבְּתָמִים לֹא נִמְחוּ וְלֹא נִבְחָדוּ! —

— בְּלִי בְרִית יִהְיֶה כָל עֲקָלְנוּ לְשׁוֹא! נֶאֱמַר רַחֵל. וּפְתֹאֵם
 עִלְתָּה מַחֲשָׁבָה בְּלִבְךָ, וְתִקְרָא בְּנִיל: לֵאמֹר: הִנֵּה מִצְאָתִי תַחְבְּלָה! —
 הַיְדִידִי! אִמְרָה לֵאמֹר. —

—הַתְּזוּכְרֵי כִי לִפְנֵי שִׁבְעוֹת אַחֲרַיִם הִסִּירָה אִמִּי אֶת הַתְּהָרוֹת
מִשְׁלֹמֹתַי הַאֲדָמָה, בְּמִיץ־עֵשֶׂב יָדוּעַ? —

—אָנֹכֶּךָ; אֲבָל אִי מִזֶּה נִקַּח עֵתָה אֶת הַמִּיץ הַהוּא? אִמְרָה
לֵאלֹהִים. וְרַחֵל הוֹסִיפָה לֵאמֹר: הֲנִי הִנֵּה הִעֲשֵׂב הַהוּא צוֹמַח פֶּה בְּשָׂרָה;
וְזוֹמָה לֵנו מִיץ־עֵשֶׂב אוֹ עֵשֶׂב? הִבֵּה, נִקַּח אֶת הִעֲשֵׂב וְנִמְרַק אֶת
הַבְּהָרוֹת. -- וְנִמְרַחֲנָה אֶת הַעֵשֶׂב וְנִתְחַלְנָה לְמֶרֶק בּוֹ אֶת הַשְּׂמֹלוֹת.
וְאֵךְ כִּבְלֵ אֲשֶׁר הוֹסִיפוֹ לְמֶרֶק, בֶּן פֶּשׁוֹ הַתְּהָרוֹת, וְעוֹד נוֹסֵפוֹ עֲלֵיהֶן
וְתִתְּמִים יִרוֹקִים בְּעֵינַי (עֵינַי־צָבִעַ) הִעֲשֵׂב. אוֹ עֲצָרוּ הַיְלִדוֹת בְּמֵלֶאכֶתֶן,
וְנִתְמַנְנָה אִשָּׁה אֶל אֲחֻתָּה כְּאוֹבְרוֹת עֲצָה.

—אָהָה, רַחֵל! קְרָאָה לֵאלֹהִים: הֲנִי לֹא מוֹבָה עֲצָתְךָ; כִּנְרָאָה אֵינְנוּ
יְדוֹמָה מִיץ־עֵשֶׂב לְעֵשֶׂב בְּעֲצָמוֹ. — רַחֵל הַחְרִישָׁה, כִּי יִדְעָה בְּנַפְשָׁה
אֲשֶׁר הִבְסִילָה וְהִרְעָה לַעֲשׂוֹת בְּעֲצָתָה. זֹאת הִיְתָה הַצָּרָה הַשְּׁלִישִׁית.
בְּעִבּוֹר רַגְעִים אַחֲרַיִם אִמְרָה רַחֵל: שְׁמַעֵי נָא, לֵאלֹהִים! הֲנִי
הַתְּהָרוֹת לֹא נִצְלִיחַ לְהִסִּיר מִבְּגִדֵינוּ. נִרְחֵץ נָא, לְמַצְעָר, אֶת
פְּגַמֵינוּ בְּמִים, כִּי מֵרָצוֹנוֹ נִוְרָא מֵאֹד. — וְנַעֲשִׂינָה כֵן.

—עֵתָה נְחֻצָּה לֵנו אֱלוֹנִיּוֹת, אִמְרָה רַחֵל. וְתִרְאֵה וְהִנֵּה עַל
הַחֶבֶל תְּלוּיּוֹת גַּם אֱלוֹנִיּוֹת אַחֲרוֹת; אֲמַנִם עוֹד לֹא יָבִישׁוּ כָּלִיל.
אֵךְ בְּאֵין אֲתָרוֹת, מוֹבּוֹת גַּם הִרְמוֹבוֹת. — וְתִנָּם רַחֵל לְהוֹרִיד אֱלוֹנִיּוֹת
אֲחֵה מֵעַל הַחֶבֶל; אֲבָל הַחֶבֶל הִיָּה מְרוֹם מְגֻנְדָה, וְתִקְצֵר יָדָה
מִהַשִּׁיג אֶת הָאֱלוֹנִיּוֹת, וְתִפֵּן סְבִיבוֹתֶיהָ, וְתִרְאֵה וְהִנֵּה דָלְיָה יִבְשָׁה
שׁוֹכֵבֶת עַל שֵׁפֶת הַנַּחַל, וְתִקְחָהּ וְתִאֲמַר לְהוֹרִיד אֶת הָאֱלוֹנִיּוֹת
בְּרֵאשׁ הַדָּלְיָה הַחֵד; אֲבָל עֲקֻצָּה נִתְקַע בְּאֱלוֹנִיּוֹת וְיִקַּב בָּהּ חוֹר.
זֹאת הִיְתָה הַצָּרָה הַרְבִּיעִית! —

רַחֵל הִתְחַלְחֵלָה מֵאֹד, אֵךְ הִמְעָנָה אֵין לְתַקֵּן, וּבִכְן מְשַׁבָּה
אֶת הָאֱלוֹנִיּוֹת בְּחֻקָּה לְהוֹרִידָה — וְאֵף אֲמַנִם יִרְדָּה הָאֱלוֹנִיּוֹת;
אֲבָל מְעַצְמָת הַמְּשִׁיבָה הִתְנוֹדְדוּ (נִוְד) שְׁרֵי הַמוֹמּוֹת אֲשֶׁר עֲלֵיהֶן
נִתְמַח הַחֶבֶל, וְתִפְלְנָה הַמוֹמּוֹת לְאַרְץ וְאַחֲרֵיהֶן כֹּל מְרֵי הַבַּיִת.

וזאת היתה הצרה החמשה ותגדולה מכלן: הפעם לא ידעו כלל תחבולה, כי ילדות קטנות כמוהן לא תוכלנה לזקוף את המומות ולשוב ולנמות את החבל ולתלות עליו כל מדי-הברז—או נשאו קולן, ותבכינה ותיללנה בנעקת שבר. והקול נשמע באוזני הנער הרועה, ויבא וירא את הנעשה, וימהר ויתקן את המעות, וידבר על לב הילדות לשוב הביתה, ואחרי-כך זמן-מעט שמעו לעצתו.

בוש אני לספר לכם, קוראי הקטנים, את המשפט אשר הרצה האם על בנותיה, בשוכן הביתה. אך מלבד המוסר אשר יפרתן אמן, שם עליהן האב עוד ענש קשה מאד: לשבת כל היום, בפני כל, בשלמותיהן המנאלות! ואתם-הלא ידעתם מה: נורא המשפט הזה לילדים.

48.

הפְּרַח הַמֶּר.

Обонять, чують	ריעבֵען, פִּיהלען	1 הָרִיחַ.
Разжевать	צערקויען	2 לָעֵם*.
Хвалить, славить	לאַבען, ריהמען	3 שִׁבַּח.
Скверный, (פֶּערֶאכְטעט), презрѣнный	אַבשייליך, (פֶּערֶאכְטעט)	4 נִתְעַב (פֶּעב).
Разсуждать	וויך בעראטהען	5 הַמְלִיךְ (לבו).
Приятный	אַנגענעהם	6 נִיהַח (ריח).

1) flairer, sentir.—to smell, scent. 2) mâcher.—to chew. 3) vanter, célébrer.—to laud, celebrate. 4) vilain (méprisé).—odious (contempted). 5) se délibérer.—to deliberate. 6) agréable.—agreeable.

קאם הלכה עם בתה הקטנה לשוח מחוץ לעיר. ונתשמח הילדה מאד על המון הפרחים והצמחים אשר צמחו ליד הדרך. ביחוד מצא חן בעיניה פרח אַדְמָדִם, קטן ורך. רַבָּקָה — זה שם הילדה — קמפה את הפרח היפה, והתכוון בו בשמחת-נפש, ונשקתו ונתרח בו, ולא חדלה לשכחו ולהללו. אך עד מהרה שבעו עיניה להביט בו, ונמלך עליה לבה לאכול את הפרח היפה הזה. הן פרח נחמד כזה, מאכל תאוה הוא אַל-ינכון, כן דמקה בלבה, ונתבא את הפרח אל פיה, ונתלעסהו בְּשִׁנֶיהָ. אך מה זאת? הנה רחל עוקה את פניה, ופרץ אל אמה והקרא בבכי: אהה, אמי! הנה הפרח הזה היה יפה-מראה ומתנוסס בצבעו היפה, וְאֶבְלָהוּ. והנה עתה נהפך בפי למרורים (מר), ותכי ולשוני כואבים מאד. הוי פרחים רעים ונתעבים! — ופען אמה ונאמר: בתי היקרה, למה זה תקרפי את הפרחים הנקיים? הן כָּאוּ כן עתה נחמדים הם למראה, ונותנים ריח-ניחוח. והאם אין די לנו בזה? ואולם לך היה לבעת כי הפרחים היפים לא נבראו למאכל אדם.

49.

המבוכה.

Бѣдный	צַרְמֵר	1 אָבִיון .
Подарскъ	נעשענק	2 תְּשׁוּרָה .
Исследовать, испытать	פּרִיפֵען, אונטערזוכען	3 בָּהֵן .
Межь швами	צווישען דער נצמת	4 בֵּין הַדְּבָקִים .
Жиръ	דאס פֵעמט	5 שׁוֹמֵן * .

1) Pauvre.—*poor*. 2) Present. 3) scruter, examiner.—*to investigate, search*. 4) aux coutures.—*at seams*. 5) Graisse.—*Grease*.

הנכס יודעים, ילדים חכמים, כי בחג הפורים משפט הוא לישראל לשלוח מנות איש לרעהו, ולתת מתנות לאֲבוֹנִים, לַעֲבָדִים ולשפחות. — ויהי ביום הפורים בְּבֶקֶר וַיֹּאמֶר איש עשיר לַמְּשֻׁרְתוֹ: קח לך את בגדי השָׁחֹר אשר לְבִשְׁתִּי אתמול, הנני נותנו לך לַתְּשׁוּרָה.

וְלֵאִישׁ הוּא שְׁנֵי בָגָדִים שְׁחֹרִים, האחד ישן אשר כבר החל לְהִלְבִּין בֵּין הַדְּבָקִים, והשני חדש; וּבְיוֹם הַקּוֹדֶם נִשָּׂא עַל בְּשָׂרוֹ אֶת שְׁנֵיהֶם, אֶת הָאֶחָד בְּבֶקֶר, וְאֶת הַשֵּׁנִי בְעֶרְב. הַמְּשֻׁרְתַּת נְבוֹךְ מֶאֶד, וְלֹא יָדַע אִיזוֹה בָגֵד יַחֲפִץ אֲדוֹנָו לְתֵת לוֹ. וְאוֹלָם אַחֲרֵי אֲשֶׁר כִּנְּן וּבְדָק אֶת שְׁנֵיהֶם, בָּחַר בְּבָגֵד הַחֲדָשׁ, וַיִּלְבָּשֵׁהוּ מֵעַד. — לַעֲוֵת אֲרַחַת הַצְּהָרִים הוֹפִיעַ הַמְּשֻׁרְתַּת בְּחֲדָרֵהָאֶכֶל, וַיִּרְא אֲדוֹנָו וְהִנֵּה הוּא לְבוּשׁ בָּגֵדוֹ הַחֲדָשׁ, וַיִּקְרָא: מַה זֶה? הִנֵּה לְבַשׁ הַכְּסִיל הַזֶּה אֶת בָּגְדֵי הַחֲדָשׁ! — הֵן אֲדוֹנִי נִתְּנָו לִי לַתְּשׁוּרָה! עֲנֵה הַמְּשֻׁרְתַּת. — לֹא אֶת זֶה, כִּי אִם אֶת הַשֵּׁנִי, אֶת הַבָּגֵד הַיֶּשֶׁן, נִתְּנִי לָךְ! קֵרָא הָאֲדוֹן.

— אֶת הַבָּגֵד אֲשֶׁר עָלָיו כְּתוּב שֵׁל שׁוּמָן? שָׂאל הַמְּשֻׁרְתַּת כְּמִתְפַּלֵּא. — כֵּן הוּא, עֲנֵה הָאֲדוֹן.

— אֶכֶל הֵן אֲדוֹנִי תַעֲד תַעֲדֵי בִי זֶה יָמִים רַבִּים, כִּי יִנְרְשָׁנִי מִבֵּיתוֹ אִם אָבֹא לִפְנֵי בָּגֵד גְּבִימָם (מְנַאֵל)!

50.

תְּחִבָּלָה נִמְזָבָה.

Инспекторъ

אינספקטאָר

1 משגיח.

Четыреугольный	פיערעקיג	2 מרבע, רבוע.
Коробка, табакерка	דפוע	3 קופסה*.
Предсказать, пророчествовать	פארהערואגען, פראפעצייהען	4 הנבא.
Будни, (не священный)	וואכענטאגע, (ניכט) הייליג	5 חל.
Быть ложнымъ, обманчивымъ	טרויעריש, מיישענד זיין	6 הפזב.

1) Inspecteur. 2) carré.—square. 3) Boîte (Tabatière).—Box (snuff). 4) prophétiser, prédire.—to prophesy, foretell. 5) jour ouvrier (pas saint).—week-day (not holy). 6) être trompeur, illusoire.—to be deceitful, illusive

ויהי היום ויאמר המורה לתלמידי בית־ספרו הקטנים: בשבע
הבא יבא המשגיח לבחנכם בלמודיכם, ואני יודע מראש כי שאל
ישאלכם: מה היא דמות הארץ? והיה, אולי ישכח הנשאל את
המענה הנכון, והביט אל קופסת הטבק אשר בג'י, וזכר כי הארץ
עגולה היא כקופסתי.

זלמורה היו שתי קופסות: האחת עגולה, לצרכו בימי שבת
ומועד (-חג); והאחת מרובעת, לצרכו בכל ימי החל. — היום
הנורא בא: וכאשר נבא המורה כן היה; המשגיח פנה אל ילד
קטן, וישאלהו: מה היא דמות הארץ? — הילד נבבעת ונבוך
בראשונה למראה פני המשגיח הנר; אך כרגע התאווש, ונט
עיניו אל מול מכתו אשר הראהו את קופסתי. ויען הילד ויאמר:
אדוני! הארץ עגולה בימי שבת ומועד, ומרובעת בכל ימי החל!

51.

הדב המדבר .

Водить, править	לייטען, פֿיהרען,	1 נהג, נהל .
Дѣлать ненавист- нымъ	פֿערהאַסט מאַכען	2 השָׂנֵא (שָׂנא),
Кузнецъ	שמיער	3 נפֿח, חרש בְּרוֹל .
Наковальня	אַמבאַם	4 פֿעם, סַדֵּן* .
Толкованіе, объясненіе	דייטונג, ערקלאַרונג	5 פֿשֶׁר, פֿתְרוֹן .
Мстить	ראָכען	6 נָקַם .
Чревоущитель	בויכֶרעדנער	7 אוֹב .

1) mener, diriger. — to lead, guide, 2) causer à détester. — to cause to detest. 3) Forgeron. — Blacksmith. 4) Enclume. — Anvil. 5) Explication.—Explanation. 6) venger.—to venge. 7) Ventriloque.—Ventriloquist.

על השוק הגדול עמד דב מְבַקֵּד, נאדוניו נוהג בו. קהל גדול גָּאָסָף עליהם, לראות ולהתענג על תעלולי הדב. וַיָּבֵא אִישׁ זָר וַיִּנָּשׂ אֶל מְנַהֵל הַדָּב, וַיִּשְׂאֵלֵהוּ: הַיּוֹדֵעַ הַדָּב גַּם לְדַבֵּר? — שָׂאֵל אוֹתוֹ וַיַּגִּדֵהוּ! עָנָהוּ הַמְנַהֵל כְּדַמּוֹתוֹ כִּי הָאִישׁ מְהַתָּל בו. — וַיִּקְרַב הָאִישׁ אֶל הַדָּב, וַיֹּאמֶר: אֵי מוֹה אַתָּה, אַדּוּנִי? — וְהַדָּב עָנָה בְקוֹל גַּם: מֵאַרְץ רוֹמָיָה! — כָּל הַעוֹמְדִים שָׁם הִשְׁתּוֹמְמוּ, וַיִּסְגּוּ אַחֲרָיו צְעָדִים אַחֲרָיו, כִּי רָעָדָה (-פָּחַד) אֲחֻזָּתָם, וְהָאִישׁ הוֹסִיף לְשׂוּחַ עִם הַדָּב לֵאמֹר: הַרְבִּיבִים הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵנָּךְ עוֹבֵד אֶת אַדּוּנֶיךָ? — לֹא רַבִּים, עָנָה הַדָּב, אֲבָל בָּיִם לְהִשְׁנִיאָהוּ עָלַי. —
— הָאֵם רַע הוּא לָךְ? —

— רע מאד. הוא מתנהג אתי כנפח עם הסרן! —
 — ומה הנך זומם לעשות למען הנקם ממנו? שאל האיש.
 יבא יום ואמרהו! ענה הדב בקול זועף. או החלו כל העומדים
 לנום בקהלה: והמנהל אמר למשוך את הדב אחריו בקבל. או
 נשמע קול נהם (=שאָנה) נורא, ויברח המנהל בחשבו כי עתה
 אומר הדב להנקם ממנו.
 ואָקם, ילדים חכמים, הלא תתמהו גם אתם על הדבר
 הזה? אך באמת אין בזה כל פלא, והנני להגדכם פשר הדבר.
 האיש אשר דבר עם הדב היה — אוב. ועתה שאלו נא את
 מורכבים ויבארו לכם מה הוא אוב. או אולי כבר ידועים לכם מעשי
 האובות מכבר? —

52.

אין שלום לרשעים.

Бесѣда	אונטערהאלטונג	1 שיחה.
Развѣвать, гонять	אומהערטרייבען, פערשמאָסען	2 נדוף.
Нечестивецъ, злодѣй	זינדער, באָזעוויכט	3 רשע.

1) Conversation. 2) disperser en soufflant. — *to blow asunder.*
 3) Pêcheur, Scélérat. — *Sinner, Wretch.*

הואב אכל לשבע־נפשו נוימב לבו, ויצא לשוח. בקלחתו
 צעדים אחרים פגע בכלב. גם לב הכלב היה טוב ביום ההוא,
 לכן נעתי לבקשת הואב ללותו על דרכו. כן הלכו וניסחו ויספרו
 איש לרעהו מקרות (קרה) ימי חניהם. ואולם השיחה התנהלה

בכבודות, ולרנעים נפסקה ונעצרה. כי מדי שמוע הזאב קול שאון קל, פקח את אוניו וניקשב רב קשב, ועיניו הפיקו דאגה ורננו. קול עלה גרף. צלצל בנפות צפור, או בעבור הרוח על פני תקמה: כל אלה החרידו את הזאב, ויהי נכון בכל רגע למלחמה או למנוסה (נוס). — רואה אני, ידידי, אמר הכלב, כי לבך רגז ובכל זאת אין פל עקבות ספנה (=סתתמים) סביבותינו. השקמ נא ולך אתי בלי פחד. — לא אוכל, ענה הזאב בפנים זועפים: אנכי מפקד תמיד. — אמנם אבינך, אמר הכלב: לכך לא ידע מנוחה, יען כי הגך עושה רק רע. —
וכן כתוב בספרי הקדש: אין שלום, אמר ה', לרשעים!

53.

החכם.

שאלו את אחד החכמים הגדולים: באיזה דרך קנה את חכמתו הגדולה? — בדרך קלה מאד. ענה החכם: מימי לא בושתי לשאל מאחרים, את פשר הדבר אשר קצרה בינתי מדעתו. — לכן אמרו חכמי ישראל: לא הבישן (האדם הבוש) למדו (לומד).

54.

איך למדו הצפרים לשיר.

Потомство, (семя)	נאצקאממען, (זאצט)	1 זרע (רעס).
Сіяніе, блсець	גלאנץ	2 ננה.
Хоръ	קאחר	3 מקהלה (קהל).
Вкусъ, (разумъ)	נעשמאק, (פערשמאנד)	4 טעם.

Толкать, тѣснить	דריקען, שמאָסען	5 דַּחֵק .
Сонъ	טרוים	6 תְּלוּם (תְּלוּמוֹת, ז') .
Станъ, наружность	שמאָטור, אויסערעם	7 תֵּאָר .
Стыдъ, срамъ	שאַנדע, שמאָך	8 תְּרַפָּה .
Взоръ, (видъ)	בליק, (אויסזיכט)	9 מַבְטָא .
Вѣчность	עוויגקייט	10 נֶצַח .
Смѣсь	געמיש	11 תְּעָרוּבָה (ערב) .
Играть (на инструментѣ)	מוזיק מאַכען	12 נָגַן .
Часто повторять, (острить)	איינאיבען, (שאַרפֿען)	13 שָׁנַן .
Павлинь	פֿוֹיא	14 תְּפִי (תְּפִיִּים) .
Вѣкъ, поколѣ	נאַכקאָממען, מענשענאלטער	15 דוֹר .
Чирикать, щебетать	צוויטשערן, פיפסען	16 צִפְצֹףת .
Капля	טראָפֿען	17 אָנָל .
Охриплый	הייוער	18 גְּחָר .
Надѣлать, одарить	בעשענקען, (בעלאַדען)	19 תְּעַנֵּן .
Поучение, урокъ	לעהרע, לעקציאָן	20 לֶקַח .
Природа, натура	נאטור	21 טִבְעָא* .
Посмѣшище, позоръ	שפּאַטט, האָהן	22 קְלָסָה .

Подкрѣплять, ערקוויקען . 23 השׁיב פֿשׁע .
Услаждать

1) Postérité (Semence).—*Posterity (Seed)*. 2) Rayonnement.—*Shine*. 3) Choeur,—*Chorus*. 4) Goût (Sens).—*Taste (Sense)*. 5) pousser, presser.—*to jostle, press*. 6) Rêve.—*Dream*. 7) Extérieur.—*Stature*. 8) Honte.—*Shame*. 9) Regard (Perspective).—*Look*. 10) Eternité.—*Eternity*. 11) Mélange.—*Mixture*. 12) musiquer.—*to music*. 13) répéter (aiguiser).—*to repeat, (sharpen)*. 14) Paon.—*Peacock*. 15) Age. Generation. 16) gazouiller.—*to chirp*. 17) Goutte.—*Drop*. 18) enrôlé.—*hoarse*. 19) douer.—*to endow*. 20) Leçon.—*Lesson*. 21) Nature. 22) Opprobre; Raillerie.—*Shame, Raillery*. 23) récréer.—*to delight*.

באחד מימי האביב השפמתי קום, וְאַלְךָ לְשׁוּחַ בְּיַעַר.
השמש קם גם הוא, זה עתה, מושנתו, וישקף על הארץ בעיניו הגדולות; ומגנה מַבְטֵמוּ נוצצו אַנְגְלֵי הַמַּלְעַל הַעֲלִיִּים כְּאֲבִיחֵיחַן (יאבנים יקרות), ומבין עֲפָאִים הִצִּיצוּ הַצְּפָרִים הַרוֹחֲצִים בַּמַּלְרֵעֵנָן, וְנִישְׁרוּ בַּמִּקְהֵלָה אֶת שִׁירֵת־הַבֶּקֶר.

האח, ה' אלהים, אמרתי בלבי, מה יפה עולמך אשר בָּרָאת!

וּבְרָאוֹת הַצְּפָרִים הַעֲלִיִּים אוֹתִי, וְנִינְעוּ לִי בְרֵאשֵׁם לְאוֹת בְּרֵכַת־שְׁלוֹם; אֵךְ לֹא עֲצְרוּ בְּשִׁרְם. או נגשתי אל צפור קטן, אשר אֲמִין כְּחוֹ גַם הוּא לְבַבְךָ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ מִנְרוֹנוֹ, וְאֶשְׁאַלְהוּ: נַגִּיד נָא לִי, צִפּוֹר נְעִים, מִי לְמַד אוֹתְךָ לְשִׁיר שִׁירִים נַחֲמָדִים כַּאֲלֵה הַמְּרַקְדִּים אֶת לֵב הַהֶלֶךְ (ההולך) מִשְׂמַחָה וְתַעֲנוּג?

— אָמִי לְמַדְתִּנִּי! צִפְצַף לִי הַצִּפּוֹר לְמַעֲנָה. וְאִם הַצִּפּוֹר אִשֶׁר יִשְׁבֵּה עַל הַעֵנָף הַקְּרוֹב, וְאִשֶׁר שְׂמַעָה אֶת שְׁאֲלֹתִי, אִמְרָה אֵלַי בְּקוֹן: וְאִנִּי לְמַדְתִּי זֹאת מֵאֲמִי, אֲבָל זֶה הָיָה לִפְנֵי יָמַיִם רַבִּים מְאֹד! — וְאִמְךָ מִמִּי לְבֹדָה? הוֹסַפְתִּי לְשֶׁאֵל. — מֵאֲמָה הוּא; אֲבָל הֵן זֶה

היה לפני הצח־נְצָחִים ! — ולמעלה מאַם־אָמה לא ידעה הַצֶּפּוֹר
מאומה . —

ושם ישב צפור זקן מאד , אשר הניד ראשו בלי־השך מִן־קֶן ,
וְאִשֶׁר הִכְרַת־פְּנֵיו (מִכְרָאָהוּ) עֲנָתָהּ בּוֹ כִּי חֶכֶם הוּא וּמְלַמֵּד עַד מָאֵד .
וְהִי בְשִׁמְעוּ אֶת שׁוֹחֲתֵנוּ , נִקְרָץ לִי בְעֵינָיו לְגִשְׁתִּי אֵלָיו . קִבְּבִתִּי
אֶל הַצֶּפּוֹר הַזֶּה , וְהוּא פָתַח אֶת חֲרָמָמוּ , וּבְקוֹל מְיֻשָּׁךְ וְנִחָר מֵעַט
הִרְנִי כְדַבְרֵים הָאֵלֶּה : בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹנִים אַחֲרֵי הִכְרָא הָעוֹלָם , עוֹד
לֹא יָדְעוּ אֲבוֹתֵינוּ הַצִּפְרִים מוֹבִימָעַם , סֵדֶר וְנֹעַם בְּשִׁיר ; וַיִּזְמְרוּ כֻלָּם
הַיּוֹצֵא מִן־חֲרָמָמָם , וַיִּשְׂרְקוּ וַיִּצְרְחוּ וַיִּצְפְּצְפוּ וַיְהִיגוּ בְהַעֲרוֹבָה מְשׁוּבָה .
הֵם שָׂמְחוּ מְאֹד עַל הָעוֹלָם הַיָּפֵה אֲשֶׁר נִגְלָה לְעֵינֵיהֶם , וַיַּעֲפוּ מֵעֵלָה
וּמִמָּטָה , מְעַנְף אֶל עֵנָף , מִפְּרַח אֶל פְּרַח , וַיִּקְרְאוּ מִטוֹב לֵב , בְּכֹל כַּח
גְּרוֹנֶם . אֵךְ אֲדוֹן הָעוֹלָם , הַטוֹב וְהַמְיֻשִּׁיב לְכֹל יִצְוִרָיו , חָפֵץ לְהַעֲנִיק
גַּם לַצִּפְרִים מִתְּנַתֵּי יָפֵה , וּפְתָאֵם עֵלָה בְּאוֹנָם , מִן הַכֹּהֵר אֲשֶׁר עַל יַד
הַיַּעַר , קוֹל שִׁיר נְעִים וְנִפְלֵא , אֲשֶׁר כֹּלֵא אֶת נַפְשָׁם עֲלֵיצוֹת וְעִנְג
אֲוִן־קֶץ . וַיִּתְרוֹצְצוּ (רוֹץ) הַצִּפְרִים , וַיִּהַעֲוֹפּוּ וַיִּדְחֲקוּ אִישׁ אֶת אַחֲיוֹ ,
לְרַדֵּת אֶל הַכֹּהֵר לְרֵאוֹת אֶת הַמְּנַנְנִים הַנִּפְלְאִים . וּמַה רָאוּ שָׁם ? שָׁם
יִשְׁבּוּ שְׁלִשָּׁה מְלֹאכִים . נְחַמְדִים לְמֵרָאָה עַד מָאֵד , וַיִּנְנְנוּ מְנַנְנוֹת
נְפִלְאוֹת וְנִקְבּוֹת , אֲשֶׁר כְּמוֹהֵן לֹא שָׁמְעָה עוֹד אֲזַן לְמִן הַיּוֹם הַהוּא . —
עֲתָה הֵטוּ אוֹנְכֶם לְשִׁמְעַ , אִמְרוּ הַמְּלֹאכִים , אֵל הַצִּפְרִים : הִנְנוּ
לְהוֹרוֹתְכֶם שִׁיר וְנִמְרָ וְנִשְׁבּוּ הַצִּפְרִים סְבִיבוֹתְכֶם , וַיִּקְשִׁיבוּ רַב קָשֵׁב
לְמַנְנִיגוֹת הַמְּלֹאכִים , וַתֵּאֱמָצוּ לְנִמְרָ לְפִי הַמְּנַנְנוֹת , בְּעִזֵּרֵת מוֹרִיהֶם
הַטוֹבִים . אֲבָל לֹא כָל הַצִּפְרִים עָשׂוּ כֹזָאת . צִפְרִים רַבִּים עֲצִלִים
זַפְּוִקִים , אֲשֶׁר גַּם עָמְלָ מֵעַט הָיָה עֲלֵיהֶם לְטַרְח , לֹא הָטוּ אֲוֹנָם
לְשִׁמּוֹעַ וְלֹא שָׂמוּ לֵב אֶל לְקַח הַמְּלֹאכִים ; וּבְרֵאוֹתָם כִּי יֵאָרֶךְ הַלֵּקַח
מָאֵד , פָּרְחוּ לָהֶם , וַיִּבְעָצְמוּ בְּמִנְחַת ה' . לוֹ נִתְּנָה לָהֶם מִתְּנַתֵּי הַשִּׁיר
בְּחֹלוֹם הַלַּיְלָה , אוֹי קָבְלוּ אוֹתָהּ בְּאַהֲבָה ; אֲבָל לְלִמּוֹד וְלִשְׁנָן —
זֹאת נִרְהָ לְרוּחָם ! גַּם יֵשׁ צִפְרִים אֲשֶׁר לֹא תָנָן אוֹתָם הַקָּבֵעַ בְּכִשְׁרוֹן

הזמרה (שיר); וצפרים אחרים אשר נתן להם ה' הארץ יפה, התקנאו
 בַּיָּפִים, וּבְאַנְלָתָם אָמְרוּ: מַה לָּנוּ לְלַמּוֹד עוֹד מִפִּי הַמְּלֹאכִים? —
 לִכֵּן לָמְדוּ הַצִּפְרִים הָאֵלֶּה רַק מַעֲמָ, אוֹ גַם לֹא־מֵאוֹמָה, מִמּוֹרֵיהֶם:
 הַמְּלֹאכִים וַיּוֹסִיפוּ לַצִּרְחַ וּלְצִוִּים וְצִוְּחָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה, לְתַרְפֵּה
 וּלְקַלְסָה, כִּאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הַתְּבִי, לְמִשְׁלָ. וְאוֹלָם צִפְרִים רַבִּים, אֲשֶׁר
 כִּרְצָם אָמְנָם אֵינָנו נֹאנְה, אֲבָל הַיְמִימִים וְעַנְיִים הֵם, וְלָכֵם תִּבְיִן
 עֶרְךָ שִׁירֵי־פֶה. הֵם הַטּוֹ אוֹן קִשְׁבַת לְמַנְגִּינוֹת הַמְּלֹאכִים, וַיּוֹמְרוּ
 לְפִיָּהן, וַיִּשְׁנְנוּ הַיִּמְבֵּ אֶת שִׁירֵיהֶם, וַיִּכְבְּדוּ מֵאֵד אֶת הַתְּשׁוּרָה הַיְפָה:
 אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם אֱלֹהִים לְתַעֲנוּגָם הֵם, וְלְקִשְׁיַבַת נַפְשׁ הָאָדָם. —
 צִפּוֹר טוֹב וְעֵנוּ כוֹה, הִיָּה אוֹ הַתְּבִיר, וְלִכֵּן יִשְׂמַח עוֹד, עַד הַיּוֹם,
 אֶת כָּל הַלְּבָבוֹת בְּשִׁירֵי הַנְּעִימִים וְהַנְּפִלְאִים. כִּי כָל הַיְמִים אֲשֶׁר
 לָמְדוּ וְנִמְעָו בְּלָבָם אוֹ, הָיוּ לְנַחֲלָה לְיָרְעָם אַחֲרֵיהֶם לְדוֹר דּוֹרִים. —
 בְּכֹלֹת הַצִּפּוֹר הַזֶּה הִזְקֵן אֶת סְפּוֹרוֹ הָאָרוּךְ, נִשְׁעַן עַל הַעֲנָף, עֲנָף
 וְיָנַע, וַיִּרְם אֶת רַגְלוֹ לְאוֹת בְּרַבַּת הַפְּתִיחָה (הַפְּתָח). וְאֲנֹכִי הוֹדִיתִי
 לוֹ בְּכָל לְבִי, וְאֶקְרָכְהוּ וְאֶלֶךְ. וְאֲמַנְם בְּטוֹחַ אֲנִי, כִּי כָּל הַדְּבָרִים
 אֲשֶׁר סָפַר לִי, כֵּן הוּא: כִּי אִם לֹא כֵּן, מֵאַיִן לָמַד הַזִּמְרִיר אֶת
 שִׁירֵי הַנְּחַמְדִּים? — וְאוֹלָם הָאִישׁ אֲשֶׁר יִמְאֵן לְהֵאֱמִין לִי, יִסְרַח נֹא
 גַם הוּא לְהִשְׁפִּים בְּבִקְרַ בְּיוֹם־אֲבִיב, וַיִּלְךְ בְּיַעַר, וַיִּשְׁנָה לוֹ הַצִּפּוֹר
 הַזֶּה אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אִם רַק עוֹרְנָנוּ בְּחַיִּים. —

55.

הַצְּבָעִים וְהַלֵּישׁ.

Откликъ, echo	עֲכָא	וַיַּעֲדֶרְהָלָל,	1 הַד .
Гіена	הַיָּנַע		2 צְבָע .
Таскать	שְׁלַעַפְפֵּן		3 סָחַב .
Осаждать	בַּעֲלָאָגֵרֵן		4 צוֹר .

Леопардъ	לעאָפּאַרד	5 לַיִשׁ .
Нора	האַהלע, שלופּפּלאַך	6 מְאוּרָה .
Войско [сила]	העער, [קראַפֿט]	7 חַיַל (חיל) .
Прогнѣвиться	צירנען, וויטהענד זיין	8 אָנף, הִתְאַנַּף .
Малолѣтній	יונג, מינדעריאַהריג	9 עוּל־יָמִים .
Задумывать	אויסדענקען	10 חֲרַשׁ .

1) Echo. 2) Hyène.—*Hyena*. 3) trainer.—*to drag*. 4) assiéger.—*to besiege*. 5) Leopard. 6) Repaire.—*Hole*. 7) Armée (Force).—*Army (Strength)*. 8) s'irriter.—*to become angry*. 9) jeune.—*young*. 10) projeter.—*to imagine*.

הצבעים התאנפו מאד בליש אשר נשא את הכבש שיערו
לאַרְחָתָם . תִּבְּתוּ גָסֵב עָלָיו וְגָמָם גָּקְמַתְנוּ מִמֶּנּוּ . הִנְהוּ רוֹבֵץ עֵתָה
לְבוֹ, וְעַל־נִקְלָה יִהְיֶה לָנוּ לְטָרֵף . וְהִנְקָמָה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה בּוֹ תִפִּיל
אֲיֻמַּתְנוּ (מִן אֲיִם) -פַּחַד) עַל כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, וְחָרְדוּ מִפְּנֵינוּ
וְלֹא יוֹסִיפוּ עוֹד לִקְחַת טָרֵף מִפִּינוּ" . כֵּן גָּמְרוּ הַצְּבָעִים בְּאַסְפֶּתֶם
(אסף) הַגְּדוּלָה .

— האח, מה יגדל כבודנו בקחבנו למאורתנו גופת ליש מוקת !
אמר צבע עולי-ימים . — אנכי אקח לי את ראשו ! אמר האחר .
ואנכי את ונבו ! — ואנכי את פפו השמאלית ! — וגו' הגדול יהיה
לכלנו לארחה שמנה ! —

ניחלו לצור על הליש, ויסבו את מאורתו, ולא נתנהו
לצאת. וכראות הליש כי חיל האויב עצום (חוק, רב) ורב מאד,
נימנע להלחם אתם ביד חוקה, ויחרש מומות להקלם מהם

בערמה. — לא רחוק ממאורתו עמד עץ גבוה, וכרנע קפץ הליש ממעל לראש אויביו, ויעל על העץ. אז צרו האויבים על העץ. אך הליש הוא ממשפחת החתולים הערומים; וגם הפעם מצא תחבלת-ערמה להנצל מאויביו. הוא החל לשאג, והנה לקול שאגתו האַיָּמָה עָנוּ בְּמֶרְקָק עוֹד קוֹלוֹת שְׁאָנָה. וַיִּקְהָלוּ הַצְּבָעִים, וַאֲמִין לִבָּם הַחֵל לְרִפּוֹת. והליש שָׁאג עוֹד הַפְּעַם, שְׁאָנָה יוֹתֵר נוֹרָאָה, וכרנע נשמעה שְׁאָנָה לְמַעַנָה, ממרחק לא רב. — הלישים באים! קרא אחד הצבעים: הבה ננוסה! — וחרדה גדולה אחזה את היל הצבים, ויפנו ערף וינוסו, מבלי הכט אחריהם. אז ירד הליש מהעץ, ויאמר: אכן טובה ערמה מגבורה! הנה זכרתי את הַהָדָד אֲשֶׁר בְּמִסְכְּנֵי (סביב) הַיַּעַר הַזֶּה, וְהַהָדָד הַזֶּה הִיָּת לִי לִישׁוּעָה (לְעֶזְרָה)!

56.

כָּל אִישׁ עַל־פִּי דְרָבּוֹ.

Возлагать	אוי־ערלענען	1 נְמַל.
Молотильникъ	דרעשפֿלענעל	2 מוֹרְג.
Мякина, вы́сѣвка	שפרעע, אויסזיבזעל	3 מוֹזִין.
Рогатый скотъ	רינדפֿיעה	4 בְּקָר.
Плугъ	פֿלוגנשאַר	5 מְהַרְשֶׁת.
Быть глухимъ, (не образораннымъ)	דומם זײַן, אונגעבילדעט	6 בְּעֵר.
Молотить	דרעשען, (קלאָפֿען)	7 חֲבַט, דוֹשׁ.
Рышето	ויעב	8 בְּבִרְהָה.

9 הַנִּנֵּעַ . יַעֲבֹעַן תְּרַיְסִי פְּרֹסְבָּאֵטְ .
(שיטמיעלן)

1) imposer.—to impose. 2) Fléau.—Flail. 3) Balle, Criblure.—Chaff, Sifting. 4) Bêtes à cornes.—Horned cattle. 5) Charrue.—Plough. 6) être imbecile (inculte).—to be imbecile (not cultivated). 7) battre (le blé).—to thrash. 8) Crible.—Sieve. 9) Cribler.—to bolt.

—ראה נא, אבי, אמר נער קמץ ושמו שלמה, אל אביו: ראה נא, מה סָכָל זה הנער נִפְתָּלִי. שנה נא בנפשך: הנהו כבר בן שתיים-עשרה שנה, ואינו יודע אף קרא וכתוב! קטוח אני כי גם לַמְנוּת לא יוכל. — אֶפְשֵׁר הדבר, ענה האב: הן אבותיו אֶפְרַיִם עניים הם, עניים מאד, ויבדאי לא למד מאומה, כי בעודו ילד כבר נִמְלָו עליו לרעות את הצאן, וכאשר גדל מעט רָעָה את הבקר, למען עֲזֹר לאבותיו להשתכר. עתה הנהו מִשְׁרֵת בְּאֶרְצֹת סוּפִי, ובעבודתו הוֹאֵת הנהו מִשְׁתַּכֵּר לא רק לחם לַנְּפֹשׁוֹ, כי גם עֶרֶךְ־בְּגָדָיו. ואת הנוֹקֵר יתן להוריו האביונים, כאשר נִנְדַע לי. אמנם חֶסֶד־רָעָה הוא בדברים רבים, ובודאי לא יהיה לְמִלְמֵד גדול, כאשר יש עם לבבך אתה להיות. אבל סָכָל איננו בכל זאת, בני; כי סָכָלִים הם רק אנשים אשר לא יבינו מאומה; ואולם נפתלי מבין היטב את מעֲשָׂהוּ, ואני שָׁבַע רצון מעבודתו. אך למרות הדברים האלה, עוד קשב שלמה את נפתלי לְסָכָל וְלַבְעֵר, אחרי אשר הוא, נפתלי, לא ידע קרא וכתוב בהיותו בן שתיים עשרה שנה; והוא, שלמה, יודע כֹּזֵאת, אף כי עוד לא קָלָאוּ לוֹ תִשְׁעֵי שָׁנִים!

ממחרת היום ההוא, קָבַט נפתלי חטים; וּמְלֹאכְתוֹ נֶעֱשֶׂתָה יפה, ואף פעם אחת לא הִכָּה המורג על אוניו, כי יָדַע לְתַפְשׁוֹ בירו קְרָאוּי. זאת ראה שלמה ויאמר: אך מלאכה קלה היא! ויקח

גם הוא מורג בידו, ויגם לְדוּשׁ. אבל כרגע צעק: אוי נאבוי! כי המורג חָבַט לוֹ שְׁאֵת גדולה בראשו.

פעם אחרת ראה את נפתלי הולך אחרי המחרשה בשדה, ויאמר: הבה, אעשה גם אני זאת, הן המלאכה קלה מאד. ויעמוד הוא במקום נפתלי. אך כרגע קרא העבד היושב על הסוס: לא, לא, אדוני הקמן! המחרשה לא תמוש ממקומה! ישוב נא נפתלי הָלוּם, כי הוא יודע את המלאכה! – שלמה נכלם מאד. ויֵלֶךְ לוֹ. פעם אחרת הניע נפתלי דגן בכברה הגדולה, ויוֹאֵל שלמה לעשות גם הוא את המלאכה הזאת. אבל הוא לא הצליח במלאכתו, כי נָפַל הדגן יחד עם המוץ מִהַכְּבֵרָה. נפתלי צחק ויאמר: לא, אדוני הקמן, אתה לא תדע את המלאכה הזאת. או נוכח שלמה כי נפתלי איננו נִבְעֵר מִדַּעַת כאשר דמה בראשונה, אחרי אשר הוא יודע מלאכות רבות, אשר נִבְצְרָה משלמה לעשותן. –

כל איש עלִפִי דרכו, ילְדִים! אֵל תְּבוּזוּ לאיש אם לא ידע את אשר תדעו אתם. הן יוכל היות, כי מְבִין הוא מלאכות רבות, אשר קצרה ידכן מְעֻשׂוֹתָן. –

57.

חֲבִמַת נֵעַר רוּעָה.

1	מִשְׁמֶרֶת (שָׁמַר).	אָמַט, דּוֹלְגִיבְנִי
2	עַמ (עָמִי).	פֶּדֶר, (שְׂרִיב־פֶּדֶר)
3	מִרְךָ (רָךְ).	שׂוֹמֵר־נֶהִיט, רֹבֵט
4	שָׁמַף.	זֵיךְ עֲנִיעֵסֶן, רֹבֵטִיבְנִי (נֹבֵדִיבְנִי)

Смущаться,	עֲרִשְׂרַעֲקֵן,	5
страшиться	עֲרֹוֹוִירֵרֵט זִיין	חֵלֶת.
Прямота, правда,	דָּאָס גַּעֲרָאָרַע,	6
	רִיכְטִיגֵעַ	נִכְחָה.
Точка	פּוֹנְקֵט	7
		נִקְדָּה.

1) Office.—Place. 2) Plume (à écrire).—Pen. 3) Timidité; Poltronnerie.—Timidity; Cowardice. 4) se répandre (inonder).—to diffuse, deluge. 5) s'effrayer; se déconcerter.—to fear, be troubled. 6) Juste, Droit.—Right. Just. 7) Point.

פעם אחת הלך המלך דוד לשוח במסגי ירושלים, ויואב ישרצבאו הולך עמו. ויפגשו בנער קמן אשר רעה ערצבאן גדול. ויהי כראות הרועה הקמן את המלך ואת שרצבאו, וישמחו ויקראתם, ויאמר: שלום עליך, אדוני יואב, ושלום עליך, אדוני המלך!—ויאמר לו המלך בְּמִתְקַצֵּף: הלא ידעת כי אני המלך, ולמה זה ברכת אותי בְּאֶחְרוֹנָה?—ויען הנער בְּבִטְחָה אֵךְ בַּעֲנִיָּת־חֵן: עדר הצאן הזה לאדוני ליואב הוא, ואנכי רועהו, לכן עלי לברך אותו ראשונה, כי הוא נותן לחמי. ואולם אוהך לא ידעתי עד היום, ורק בראותי כי אדוני יואב סתהלך אתך בכבוד גדול ונאבין כי אתה המלך.

דברי הרועה הקמן הנאמרים בבטחה ובלי מרך, מצאו חן בעיני המלך. ויוסף ויאמר אל הנער: בא אלי מחר בהיכלי לעת הצהרים, כי דבר לי אליך. — ויען הנער: אדוני המלך! בעת הצהרים לא אוכל לבא אליך, כי על מי אֶמַש את צאן אדוני יואב?— ויצחק המלך. ויואב אמר אל הרועה: הן מִצֵּאת מִלְּפָנֶיךָ אֵדִיא, ועליך לעשותה; ואנכי אשלח מחר את אָבִיךָ אֲשֶׁר עַל סוּסֵי. ולרעות את הצאן תחתיך. —

ביום המחרת לעת הצהרונים בא הרועה הקטן אל היכל המלך, ויביאהו המלך אל חדרו אשר שם עמדו שרים רבים: מרבי (מגדולי) המלך; והנער לא נחת מפניהם, ניבט סביבותיו במנוחת־לבב. אז אמר לו המלך: שמע נא, נער קטן, הנני לְשֶׁאֵלְךָ שלש שאלות, ואם תדע לענות מענה נכון, ונתתי לך מִשְׁפָּרָה וּפְקוּדָה בְּהִיבְלִי, וטוב לך כל הימים. – ישאל נא אדוני המלך, וְאַתְּאֲמִין לענות נכחה, אמר הנער. – וישאל המלך: כמה נְטִפְרִי־מִים בֵּין הגדול? – ויען הנער: הנני ללכת ולמנות את נטפי הים, רק יצוה נא את אדוני המלך לסכור את כל הנהרות אשר בארץ, לכל יִשְׁטוּף מהם גִּטְף הַקָּהָה, עד אם גְּלִיתִי לספור; או אניד לך מִסְפָּרָם אל נכון. – ויצחק המלך נוסף וישאל: כמה ככבים בשמים? – ויאמר הנער: יתן לי גליון נֶזֶר גדול; ויתנו לו. אז לקח הנער גֶּט וַיִּמְלֵא את פני הגליון נקודות, נקודות דקות ורכות מאד, אשר לא יכל איש למנותן, כי עֲשֹׂשׁוּ העינים בהביטן על הנקודות. ויאמר: כְּמִסְפַּר הנקודות על פני הגליון הזה, כן מספר הככבים בשמים; עתה ימנה נא אדוני המלך! – ויצחק המלך וישאל בשלישית: כמה רְנָעִים בְּנִצְחָה? – ויען הנער: אל הָהָר הגדול, הַר־הַלְבָּנוֹן, יבא צפור קטן, אֵהָה לְמֵאָה שָׁנָה, ויִנְקֵר בו בְּחֻרְמָמוֹ; והיה כאשר יכל הַצֹּפֹר לִנְקֹר את כל ההר, עד בלתי השאר לו שְׂרִיד, או יַעֲבֹר הרגע הראשון מִהַנְצָחָה. –

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ: הִנֵּךְ בְּנִיחָל (יָבוֹן, אֲמִיץ), וּמִיָּוִם הוּא תִשָּׁב בְּהִיבְלִי. –

58.

החות.

Терновникъ

דָּרְגַנְשֶׁמְרוּיִךְ

1 חוֹם .

Нагой, голый	נאקט, קאהל	ערום . 2
Презирать	פערזאכטען	מאם . 3
Шерсть	וואללע	צמר . 4
Злопамятствовать, стеречь	נאכטראגען צארן, [היטען]	גמול . 5
Козленокъ	ציקליין	גדי יבנים . 6
Пчела	ביענע	דבורה (דבורים) . 7
Назначать (комучто) приготовлять (איינעם)	צומהיילען, בעשטיממען	מנה . 8
Срамота, руганіе	שאנדע, שימפף	קלון . 9
Садовникъ	נאָרטנער	גנן . 10
Смиряться	געדעמיטהיג זיין	הקניע . 11
Игла (терновника)	שטאכל (ד. דארן)	קוץ . 12
Хуленіе, злословіе	שמאחהונג, האָהן	גרוף, דפי . 13
Обезлиствить, обнажать	ענטבלאטטערן, ענטבלאסען	חשף . 14
Низкій	ניעדעריג, (לייזע)	שפל . 15
Бѣлый	ווייס, (גלאַנצענד)	צחר . 16
Цвѣтокъ	בליטהע	נצה, נצן . 17
Голое дерево	נאקטער שטרויך	ערער . 18
Острота, насмѣшка	שטאכל- רעדע, שפאטט, (וויטן)	שניפה . 19
Вина, преступленіе	שולד, פערגעעהען	אשמה . 20

Гадкий (съ наружности)	האָסליך	21	מְכַעֵר* .
	(פָּאם אויסזעהען)		
Роза	רֹזע	22	שושן, שושנה .
Мёдъ	האַני	23	דבש, דבש .
Мало по малу	אַלמאָהליך	24	לְאַט-לְאַט .

1) Buisson épineux.—*Thorn-bush*. 2) Nu.—*naked, bare*. 3) mépriser.—*to despise*. 4) Laine.—*Wool*. 5) garder rancune (garder).—*to bear a grudge (watch)*. 6) Chevreau.—*Kid*. 7) Abeille.—*Bee*. 8) destiner.—*to destine*. 9) Honte.—*Opprobre*. 10) Jardinier.—*Gardener*. 11) s'humilier.—*to humble one's self*. 12) Épine.—*Prickle*. 13) Médiance, Injure.—*Slander, Abuse*. 14) effeuiller, découvrir.—*to bare*. 15) bas.—*low*. 16) blanc.—*white*. 17) Fleur.—*Blossom*. 18) Arbres nue.—*a bare tree*. 19) Raillerie (Saillie).—*Raillery (Witticism)*. 20) Faute.—*Fault*. 21) laid. 22) Rose. 23) Miel.—*Honey*. 24) peu à peu, *by and by*.

—הוי, חוח נבזה! הנך קלון־נננו! פה דבר בגאון עץ־הערב המתנוסס בנצניו, ויבט בבז על החוח הערום. והדבורה והצפרת עצרו במעופן ותבטנה על החוח בקלסה, והצפרים אשר באו בקרקתו, נזהרו מאד פן תנענה כנפיהן בחוח הנבוה. ונעופו קביב לו, תרסק, תרסק. גם הפרחים הקטנים אשר צמחו לרגליו, קזו לו ויאמרו: הוי מה משחת מראו! חלילה לנו מתביט אליו!

ומדוע זה לא יקצץ הננן את הערער הנמאם הזה?

וינמרו כלם כי החוח הוא תרפת הנן. — דוקם ונכנע שמע החוח את כל הדברים האלה, ומאד מאד חפץ לבסות את פניו הנתעבים, לו היה לו רק עלה אחד, ובמר־נפשו אמר: מי יתן וקא הננן וקצץ אותי, תחת אשר עלי להיות פה לחרפה ולשנינה לכל רואי! — וברגע ההוא עברה בקשה על פניו, ונחנק (תפש)

צְמִיחָה בְּקוֹצֵי-הַחוּחַ, וְנִקְרַע בְּשֵׁרָה עַד שֶׁפֶךְ דָּם. – אוּי לִי! יֵלֶךְ הַחוּחַ: מַה אֶמְלֵל אֲנִי! הִנֵּה עֵתָה פָּצַעְתִּי אֶת הַכֶּבֶשֶׁת הַתְּמָה הַזֹּאת! אֲבָן בְּצֶדֶק יִשְׁנְאוּנִי כָּל הַיְצוּרִים, וּבִבְנוֹ יִרְחֲקוּ מִמֶּנִּי. – אֵל נָא תֹאמֶר כּוֹאֵת! עֲנֵתָה הַכֶּבֶשֶׁת הַתְּמָה: הֵן לֹא אֲשַׁמְתֶּךָ הִיא כִּי נִפְצַעְתִּי בָךְ, כִּי אִם אֲשַׁמְתִּי וְאִי חֲרִיצוֹתַי: מַה פִּשְׁעֶךָ וּמַה חֲמָאֶתְךָ אִם קוֹצִים דּוֹקְרִים עֲלֶיךָ? לֹא נִזְהַרְתִּי בְלִכְתִּי, כִּי עֵתָה לֹא עָשִׂית לִי רַעָה. וְאִף אִמְנֵם לֹא גִדּוֹל הַבְּאֵב – עוֹד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ לְבַקֶּרְךָ בְּיַמֵּי הַקֵּץ, לִמְעַן תִּרְאֶה כִּי אֵינֶנִּי נֹמֶרֶת לְךָ! –

נְעִימוֹת הַכֶּבֶשֶׁת שְׂמַחַה מְאֹד אֶת הַחוּחַ, וְלֹא נֶעְצֵב עוֹד כִּכְהָ עַל גְּדוּפֵי הָאֲחֵרִים. וְאִף גַּם לַפְעָמִים יֵרֵד אֶחָד הַצִּפְרִים לְהִנָּפֵשׁ עֲלָיו. וְלֹאטֵ לֹאטֵ הָאֲמִין, כִּי הִסְכִּינוּ הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְהַצִּמְחָה עִם מְרֹאֵהוּ הַמִּכְעֵר, כִּי עַל כֵּן לֹא הוֹסִיפוּ עוֹד לְדַבֵּר בּוֹ דְּפִי. פֶּה עִבְרוּ יָמִים רַבִּים. נִצְנְנוּ הָעָרֵב כִּבְרָן נָבְלוּ, וְגַם עֲלָיו יִזְרוּקִים כִּבְרָן פְּרָסְמוֹ כְּלַהּ בְּשֵׁי הַגְּדִיִּים וְהָעִזִּים אֲשֶׁר רָעוּ עַל הַכֶּר הַקְּרוֹב. עָרוֹם וְנִחְשָׁף עֵמַד עֵץ הָעָרֵב, דְּלִיּוֹתָיו סְרוּחוֹת לָאָרֶץ, וְלֹא דִבֵּר דָּבָר אֶל הַחוּחַ. – וַיְהִי הַיּוֹם וַצִּפּוֹר קָמָן עָף בְּקִרְבַּת הַחוּחַ. מַה זֹאת? קְרָא הַצִּפּוֹר בְּתַמְהוֹן: אֵיזָה הַדֶּרֶךְ בָּאָה הַשּׁוֹשְׁנָה אֶל הַחוּחַ? הֵן לִפְנֵי יָמִים אַחֲרִים הָיָה עוֹד חוּחַ נְכוּזָה וְעָרוֹם, וְעֵתָה הִנֵּהוּ הַדּוֹר בְּלִבוֹשׁוֹ, וְהוּא תִפְאָרֶת הַגֵּן! חִישׁ אֶכְיֵן לִי קִנִּי בְּעֵנְפָיו. –

וְגַם הַדְּבֻרִים וְהַצִּפּוֹרוֹת בָּאוּ וְתִשְׁתּוּמְמָנָה מְאֹד לְרֵאוֹת אֶת הַחוּחַ הַנִּמְאָס, נוֹשֵׂא שׁוֹשְׁנִים נַחְמָדוֹת. וְתִבְקֶשְׁנָה מִמֶּנּוּ לְסַלֵּחַ לָהֶן עַל דְּבָרֵי הַבּוֹז אֲשֶׁר דָּבְרוּ לָפָנִים (קוֹדֵם לְזִמְנֵי הַזֶּה). וְגַם הַפְּרָחִים הַקְּטָנִים אֲשֶׁר לְרַגְלָיו, הִשְׁחֲחוּ רֵאשֵׁיהֶם בְּבִשְׂת־פָּנִים, וּבִשְׂפָלֵי קוֹלָם אָמְרוּ: לֹא יִדְעֵנוּ כִּי תִצְמַחְנָה עֲלֵיךְ שׁוֹשְׁנִים יֹפֹת כְּאֵלֶּה, כִּי עֵתָה לֹא דִבְרַנּוּ בְךָ דְּפִי. עֵתָה בִשְׁנֵנוּ וּנְכַלְמָנוּ לְהָרִים רֵאשׁ אֵלֶיךָ. – אֵךְ הַחוּחַ דָּבַר אֵינֶם דְּבָרֵי אֲהַבָה וַיִּדְרֹת, וַיִּפְרוֹשׁ

עליהם את קַבֵּת (סָבָה-מִכְסָּה) שׁוֹשְׁנִי; וַיִּרְעַד מִגִּיל אֲשֶׁר, וַיִּבְצֹר
 מִמֶּנּוּ לְהַבִּין אֵיךְ נִהְפֵךְ לַעֵץ-שׁוֹשֵׁן. וַיִּשַׁח רֹאשׁוֹ בַעֲבוּרָה וַיֹּאמֶר: מִתּוֹ
 נִוְאלְתִי לְהִתְאוֹנֵן עַל גִּזְלֵי בְמָרָם יָדַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר מָנָה לִי ה'! —
 וְהַצְפִּירִים קָנְנוּ בוֹ, וְהַדְּבָרִים מָצְאוּ (מִצְדָּה-מִצִּיף) דְּבַשׁ מִשׁוֹשְׁנִי
 הַנְּעִימוֹת, וְהַחוּחַ הָיָה לְתַפְאֶרֶת הַגֵּן. הַכֹּל אֶהְבֹּהוּ וַיְבִישׁוּ בוֹ
 בְּנַחַת; וְהוּא הָיָה מֵאֲשֶׁר מָאֵד.
 וְאוֹלָם אֶת הַיְפּוֹת בְּשׁוֹשְׁנִי צָפַן (חֶשֶׁךְ) לְכַבְשָׁה הַתְּמִימָה,
 וַיִּפְאֵר בָּהֶן אֶת עוֹרָה הַצָּחֹר. —

59.

הַמֶּתְהַלֵּל בְּגִבּוֹרָתוֹ.

Слонъ	עֲלֵעֲפָאֲנִט	1 פִּיל .
Берегъ	אוֹפֶּר	2 גְּדוֹת (גְּדָה) .
Послѣдствіе, конецъ	עֲנַדַּע , פֶּאֲלַנַּע	3 אַחֲרִית .
Подстрекать, подма- нить	אַנְרִיִּצְעֵן , [פֶּעֲרִלִּימַעֵן]	4 הִסֵּת (סוֹת) .
Тонуть, (втыкаться), (איִינוּיִנְקַעֵן)	עֲרַטְרִינְקַעֵן , (אִינוּיִנְקַעֵן)	5 טָבַע .
Употреблять, вос- пользоваться	נַעֲבְרוּיִכַּעֵן	6 הִשְׁתַּמְשֵׁ* .
Лисица	פֹּזֶקֶם	7 שׁוֹעֵל .
Глубина	טִיעֲפַע	8 מְצוּלָה .
Могучій, (много)	מֵאֲכַמִּינ, (פֵּיעֵל)	9 כְּבִיר .

1) Elephant. 2) Bord.—Shore. 3) Fin; Suite —End; Result. 4) in-
 citer (séduire).—to stimulate (detude). 5) se noyer (couler a fond).—

to drown (sink). 6) employer.—to use. 7) Renard.—Fox. 8) Profondeur, Fond.—Depth. 9) puissant (beaucoup).—fort (much).

—הנני הקוק מכל תיחו (חיות) יער! אמר הפיל בעקרו עץ
רך עם כל שרשיו מן האדמה: הנני כביר-כח גם מהארי, הנקרא
בפיכם מלך החיות!

—אם כן גם (נמס) נא אפוא לשבר את העץ הזה, הקטיו
שועל ערום, ויראהו עץ שתול על שפת הנחל: שלשום הניע
אותו האריה בכל מאמציו-כחו ולא יכל לו.

—אָה! הרבר הזה משחק (שחוק) הוא לי! קרא הפיל וישען
בכל כבד גופו על העץ. העץ קפף, רעש, התבקע ונפל המימה.
והפיל לא החזיק מעמד ונפל אחריו. וגדות הנחל היו תלולות
וקמות, ונבצר מהפיל לשוב ולעלות, ונטבע במקצולת הנחל.—
זאת אחרית שומע לעצת ערומים. וזאת גם אחרית המשפט
בכחו בלי חשבון ודעת!

60.

איפה יעשו הפוסים.

Подкова	הופאייזען	1 פּעם-פּריןל.
Коньто	הוף	2 פּריןל.
Гвоздь	מסמר (מסמרים-זות), גאנעל	3

1) Fer (de cheval).—Horse-shoe. 2) Sabot.—Hoof. 3) Clou.—Nail.

אָסער הקמנה הלכה ברחוב, וטרא מרחוק והנה תרש-ברול שם פעמי-
ברול על פרסות-סוס. ותמהר ותרץ הביתה, והגיד לאמה לאמר: היום

מצאתי את המקום, אשר געשו שם הסוסים. ראיתי בבית המלאכה איש אשר כלה לעשות סוס. בתקעו את המסמרים ברגל האחרונה.

61.

שְׁנֵי הַצְּפָרִים.

Ходить туда и сюда	אומהערשווייפֿען	1 שׁוּט, שׁוּמט.
Окутанный	איינגעוויקעלט, געהיללט	2 מְכַרְפֵּל.
Разрушение, превращение	צערשטאַרונג, אומוואַלצונג	3 מְהַפֵּכָה (הפך).
Стоить	ווערטה זיין	4 זָוּה.
Признать	איינגעשטעהן, בעקענגען	5 הוֹדוֹת (ידה).
Нитка	פֿאַדען	6 חוּט.
Дымъ	רויך	7 עָשָׁן.
Кирпичъ	ציעגעל	8 לְבִנָּה.
Разстраивать, разрушать	צערשטאַרען, ניעדעררייסען	9 תָּרַם.
Спина	ריקען	10 גַב.
Ужась, отвращение	שרעקען, ענטזעטצען	11 זָוְעָה, זָוְעָה.
Полосатый	געשמרייפֿט	12 עָקד.
Клубиться, взвиваться	זיך ווירבעלן	13 הִתְאַפְּףָה.
Вытряхивать	אַבשיטמעלן	14 גַעַר.
Стлать	בעטמען, אויסלעגען	15 הַצִּיעַ.

Земля, прахъ (צערריעבענע)	עררע	עפּר . 16
Болтовня	געשוואַטץ	לֶהַג . 17
Плясать, кружиться	זיך דרעהען, טאַנצען	פּאַפּר . 18

1) aller ça et la.—to go hither and thither. 2) empaqueté, affublé.—wrapped up. 3) Destruction. — Revolution. 4) valoir.—to be worth. 5) reconnaitre, avouer.—to acknowledge, avow. 6) Fil.—Thread. 7) Fumée.—Smoke. 8) Brique.—Brick. 9) Détruire, démolir.—to destruct, demolish. 10) Dos.—Back. 11) Horreur.—Horror. 12) rayé.—striped. 13) tourbilloner.—to whirl. 14) secouer.—to shake. 15) poser, faire le lit.—to spread, litter. 16) Terre (=Poussière). Earth (=Dust). 17) Caquet.—Chat. 18) danser. (se tourner).—to dance (turn round).

הארץ שורר בארץ. רוחסערה וקר קשה יסמרו את נוצות שני הצפרים הושבים על שפת הגג. הוי, מה ירעדו מקרח, הצפרים הקטנים לרגעים יניעו את רגליהם הקפאות, יבישו איש אל אחיו, וכמו יאמרו: אַל נִיאָשׁ, נחכה נא עוד רגע! — עיניהם הקטנות משוטטות בכל עבר, משגיחות אל החלונות, אך איש לא ירוק לפניהם פתוהים. — לסוף נפתח אחד החלונות, ונערה קטנה הוציאה את ראשה ותקרא: באו! באו! ושני הצפרים יודעים את הקול הנעים הזה, והם עונים בצפצוף־גיל לקראתו, והם עפים אל החלון, אשר על שפתו הניחה הנערה פתות־לחם. גם צפרים אחרים היושבים בקרבת המקום, באו לקול הקריאה, לאכל אתם יחד את ארחת הבקר. ועד מהרה פלו את ארחתם, וצפצפו: פּי, פּי, פּי, לאות תורה להנערה הטובה הקמנה להם אכלם בעתו, יום יום; ואו יעופו להם.

שני צפרינו שבו לקנם בחור הקיר מתחת לגג, ויהבקר איש את רעדו למען יחם להם מעט. — והרוח הולך וסוגר,

ענגליש'לג יתרוממו (רום) מן הארץ, עשן הארבות יתאפך במהירות גדולה! והאנשים העוברים בחוצות מן קרובים וחבושים, ודומים לצורות בנדים מתנועעים.

— רוחסערה כזאת עוד לא ראיתי מימי! אמר הצפור האחד בהוציאו את ראשו מקנו לראות בחוץ: אבל מה קול הרעש הזה? ארמה כי הבית נופל תחתיו. — ברגע ההוא נפלה ארבת העשן מעל הגג בקול רעש אדיר וחזק, ונפלה נגעה גם בלבנה אשר היתה למכסה לקן הצפרים, ומשליכנה ארצה. הצפרים האמללים חררו חררה גדולה, וכמעט יצאה נפשם מפחד. — לסוף, פקח הצפור האחד את עיניו, וירא והנה תכלת השמים פרושה ממעל לראשו, ונתנער, ונייע בראשו, ויגר את כנפיו, ויתפלא כי עוד חי הוא אחרי המהפכה האיומה הזאת. — שמעי נא, אשתי, אמר אל הצפור השניה: הנה גג קננו נהרס ונפץ, ולמה לנו לרבוץ עוד בקן הקרום הזה? קומי נא ונלכה מזה. אקנה כי לא קרך אסון במהפכה הזאת, וינתי תמתי, האף אין זאת? — שלום לי! ענתה אשתו, וכל גופה עודנו רועד מפחד.

— כי עתה קומי ולכי אחרי; יודע אני משכן יפה, אשר ייטב לנו שם, אמר הבעל. ונעופו אל הרחוב הקרוב, וישבו שם על מוש אשר אצל אחד החלונות.

— מה תחשבי, רעיתי? הלא לנו בקן הקרורים הזה? אמר הצפור הבעל. — בקן הזה? ענתה אשתו: מה זה עלה על לבך? ומה יאמרו צפרי הקרורים בשובם הביתה? הן קצף יקצפו עלינו מאד. — אל תדאגי, רעיתי! ענה הבעל: עד אשר ישובו צפרי הקרורים נתור ונמצא לנו קן אחר. ואולם לעת קזאת קר לי מאד: הבה, נבא תקנה! ובדברו קפץ הקנה ואשתו אחריו. נפלאה היא בעיני, אמרה אשת הצפור: כי ריק הקן מכל; הן משפט צפרי הקרורים למלא את קניהם בקמון חפצים יפים. —

יִתְפַּן אֶל בַּעֲלָה וְתֹאמַר: וְאַתָּה לָךְ וְהִבֵּאת אֶת הַקֶּבֶן וְהָאוֹזֹב אֲשֶׁר בְּקַנְנוּ הַיּוֹשֵׁן, וְהִצַּעַנְנוּ פֶּה וְחָם לָנוּ. אֶל תִּשְׁכַּח לֵהֲבִיֵּא גַם אֶת גֹּר הַצִּמְרָא אֲשֶׁר בְּפִנְיָה כְּמִיּוֹן, וְאֵת שְׁעֵרוֹת הַחֲתוּל אֲשֶׁר אָסַפְנוּ מֵעַל הַגְּנוֹת! — הַצִּפּוֹר הַלֵּךְ. וְאַשְׁתּוֹ תְּהַלֵּךְ לִבְנֵי אֶת מְעוֹנָם הַחֲדָשׁ, וְבַתְּכַוֵּנָה בּוֹ אָמְרָה: אֲבָן חֲרוּצִים הֵם מְאֹד צַפְרֵי הַדְּרוֹר, עַד כִּי יִצְלִיחוּ לִבְנוֹת לָהֶם קֵן מְעַפְר לְבַד, וְלִכְוֵנָה (פּוֹגֵן=קְמוּךְ וְחֹק) אֶל הַקִּיר. אֲנַחְנוּ הַצִּפּוֹרִים בַּחֲרָמְנוּ הָעֵבֶב לֹא יִכְלָנוּ לַעֲשׂוֹת כֹּזָאֵת. וְאוֹלָם, לְדַעֲתִי, הֵם עֲמָלִים בְּבִנְיָנָם יוֹתֵר מִדִּי: לֹא גַם עָשׂוּ לָהֶם קָנִים כְּמוֹנוּ, גַּם אִם נִדְּלוּ וַיִּיפּוּ בְּנֵיהֶם. אֲךָ מִדְּרֹעַ עוֹד לֹא שָׁב אִישׁ? אַה, תְּהֵוּ בֹא. וְמַה זֶה תְּבִיֵּא? אֲךָ גֹּר גֹּר! זֶה אֵינְנוּ שְׁנָה בְּעָמְלוֹ!—

— צַר לִי מְאֹד כִּי נִתְתַּיֵּךְ לְחִבּוֹת לִי זְמַן רַב, אָמַר הַצִּפּוֹר בְּבֹאֵה הַקְּנָה: אֲבָל שְׁמַעֵי נָא אֶת אֲשֶׁר קָרְנִי. בְּעֵבְרִי עַל פְּנֵי קֵן בַּת־דְּרוֹרִי, וְאֶשְׁמַע וְהֵנָּה הִיא מִתְקוֹמַמֶּת בְּבַעֲלָה. מַה מִּכְעָר אַתָּה, אֲמָרָה, בְּנִבְךָ הָאֲדָמִים; הֵן לֹולִי הַחֲבֵרָבוֹת הַשְּׁחוּרוֹת, אִיזִי הִיִּית לְיוֹנָעָה! — וְאַתָּה תִּדְמִי בְּלִבְךָ כִּי יָפִית עַד מְאֹד? הַשִּׁיב אִישָׁה אֶקְרִי לָהּ, וּבְכֹל זֹאת הַכֹּל מוֹדִים כִּי הַצִּפּוֹרִים יָפִים מִנְּשׁוֹתֵיהֶם. הֵגַם צִנְאָרְךָ שְׁחוֹר כְּצוֹאֲרִי? — לֹא! — הֵגַם בְּכַנְפֶיךָ קֵן לְבָן בְּכַנְפֵי? — לֹא! — אִם כֵּן הַחֲרִישִׁי וְשִׁימוּ יָד לְפָנַי! — קְרוּבָתִי לֹא עֲנֵתָה דְבַר, וְתִצֵּא מֵאֵת הַקֵּן בְּחֵרִי-אָף (=קִצְף). וּבְרֹאוֹתָהּ אוֹתִי שְׁפַכְהָ לְפָנַי אֶת כֹּל לְבָהּ. אֲנִכִּי נִחְמָתִיהָ בְּכֹל יְקָלָתִי, וְלִסּוּף הַזְּכָחִתִּי לָהּ כִּי צָדְקָהּ דְּבַרִּי אִישָׁה, וְאֶשְׁיֹכְנָהּ אֶל קְנָה וְאֶעֱשֶׂה שְׁלוֹם בְּיָנָה וּבֵין אִישָׁהּ. וְאַחֲרֵי-כֵן עֲפַתִּי אֶל הַזְּכָנוּ הַיּוֹשֵׁן וְאֶקַּח בַּחֲרָמְנוּ כְּכֹל אֲשֶׁר יוּכַל שְׂאֵת; אֲבָל הַרוּחַ חֲמֵף הַכֹּל, וְלֹא נִשְׂאָר לִי בְּלָתִי אִם גֹּר הַנֶּזֶר הַזֶּה. וְעַתָּה הִנְנִי קָפֵא מְקַר, וְנִשְׁכַּבְהָ וַיְחַם לָנוּ. —

את ההרף בלו הצפרים בנעימים; בבקר בבקר הלכו לאכל ארחתם על חלון הנערה הקטנה, ובימים קהירים מילו (מיל=הלך לשוח) גם ברחובות הקרובים. לפעמים נשמע להם גם מעל הגגות ומראשי הארבות. אל-נכון נדברו (=שחח) את הצפרים שבניהם על אדות שוב האביב.

החדש ניסן בא, ובקן צפרינו רבה התנועה. הם הולכים ושבבים, מצפצפים ומתגים (הגה) בלי-חשך, ממילים פעמים איך מספר בכל יום, ובכל פעם אשר ישובו הביתה יביאו בחרטום. דבר-מה: חומי צמר או נוצות קטנות. — מה תאמרו, מתמדד נפשי, הלא ייטב לילדינו במקום הזה? אמר הצפור: מה מאד אשיש לקראתם! מה מאשר אהיה כאשר יקראו לי: אבי! ואת, אהובתי, הלא תשמחי גם את עד מאד? — עתה תן לי לנחם מעט, כי עיפה אני מאד, ענתה אשתו.

ניהי בקר. הצפור האם שכבה בקנה, בעת אשר אישה כפר על המוט. מה עלו הוא! הנהו נגש אל אשתו ואומר: הראיני נא אותה עוד הפעם! אז תקום אשתו ממשכבה, ותראנה ביצה קטנה ונחמדה, לבנה ועקורה בקוים צהובים, אשר מלטה (מלט=הולד ביצים) בלילה. — מה נחמד מראה! קורא האב: חיש, פסי אותה פן יקר לה! — והאב הלך וישב על מרוב הגג, וישורר: פיי, פיי, פיי, ביצה נתנה לי! — ויבאו כל בעיו לקרבו כי יצא צפור יפה מן הביצה.

ובעוד שקבע דגרה אשתו ארבע ביצים, ואז לא עזבה אותו בלהי אם למען הביא אכל לנפשה. ובעלה ישב אז על ידה ויומר לפניה, ויספר לה את כל החדשות אשר צמחו (קרו) בכל הכפר. — ובבקר אחד קראה לו אשתו והאמר: הנה כקול שאון נשמע בכיצי הראשונה, כמו ידפך אפרוחנו בחרטו בקליפה. אולי חפץ הוא ליצאת? — וכרנע נבקעה הקליפה ועד מהרה.

נגלה חרטם, ואחר ראש קטן, ואחרי כן יצא אפרח צרום מכלי כל נוצה.

— לא אבין מדוע אין לו כל נוצה, אמר האב. — ואני נפְעַמָה מאד לראות כי עיניו סגורות, אמרה האם: אולי חולת הוא? אנה פִּתַּח וּקְבֵא הַלּוּם את אמי הזקנה, היא מְנַסָּה (=בעלת גִּסְיוֹן) יותר ממני, ויבִּלֵה להועיל לנו בעצתה. — גַּלַּךְ האב, וישב במהרה עם הצפור הזקנה. הבה, נראה את הילד, אָמְרָה: אבל למה זה תתאוננו? הן ילד נחמד הוא, וכל הצפרים נוֹלְדִים כמזו. מהיום הזה תחל נוצתו לצמוח, ובעוד שבעת ימים תִּפְקַחְנָה עיניו. תנו לו רק לאכל בִּירֻשְׁבֵּעוּ, ואני מְקַטִּיחֶכֶם כי האפרח הוּת יהי לכבוד לְמִשְׁפַּחְתֵּנוּ. —

Закрывать	בעדעקען	1 חָפַה .
Сомнѣваться	צווייפעלן	2 הִסְתַּפֵּק (ספק) .
Сжимать	צודריקען	3 עָצַם .
Глубокий сонъ	טיעפער שלאָף	4 תַּרְדֵּמָה (רדם) .
Истреблять	פֶּערטילגען	5 הִשְׁמִיד .
Червь	וואורם	6 תּוֹלַע, תּוֹלַעַת (תולעים) .
Напрасно, даромъ	אומזאנסט, אונגניטץ	7 הִנָּם .
Жилище, пристанище	וואָהנונג, אויפֶענטהאלטסֶארט	8 נוֹחַ .
Садъ	בוימגארטען	9 פֶּרְדִים .
Произведение, (плодь)	ערטרואג, (פֶּרוּכַט)	10 יְבוּל, תְּבוּאָה .

Стиснуться, זיך צוזאממענדרוקען, прикорнуть = קויערן	11 התפניץ* .
Бояться, опасаться פירכמען, בעזאָרנט זיין	12 גור, יגור .
Шумъ, тревога נערייש, לאָרם	13 תמלה .
Погружаются פֿערזינקען	14 שקע .
Перепелятникъ שפערבער	15 גץ .
Вишня קירשע, (קירשבוים)	16 דבדבון* .

1) couvrir. — *to cover*. 2) douter. — *to doubt*. 3) fermer. — *to queeze*. 4) Sommeil profond. — *Deep sleep*. 5) exterminer. — *to extirpate*. 6) Ver. — *Worm*. 7) gratis; en vain. — *gratis; in vain*. 8) Demeure. — *Dwelling*. 9) Verger. — *Oranger*. 10) Produit, (Fruit). — *Produce, (Fruit)*. 11) se blottir. — *to be compressed cover*. 12) craindre. — *to fear*. 13) Bruit (Allarme). — *Noise (Alarm)*. 14) se pluslonger, ensevelir. enfoncez. — *to be dipped*. 15) Epervier. — *Sparrow-hawk*. 16) Cerise (Crisier). — *Cherry (tree)*.

אחרי ימים אחדים יצאו גם יתר האפרחים מקליפתם, הנם עתה נחפים בנוצות יפות, ולרגעים ישמע קולם: רעב אני, רעב אני! וכמעט שתשמע האם את קולם ועפה לתור להם אכל. ובשובה הביתה ותולעת בפיה, יתרוצצו הכנים, ודחקו איש את אחיו וקראו: תני לי, תני לי! אז יתעופפו האבות לרגעים פהין ואין מספר להולעים אשר זרפו גדי (= בעד) אפרחיהם. — רק בערב כאשר יישנו הילדים, אז ינחו גם אבותיהם. האב אוהב מאד את כל בניו, אך אהבתו עוד גדלה לבתו היפה והנעימה.

בבקר אחד כאשר אחרו ההורים לשוב הביתה מציד

התולעים, והנה ילדיהם רובצים נפעמים ונבִּקְעָתִים בִּרְכַתִּי הַקֵּן, ואין נִדְרָד כִּנְף מִפָּחַד. — אבי, אבי! קראה הבת: לו ידעת מה קָרְנִי! שני צפרים אשר אינם דומים כלל לך וּלְאִמְנוּ, באו ויִדְבְּרוּ אִתָּנוּ קְשׁוֹת, ואני יודעת לכַמַּח כִּי קוֹצֵפִים הֵם עֲלֵינוּ מֵאֵד.

— אולי צְפָרִי־הַקְּרֹרֶד הֵם אֲשֶׁר שָׁבוּ מִנְדוּדֵיהֶם (מִמְסַעֵיהֶם), אִמֵּר הָאֵב בְּחֵרֵד; הַתּוֹכְלוּ לַהֲגִיד לָנוּ, יִלְדֵי, מַה צָּבַע הַעוֹפוֹת הָהֵם? — בְּמָנָם כִּמְעַט קָלָה לְכַנֵּה, אִמְרָה הַבַּת — וְגַבְסָם שְׁחֹזֵר־קְחָלֶל (=כְּחֹל מַעַט), אִמֵּר הָאִפְרָח הָאֶחָד. — וְצִנְאָרִם אֲרַמְדִם, אִדְרָמִם, אִמֵּר הַשֵּׁנִי.

— אֲשֶׁר יְנַדְּתִי בָא! קִרָא הָאֵב: אַהֵה ה', מַה נַעֲשֶׂה עִתָּה, וְיִלְדֵינוּ עוֹד לֹא לִמְדוּ לַעֲוֹף. ואמנם קִדְמוּ הַדְּרוֹרִים לְשׁוֹב מֵאֲשֶׁר חֲשַׁבְתִּי; וְזֶן זֶה מַעַט עֵבֶר חֵג הַקָּסָח.

— אֵךְ לַחֲנֵם תִּפְעָנָה* אֵת נַפְשֶׁךְ בְּדִאֲנוֹתֶיךָ! אִמְרָה הָאֵם: צְפָרִי־הַקְּרֹרֶד עוֹפוֹת טוֹבוֹים וּמְשִׁכִּילִים הֵם, וְיוֹדְעִים הֵם מַה קֶשֶׁה גְּדוֹל־בְּנִים (לְגַדְל בְּנִים). לִכֵּן בְּמַחְתִּי כִי בִנְפִשִׁיפָה (מִזֹּבָה) יוֹאִילוּ לַהֲשִׁאֲרֵנוּ בְּקִנָם עוֹד יָמִים אַחֲדִים. — וְאוֹלָם אֲנִכִי מְקַתְּפֶק מֵאֵד בְּטוֹב־לֶבֶם, עֵנָה הָאֵב: אֵךְ אִם כֹּה וְאִם כֹּה, הִנֵּה עָלִי לַהֲשִׁאֵר בְּבֵית, וְלַחְכוֹת עַד בּוֹאֵם שְׁנִית. וְאַתָּה, רַעִיָה, לְכִי וּבְקִשִׁי מִזֶּן לְבַנְיָנוּ. שֵׁם עַל עֵץ הַתְּפוּחַ, מְאַחֲרֵי הַבַּיִת הַגְּדוֹל, תִּמְצָאִי רְקִישִׁים יָפִים מֵאֵד.

הָאֵם יִצְאָה לְתוֹר אֲכָל, וְהָאֵב יֵשֵׁב לִיד בְּנָיו, וְיִסְמַר אֵת נִצְוֹתָיו, וְיִנְחָכָה בְּלִב־צְמוּיָן לְבַא הַדְּרוֹרִים. — עַד מִהֲרָה נִשְׁמַע קוֹל הַמוֹלֵת בְּנָפִים, וְשֵׁנֵי דְרוֹרִים בָּאוּ וַיֵּשְׁבוּ עַל הַמוֹטָה אֲשֶׁר לִפְנֵי הַקֵּן. — שְׁמַח אֲנִי לְמִצְאָךְ פֶּה, אִמֵּר הַדְּרוֹר־הַבֶּעַל, בְּפִנְתוֹת אֵל הַצְּפוּר: אִמְנֵם הֲגִד לִי מִפִּי רַעִי, כִּי יֵשׁ אֲשֶׁר יֵאָחֲזוּ (יִקְחוּ לְאָחֻזָּה) הַצְּפָרִים בְּקַנֵּי הַדְּרוֹרִים; אֵךְ אֲנִכִי לֹא הִזְמַנְתִּי לְשְׁמוּעָה, כִּי חֲשַׁבְתִּי אֵת הַצְּפָרִים לְעוֹפוֹת הַגּוֹנִים. וְאוֹלָם עִתָּה, אִדְוִנִי, רֹוֵאָה אֲנִי כִי

לא נִמְנַעַת לְשֵׁים מְשַׁכְנֵךְ בְּקִנִּי בִּימֵי-נֹדֵדִי. וְנֵעַן אִשֶּׁר אֵין בְּרָצוֹנִי לְבָנוֹת לִי קֵן אַחַר בִּשְׁנֵה הַזֹּאת, לִכֵּן אֲבַקֶּשׁ לְהָשִׁיב לִי אֶת-קִנִּי, בְּלִי מַעְצוֹר (עֶצֶר).

—נִבְּוֹן הַנְּנִי לַעֲשׂוֹת הַפֶּצֶךְ, אֲדוֹנִי! עֵנֵה הַצְּפוֹר בַּחֲרָדָה קָלָה: וְגַם לֹא לִקְחָתִי אֶת-קִנְךָ כִּי אִם יִקָּב רֹחַ-סַעֲרָה אִשֶּׁר הֵשֵׁם (שִׁמְשֵׁם) אֶת-נְוִי. אֲבָל הֲלֹא תִרְאֶה, אֲדוֹנִי, כִּי יִלְדִי עוֹד מֵרֵם יִיכָלוּ לַעֲוֹב אֶת-הַקֵּן, כִּי עוֹד לֹא לָמְדוּ לַעֲוֹף.

—אִם כֵּן נִחַכָה עוֹד יָמִים אַחֲרַיִם, אִמְרָה אִשֶּׁת הַדְּרוֹר, כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמֵיהָ עַל הָאֲפֻרָחִים אִשֶּׁר הִתְפַּנְּצוּ בִּירְכֵתִי מִקֵּן—צִפְרֵי-הַדְּרוֹר נִדְּבְרוּ עוֹד אִישׁ אֶת רַעְהוּ דְּבָרִים אַחֲדִים, בְּלִשׁוֹן אִשֶּׁר לֹא יָדַע הַצְּפוֹר וּלְכַמֵּחַ לְשׁוֹן-אֲפֻרִיקָה, וְאַחַר פָּרְחוּ לָהֶם. — אוֹ הַשְּׁמִיעַ הַצְּפוֹר-הָאֵב קוֹל צִפְצוֹף: פִּי, פִּי, פִּי, מְשֻׁמַּחַת-לֵב; הָאֲפֻרָחִים נִעְרְוּ אֶת כַּנְפֵיהֶם, וְהִבִּת פִּקְחָה אֶת עֵינֶיהָ אִשֶּׁר עֲצָמָה כָּל זְמַן הַשִּׁיחָה. וּבִשְׁוֹב הָאֵם הַבִּיתָה, פָּעְרוּ כָּלֵם אֶת חֲרַמְטֵיהֶם כַּפַּעַם בַּפַּעַם. עִבְרוּ יָמִים אַחֲרַיִם. בְּבִקְרָא אֶחָד, וְהִשְׁמַשׁ הִקִּיצָה זֶה עֵתָה מְשֻׁנָּתָה, וְיִלְדֵי הַצְּפָרִים עוֹדִם שְׁקוּעִים בַּחֲרָדְמָתָם. וְאוֹלָם הָאֲבוֹת יוֹשְׁבִים כְּבָר וּמוֹשׁוֹחִים (שִׁיח) זֶה זְמַן רַב.

—הַנְּנִי מְבַמִּיחֵךְ, אִמְרָה הָאֵב, כִּי עוֹד הַיּוֹם יוֹכְלוּ לְלַמּוֹד לַעֲוֹף. — מַה זֶה עוֹלָה עַל-כֵּךְ? עֵנֵתָה הָאֵם: הֵן פְּנִיחָם עוֹרֵן רְפוּתָה, וְאִם תִּנְסָה בְּתַנּוּ לַהֲתַעוֹפֵף וּנְפִלּוּ אֶרְצָה וְהִיתָה לְמִרְרָף לְשִׁנֵּי הַחַתּוּלִים. אֲנִי, שָׁמַע נָא בְּקוֹלִי וּנְחַכָּה נָא עוֹד יָמִים אַחֲרַיִם. — לֹא, לֹא! אִמְרָה הָאֵב: כְּבָר נִמְרַתִּי בְּלִבִּי לַתֵּת לָהֶם הַיּוֹם אֶת הַלֵּקֶחַ הָרֵאשׁוֹן, כִּי כְּבָר הִגִּיעָה הָעֵת לַעֲוֹב אֶת-הַקֵּן הַזֶּה. — הָאֲפֻרָחִים נִעְרְוּ; וּבִשְׁמַעִם אֶת שִׁיחַת הַזֹּרִיחַם, נוֹצְצוּ עֵינֵיהֶם מְגִיל, כִּי זֹאת הַאֲנָת-נַפֶּשׁ כָּל צְפוֹר קָמֵן לְלַמּוֹד לַעֲוֹף.

וַיִּחַל הַלֵּקֶחַ. הַבֵּן הַבְּכוֹר עוֹמֵד עַל הַמוֹטָה. הוּא, מַה יִרְעַד כֹּל גּוֹפֵה כְּחִבְטוֹ אֶרְצָה! הוּא, מַה עֲמוּקָה הִיא הַחֲצֵר מִתַּחַתָּם!

וַיִּתְחַלֵּל הַצַּפּוֹר הַקָּטָן וַיִּצְעַק, וַיִּצְעַק גַּם הָאֵם הַנְּקֵלָה, וַיְרִימוּ
גַם כָּל הַבָּנִים אֶת קוֹלָם. — אֵין דָּבָר, אֵין דָּבָר! אָמַר הָאֵב: הַזֶּק
וַיִּמְצֵן! הַבָּמָ לְמַעֲלָה וְעָמוּד הַבֵּן (חֹק) עַל הַמוֹמָה, הַצָּנָ שֶׁלֹּשׁ
וַאֲצִבְעוֹת לָפָנִים וְאַחַת לְאַחֹר; עֵתָה הִבֵּה נָרַד אֵל הַגַּג הַקָּטָן אֲשֶׁר
מִתְחַתְּנוּ. — כְּמוֹנֵי תְרָאָה וְכֵן תְרָאָה וְכֵן תַעֲשֵׂה! אָמַר הָאֵב וַיִּמָּ אֶת צֹארוֹ,
וַיֵּשֶׁת גַּם הַבֵּן אֶת צִנְאוֹ; הָאֵב פָּרַשׁ אֶת כְּנָפָיו, וַיִּפְרֹשׁ גַּם הַבֵּן אֶת כְּנָפָיו;
הָאֵב הִתְעוֹפַף, וְהַבֵּן—נִשְׁאַר עַל מְקוֹמוֹ!—אִז קָצַף הָאֵב, וַיִּשָּׁב אֶל הַמוֹמָה,
וַיּוֹשֵׁב אֶת בְּנוֹ הַבְּכוֹר בְּקִנּוֹ, וַיַּחֲלֵל לְלַמֵּד אֶת יֶתֶר בְּנָיו. אַבֵּל כָּלֵם הָיוּ
הַיְלָדִים וּמוֹנֵי-לֵב רִכְי-לֵב; רַק הַבֵּת עָרְבָה לִבָּה לְנִשְׁתׁ עַד קִצָּה
הַגַּג. — יָמִים אַחֲדִים נִשְׁנָו (שָׁנָה) הַמַּסּוֹת (נַסְיוֹן), עַד אֲשֶׁר לְסוֹף
אָמְצוּ הַקָּטָנִים אֶת לְבָם, וַיִּתְעוֹפְפוּ הֵנָּה וְהֵנָּה; וְלִמְקָן שָׁבַע כֶּבֶד
יִכְלוּ לְלוֹת אֶת הוֹרֵיהֶם עַל דְּרָכָם.

או גַּם הָאֵב לְהוֹשִׁיב אֶת בְּנָיו בְּכַפְר, בְּנִאוֹת-דָּשָׁא, לְמַעַן
הַזֶּק אֶת גּוֹפָם וְאֶת כְּרִיאוֹתָם. וּמְקַחְרַת הַשְּׁבֵת הִלְכָה כָּל הַמִּשְׁפָּחָה
אֶל הַדְּהוּרִים, לְהוֹדוֹת לָהֶם עַל הָאֲרוּכָה (אֲרָךְ זְמַן) אֲשֶׁר נָתַנוּ
לָמוֹ; וְאַחַר הִלְכוּ לְדִרְכָם. וּבְבֹאֵם אֶל כְּפָר, הוֹשִׁיב הָאֵב אֶת
מִשְׁפַּחְתּוֹ עַל גַּג גִּשְׁא (עָם) הַנְּשָׁקֶף עַל פְּנֵי כָל הַכְּפָר, וַיֹּאמֶר:
וַדָּאוּ נָא, בְּנֵי, אֱלֹהֵי שְׂדֵמוֹת הַבֵּר, אֱלֹהֵי הַגְּנִים, אֱלֹהֵי הַפְּרָדִים,
כָּל אֱלֹהֵי לְכֶם הֵם. פֹּה תִמְצְאוּ אֶלְפֵי מִינֵי זָרַע, פְּרִי וּרְקִישִׁים.
רַק הִשְׁמְרוּ לְכֶם מִפְּנֵי הַגֵּן, כִּי הוּא מוֹרֵף אֶת כָּל הַצִּפְרִים הַקָּטָנִים.
הִזְהָרוּ גַם מִפְּנֵי הָאֵכֶר, כִּי הוּא אֵינְנו אֹהֵב אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתְּנוּ. —
הַקָּמְנָם? אִמְרָה הַבֵּת: וּמְדוּעַ?

— מְדוּעַ? יַעֲן אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ אוֹכְלִים פְּרֻדוֹת אַחֲדוֹת מִתְּבוּאוֹת הַשְּׂדֵה,
וּפְרֵי-דָבָר בְּדָבָר מִעַם. אַבֵּל כְּפּוֹי מוֹבָה (= שׁוֹכַח-חֶסֶד) הוּא! הוּא שׁוֹכַח כִּי
לֹלֵי הַשְּׂמָרְנוּ אֶת הַרְמִשִּׁים הַאוֹכְלִים אֶת עֵצֵי הַפְּרִי, כִּי עֵתָה הוּוּ
עֵצֵי גַג רִיקִים מִפְּרִי.

הַיְשִׁיבָה בְּכַפְר הַיְשִׁיבָה מְאֹד לְכְרִיאוֹת הַצִּפְרִים הַקָּטָנִים,

נתקלמו וינגדלו ויהיו לצפרים יפים המצפצפים והמהגים בליחשך.
ונערה קטנה אחת תבבה אותם, ותמן להם את ארחתם, דבר
יום ביומו. —

62.

תַּעֲדֵי הַיָּקָר.

Украшение, уборъ	שמוק	1 עֲדֵי עֲדֵי (עֲדֵיִם).
Ярмарка	יצהרמארקט	2 יָרִיד*.
Главное дѣло	הויפטזאַכע	3 עֶקֶר*.
Иголка	נאדעל	4 מַחַט*.
Радость	פֵּרִידע	5 הַדֹּה.
Водить	פֵּיהָרען, לייטען	6 נָחָה.
Простой, обыкновен- ный	אייןפֵּאך, געוואָהנליך	7 פִּשׁוּמ*.
Чистый	ריין	8 מְהוּר.

1) Parure, Bijoux.—Attire, Jewel. 2) Foire.—Fair. 3) Essen-
tiel.—Principal. 4) Aiguille.—Needle. 5) Joie.—Joy. 6) guider,
mener,—to guide, lead. 7) simple. 8) pur.—pure.

הילדים הקטנים שאלו פעם אחת את אמם: מה המוח
הזה אשר בארְנוך? הנך שומרת אותו כבה, והנך מְקַטת בו
תמיד באהבה, כמו היה יקר בעיניך מכל תַּעֲדֵיִם אשר לך, אף
כי הוא מחט פִּשׁוּמ מאד. ומדוע לא תַּעֲדֵי (עֲדֵה-פֵּאך) בו את
לבושך?

—יְלָדֵי הַיָּקָרִים, ענתה האם: הנכם יודעים כי אין דרכי

לפאר את בני בערזים. וואלם את דבר המחט שפכה יקר בעיני.
 הנני לספר לכם: לפני שנים רבות גרנו בעיר קמנה. שם היה
 יריד גדול לילדים, פעם בשנה. אחיכם הגדולים קשכו כל השנה
 את מעט הכסף אשר בידם, למועד היריד הזה. כל אחד מהם
 אָנר בשנה עשרים אָגורות, ובבא היום הגדול הלכו כלם אל
 היריד. שני הבנים הגדולים קנו בכסף הזה מנות לכם, הקטנים.
 וואלם בני השלישי, יהודה, שב בגלים ממהרות מן היריד,
 ובעינים מפיקות חרוה מסר לי צרור קטן, קבוש בנר דק. —
 אמר! קרא: קחי נא, זאת קניתי לך! ואקח את הצרור ואפרשהו
 ואפתחהו, לפני יהודה הפיקו דאגה, פן לא תישר תשורתו
 בעיני. ובצרור היה מחט צהוב, הנוצץ כזהב, ואבן ירוקה בו. —
 האם זהב מהור הוא? שאל יהודה נגיש. ואנכי תפקתי בורעותי
 ואלתצהו אל לבי ואען: על שאלתך נטל עלי להשיבך כי המחט
 איננו זהב מהור. אבל לא ערך המחט לעצמו הוא העקר, כי
 אם ערכו בעיני; ולי יקר הוא מאלפי זהב וכסף: כי לבד המוב
 נחף לקנותו לי למנה. ואהבתך אלי, אשר נתנה בלבך את החפץ
 לקנות לי דבר, היא אהבה מהורה ויקרה; ולכן אחת היא בעיני
 אם יקרה המנחה אם אָן. את המחט הזה אָשים בין חפצי היותר
 יקרים, ועד עולם יהיה שמור אתי. — וכן היה, וראו נא, ילדי,
 בכל פעם אשר אפתח את ארְנוי, יאיר אלי המחט הפשוט הזה,
 יותר מכל העדיים היקרים הצפונים בו. —

63.

הגדולים והקטנים.

Великанъ	ריעזע	1 ענק
Кедръ	צערער (בוים)	2 אָרז

Передникъ	שירזע	3 סגור* .
Укрепле нше мѣсто, зѣмокъ	בורג (פעסמונג)	4 מצודה .
Саранча	היישרעקע	5 קנב .
Накоплять, навалить	אויפהייפען	6 צבר .
Старина, (прежде)	אלטערטהום, (פריהער)	7 קדם .
Шевелиться, двигаться	אומהערקריעכען, זיך בעוועגען	8 רמש .
Муравей	אַמייזע	9 נמלה נמלים, נ' .

1) Géant. — *Giant*. 2) Cèdre. — *Cedar*. 3) Tablier. — *Apron*.
4) Fort.—*Castel*. 5) Sauterelle.—*Locust*. 6) entasser, accumuler.—
to heap on, accumulate. 7) Antiquité.—*Antiquity*. 8) se remuer, ramper.—*to stir, creep*. 9) Fourmi.—*Ant*.

בימירקום, בהיות עוד ענקים בארץ, חי ענק אחד במצודהו על הר גבוה מאד. ולו בת קטנה כבת שש שנים. ואולם באמרי "קטנה" לא דברתי נכונה. כי הילדה הזאת היתה אמנם קטנה מאביה ומאמה; אבל בעיני אנשים כמונו, נחשבה גם היא לענק, כי נקהה היה כגבה ארזים.

הילדה הזאת לא יצאה מןמיה ממצורתאביה, ורק מרחוק דאיתה כי שם געמק ממתחת ההר ורמשו יצורים קטנים, אשר היו בעיניה פתגבים. זה כמה נכספי נכספה נפשה, ללכת לראות מקרוב את היצורים הקטנים אשר געמק, אך אביה הניאה תמיד מעשות הפצה. — ויהי היום ואביה יצא לצוד ציד, ואמה שכבה להנפש במטתה; ותמהר הילדה ותרו אל העמק, ותרא ותנה

אנשים קטנים מאד (וכן היו בעיניה) עובדים בשדה, וסוסים קטנים
 רתומים לַעֲגָלוֹת קטנות, עומדים על ידם. — אָח, מה יפים
 הצעצועים האלה! קראה בת הענק: הנני לְקַחְתֶּם אתי אל חררי
 והיו לי לשעשועים. — ותפרוש את סגורה אשר פָּסַח את כל
 השדה, ונתאסף אליו אנשים קטנים אחדים עם סוסיהם ועגלותיהם;
 ובשלוש קפיצות (קפיץ) שבה אל המצודה.

אביה ואמה ישבו אז אל השלחן ויחכו לה. והילדה צָבְרָה
 לפניהם על השלחן את צעצועיה החיים, ובראותה את היצורים
 רוחשים, זוחלים על השלחן פָּגְדַת נְמָלִים, ונתענג מאד על
 המראה, ותמחה כף ותפוז ותצחק מטוב לב. — אך אביה הענק
 דַעַם פנים (יָעַף) ויאמר: לא טוב הדבר אשר עשית, בתי! לא
 בלי-שעשועים הם, כאשר תִּרְמִי, כי אם יצורים הָרְאוּים לכבוד
 ולאהבה. אֶפְסִים כרגע אל סגורך, פוקירות, והשוקים אל המקום
 אשר לקחתים משם, כי לולי היצורים האלה העובדים את האדמה
 והמוציאים להם ממנה, כבר מתנו בְּרָעַב אנחנו הענקים. —

61.

שְׁנֵאת הַנֶּמֶס.

Свѣтлякъ	יָהֲאֲנִיסוּוִירמכען	1 תולעת-יוֹחָנָא (נוֹצָצָה)
Жаба	קְרָצְמַע	2 קְרָפְדָּה*
Ядъ	נִיטָמ	3 אָרֶס*

1) Ver luisant.—Glow-worm. 2) Crapaud.—Toad. 3) Venin, Poison.—Venom.

תולעת-יוחנא ישבה בעשב הרך בער מצל (נוטה צל)

ונפשה לא ידעה כי ננה לה. והנה קרפרה באה חרש מהבצה
 הקרובה, ותורק את כל ארסה בתולעת. - קה, מה עשיתי לך
 שפכה קצפת עלי? שאלה התולעת. - לא עשית לי מאומה,
 ענתה הקרפרה: אבל מדוע תקנוצצי ככה? -

65.

המלה השונים.

Лапша	גודעלן	1 אָמְרִיזֶת*.
Скучный	לאַנגווייליג	2 שוּמֶם.
Основание, (локоть)	גרונדפֿעסטע, (עללע)	3 אָמָה.
Волхвъ	צויבערער	4 עוֹיֵן, מְעוֹנוּ.
Трубный рогъ	פֿאַזינע	5 שוּפֶר.
Принуждать, настаивать,	נאָטהייגען, צווינגען	6 אָנֶם, אַלֶּיךְ.
Рубинъ (драгоценный камень)	רוּבִין (עדעלשטיין)	7 בֶּדְבֵד.
Парикъ	פערריקע	8 פֿאַה־נֶבְרִית.
Жаворонокъ	לערבע	9 הוּנָא*.
Мучить, бить	פלאַגען, שלאַגען	10 נָנֵעַ, נָנַע.
Коверъ, подушка	פֿאַלסטער, מעפּפֿיך	11 מֶרְבֵד.
Проходъ, порогъ	איינגאַנגס־רוים, שוועללע	12 בַּף (ספּים).
Толкать, погонять	הינאַויסשטיר־צען, אַנטרייבען	13 דֶחֶף.

Т кать, (плести) (פלעכטען) וועבען,	14 זָרֵג .
Опасный, נעפֿאָהרליך ,	15 זָנוּש .
неизлѣчимый הייללעז	
Растирать זעררייבען	16 שְׁחֹק .
Зябликъ פִּינֵק	17 פִּרְגָּ* .
Ворота דאס טוּר , פֿאָרטע	18 שַׁעַר .
Зѣвать נאָהנען	19 פִּתְקָ* .
Собоуѣзновать בעדויערן	20 נוד (לי) .
Насмѣшникъ שפּאַסטער	21 לִיץ .
Область, край לאַנד . פּראָווינץ	22 מְדִינָה .
Прасть שפינגען	23 טוֹה .
Тѣснота נעדראָנגע	24 מוֹצֵקָה (עוק) .
Ставить הינשטעללען	25 יָצַב , נָצַב .
Плѣвать сердце , הערץ געווינגען ,	26 לִבָּב .
אינטערעסירען	

1) Vermeeles.—*Vermicelli*. 2) ennuyeux.—*tedious*. 3) Fondement (Coudée).—*Fondation (Cubit)*. 4) Devin.—*Magician*. 5) Trombone. 6) forcer.—*to compel*. 7) Rubis.—*Ruby*. 8) Perruque.—*Wig*. 9) Alouette.—*Lark*. 10) tourmenter, battre.—*to torment, beat*. 11) Coussin (Tapis).—*Cushion (Carpet)* 12) Seuil.—*Threshold*. 13) pousser, chasser.—*to push, drive on*. 14) tisser, tresser.—*to weave, plait*. 15) dangereux, incurable.—*perilous, incurable*. 16) broyer.—*to rub small*. 17) Pinson.—*Chaffinch*. 18) Porte.—*Gate*. 19) bâiller.—*to yawn*. 20) compatir.—*to condole*. 21) Moqueur.—*Mocker*. 22) Province, Pays.—*Land, Province*. 23) filer.—*to spin*. 24) Foule.—*Throng*. 25) placer.—*to place*. 26) charmer, intéresser.—*to charm, interest*.

לפני שנות מאות רבות מאד קלך בארץ רחוקה מאד, קלך עולי-ימים אשר נקרא בשם "המלך השומם". השם הזה יאָה לו מאד, כי הוא הפיל שָמֶמוֹן על כל הקרוב אליו, והוא גם הוא היה נְגוּע־שֶמֶמוֹן מאד, ואין דבר אשר מצא תִפְצָן בו. הוא שכב כל היום על מַרְבֵּדִים רכים, בחדר היפה שֶבְהֵיבְלוּ הַנְהַדָר (הדר) והקֵלָא כְּלִי־נֶקֶד ותפארת-שָכֵב וַיִּפְהַק, ויפּהַק בלי חֶשֶׁךְ. וכל שָרָיו ועבדיו העומדים לפניו, בְּשֶהִיו שומעים את קול הַפּהוֹק יוצא מפי מַלְכֵם, היו מִפְהָקִים גם הם בְּמַתְקָהּ, עד אשר רָעֵשׁוּ החלונות וַיִּנְעוּ אֲמוֹת הַסָּפִים (כל הבית). - אוי לי! פְּהַק הַמֶּלֶךְ השומם באחד הימים: אוי לי, הנני מַת בְּשֶמֶמוֹן! גם אבי וַאֲבִירָאבי מַתוּ בְשֶמֶמוֹן, וביום לְדַתִּי (ילד) נִבְּאוּ לי הַמְּעוֹנֵנִים כי אם לא אתענג למצער פעם אחת בְּטָרֶם מְלֹאת (יְמֵלָא) לי עשרים שנה או אֲמוֹת גם אני.

- אָהָה, אהה! נָדוּ לוֹ כָּל שָרָיו ועבדיו; וכרנע שָמוּ יָדֶם לְמוֹ (ל) פִּיהֶם ויִפְהָקוּ, כי ראו את המלך מפּהֵק.

- הנני היום בן תִּשְׁעֵעֶשְׂרֵה שנה ואחד עשר חדשים, ושלושה שָבָעוֹת וששה ימים. בעוד עשרים וארבע שעות תִּמְלֹאנָה לי עשרים שנה; ועד עתה לא עבר עלי רגע בלי שֶמֶמוֹן. בָּעָה, בָּעָה, פְּהַק הַמֶּלֶךְ. - בָּעָה, בָּעָה, ענו כל שָרָיו ועבדיו. הם חִפְצוּ לענות דבר אחר, אבל נָאֲנְסוּ לְפָהֵק.

- ובכן, הוסיף המלך: הנני מְצוּהָ עליכם להעביר קול (לְהִשְׁמִיעַ) בארץ־מְמַלְכָתִּי, כי כל איש ואִשָּׁה אשר אינם שוממים ומְשׁוּמְמִים יבאו להיְקָלִי, והאיש אשר יצליח לְעִנְנִי (לְשַׁעֲשַׁעֲנִי) אֶשְׁרָנוּ עֶשֶׂר רב (אעש אותו לְעֶשְׂרִי), וגם יִקְתֵּן לוֹ הַשֵּׁם "ראש לְצִי הַמֶּלֶךְ". -

הַשָּׂרִים והעבדים יצאו דְחוּפִים ומְבַהֲלִים (מהר), וַיִּתְקַעוּ בַחֲצֹצְרוֹת וּבְשׁוֹפְרוֹת, וַיִּשְׁמִיעוּ לְכָל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ את דְּבַר הַמֶּלֶךְ. -

ובמדינה הנשענה לממלכת המלך השומם, נרו בִּסְבָּה קמנה על פני השרה, איש עני עם אשתו. ולהם שנים-עשר בנים, כלם טובים ויפים. ואילם היפה והנעימה בהם היתה הכת הכבירה, נערה קמנה אשר קראו לה עליוה; והשם הוה יאָה לה, כי היא היתה עליוה כל הימים, ונתצחק תמיד מטוב לב. וכל אשר שמע את מַצְהָלוֹת צַחקה אֶלָּץ לצחוק גם הוא אף אם רוחו עצובה; כי קול צַחקה היה נעים ומְלַבֵּב עד מאד. — ויהי היום ויולד לעניים האלה הבן השלשה העשר. אז נאנחו האבות ויבכו על שברם, כי בביתם היה מקום רק לשנים עשר ילדים, ונס החלם ותפוחי-האֶדְמָה והחֵלֶב אשר בביתם, השפיק רק לשנים עשר ילדים. —

אבל העליוה נחמה אותם, ותאמר: אל נא תעצבו, הורי היקרים; הן אנכי למדתי לְבָשֵׁל, לְמוֹזֵת וּלְאָרוֹג. לכן הנני ללכת בארץ להשתכר דיר-מְחִיָּה (חיים), ויָרוּחַ לכם (רְחוּחָה) והיה מקום ואכל לילד השלשה העשר. — האבות קָאֵנוּ לְשַׁלַּח אֶת כְּהֵם הַנְּעִימָה מִבֵּיתָם, אֵךְ הִיא צַחקה להם בְּעֵלִיצוֹת, וְאוּ אֶלְצֵנוּ גַם הֵם לְצַחֵק אֶתָּה, וְיִהְיוּ שְׂמֵחִים וְעֵלְיוֹם, וְיִכְרְבוּהָ וְיִשְׁלַחוּהָ לְלֶכֶת בָּאָרֶץ. —

ותלך הנערה, ותלך וְתָבֹא לפני שַׁעֲרֵי-זֶהָב, ותרא והנה על השַׁעַר כְּתוּב בְּאוֹתֵי-פָרֶכֶד: „מִמְלַכַת הַמֶּלֶךְ הַשּׁוֹמֵם“. ומאחרי שַׁעַר הַזֶּהָב שָׁכְנוּ בְּעֵצְלָתַיִם (=עצלות) על הארץ שני השוערים (שׁוֹעֵר = שומר השַׁעַר), וְיָקְמוּ אֶת גְּמִנָם לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. — הוּ, הוּ! קראה העליוה: פָּתַחוּ לִי אֶת הַשַּׁעַר וְאָבֹא בָאֲרָצְכֶם. — וַיִּגְאָקוּ שְׁנֵי הַשּׁוֹעֵרִים, וַיִּקְמוּ בְּלִי-חֵמָדָה (=חפץ), וּפָתַחוּ אֶת שַׁעַר הַמִּמְלָכָה לְפָנֵי הָעֵלְיוֹה. — לְמָה זֶה תִּגְאָקוּ בַיּוֹם בְּהִיר כֹּה? שְׂאֵלָה הָעֵלְיוֹה בְּחֻמָּה (בְּחַמִּים). אַהֵה, אֵלֵהִים! עֲנוּ הַשּׁוֹעֵרִים: בְּעוֹד שַׁעַר יָמוֹת מְלַכְנוּ עוֹל הַיּוֹמִים, וְעַל זֶה דָּנָה לְבָנֵנו. — וְמָה הִיא מַחְלַת מְלַכְכֶם?

הוסיפה העליזה לשאל. — אהה, מחלתו אָנוּשָׁה, זאת מחלת השממון, ענו השומרים, ויספרו לה את כל הדברים, וכי הַנְּעִיק (הַנְּעִיק=אָסַף על ידי קריאה וְנִעְקָה) המלך בהיכלו את כל איש ואשה אשר אינם משוממים. ותאמר העליזה: הנה אני רַפְאֵתִי את אבותי מַעֲצוּבוֹתֵיהֶם, אָנְסָה אולי אוכל לַגְרֹשׁ גם את שַׁמְמוֹן־מלככם. ובכרבה צַחֲקָה בנעימות כְּדַרְכָּה, וצַחֲקָה לִבָּב מֵאֵד גם את השוערים הוועפים, ויצחקו גם הם, וַיִּסְגְּרוּ את שַׁעַר הַמַּמְלָכָה ויובילו את העליזה אל היכל המלך.

והרחובות אשר בקרבת ההיכל, הוֹמִים מְאֹדִים; כי כל יושבי המדינה הַתְּכַרְכוּ (התאמרו) בלבם כי אינם משוממים, ויבאו לַנְּסוֹת פִּתְּם בַּמֶּלֶךְ, וּלְקַבֵּל את ההון הרב אשר הבטיח לתת לַמְּעַנְגוֹ. ובחצר ההיכל גְּדֹלָה הַמוֹעֵקָה עד מאד, כי שם הַתְּנַנֵּשׁ (גַּנֵּשׁ=נִדְחָק) קָהַל גְּדוֹל מֵאֵד. שם נמצאו המון לְצִים מְשׁוּנִים. הנה, לְמִשְׁלֵ, איש אחד אָדוּם־הַנְּקָן ופאה־נְכַרִית צוּבָה על ראשו, והוא יכל לבלע תְּרָבוֹת, כמו לו היו אֲמָרִיות. וכַּבְלָעוּ תֵּרֵב הַבֵּיט סְבִיבוֹתָיו פְּמַנְצֵם, לאמר: האין זה מְעַנֵּג וּמְשַׁעֵשֵׂעַ? — הדבר הזה איננו מְעַנֵּג כִּלְל! ענה בבוז איש אחר, ויקח את מַגְבַּעְתּוֹ הַשְּׁחֹרָה מעל ראשו, וַיִּשְׁחַקְנָה בֵּין יָדָיו עד אשר נִהַפְכָה לַצְּפֹרֶר־קַנְרִי, והצפור עף וַיִּתְנַצֵּב על ראש האיש וַיִּקְרָא: פִּיפ! — המעשה הזה לִבָּב מֵאֵד את כל הקהל; אז קרא איש אחר: מִי יִצְחַק על מעשה פְּשׁוּט כֹּזֵה? ואולם אנכי אַעֲשֶׂה (אָעֲשֶׂה) לַפְּנִיכֶם דָּבָר אשר תִּשְׁתַּמְּכוּ עָלָיו. פָּקְחוּ עֵינַי! והאיש הוציא מַצְלָחָתוֹ חֲלִיל־כֶּסֶף קָטָן, וַיַּחַל לַנְּגֹן בו. וכִּרְגַע גָּקְחָלוּ (הַקָּהַל=הָאָסַף) עָלָיו כל הצפרים הַמְּזַמְרִים אשר בכל הַכְּפָר: הַנְּמִיר, הַחֹנָא הַפְּרָג, ועוד רבים, וַיִּשְׁבוּ על גג ההיכל וַיִּשִּׁירוּ לִפִּי מַנְּגִינָתוֹ. המעשה הזה העיר תִּמְחֹן גְּדוֹל כִּכֵּל הַקָּהַל, וכלם אמרו בלבם: כִּי הַאִישׁ הַזֶּה יַצְלִיחַ אֶל־נִכּוֹן לַשְּׁמַח לֵב הַמֶּלֶךְ הַשּׁוֹמֵם. —

. (סוף)

Стрѣлять, (бросать)	שיעסען, (ווערפֿען)	1 ירה, הורות (אירח).
Ливень, поток	גוס, שטראָם	2 זָרם.
Дворъ для загона скота	הירדע [אַרט פֿיר שאַצף]	3 גִּדְרָה.
Величество, (блескъ)	מאַיעסטאַט, (גלאַנץ)	4 הוֹד.
Спускаться съ	זיך העראַבלאַסען פֿאַן	5 זָנַם.
Пушка	קאַנאָנע	6 תוֹתָה.
Водопроводъ, шириць	וואַסערראַהרע, שפּריטצע	7 זָנֹר (זנורים, חות, ז).
Точить, (шлифовать)	שלייפֿען, (פּאַלירען)	8 מָרַט.
При смерти	אין דען לעמזטען צייגען	9 גוֹסָם*.
Смятєніє, тревога	געטיממעל, פֿערוויררונג	10 מְהוּמָה (הום).
Поширание	צערטרעטונג	11 מְבוּסָה (בוס).
Чертогъ, дворець	פּאַלאַסט	12 אַרְמוֹן.
Народъ, люди	פֿאָלק, ליימע	13 עַם (עמי, עמים).

1) tirer (jeter).—to shoot (throw). 2) Torrent, Giboulée.—*Torrent, Shower.* 3) Enceinte.—*Enclosure.* 4) Majesté (Splendeur).—*Majesty, (Splendour.)* 5) descendre.—*to descend.* 6) Canon.—*Gun.* 7) Seringue.—*Syringe.* 8) aiguiser (polir).—*to sharpen (polish.)*—9) a la mort. — *at the point of death.* 10) Trouble. — *Disturbance.*

11) Eracement.—Crush. 12) Palais.—Palace. 13) People, Monde.—
People, Men.

כראות "העלייה" את כל המעשים הנפלאים האלה, ונתאם
כמעט ותאמר בלבה: אם כל אלה לא יענגו את המלך, בָּמָה
אוכל אני לשעשעהו, ואנכי אין כחי כי אם בצחוק? — מִקֵּץ שעה
נשמע קול יְרֵי־הַתֹּחַח, והיִרְיָה הוֹאֵת הוֹדֵיעָה את העם, כי קם
המלך מִשְׁנָתוֹ, וכי עתה יואיל לקבל את הבאים אליו. או גִּדְחֵקוּ
כלם אל הַפֶּתַח, וְתָהִי מֵהוֹמָה וּמְבוֹסָה אֲיוֹמָה, כי כל איש חפץ
לבא ראשונה. אך שרי הארמון התחכמו וּפְתָחוּ את הַצְּנוֹרוֹת,
וְנוֹוֹר־מִים על הקהל, וְנִנְעוּ הַנְּקֻדָּהִים וְנַעֲמְדוּ מֵרְחוֹק, וַיִּתְנַצְבוּ
בְּסֵדֶר, שׁוֹרֹת שׁוֹרֹת. — וְהֵעֲלִיָּהּ אֲשֶׁר הִיְתָה הַקְּמָנָה כְּכֹל
הַקְּהָל, עֲמֵדָה אַחֲרֹנָה, ועל זה צַר לָהּ מְאֹד, כי יֵרָאֶה פֶּן יִמּוֹת
הַמֶּלֶךְ בְּטֵרֶם יִגִּיעַ הַרְגָה לְבָא לִפְנֵיו.

דלתו הארמון נפתחו, וּבֹלַע־הַחֲרֹבוֹת בא ראשונה לפני
הַמֶּלֶךְ. הוא הִשְׁפִּיחוֹהוּ, וַיִּקַּח את הַחֲרֹב הַמְרוֹמָה וַיִּגִּיעָה אל שִׁפְתָיו,
וַיֹּאמֶר לְבָלְעָה; אך בְּרַגַע הָהוּא הִחַל הַמֶּלֶךְ לִפְהֵק בְּקוֹל רֶם,
וַיִּבְהַל הָאִישׁ, וּמִבְּלֵי הַדַּעַת פֶּהֶק גַּם הוּא, וְתַחַת לְבָלוֹעַ את הַחֲרֹב
קרא: בָּעָה, בָּעָה. — גַּשׁ הַלֵּאָה! קרא הַמֶּלֶךְ בְּזַעַף: אם אינך
יודע מאומה מלבד לקרא בָּעָה, בָּעָה: לֵךְ אל גִּדְרוֹת הַצֵּאֵן ולא אל
הַאֲרָמוֹן! — אָבֵל וְנִכְלָם יֵצֵא בֹלַע־הַחֲרֹבוֹת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וְאִישׁ
אַחַר בָּא; וְזֶה הָיָה הָאִישׁ הַמְּכֻנָּן אֲתָּה מְגַבְּעָתוֹ לְצִפּוֹר. — מַה זֶה
יְגַלְגַּל הַסֶּכֶל הַזֶּה אֲתָּה מְגַבְּעָתוֹ בִּידוֹ בְּלִי חֶשֶׁךְ? הֵן הַדְּבַר הַזֶּה
מְשׁוּמֵם עַד מְאֹד! קרא הַמֶּלֶךְ וַיִּפְהֵק.

— בָּעָה! פֶּהֶק גַּם בְּעַל הַמְּגַבְּעָת, וַיִּמְהַר וַיִּשֶׁם יָדוֹ לִפְנֵיו. —
וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ: אם לא תדע מאומה מלבד לקרא בָּעָה, לֵךְ לְגִדְרוֹת
הַצֵּאֵן! וַיִּמְהַרוּ מִשְׁרָתֵי הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלִיכוּ אֶת הָאִישׁ הַחוּצָה, וְאֵת

מגבעתו אחריו. — או בא האיש עם הקליל. וכמעט אמר להגיע את הלילו אל פיו, ויחל המלך לפהק. ולא יכל האיש להתאפק, ויפער גם הוא את פיו ויקרא: בָּעָה.

וכן קרה לכל האנשים אשר אמרו לשעשע את המלך. והמלך עיף ויגע ושומם עד מאד. וברגע הזה החל מורה-השעות (שָׁעוֹן) להשמיע את השעה השתים עשרה; ויאמר המלך: אהה אלהים, הגה קץ חיי, הנני מת בְּשָׁמוֹן! — אך ברגע הזה נדחף אחר המשרתים אל הארמון, ויקרא: אדוני המלך! חֲבָה נא מעט! הגה שם בְּחָצֵר עומדת נערה קטנה המבקשת לבא לפני הוד-מלכותך. — ותבא ה"עליוזה". ובבואה הארמונה ותשתומם למראה עיניה, כי מעולם לא ראתה תפארת וקדר כזה. או הביאה לפני המלך אשר שכב גוסס על מרבדו. וירא המלך את העליוזה ויפהק. אך ה"עליוזה" לא יכלה להתאפק מצחוק על המראה הזה, כי כל זה היה נלָעַג בעיניה מאד, ותצחק, ותצחק כאשר לא צחקה קימיה. ותמחא כף, ותתגודד ותצחק עד אשר גולו דמעות מעיניה. ופתאם החלו גם שרי המלך לצחוק, וגם המלך החל לצחוק, לראשונה בקול דממה דקה, ואחרי כן בקול גדול, הלוך וחוק, ולסוף צנח מעל המרבד, ויתגולל על הרצפה, ויגיע את ידיו ואת רגליו בגדל תענוגו, ובמתהולל הניד ראשו וינרא באצבעותיו על שריו המסבילים אשר החזיקו בכמיניהם המתנועעות, וינחלו (צהל-צחק במקצת) כסוטים, עד אשר רעשו שמושות החלונות.

שעה תמימה עברה עד אשר פלה המלך לצחוק. או נפל על צינארי ה"עליוזה" ויקרא: נערה נעימה, הֵם הֵם, עתה לא אֶרְךָ מורך, הֵם הֵם, בְּיָמֵי תִשְׁבִּי, הֵם הֵם, וְתָהִי לִי לְאִשָּׁה, הֵם הֵם. האף אין זאת, הֵם הֵם? — מוכן הדבר כי העליוזה לא סרבה לו; ותהי לו לְאִשָּׁה, ויִקְרָא שְׁמָהּ הַמַּלְכָה הַשְׁמוּמָה, לַפְּנִים הַגְּעֵלִיָּה.

על השם הנלעג הזה צחקה העליזה עוד פעם, וגם המלך צחק מאד.

ומאו ותלאה תכל המלך להיות שומם. -

66.

ספורי תהיזר תוקן.

ספור שני.

Умножить, усугу- удвоить	פֶּרְרָאפּפּעלן, מולטיפליצירען	1 כָּפַל .
Превосходить	איבערטרעפֿען	2 עָלָה עַל .
Цыфра, [знакъ]	ציעפֿער, [צייכען]	3 צִיּוּן .
Сожалѣть, раскаи- ваться	בעדויערן, בערייען	4 הִנָּחֵם (נחמתים) .
Медицина	מעדיצין, היילקונדע	5 תְּכַמְתִּי-הֶרְפוּאָה .
Запечатать	פֶּרְוִיעֵנעלן	6 חָתַם .
Законъ, предписание	געזעטץ, פֶּרְאָרדנונג	7 חֹק, חֻקָּה .
Быть рѣшену	בעשטימט, בעשלֶאסען זיין	8 פָּלָה .
Скрижаль, доска	טאפֿעל, ברעטט	9 לִיחַ .
Щадить, (сжалиться)	שאַנען, (ערבאַרמען)	10 חוּס (על)
Помахивать рукою	שווינגען די האַנד	11 נוֹפֵת .
Дѣйствовать, дѣлать	בעווירקען, מאַכען	1° פֶּעַל .

Записка, (рецентъ)	צעטמעל . (רעצעפט)	13 פֿתֿק* .
Урокъ	אויפֿגאבע (=שול)	14 שְׁעוּר* .
Соотвѣтствовать, (צו איינאנדער)	פאססען שטימען	15 הֶתָאם .
Тѣснить	דריקען , דראַנגען	16 הֶצֶק (צוק) .
Кривляніе, гримасы	גרימאסעס , פֿראַמזע	17 הֶעֱוִיהַ* (עוה) .
Запутываться	פֿערוויררט ווערען , שטאַקען	18 הֶזְקַשׁ (יקש) .
Заставить молчать	שווייגען מאַכען	19 הֶסֵה .
Сумасшедшій	פֿערריקטער	20 מְשֻׁעַ (שגע) .
Конвертъ	בריעֿקווער	21 מְעִמָּה (עמף) .
Торопить[ся]	זיך בעאיילען	22 אויץ .
Серьѣзность	דער ערנסט	23 רִצִּינּוּת* .
Раздражать	רייצען	24 גָּרָה , הֶתְגָּרָה .

1) Multiplier, redoubler.—*to redouble, multiply.* 2) surpasser.—*to surpass.* 3) Chiffre [Signe].—*Cipher [Sign].* 4) regretter, se repentir.—*to regret.* 5) Medecine. 6) cacheter.—*to seal.* 7) Loi, Prescription. — *Law, Prescription.* 8) être décidé. — *to be decided.* 9) Table. 10) ménager (avoir pitié).—*to spare (take pity)* 11) agiter.—*to wave.* 12) agir, effectuer.—*to act, do.* 13) Billet, (Recette).—*Billet, (Receipt).* 14) Tache.—*Task.* 15) convenir.—*to fit.* 16) opprimer.—*to oppress.* 17) Grimace. 18) s'embrouiller.—*to confuse one's self.* 19) faire silence.—*to set silence.* 20) Fou.—*Mad.* 21) Enveloppe. 22) se dépêcher. — *to hurry.* 23) Gravité.—*Seriousness.* 24) inciter.—*to incite.*

בהיותי נער קמן הסבנתי לעות פני ולהאריך (להוציא) לשון אחרי כל איש אשר קצפתי עליו. אבל מורי רפאני ממנהגי המנונה הזה.

הדבר היה בבית הספר, בעת הלמוד לפנות ערב. מוכני הורה לנו אז את מלאכת הכפל בחכמת החשבון. הוא עמד לפני הלוח השחור, התלוי על פני הקיר, ויבאר לנו את ארוחת החשבון הזה. לא אצחקד מכם, כי החשבון הזה לא מצא חן בעיני; לכן. מדי הפנות המורה ערפו אלינו לכתוב את המספרים על פני הלוח, ואנפח את לחיי השמאלית ואעצום את עיני הימנית, למען שים בזה אותותי לחברי כי קצפתי בחשבון הכפל. חברי שחקו על הענייני אלה, ואנכי גלתי (גיל) מאד כי הצליח לי לשעשעם במעשי. ואולם נזהר נזהרתי מאד, לחדל מעשי בהפוך המורה את פניו אלינו. או העמדתי פני כתלמיד מקשיב אשר עינו ולבו אך אל באורי המורה. — אך רגע אחד הונחתי את זהירותי, ופתאם הפך המורה פניו וירא את ההעניות הנרות. — טוב מאד! אמר לי המורה: הנך מפליא לעשות בהעניותיך. הנך יכל להתפאר כי נער קמן אחר לא יצליח להשחית תארו כמוך. ובכל זאת, ידע פדע כי הקופים יעלו עליך בדבר הזה, למרות כל עמלך. גשנא אל הלוח והרצנו העולה אתה על הקופים במעשה הכפל? — צחוק צריר התפרץ מפי חברי לשמע הדברים האלה; ואנכי בושתי ונכלמתי מאד. כי בהיותי נער קמן חסתי על כבודי מאד: אהב אקבתי ללעג לאחרים, אבל לא נעים היה לי לראות אחרים לוענים לי. — קמתי ממושבי ואלך אל הלוח. המורה צוני לכפל את המספר 536 במספר 482. חשבתי, חשבתי, ולא יכלתי לעשות הדבר. — שוב למקומך! אמר אלי המורה: וזכר את הדבר אשר אמר לך: למען הן דבר לעשותו, צריך לשמוע ולהקשיב בתחלה! — עוד הפעם צתנו חברי בצחוק קולם, ואני שבתתי אל מקומי גבוך ונכלם. וכמו להכעיסני קרא המורה אל שמעון הקמן אשר אנכי ביתי לו

הַתְּמִיד, כִּי הִיָּה בְעֵינַי כְּכִסִּיל, וְהַנֶּעֱר הַזֶּה עָשָׂה אֶת הַחֲשׁוֹן מִבְּלִי
 הַתְּקִשׁ. — הַמּוֹרָה שְׁלָחָהּ אֶל מוֹשֶׁבּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו: אַתָּה הֵנֶךְ שָׁם
 לֵב לְאִשֶׁר יֹאמֶר לְךָ, לִכֵּן בְּמוֹת אֲנִי כִי תִהְיֶה לְבֶן־חַיִל. — אַחֲרַי
 כֵּן קָרָא הַמּוֹרָה אֶל גְּבִרְיָאֵל הָאֶרֶוֹךְ: הוּא הִיָּה הַתְּמִלְמִיד בְּכָל
 הַתְּלִמִּידִים. וַיִּשֶׂם הַמּוֹרָה לְפָנָיו מִסְפֵּר בֶּן עֶשְׂרֵה צִיּוֹנִים לְכַפְּלוֹ
 בְּמִסְפֵּר בֶּן עֶשְׂרֵה צִיּוֹנִים. גְּבִרְיָאֵל חָשַׁב בְּמַהֲרָת גְּדוּלָּה, לִכֵּן לֹא
 יָכַל הַמּוֹרָה לְגַרֵּעַ עֵין מִהַלּוֹחַ בְּמֵרֶם יִכְלֶה הַנֶּעֱר מַעֲשָׂהוּ.

וּבַעֲמוּד הַמּוֹרָה כִּכָּה, מוֹסֵב פְּנִים אֶל הַקִּיר, עֲלֵתָה בְּלִבִּי
 מִחֲשָׁבָה רַעִיָּה, מִחֲשַׁבְת־נַקָּם. הֵן הַמּוֹרָה שָׁם אוֹתִי לְצַחֹק לְרַעִי,
 לִכֵּן נִמְתִּי לְהַנָּקֶם מִמֶּנּוּ וּלְקַתְּ גַם אוֹתוֹ לְצַחֹק לְתִלְמִידָיו! אֲמַנֶּם
 הַמְּזוֹמָה הַזֹּאת רָעָה וְחַטָּאָה הִיא, וְאַתֶּם, קוֹרְאֵי הַקְּטָנִים וְהַנְּעִימִים,
 תִּקְצְפוּ עָלַי לְבַטַח כִּי הִרְשַׁעְתִּי לַעֲשׂוֹת כֹּזָאת. אֲבָל מַה אַעֲשֶׂה,
 יְדִידִי? וְאַנְכִי הִיָּתִי בַעֲת הַהִיא יֶלֶד שׁוֹבֵב, יֶלֶד בֶּן שְׁמוֹנֶה שָׁנִים.
 וַיִּבְסַפְרֵי לְכֶם עֵתָה אֶת מַעֲלָלֵי הַרְעִים הַנְּנִי מִלֵּא בְּלָמָּה וְחַרְטָמָה.
 וַיֹּאמֶר טוֹב לְאָדָם לַהוֹדוֹת וּלְהוֹדִיעַ אֶת עֲוֹנוֹ, וְכֵן אָמַר הַתְּמִלְךְ
 שְׁלֹמֹה בְּמִשְׁלָיו הַמְּחַבְּמִים: מוֹדָה וְעוֹבֵב יִרְחָם. —

אֵךְ נָשׁוּב לְסַפְרֵי. אֲנִכִי קָמְתִי בְּלֵאט מִמוֹשָׁבִי, וַאֲרִים
 לְחֻבְרֵי כִי יִבְטֹו בִי. וּבְרֹאוֹתִי כִי כֹלֶם שָׁמוּ עֵינֵיהֶם עָלַי, וַאֲט
 אֶת צְנֹאֲרֵי נְאֻאֲרִיךְ לְשׁוֹנֵי מֵאַחֲרֵי הַמּוֹרָה, כְּכֹל יִכְלֵתִי. אֵךְ הוּי, צָרָה!
 בְּרַגַע אִשֶׁר עֲשִׂיתִי זֹאת, פֶּלֶה גְבִרְיָאֵל אֶת חֲשַׁבּוֹנִי, וּפְתָאֵם הַסֵּב
 הַמּוֹרָה פָּנָיו אֵלַי, וַנֶּעֱמוּד אִישׁ לְנַגַד רַעִהוּ: אֲנִכִי בְּלָשׁוֹן שְׁלוֹחָהּ
 (אַרוֹכָה), וְהוּא מְבִיט עָלַי מִבְּלִי הוֹצִיאָהּ מִפִּי. נִפְעַמְתִּי
 וְנִבְהַלְתִּי עַד מֵאֹד, וּמִגְדַּל בְּלָחֲתִי שְׁכַחְתִּי גַם לְהָשִׁיב אֶת לְשׁוֹנִי
 אֶל תּוֹךְ פִּי. — כֹּל הַתְּלִמִּידִים הִחְרִישׁוּ, וַיַּחֲכוּ לְרֹאוֹת אֶת אִשֶׁר
 יִקְרַנִּי. וְלִגְדָל מִבּוֹקְתִי לֹא הִבִּיט בִּי הַמּוֹרָה בְּקִצְפָּה; מִנּוּחָה שְׁלֹמֹה
 פְּרוּשָׁה עַל פָּנָיו, רַק עֵינָיו הִפִּיקוּ מִזְּמָה לֹא טוֹבָה. — שֵׁב עַל
 בְּקוֹמְךָ! אָמַר אֵלַי: וַיִּנְדִּי שְׁבַתְךָ תוֹכֵל גַם לְהָשִׁיב לְשׁוֹנְךָ אֶל פִּיךָ.

כי כבר התבוננתי בה הישב, ואָדע את אשר לי לדעת. — חברי צָהלוּ קולם עוד הפעם בצחוק אָדיר, ואנכי נפֵלתי על מושבי בָּאָבן, (אָחכה במגור (הַדָּה) לראות מה יעשה פי המורה. וכאשר לא חדלו התלמידים לצחוק, וַיִּטְפֹּף מורנו את ידו פעמים, שלש נִהַם איתם. ואחרי אשר החרישו כלם, אמר המורה: אל תצחקו לו! גם הוא גם אתם אינכם יודעים מה חולה הוא הנער הָאֵמֶלֶל הזה! וְאַחַר פָּנָה אלי ויאמר: יוֹתָן, טוב עשית כי הראית לי את לשונך, ונתת לי עת להתבונן בה הישב. אנכי יודע מעט בחכמת הרפואה, ועד מהרה נוכחתי כי מַחלה קשה בקרבך. עתה אָבִין מדוע עוֹת פִּיךָ כְּמוֹשָׁנָע, בראשית לְמוֹרְנוּ: זה פֵּעַל הַמַּחֲלָה. עתה אָבִין מדוע לא יכלת לחשב את החשבון אשר שמת לפניך: גם זה פֵּעַל הַמַּחֲלָה. צַר לי עליך, נער אָמֶלֶל, נחמתי על אשר קִצַּפתי עליך בראשונה.

אנכי נְבוֹכָדְנֶאֱדָר מֵאֵד לְשִׁמְעֵי דְבְרֵי, כי נפשי ידעה מאד אשר אך מִתְהַלֵּל הוא בי; וגם כל חברי ידעו זאת, כי על בן צָחֻקוֹ עוֹד יותר. המורה הוֹכִיחַם על רֵעֵלְבָם, כי לא יחוסו על חֲבֵר חולה. אז הוֹסִיפוּ עוֹד לְצַחֻק בְּתֵר עוֹ, ואחד מחברי צָנַח מְמוֹשְׁבוֹ וַיִּפֹּל אל תחת השלחן מְעַצְמַת צחוקו.

והמורה פָּנָה אלי ויאמר: כְּכֹלֹת הַלֵּקַח אֶעְצָרְךָ עוֹד כְּבִיתֵי־הַסֵּפֶר פְּחֻמְשָׁה רַגְעִים; לֹא לִמְעַן עֲנוּשֶׁךָ, חֲלִילָה לִי מִזֹּאת! כִּי אִם לִמְעַן פִּתְּבֵי פְתָק־רְפוּאָה לְמַחֲלַתְךָ, ואת הפִּתְקֵי תִמְסַר לִיד אֲבִיךָ בְּשִׁמִּי. — יָדַע ידעתי כי הוא זומם עלי רעה, אבל מה הוא הדבר אשר יֵזֶם? מה הַפְתָּק אשר הוא אומר לשלוח אל אבי? אנכי ידעתי מה זאת פתק־רפואה, אבל הַאֲמַת הדבר כי מוֹרֵי רופא הוא? — כְּכֹלֹת הַלְמוּדִים לָקַח מוֹרֵי גְלוּיִן גְּדוֹל ויכתוב עליו משני עֲבָרָיו, וַיִּשֶׂם את הגליון כְּמַעֲשָׂה וַיִּתְקַמֶּה וַיִּתְקַנֶּה עַל יָדוֹ ויאמר: בְּקֶסֶר זאת לירי אֲבִיךָ בְּשִׁמִּי! —

אבי קרא את הפתק במנוחה, ויאמר: טוב מאד; עתה לך נעשה את שעורך! - אנכי מהרתי לבלות שעורי לפני ארחת הערב. ואמנם לא לחנם אצתי לבלותם, כי כָּעֶרֶב הוּא הָיִינוּ נכונים ללכת אל דודתי, לראות את הצעצועים החדשים אשר הביא דודי לבנו, בשובו מדרך רחוקה. לארחת הערב העלו על השלחן מְמַעְמֵים (מאכלים טובים) שונים אשר אהבתי מאד, אך לי נָפֵן רק קֶרֶק ופת־לחם. פְּנִיָּאָה היו יתר המאכלים נֶגַד חֶקֶר הַמְיוֹן אשר תִּקַּק (עשה לחק) מוכי לבריאותי בפתקו. - ואולם: עוד מעט ראיתי כי גם הַבְּקוּר (בקר) בבית דודתי לא התאים אל חֶקֶי מוֹרִי. כי מִיֵּד אחרי הָאֲרָחָה אמר לי אבי כי טוב לי ללכת לישן, וזאת תִּגְנִיעַ רוחי. אנכי ידעתי כי הדבר אשר יצא מפי אבי אֵין להשיב, וכי אך לשוא אֶתְחַנֵּן אליו לְקַנְתֵּנִי אֶתוֹ אל בית דודתי. ובכל זאת פָּנִיתִי אל אמי בעינים מְפִיקוֹת פַּחַנְנוּם; אך היא הִסְבִּיחָה פניה מנגדי. או ידעוני כי קָלָה וְנִחְרָצָה היא לי ללכת לישון. - אבי ואמי נִשְׁקוּ לי כִּפְעַם כִּפְעַם, מבלי דבר דבר, ואנכי עליתי אל חדרי אשר פְּעֻלֵית הַקִּיר, וְאָפְשׂוּט את בגדי, וְאִשְׁכַּב על מטתי.

ואולם בשכבי במטתי לא יכלתי להבליג על פְּעוּשֵׁי, ודמעות פָּרְצוּ מעיני; וְאָבִים את ראשי בְּמַכְסֵה וְאָבַךְ בכי גדול. יָנַעְתִּי בְּכַיִי וְאָרְבִּים. (הָרַב־יָשֵׁן שָׁנַת תְּרֻמָּה). ובבקר פְּהִקִּיצִי מִשְׁנֵתִי בשִׁעָה אשר הִסְפַּנְתִּי, תְּמַהְתִּי מאד כי עָרַבְתִּי לי שְׁנֵתִי כִכָּה, אחרי המזקה הנורא אשר קָרַנִי אָמֵשׁ! - קָמַתִי מוֹמְשִׁכִי וְאֶתְפַּלֵּל, וְאֶחַל לְשָׁנֹת את שעורי כאשר הִסְפַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת תְּמִיד. - כִּפְעַם כִּפְעַם באה שִׁפְחָתִנוּ הַנִּקְנָה, יוֹבְבָד, וְתִבְאָ לִי סֶפֶל־שֶׁקֶלֶד-אֶךְ לֹא! הַפְּעַם לֹא הִבִּיאָה לִי שֶׁקֶלֶד, כי אם פת לחם יבש, ולא יותר! - היא הניחה את הלחם על שלחני, וְתִצָּא מבלי דבר דבר. גם זאת תִּקְתְּמוּרִי אֲשֶׁר חָקַק לטובת בריאותי! צְעַקְתִּי בְּחֵרוֹן (קצף).

אחרי כִּנְגָה אֵת הַדֹּלֶת: מִי יוֹדֵעַ עַד מִתִּי יִמְשְׁכוּ מִי־רִפּוּאֵתִי? —
וּבְצִפִּי כִּי עָזוּ לִקְחֹתִי אֶת הַלֶּחֶם, וְאֲשַׁלִּיכֶהוּ אֶרְצָה! הֲנַכְּם רִוּאִים,
יְלָדִים חֲכָמִים, מִה מֵאֵד הֲרַשְׁעֹתִי לַעֲשׂוֹת בְּקִצְפִי! כִּי הֵן יוֹדְעִים
אֹתָם, אֲשֶׁר עָזוּן כִּבְדֵּךְ הוּא לְהַשְׁלִיךְ דָּבָר אֶרְצָה בְּחֵמָה, וְאִף כִּי
פֶת לֶחֶם!

וְאוֹלָם כַּעֲבוּר חֲצִי הַשָּׁעָה, הַחֵל הִרְעֵב לְהַצִּיגְנִי עַד מֵאֵד.
אוֹ לְמִשְׁתֵּי עֵינַי בְּתִשׁוּקָה נִמְרָצָה אֵל פֶּת הַלֶּחֶם הַמּוֹנֵחַת עַל הַרְצָפָה.
אֵךְ גָּאוֹנִי מִנְעֵנִי מִקְרִים אֶת הַלֶּחֶם, אֲשֶׁר זֶה מַעֲטַת הַשְּׁלֹכְתִי מִזְרִי
בְּבוֹז וּבְחֵמָה. — וַיְהִי מָה! קִרְאתִי פֶתָאִם: הֵן אִישׁ לֹא רָאָה בְּהַשְׁלִיכֵי
אֶת הַלֶּחֶם אֶרְצָה, וְאִישׁ לֹא יִרְאֶה בְּהִימֵי אוֹתוֹ מֵעַל הָאָרֶץ; —
וְאָרִים אֶת הַלֶּחֶם, וְאִמְתָּקֶהוּ בְּגִנְף־זְרָעֵי לְהַעֲבִיר מֵעֲלֵי אֶת הָאֵבֶק
אֲשֶׁר דָּבַק בּוֹ בְּשִׁכְבוֹ לְאֶרֶץ — וְאִכְלֶהוּ. וְלֹא אֶכְחָד מִכֶּם, מִחֲמַדִּי.
כִּי מֵעוֹלָם לֹא עָרַב לְחֵכִי לֶחֶם יִבֵּשׁ, כַּבְּבֹקֵר הַהוּא! — אוֹ יִרְדֹּתִי
מִחֲדָרֵי לֵלְכַת לְבֵית־הַסֶּפֶר, וְאֶשֶׁק לְאִבִּי וְלֵאמִי כַּפְעַם בַּפְעַם, וְהֵם
לֹא אִמְרוּ לִי דָבָר.

בְּבֹאֵי לְבֵית־הַסֶּפֶר שָׁבוּ מִצּוּקוֹתַי (מִצּוּקָה־צָרָה). הַחֲבֵרִים הִתְנַדְּרוּ
בִּי וַיִּלְעְגוּ לִי. שִׁכְנֵי מִימֵינִי שָׁאֲלֵנִי הַכֹּהֵן נִרְפָּאתִי מִמַּחֲלַתִּי? וּשְׁכְנֵי
מִשְׁמֹאלִי בְּקִשְׁנֵי לְהִרְאוֹתוֹ אֶת לְשׁוֹנִי. וְאוֹלָם אֲנִכִּי הֵייתִי כְּלֹא־שׁוֹמֵעַ,
וְבוֹהֵה הַשְּׁפִלְתִּי לַעֲשׂוֹת (עֲשִׂיתִי בְּשִׁקְלִי, בַּחֲכָמָה). — מוֹרֵנִי לֹא הוֹכִיר
עוֹד אֶת דְּבַר הַפֶּתֶק אֲשֶׁר נָתַן לִי אִמִּשׁ. אֵךְ גְּדֻמָּה נִדְּמָה לִי כִּי
חִפְץ מוֹרִי לְנִסּוֹתֵנִי; כִּי זִמְנֵן רַב הִפְךָ פָּנָיו אֵל הַקִּיר, כִּמּוֹ אִמְרֵי
לְהִנְכַח הָאוֹסִיף לְהִאֲרִיךְ לְשׁוֹן אִם אֵין. אֵךְ אֲנִכִּי לֹא הִאֲרַכְתִּי לְשׁוֹנִי. —
הֲרִפּוּאָה הוּאֹת רִפְּאָתִי לִימֵים רַבִּים מִמִּנְהֵגֵי הַמְּגוּנָה. כַּעֲבוּר
שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים, קָרָה מְקָרָה כִּי שִׁפְתֵּנוּ הוֹקֵנָה לֹא עֲשִׂתָה דָבָר
כַּחֲפָצִי, וְאֲשׁוּב לְאֹלְתֵי וְאִאֲרִיךְ לְשׁוֹן לְמוֹלָה. אֵךְ כַּמַּעֲט עֲשִׂיתִי
הַדָּבָר וְאֶנְחָם. — הִנֵּה שָׁבָה מִחֲלַתְךָ אֵלַיךְ, אִמְרָה לִי יוֹכַבֵּד בְּרִצְיוֹנָת
גְּדוּלָה: אֵלֶיךָ וְאוֹרִיעֵךְ אֶת הָרוּפָא!

— סלחי נא לי! כי לא בצדקה עשיתי זאת! קראתי וְאָתְנַעַב
 בינה ובין הפתח. לְמַנְעָה מַעֲשׂוֹת אֵת אֲשֶׁר אָמַרָה: הָאֲמִינִי לִי כִּי
 לא בצדקה עשיתי הדבר!
 — אולי רק שָׁרִיד הוא מְמַנְהֵגךְ הַיָּשָׁן, אמרה יוכבד: על
 כן לא אודיע הפעם את הרופא. אך השמר לך לְכָל תְּשׁוּבָה
 מחלתך אליך!
 „מחלתי“ לא שבה עוד אלי עד עולם. —

67.

בְּנוֹתַת הַנְּמִים דִּרְרָךְ

Колочій кустарникъ	דָּרָן, שְׂמַאֲלִינְעִסְאֹוֹנְקֵרֹוֹיט	1 דִּרְרָךְ
Кротъ	מִזִּלְוֹנְאֹוֹרֶף	2 חֶלֶד
Немное	אִיין וועניג	3 זַעִיר
Курятникъ (פֶּאָן גַּעֲפִלִינְעֵל)	שְׂמַאֲלֵל	4 לֹול*
Улитка	שְׂנַעֲקַע	5 שְׂבִלֹול, חֶמֶץ
Норóкъ	ווייעוּעֵל	6 חֶלְדָּה*
Плетень, изгородь	הַעֲקַקַע, צוִין	7 מְשׁוּכָה
Убивать	מֶאָרְדֵעַן	8 הָרַג
Лишить кого,	בַּעֲרוּיבַעַן, (הַיִּנְמַעֲרִנְעֵהן)	9 קָבַע
Шпіонить	אָוִיסְשְׂפִיָּאֲנִירַעַן	10 רָגַל
Сдирать кору	אַבְשְׂאָלַעַן	11 פָּצַל
Изводитъ, истреб- лять	ווענְשְׂאַפֶּעַן, פֶּאַרְמִילֹנְעַן	12 בָּעַר

13 שים עלילה. ערדענקען, **Вымышлять, при-**
 צושרייבען באָועם **сать дурное**
 14 קפור. אינעל **Ежъ**

1) Buisson épineux.—*Thorn-bush.* 2) Taupe.—*Mole.* 3) un pen.—
 a little. 4) Poulailier.—*Poultry-house.* 5) Escargot.—*Snail.* 6) Be-
 lette.—*Weasel.* 7) Haie.—*Hedge.* 8) tuer.—*to kill.* 9) priver (trom-
 per).—*to bereave (deceive).* 10) espionner.—*to spy.* 11) écorcher.—
to tear off. 12) détruire, enlever.—*to exhaust, take off.* 13) attri-
 buer de mauvaises actions à qq.—*to ascribe bad actions.* 14) Héris-
 son.—*Urchin.*

הקפור גר בחורו הקם, מתחת לשרשי הדרדר, ויחי חי
 נחת ואשר, את רעבוננו שבר בתולעים, בשבלולים וברקשים קטנים;
 ולפעמים אבל גם פרי־אלונים. ובארחתו הקטנה הזאת הסתפק ויחי
 שבע־ציון.

אבל למרות ארחות־חיו השלום ותתמימים, לא ישר הקפור
 הקם בעיני שכניו, אשר רגלו את כל הליכותיו (הלך) ולא חדלו
 לדבר בו. הם הביאו במשפם (בִּדְרָקוֹ) את כל עֶסְקוֹ-מַעֲשָׂה,
 מלאכה, כמו נגע הדבר אליהם! ולסוף, בראותם כי כל דבריהם
 וכל אַרְבֵּם (אַרֵב) לא ירגיווהו (רגו) ממנוחתו, קמו שני שכניו,
 החלד והחלדה, ויבאו אל נגהו, וישבו, ויעשו כמו היו בכיתם—
 ויאמר החלד: שכני הקפור, הנה באתי להשמיעך תוכחות.
 — האמנם? ועל מה זה? אמר הקפור. — שמעתי אומרים כי

הנך משחית את גן אֲדוֹנֵנו, דַּבֵּר החלד.
 ומי אמר כזאת? שאל הקפור. — הכל אומרים! ענה החלד.
 — הכל? זה לא־אחד! ענה הקפור: אם לא תקרא את המגיד
 בשם, לא צאמין לך! ואולם הגידה נא לי מה הן עלילות־הדברים
 אשר ישימו לי?
 — אָה, עונך כבר מאד! הנך מפצל את השיחים הרכים.

— אם זאת היא חמאתי, הנה שָׁנוּ מְרִשֵׁי (העושים אותי לְרִשֵׁעַ), או ברעית (בְּצִדְיָה) דְּבָרוּ שֶׁקָּר ! ענה הקפוד : הן כל עוד אשר אמצא שבלולים ורמזים דְּשָׁנִים, לא אָשָׂא עיני אל קליפת העצים. רק בְּהוֹת חֶרֶב (יבש) על האדמה, וכל מָרֶף לא אמצא, רק או אפצל ועיר שם, ועיר שם, את אֶחָד השיחים. וגם או אקח את מעמ הקליפה לְצִרְכֵי, מחוץ לְמוֹכֵת הַגֵּן, בְּמָקוֹם אשר לא אָקֶבֶע איש.

ויחרש החלד כי לא ידע מה לענות. לא בן תְּקָרְתוּ, הַחֲלָדָה; היא היתה בעלת־דברים ואשת־מְדַרְנִים איומה. ומה זה תעשה איפֹא בְּגֵן אֲרוֹנְנוּ ? שְׁאֵלָה בְּלִשׁוֹן־אָרֶם: הן אנכי בעיני ראיתוך שם, ועל פְּנֵי לא תְּכַוֵּיבֵנִי. — הלילה לי מְשַׁקֵּר, ענה הקפוד במנוחה עִלְמָה: אחרי הגשם אָבֵא לְבַעַר את השבלולים מהפרחים והצמחים ובואת לא אעשה רעה, שְׁכַנְתִּי הִיקְרָה! — האמנם? אמרה החלדה בְּשִׁנְיָה: תֵּרַק לְמוֹעַן תָּמַת את השבלולים חבֵא? כן, כן, תוֹאֲנוֹת כֵּאלֵה לא זָרוּ לי. —

— תְּתֵאמְרֵי כי אבֵא לְפְרוּץ בְּלוֹל־הַעוֹפוֹת לְהַגֵּן תְּרַנְגְלוֹת ויונים נְקִיּוֹת? שאל הקפוד גם הוא. — הַחֲלָדָה הִתְאַדְמָה מֵאֵד, כי הוֹכִיר לֵה הקפוד את עֲוֹנָה (כי זה דרך הַחֲלָדָה לְמַרְף תְּרַנְגְלוֹת ויונים); אבל היא התאמצה להסתיר מְבוֹסָתָה, ולמען תֵּרַעַם את הקפוד אמרה: סוֹף־דָּבָר, הַנְּנִי יוֹדַעַת את אשר אני יוֹדַעַת, ואני רוֹאָה את אשר אני רוֹאָה; וּשְׁכַנְנוּ הַחֲלָדִים גם הוא. —

— שְׁכַנְנוּ הַחֲלָדִים הַנִּכְבָּר לא יכל לראות דבר, כי עוֹר הוא מיום הַחֲלָדִים, ענה הקפוד. — או נְדָמָה (רמז) הַחֲלָדָה, ותצא עם חֲבָרָה הַחֲלָדִים בְּחַרְיֵאֵף.

והקפוד שכב על מַצַּע (מִשְׁכָּב) הַעֲלִים, נִישֵׁן במנוחה כל הַבֶּקֶר וכל הַיּוֹם, עד הַנְּשָׁף (כי בן שְׁנַת־הַקְפּוֹד; ושכניו היו אצלו בְּלִילָה). —

אל תשימו לב לדרבי שונאים, אם נפשכם יודעת כי נקיים
והטימיורך אקים. —

68.

החמט והרמוש.

Слизистый, (мокрый)	שליימיג, (פיימט)	1	מרי*
Черный дроздь	אמועל	2	קפוז.
Беть, скушать	עססען, געניעסען	3	ברה, ברה.
Польза	נוטצען	4	תועלת (יעל).
Дроздь	דראססעל	5	פיכלא*.
Ящикъ, ларець	קאסמען	6	תבה.
Комплименты	קאמפלימענטע	7	חלקות.
(гладкая рѣчь)	(גלאטמע רעדען)		
Утка	ענמע	8	ברבור.
Цыганъ	ציגינער	9	צעני.

1) glaireux (humide). — slimy (humid). 2) Merle — Blackbird.
3) manger.—to eat. 4) Profit.—Use. 5) Grive.—Thrush. 6) Caisse.—
Duck. Box. 7) Compliments (Paroles douces.—Sweet words). 8) Ca-
nard.—9) Bohémien.—Gipsy.

ביום חם ובהיר נפגשו על עליה־קרוב, רמש יפה עקד
בבתבררות שחורות ואדמות, וחמט אשר נשא על גבו את ביתו
המנהיר (הנוציץ). בתחלה לא הביטו איש על רעהו, כי עיניהם
ולבם היו במאכלם, אשר אכלו בתאוה עזה. אך לסוף אמר
הרמוש: אדוני החמט, הנך אוכל יותר ממהניע לחלקך, והנך

בוחר לך בצדקה את החלקים הנבחרים ותדשנים. — אדמה כי אין לי להפלים בתאבוני הקריא, ענה החמט בלב טוב: ומלבד זאת הן יש פה דייאכל לשנינו.

— אמנם יש, ענה הרמש: אבל חפץ אני כי משפט הבחירה יהי לי! — ומדוע, רמש צעיר? שאל החמט.

— מדוע? יען כי בהיות מאכלי שמן וטוב, אהפך לצפנת נהדרה המתנוססת בקמח-דצקעיה; ואולם אתה הן תהיה ער-עולם חומט נבוה ומכער, זקן ומרי. —

— רב תודות לך על החלקות אשר תדבר באוני! ענה החמט: אבל לך לדעת כי יפי התאר איננו העיקר בתכל. ומלבד זאת, מי יודע אם תאריך ימים עד להיות לצפרת? ואולם אנכי מביא תועלת יותר ממך. — אָהָא! המריח-נא להוכיח לי את תועלתך הגדולה, אמר הרמש בכעס.

— ואת נקל להוכיח. ראשונה, הנה אני ואחי מאכל-תאוח: אנחנו לקפו ולכיכלא; ואתה הלא תודה כי הצפרים האלה משמחים לב ברנתם. והשנית, הנני מאכל תאוה גם לברבור, ובהיותי לברות לו, הן יוכל להיות כי הברבור יעלה על שלחן איש גדול ומקלל: עתה שנה נא בנפשך, מה נעים גורלי למלא כמן איש-גדול, שר ואולי גם כולך!

ויצחק הרמש וכמעט נבקע עורו מפצמת הצחוק, ויאמר: אכן כבוד גדול הוא להיות לברות לאחרים! ואולם לא כן גורלי: בהיותי לצפרת, או אעופה מפרח אל פרח, אמוץ דקשם וקשקשם, ויש אשר יצורני איש-מלמד, וישמני בתבת-זכוכית להראות לפני לבני האדם.

— כן, כן. אך לראשונה יתקע מחט בכמנך ומת מות אָהָרִי. כי עתה משפטם אני את גורלי להקלע כרגע כפי ברבור. ומלבד-

זאת, מה יתן לך ומה יוסיף לך (מה יועיל לך) אם יבטו בך
זאם ותפלאו בך אחרי מותך?

— ומה יתן לך ומה יוסיף לך להועיל לאבוס ברבור אשר
יהי למאכל למלך? ואיך תדע, כי הברבור אשר יקלעך יעלה על
שלחן מלכים? הן יכל להתקרות כי איש צעני יגנב את ברבורך
ויאכלהו! — הלעג הזה הכעים פקדורים (טר) את החמט, והקדון
גבר עוד יותר. שניהם לא ראו ולא שמעו עוד מאומה בסערת-
המלחמה, ויכו איש את רעהו בחמה עזה. ובעודם נצים ונעמ
אליהם עורב, ויבלע את שניהם. —
זאת אחרית ריב-הגם! —

69.

שלמיאל ושלמה.

Поддерживать	אונטערשטימען	1	תמך :
Пляска	טאנץ	2	מחול-מחול(חול).
Любопытство	נייגערדע	3	תשוקה.
Дѣло, вещь	זאָב, אַנגעלענעהייט	4	ענין.
Различать,	אונטערשיידען,	5	הבדל.
(отдѣлять)	(אַבזאָנדערן)		
Выбирать, выдѣлять	אַבזאָנדערן, אויסזוכען	6	בָּרַר.
Контора	קאָנטאָר	7	לשכת-חשבון.
Замѣшкаться	זיך אויפהאלמען.	8	התמקמה.
медлить	זיימען		
Малютки, дѣти	קליינע קינדער	9	טף.
Сукно, ткань	ציין, געוועבע	10	צטון.

Башня	מגדל (מגדלים, זוטו) מהורם	11
Фабрика	פֶאָבריק	12
	בית־חרושת	
	בית־מלאכה.	
Клещи	צאנע	13
	מלקחים.	
Извиняться, оправдываться	זיך עימשולדיגען, רעכטפערטיגען	14
	הצטדיק (צדק).	
Компанионъ	קאמפאניאן	15
	שותף.	
Обветшать, распадаться	אבענוצט זיין, (צערפאללען)	16
	פלה.	
Потекать, изливаться	פליעסען, רינגען	17
	הנגר.	
Вывѣска	שילד	18
	שקלמ.	
Сомнѣніе	צווייפל	19
	ספק*, שפק.	
Краешекъ, кончикъ	ציפפעלעךען, האַרבען	20
	ציצית (יות).	
Посланникъ	באטע	21
	מלאך.	
Торговля	געשאַפֿט, האַנדעל	22
	מסחר.	

1) soutenir. — *to sustain*. 2) Danse. — *Dance*. 3) Curiosité. — *Curiosity*. 4) Chose, Affaire. — *Matter, Affair*. 5) distinguer (séparer). — *to distinguish (separate)*. 6) choisir. — *to choose*. 7) Comptoir. — *Counting-house*. 8) retarder. — *to delay*. 9) Enfants. — *Children*. 10) Drap, Tissu. — *Cloth, Web*. 11) Tour. — *Tower*. 12) Fabrique. — 13) Pincers. — *Pincers*. 14) s'excuser. — *Manufactory, to excuse one's self*. 15) Compagnon. — *Companion*. 16) s'user. — *to be worn out — Doubt. (become old)*. 17) couler. — *to flow*. 18) Enseigne. — *Sign*. 19) Doute. 20) Bout, Poil. — *Hair, Bord*. 21) Messager. — *Messenger*. 22) Commerce.

הלא שמעתם, ידידי הקטנים, את שמע העיר לְנָדָן? העיר הזאת גדולה, גדולה מאד מאד, עד אשר כל ערוֹמְנוּרִיכִים המצאנה בה מקום בְּרוּחָה, ועוד תִּשְׁאָר בה ככר בַּחֲבַת־יָדִים. (=רחב) לצאת עליה כְּמָחֹל.

ויהי היום, באחד ימי הבציר הקרים, וילד קטן כבן שש־שנים עמד באחד הרחובות הרבים אשר בעיר הגדולה הזאת, וַיִּבֶךְ מְרָה. הקור לא הסב כדמעותיו, כי הן הילד לבוש אדרת יפה וחמה, ונעלי־יָד סמֹת הסתירו את כפות ידיו. גם הרעב לא הִצִּיקו, ואת עֲנוּ פניו הרעננים והעגולים, וְלִחְיָיו בְּמַלְאוֹת וְהִאֲדָמוֹת. ובכל־זאת הרבה הילד לבכות, וכאשר יָנַע בכביו, ישב על מִדְרָגוֹת האבן אשר לבית גדול ואֶפֶל, שעמד בקרבתו. — אך ישב ישב רגעים אחרים, והנה נפתחה הדלת והמוֹן אנשים נשים ומִן יצאו מן הבית. וַיִּפְּעַת הילד, ויקם ממושבו וַיִּמַּחֲצֵדָה. — ופני האנשים תוֹרִים ורִלִים, ובגדיהם בָּלִים וקרועים; על כן ירא הילד מפניהם ויאמר לנוֹם משם. והנה אחד הקטנים אשר יצא עם הקהל הגדול מתוך הבית, נגש אליו ויתיצב לפניו ויתבונן בו בתשוקה. זה היה נער כבן עשר שנים; גם מראהו היה דל וקור, אבל מִפְּנֵי הַקְּוִים נִשְׁקָפוּ שתי עיני־הכלת המפיקות יְדִידוֹת, ובגדיו היו שלמים וטהורים, אם גם מֵאֲמוֹן גם וגרוע.

— למה זה תבכה? שאל הנער את הילד הבוכה. — יען כי דבורה וצפורה ברחו ממני! ענה הילד: ודמעיתיו נגרו עוד יותר לְזַכֵּר אֲמוֹנִי.

— מי הן דבורה וצפורה? שאל הנער. — דבורה היא דבורה, זו אומנתנו, ענה הילד: וצפורה היא אחותי הקטנה. דבורה הובילה את צפורה בעגלתה הקטנה, ואנכי הלכתי אִתָּן. אז באה אומנת אחרת ותעמוד לשיח עם אומנתנו; ובעת־דְּבָרָן הפצתי אני להתכונן בכלי השעשועים היפים אשר בחלונות החֲזִיזוֹת.

א! מוסים קמנים ועגלות קמנות וצלמי אנשים יפים, יפים מאד!
 ובפנותי אחרי כן אל אומנתי ואל צפורה, והנה חלפו ואינן! —
 — על הדבר הזה אל-נא תִּקְרַר ככה בכְּבִי (=תִּבְכֶּךָ מֶר),
 ענה הנער: כי גם פִּלְעֵדִיקָן תוכל לשוב הביתה. אבל הגידה לי
 מה שמך ואיה משכן אבותיך?

— שמי שלמה, ענה הקמן: ומה שמך אתה? —
 — שמי שלמיאל. אבל זה איננו נוגע אל עֲנִינָנו; הגידה
 נא לי מה שם אביך ואיפה תגורו?
 א, אנחנו גרים ברחוב ארוך מאד ובו בית עם מגדל גבה;
 אבל את שם הרחוב שכחתי.

— זה רע מאד, אמר שלמיאל: אבל הלא תדע את שם
 אביך? — פִּדְאִי! קרא שלמה בגאון. שם אָבִי „גִּלְדִּישְׁמִיד וְשִׁתְפוֹ“,
 וזה כתוב על השלט הגדול אשר על פני ביתנו.
 — רבים הם הגלדשמידים בלָנְרֵן, אמר שלמיאל בְּרָאָגָה:
 ובכל זאת בא אתי וְגִלְךָ וְנָנְסָה למצא את ביתכם.

בלב במוח שם שלמה את ידו בכף רעהו הַנְקִשָּׁה (=קשה)
 מעבודה, וירץ אתו ככל אשר נִשְׁאוּהוּ רגליו הקמנות. רק לפעמים
 עמד תחתיו ויבט אל הַשְּׁלָמִים אשר על פני הבתים; כי הבתים
 בָּעָרִים הגדולות דומים זה לזה עד כי כבד להבדיל ביניהם.
 — גִּלְדִּישְׁ — קרא הילד בכבדות, ויאמר: שלמיאל, עֲנִנְרֵנִי נא לקרא,
 הלא פה כתוב גלדשמיד? — אך שלמיאל לא ענה דבר.
 — „ג-ל-ד-שְׁמִיין“ פלה הילד לקרא, ויאמר: לא, זה איננו אבי! אבל,
 שלמיאל, אם לא הבט אל השלמים, לא נמצא את ביתנו עד
 עולם! דבר הילד בתוכחה, ועיניו הגדולות קָלְאוּ דְקָעוֹת.
 — אינני יודע לקרא, אמר שלמיאל בְּקָצְרָה.

אינך יודע לקרא? קרא הקמן בתמהון: ואתה הנך גדול
 ממני! אבל האין לך אֵם אשר תלמדך זאת, כאשר תלמדני אמי?

— יש לי אם, ענה הלז: אבל היא עובדת לבית-החרשת, אשר בו אעבוד גם אני, ואין לה עת להורותני לקרא, אם רק יודעת היא בעצמה את החכמה הזאת.

— מה אתה אומר! האמות יודעות תמיד לקרא! ענה שלמה ויקצוף על הקפק אשר יצא מפי שלמיאל: האמות יודעות הכל— למצער אמי אני. אבל מה זה תעשה אמך, ומה זה תעשה אתה אם אינך לומד לקרא?

— הנה אמרתי לך, כי אני עובד בבית-החרשת אשר ראית בצאתי ממנו. שם יעשו אמן, כאמן אבך-ך זו. אני ועוד נערים כגילי, בוררים אנחנו את הצמר הגס מהצמר הרך והרק, לבל נעבדו יחד. והצמר יקנה במכונות לחושים, ומהחושים יעשו אמן: מהחושים הרקים— אמן דק; מהחושים העבים— אמן עב.

— ומה תעשה אמך?

— אמי עובדת בביתה; כי עוד לי שתי אחיות קטנות אשר לא תוכל לעובן לבדן. אליה יובא האמן, והיא תלקט בקלקטים את הציציות אשר נותרו על פני האמן.

— אבל העבודה הזאת איננה משעשעת כלל, אמר שלמה אחרי חשבו רגע קמן.

— אמנם כן, ענה שלמיאל: ומלבד זאת תקאבנה עיני אמי בעבודתה. — ולמה זה תעבוד את העבודה הזאת? שאל הקמן.

— יען כי עניים אנחנו, ולנו להשתכר —

— כסף? כן, גם לאמי דרוש כסף; אבל היא תשלח דבר אל לשכת-החשבון, ואז יובא לה הכסף. האין גם לאמך לשכת-חשבון לקחת כסף משם?

— לו היה לנו! ענה שלמיאל: עלינו להשתכר כל אנורה בעמל ידינו. מה מאד הפצתי להיות גם אני בעל לשכת חשבון, למען

אוכל לתת כסף לאמי בכל עת, ולא יהי עוד עליה לעבוד ככה. אבל, הוסיף הנער באנחה: הנה אני לא אדע גם לקרא.

פה! פה הבית עם המגדל הגבוה! קרא שלמה פתאום: ומעוננו לא רחוק מהבית הזה. — ועוד מעט והנה שָׁלֵם ועליו כתוב „גִּלְדָּשְׁמִיד וְשׁוֹתָפוֹ". הילד הכיר כרגע את השלם וירץ אליו בגיל, ושלמיאל משך בפעמון, וכרגע נפתחה הדלת ודבורה יצאה לקראתם — היא בקשה את הילד בחוץ זמן רב, ואחר רצה הביתה, בדמותה כי שב לבדו. ובכואה הביתה והילד איננו, נבהלה מאד, ותצטרק אלפי פעמים לפני אב־שלמה, ותספר לה את הנעשה. או נשלחו מלאכים אל כל עבר לבקש את הילד הקָבוֹד. ומה גדלה שמחת האם בראותה עתה את בנה עומד לפניו!

שלמיאל כבר אמר ללכת לדרכו, אך כרגע הזה כא גם הארון גִּלְדָּשְׁמִיד, ובהקדע לו כל הקורות, עצר את שלמיאל ויאמר לו בידירות: האתה זה חמלת על בני ותביאוו הביתה? אם כן בא נא ואכול אתנו ארחת הצהרים. — תודה לך, אדוני! ענת שלמיאל: הן אֶרְחֵתִי אֵתִי (ובדברו הוציא מצלחתו פת־לחם) וזאת אֶבֶל בְּלִכְתִּי, כי כבר התמהמהתי מאד.

— את הפדך אגמול לך, אמר אב־שלמה ויתן לנער שקל כסף: אבל הגידה נא אולי אוכל להיות לך לעזר? כנראה הנך נער טוב. — כן, כן, קרא שלמה: הוא חפץ מאד להיות גם לו לשכת החשבון, למען יוכל לתת כסף לאמו. גם מתאוה הוא ללמד לקרא. כי, שוה נא בנפשך, הוא עוד מרס ידע את החכמה הזאת.

— לזאת יש תְּקֵנָה! אמר הארון גִּלְדָּשְׁמִיד: הגד לי, נער, איה משכן אמך ונראה מה לעשות. — נאב־שלמה הקים את דברו. הוא לקח את שלמיאל מבית החרשה, ויביאהו לבית הספר, ושם למד לא רק לקרא כי אם גם

לכתוב ולחשב ועוד דברים מועילים. ובהיות שלמיאל חרוץ וטוב, לְקַחְהוּ הארון גלדשמיד אחרי כן אל ביתו ואל מסחרו, וקרבות הימים היה לסוחר משכיל.

וגלדשמיד תָּמַךְ את אֶם־שלמיאל עד אשר גדל בנה, ועד אשר השיגה ידו לתמכה מכסף משפָּרְתוֹ. ויגדל הבן ויכלכל את אמו ואת אחיותיו.

ושלמה היה בעֶדְנָאֵמֶן לשלמיאל כל הימים; וכאשר זקן הארון גלדשמיד ניכסו ממסחרו, נשאר עוד כהוב על השלם „גלדשמיד ושוהפו“: גלדשמיד־זה היה שלמה, והשותף היה שלמיאל. —

70.

הַנְּמִר וְקִנְיַת־הַצְּפִים.

Тигръ	טינער	1 נְמִיר .
Растерзывать, разнимать	צעררױססען, שפאלטען	2 שְׁסַע , שְׁסַע .
Сладкая пицца, (наслаждение)	לעקערביססען, (וואָננע)	3 מְעַדְנִים (ערן) .
Мѣрить	מעססען	4 מְדַד .
Разсыпаться, расходиться	צערשטרייען (זיך), צערשפרענגען	5 פּוֹץ .
Ружьё	פלינטע	6 קִנְיַת־רוֹבָה .
Вонзаться, напускаться	אינדרינגען, ניעדערשטייגען	7 הַנְּחַת (נְחַת) .
Трость, стволъ (зд. телескопъ)	רָאָהַר, רָאָהַרע (היער: טעלעסקאָפּ)	8 קִנְיַת קִגִּים .
Смотрѣть, блюсти	שויען, בעאכטאַמטען	9 צְפִיָּה .

Гавань, приморье	האַפּען, אונפּער	10 הַרְף .
Мѣдь	קופּפּער	11 נַחֲשֵׁת נִחְשָׁתִים .
Подставка, подножіе	געשמעלל, אונטערזאטן	12 פֶּן (פּוֹנִי) .
Нагружать, заряжать	לאַדען, בעלאַדען	13 מָעַן .
Переваривать	פּערדזיען	14 עֲבָלָה .
Индія	אינדיען	15 הַדְּוִי (הַדְּוִי) .
Кямышь, болотное расте- ніе	גראַז, זומפּפּגראַז	16 אָחוּ .
Островъ	אינזעל	17 אֵי (אֵיִם) .
Животъ	בוֹךְ	18 פֶּרֶשׁ יִפְרֶשׁ .
Полированный	פּאָלירט, גלאַטט	19 קָלָל .
Свинецъ	בלייא	20 עֲפָרַת .

1) Tigre. — *Tiger*. 2) déchirer (séparer). — *to lacerate (part)*.
 3) Friandises (Déllices). — *Sweetmeats (delight)*. 4) mesurer. — *to mea-
 sure*. 5) se disperser. — *to disperse*. 6) Fusil. — *Gun*. 7) s'enfoncer,
 tomber. — *to plunge, fall upon*. 8) Tube (Telescope). 9) regarder,
 observer. — *to show, guard*. 10) Port. — *Harbour*. 11) Cuivre. —
Cooper. 12) Piedestal. — *Pedestal*. 13) charger. — *to load*. 14) digé-
 rer. — *to digest*. 15) Inde. — *India*. 16) Roseau. — *Cane*. 17) Ile. —
Island. 18) Ventre. — *Belly*. 19) poli. — *polished*. 20) Plomb. — *Lead*.

בארץ הדודו חי נמר גדול ואכזרי. הוא לא חמל על כל יצור
 אשר פגש בדרכו, ויטרף ויאכל הכל. ועוד לא אמר הון (=ג'י)
 בחיות ובהקמות אשר מצא בניערו, ויחאן למטעמים יותר ערבים
 ומזינים. ובכך הלך הלוך ונמט; ויטרף פרת'אכר אשר רעתה פאחו,
 ויחאח השתער על סוס וישסעהו, ואחרי כן תפש פהקי נחמד

למראה, אשר אמר להמריא במרום; ולאחרונה בא אל שפת הים. — לא רחוק מהחוף השקרע האז הגדול סינְנֶפֶר. הנמר דניו בלבו, כי שם על האז ימצא, אל-נכון, מעדנים נבחרים לכרשו, נוקפין אל הים וישח אל האז. שם הסתתר בין סבכי-עצים ליד הדרך הגדול, ונצפה לאנשים ההולכים על הדרך.

והנה בא איש איִרְפִי, מוֹדֵר־אֵרֶץ, ואחריו עבדים מבני הרומ. נושאים כלי-מלאכה שונים וגליונות רבים. כי במקום ההוא היה לְכָל (קָלֶל-עֵשָׂה מִסְלָה) מִסְלָה חדשה ורחבה. האנשים עמדו לפני מִחְבֵּאת־הַנֶּמֶר, וְנִקְיְמוּ אֶת קְנֵה־הַצּוֹפִים. וקנה הצופים עשוי מנחשת קלל, אשר הוקירה לאור השמש; והוא מונח על פְּרֻעַץ בן שלש רגלים. — דבר כזה עוד לא ראה הַנֶּמֶר מִקִּיּוֹ! צְבִיִּים וּשְׁוֹרִים בעלי ארבע רגלים מְרַף לְרֵב כימי חייו, גם עופות בעלי שתי רגלים כבר באו אל בְּטֵנוֹ, גם בני אדם היו לו לְכָרוֹת — אבל יצור נוצץ כזה, בעל שלש רגלים, זה היה דבר חדש ונפלא בעיניו, ולכן שָׁעַר כִּי מֵאֲכֹל־תַּאוֹה הוא מֵאֵין כְּמֹהוּ! ובכן קרב הנמר לאָמוֹ, וישב כמשפטו, ובקפיצה נוראה ובשִׁאֲגָה איומה קפץ פתאם אל הוֹךְ האנשים. — האנשים צָעְקוּ מֵרָח, וינסו ויפוצו לכל עבר. ואולם הנמר לא רדף אחריהם; כי הוא כוֹנֵן מְבֹטָח אֶךְ אֵל קֵנֵה הצופים הַמְּמֹרֵט והנוציץ, וכרָגַע הִפִּילוּ אֶרְצָה כְּכַפְיוֹ הַפְּבִירוֹת. או שלח שניו בו — אֶךְ הַנַּחֲשֶׁת, הַזּוֹכֹכִית והעץ לא נעמו לְחַבּוֹ; לִכֵּן יָשַׁב אֵל סִבְבוֹ וישב למו אָרְבֵּי, אולי יִקְרָה לִפְנֵי עוֹד דָּבָר חדש הַעֲרֵב יוֹתֵר לְחַבּוֹ. — ובין כה וכה והאנשים חשו העירה, ויקחו קני-רובה מְטַעְנִים, וישבו אל מקומם, ובטרם יתעורר הנמר להתנפל על איש, והנה קול יְרִיָּה מכל עבר. פְּדוּרֵי הַעֲפָרָת אשר נִחְתּוּ בוֹ, היו גם הם מֵאֲכֹל חֲדָשׁ לְנֶמֶר, אבל הם לא עָרְבוּ לְחַבּוֹ, עוֹד פְּחוֹת מִקְנֵה־הַצּוֹפִים. אֵת הַמֵּאֲכֹל הַזֶּה לא יִכּוֹל לְעַכֵּל, וְיָמָת.

לא כל דבר חדש, טוב הוא אף לנמר, גם אם נוצץ הוא ובעל שלש רגלים ו

71.

הפיל השוּנֵא כָּוֵב.

Звѣринецъ	מענאזשערי	1 בִּיבֵר .
Простирать, подавать	הינשמרעקען, ענמגענערִייען	2 הוֹשִׁיט (ישט) .
Сражение (столкновение)	קאמפף, (צוואממענשמאָס)	3 קָרֵב .
Окружать, обступать	אומרינגען, אומגעבען	4 הִקְיָה (נקף) .
Доброхотное подая- ние	פֿרייווילליגע- נאבע	5 נִדְבָה (נדבת) .
Поля	ראַקשאָס	6 הֶזֶן (חצנים) .
Скунецъ	גיינזאלו	7 פִּילִי (פלי), רע־עֶזֶן .
Рѣшетка, (сѣть)	גיטטערווערק, (נעמץ)	8 שֶׁבֶכָה .
Бросать	ווערפֿען	9 יָדָה .
Юноша	יינגלינג	10 פֶּחֹר (בחורים) .

1) Ménagerie.—*Menagery*, 2) tendre, présenter.—*to extend, present*. 3) Combat.—*Collision*. 4) entourer, ceindre.—*to surround, encircle*. 5) Donation. 6) Pan.—*Skirt*. 7) Avare.—*Niggard*. 8) Grille (Réseau).—*Grate (Net work)*. 9) jeter.—*to cast*. 10) Adolescent.—*Youth*.

אל בִּיבֵר גדול נאספו המון אנשים, נשים וטף, לראות את החיות השונות אשר בכלובי-הברזל. בתוך הבאים היה גם בחור

הדור בלבושו, אשר כנראה התנאה מאד בכגדו החדש. — החיות
 השונות לבבו מאד את הגדולים והקטנים. ביחוד שָׁשׁו הילדים
 לקראת הפיל, אשר התהלך על פני מקום רחבידים המוקף שָׁבָה.
 לרנעים הוציא הפיל את אפו הארוך מבעד לשבכה, לבקש אכל
 לנפשו מאת הקהל. הילדים נתנו לו מכל אשר בידם: פת־לחם,
 חצי־העגה, הפוח, ועוד כאלה. הפיל הוציא אפו גם אל הבחור
 המתהדר בלבושו. ויוצא הבחור עֲגַת־חֶלֶב מְצֻלְחָתוֹ וַיִּרְאֶה לְפִיל,
 אֵךְ נָתַן לֹא נִתְּנָה לוֹ; כִּי הִיָּה הַבְּחֹר פִּילִי, רַעֲשִׁין, וַיִּמְאַן לַתַּת
 מִפְתּוֹ לְאַחַר. וּלְמַעַן הַתְּנִירוֹת בְּפִיל, הִקְרִיב אֶת הָעֵגָה פַּעֲמִים אַחֲרוֹת
 אֶל הַשְּׂבָכָה, וְאֵךְ אָמַר הַפִּיל לְהַפְשֵׁה בְּאָפוֹ, וַיִּמְהַר הַבְּחֹר וַיָּשֵׁב אֶת
 יָדוֹ, וַיִּצְחַק עַל מְבוֹכַת הַפִּיל מִתְּאוֹהָ וְאָן. וּלְאַחֲרוֹנָה הָשִׁיב אֶת
 הָעֵגָה אֶל צִלְחַת־בְּגָדוֹ. — הַיָּשֵׁב (מֵאֲדָ) קָרָה לְפִיל עַל הַבְּחֹר
 הַמְּהַתֵּל בּוֹ, אֵךְ הַחְרִישׁ. וְאִמְנֵם הַפִּיל הוּא יִצְוֹר תְּמִים, אֲשֶׁר לֹא
 יִדַּע מְרַמֵּת בְּנֵי הָאָדָם; וּלְפִירְעָתוֹ, בְּהוֹשִׁיט לוֹ אִישׁ פַּת־לחֶם,
 הֵנָּה מַחֲשַׁבֵּת הַמוֹשִׁישׁ לֵאמֹר: קָחָהּ כִּי לֶךְ הִיא! וּבִכֵּן דוֹרֵשׁ הַפִּיל
 כִּי לֹא יִשְׁקְרוּ לוֹ. וְכִי יִקְרָאוּ (קָגֵם־מֵלֶא) אֶת הַהִבְבָּחָה. וּבְאִמְתּוֹ, לֹא
 רַק בְּדַבְר־שִׁפְתִים וּבְקִימֵי אִישׁ דָּבָר אוֹ יַחֲלֵל אִישׁ הַבְּמִחָתוֹ, כִּי
 גַם בְּרָמְזוֹ וּבְמַעֲשָׂהּ. וּלְכֵן חָשַׁב הַפִּיל בְּצַדֵּק, כִּי הַבְּחֹר נִקְוָה וַיְבַטֵּחַ
 לוֹ עַל־שִׁקְרוֹ.

ואולם הבחור לא שָׁעָה עוֹד אֶל הַפִּיל, וַנַּעֲמַד פְּנֵיו כְּאוֹמֵר:
 אַתָּה הֵנֵךְ הִיָּה גְדוּלָה וּמְקִלָּה, וְאוֹלָם אֲנִכִּי הֵנִי בְּחֹר הַדּוֹר
 בְּלַבוּשִׁי! — אֲבָל הַפִּיל הִיָּה עָרוֹם מְאֹד, לְמִרְוֹת מְרָאֵהוּ תָקֵם, וְגַם
 יַפְחִיזְכְּרוֹנּוֹ הִיָּה חוֹק מְאֹד, וְלֹא שָׂכַח אֶת הָעֵקֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לוֹ.
 הוּא הוֹסִיף לְאַסּוֹף נְדִבּוֹת־לחֶם מֵאֵת הַקְּטָנִים, וְעֵינָיו הִקְטִינּוּ הַבִּישׁוֹ
 כַּמְנוּחָה וּבְשִׁלוּהָ, כְּמוֹ שְׂכַח כִּבְרֵי אֶת הַבְּחֹר אֲשֶׁר הַתְּנִירָה בּוֹ
 וְאֲשֶׁר נִקְוָהוּ. וְהֵנָּה הַבְּחֹר לֹא נֹהַר וַיִּקְרַב אֶל הַשְּׂבָכָה, וַיִּהְיוּ
 עֲרַפּוֹ אֶל הַפִּיל. אוֹ הוֹצִיא הַפִּיל אֶת אָפוֹ, וַיִּבְרָאֵהוּ אֶל צִלְחַת הַבְּחֹר

אשר בה העגה, ויתפוש באפו את העגה ויוציאנה בכזקה. אך במהירות המשיכה (משך) קרע גם את הצן הבגד – והעגה עם הצלחת וחצי הבגד, באו אל פיו הגדול והעמוק, ועקבותיהם לא נראו עוד! כל זה נעשה במשך רגע אחד, ובטרם ימצא לו העלם עת להביט סביבותיו, והנה הוא עומד בחצי בגדו, וכל ראיו שחקו וילענו לו. בחמתו העזה אמר לנקום נקמתו מהפיל ולגדות בו אבן, אך שומר הכבר הניאו מהתגרות קרב עם הפיל, פן תקצר רוחו ועשה לו רעה.

כן דרך פילנו, אמר השומר: הוא דורש מאת כל המתהלכים אתו, כי יהיו ישרים ונכחים. ואמנם גם במנהגנו עם בני האדם נוכל להציל לא רק את הצגנו, כי גם דברים יותר יקרים, אם נשמור תמיד את מוצא (היוצא) שפתנו ולא נרמה איש.

72.

מוֹסָר לְאוֹהֲבֵי־בְּצֵעַ.

Способить, смыывать	וועגשוועמען, פֿאַרטראַגען	1 סִחֵף.
Отказаться	איינעם פֿערוואַגען	2 הָשֵׁב פָּנִים.
Отъививать, таксировать	אבשאַטיגען, מאַקסירען	3 הַעֲרֵף.
Умереть	שטערבען	4 נָוֵעַ.
Назначить	פֿעסטזעטצען, בעשטיממען	5 קָצַב.
Сводь, потолок	דעקע, פּלאַפֿאַנד	6 סִפּוֹן.
Хлебная мѣра	געטריידע מאָס	7 סֵאָה (פֿאָים־פֿאַתִּים).
Чертить, дѣлать знаки	צייכען, בעצייכען	8 תִּנֵּה.

הויפען, שומהויפען **Труда, куча** . גל 9

1) emporter.—to wash, take away. 2) refuser.—to refuse. 3) évaluer.—to tax. 4) mourir.—to die 5) fixer.—to designate. 6) Plafond.—Ceiling. 7) Mesure de blé.—Measure of Corn. 8) dessiner.—to draw. 9) Tas.—Pile.

פעם אחת היה רעב כבד בארץ, כי עברו הנהרות על גדותיהם וישמפו ויטחפו וישחיתו את כל יבול האדמה. רק השדות אשר פהרים נצלו מששף המים. — ויזקק מחיר הדגן מיום ליום, והעניים והאביונים כמעט נזעו ברעב. — ואכר אחד אשר שדמותו היו בנכה, צבר פאסמיו דגן רב מתבואת אדמתו, ולא מכר לאיש אף סאה אחת. רבים דפקו על בלתותיו ויבקשוהו למכר להם סאה או פאתים בכסף מלא, אך הוא השיב פניהם ויאמר: במרם תהי סאת־דגן בארבעה שקלים לא אפתח את אסמיו; זה המחיר אשר קצבתי וממנו לא אגרע! — ולמען ידעו זאת כל הבאים לשפך שפך (=לשבור רעבונם=לקנות בר), לקח האכר נחלת ויקו על דלת אכמו את המספר 4 בכקב שחור וגדול מאד.

ויהי היום ויבא אליו האורג מכפרו, איש עני וישר, ופניו רעים ודלים מאד מרעב ויגון, וישם על השלחן לפני האכר, ארבעה שקלים קסר (פחות) אנורה אחת; כי זה היה כל הזנ. ויתחנן אל האכר לתת לו סאה־דגן. אך האכר האכר ענהו: לשוא כל תחננך, מן המחיר אשר קצבתי לא אגרע!

וכן האכר, נער קטן ושוב לב, בראותו זאת נכמרו רחמיו על האורג, וימשך בחצן־אביו לאמר: אבי, תן נא לו את הדגן! — אך האכר התינהו את חכמת המסחר במדחפה (רחף) נמרצה, וידם הנער, והאורג אסף את כספו מעל השלחן, וילך לו בנפש ברה.

לפנות-ערב באו מִכְתְּבֵי־הַעֲתִים אל הכפר, וְיִמְצֵא כְּתִיב בָּהֶם
 כִּי מִחֹר הַדָּגֵן עַל אַרְבַּעַת שָׁקִלִים הַסֶּאֱה. או גְּדֹלָה מֵאֵד
 שְׂמַחַת הָאֹכֵר, וְכֹל אֲבָרָיו רָעֵדוּ מִגִּיל. וַיִּקַּח נָר בִּידוֹ וַיִּבֵּא אֶל
 אֶסְמוֹ, לְהַעֲרִיךְ אֶת רֹב הַדָּגֵן אֲשֶׁר לוֹ, וּלְחַשֵּׁב מֵרֵאשִׁית אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר
 יָבִיא לוֹ. וַיְהִי בִצְעָדוֹ עַל הַעֲרָמוֹת וַיִּכְשַׁל וַיִּפֹּל, וְהִנֵּה נֶשְׁמַט מִיָּדוֹ
 נִיגַע בַּעֲרָמַת תֵּבֵן אֲשֶׁר בְּפִנֵּה. וּבְמֵרֶם יָקִים הָאֹכֵר עַל רַגְלָיו, אָחוּזָה
 הָאֵשׁ בְּתֵבֵן, וְתֵעַל הַלְּקִיבָה עַד הַסְּפֹן, וּבַעֲת קִצְרָה הִיחָה הָאֶסֶם
 וַיִּמְלֵאוּ לְגַל־אֶפֶר. וּבַעֲצֵם הַלַּיְלָה הָהוּא אֲשֶׁר בָּאָה בּוֹ תְּאוֹת הָאֹכֵר,
 קִטָּה בְּנִדְבָע (ברגע) לְעֵנִי!

73.

הַעֲשִׂיר וְהָעֵנִי.

Темя, верхъ головы	שייטעל	1 קְרִקְד (קרדס).
Приготовлять пирь	איין מאהל בערייטען	2 פֶּרֶה, פֶּרֶה.
Предполагать,	פֶּאַראַוִיסוּעֵמַצֵּעַן,	3 פֶּלֶל.
расчитывать	ערוואַרטען	
Хребеть	געניק	4 מִפְּרָקַת (מִפְּרָקַתִּי).
Богатство, (запасъ)	רייכטהום, (פֶּאַרראַמַתָּה)	5 חֶסֶן.
Шатерь, хижича	צעלט, היטמע	6 אָהֶל.
Перемянять, обно-	וועכ- כעלן, ערנייערן	7 תְּחַלֵּף.
Догонять	איינהאַלען	8 הִרְבִּיק.
Возжи	ליינע	9 מוֹסְרוֹת (אָסֵר).
Разсердиться	זיך ערבייטמען	10 הִתְמַרְמַר.

Доить	מעלקען	11 חלב .
Растпивать, расяг- равлять	אויסציעהען, שמאָרקען	12 החליץ, חליץ .
Умолять	פלעהען	13 חלה .
Плечо, (спина)	שולטער (ריקען)	14 שָׁכְבִים (שְׁכִימִים), פְּתִיף, גִּי .
Беззаботный, спокой- ный	זאָרגלאָז, זיכער	15 שאָנן .

1) Sinciput. 2) donner un grand banquet. — *to give a great regale.* 3) supposer, compter.—*to suppose, expect.* 4) Épine dorsale.—*Backbone.* 5) Richesse. (Provision).—*Riches (Store).* 6) Chaumière, Tente.—*Cottage, Tent.* 7) changer, renouveler.—*to change, renew.* 8) rattraper.—*to overtake.* 9) Rêne.—*Rein.* 10) s'exaspérer.—*to be irritated.* 11) traire.—*to milk.* 12) étendre, fortifier.—*to stretch, fortify.* 13) implorer.—*to implore.* 14) Épaule (Dos).—*Shoulder (Back).* 15) insouciant, tranquille.—*careless, sure.*

ויהי היום וירד מלאך-ה' מן השמים ארצה, לראות בבני האדם, לִבְחֹן לבם ודרכיהם. ויבא לפנות ערב אל עיר קטנה ויואל ללון שם הלילה. וירא והנה לפניו שני בתים: האחד גדול ורם ונחמד למראה, והשני קטן ושפל ודל; האחד היה בית-עשיר, והשני בית עני. ויאמר המלאך אל לבו: אסורה נא אל בית העשיר, כי עליו לא אהיה למשא. וירפק על הדלת, ויפתח העשיר את החלון וישאל את המלאך לחפצו. ויאמר המלאך: אנה, אדוני, תן לי מקום ללון בביתך. — העשיר פָּחַן בעיניו את המלך, מפַּף רגלו ועד קדקדו; ויען כי בגדי המלאך היו פשוטים, ופָּנִיו לא היו כפני איש אשר כסף רב בכיסו, לכן הִנִּיעַ העשיר בראשו ויאמר: לא אוכל לאֶסְפֵךְ (לקבלך) אל ביתי, כי כל החדרים מלאים כלים יקרים, ואם אפתח את ביתי לכל הדופק על דלתי,

והייתי בזמן קצר לעני הסוכב על הפתחים (=בתים), לך ובקש לך מלון אחר! — וככלותו לדבר סגר את החלון, והמלאך נשאר עומד בהויץ.

אז הלך המלאך אל בית העני וידפוק על הדלת. וכמעט שדפק והנה נפתחה הדלת והעני קדם פניו בידירות ובנעימות, ויאמר: בא קרוך-ה' ולין פה הלילה. הן כבר פסה החשך את פני הארץ ולא תוכל עוד ללכת על דרכך בנשף בלילה. — וייטב הדבר בעיני המלאך ויבא הביתה. ותקבלהו גם אשת העני ברצון גדול, והמהר ותגש לו כסא לשבת, ותאמר: ירוח לך המקום באהלנו הרל! ואם קשר הדבר לפניך, אכל-נא אתנו את ארחת הערב. אמנם אין ידנו משגת לכרות לך פרה גדולה, אבל מה שנמצא בביתנו אותו נתן בלב טוב. — ותמהר ותאפה תפוח-אדמה, ובטרים יאפו הלכה לחלוב את עזה למען תת גם מעט קלב לאורח. וכאשר ערכה השלחן ישב המלאך לאכל אתם, ונערב לו המאכל הרל בראותו כי פני בעלי הבית שמחים ומפיקים נחת.

ויהי כאשר הגיעה העת לישן, ותאמר האשה אל בעלה בלאט: שמע נא, אישי היקר, נעש נא לנו מצע-תבן ונשכב על הקרקע, ואת המטה נתן לאורח, למען ינוח ויחליף כח; הן ענף הוא מאד מהליכתו. — וייטב הדבר בעיני בעלה ויאמר אל המלאך: הנה עת לישן, ואתה עיף ויגע, כי הרבית ללכת כל היום, לכן הואילה נא ושכב במטה והחליץ עצמותיך. — ויקמן המלאך לקחת מהוקנים את מטתם, אך הם פצרו בו מאד, עד אשר עשה את בקשתם וישכב במטה. והוקנים שכבו על הקרקע על מצע תבן.

מסחרת היום ההוא, השכימו בעלי הבית קום, למען תכין ארוחת הבקר לאורחם. וכאשר זרחה השמש בחלון האהל, ויקם

גם המלאך משנתו, ויתפללו יחדו לאלהים; ויאכל המלאך אתם את לחם הבקר, ויברכם בשלום וילך לדרכו. ובעמדו בפתח אמר אליהם: יען אשר ראיתי כי אנשי חסד אתם, ולבכם ישר עם אלהים ואנשים, לכן זה הנמול אשר אשלם לכם: שאלו לכם שלשה עמדה ואנכי אעתיר בעדכם לה' ונתן לכם את משאלותיכם (שאלותיכם—בקשותיכם).

ויען העני הקסיד; שהים אבקש מאת ה': כי יצני אותי ואת אשתו לחני העולם הקא, וכי כל הימים אשר נחיה עוד על הארץ נהיה שלמים ובריאים ולחמנו הדל לא יחסר לנו. ואולם בשלישית לא אדע מה לשאל. — ויאמר המלאך: הלא תשאל לך בית חדש, תחת ביתך הישן והנופל? — אמנם כן, ענה העני, אם יעש לי ה' את החסד הזה, ושמח לבי מאד. — ויתפלל המלאך לה', ויהפך ה' את האהל הקטן לבית חדש, גדול ויפה. ובטרם עוד השפיקו (=מצאו עת) הזקנים המשקאים, להודות למלאך, חלף ונעלם מעיניהם.

ויהי כאשר קם העשיר ממשכבו, וישקף בעד החלון וירא והנה בית חדש ויפה עומד במקום אשר עמדה עליו הסכה הנופלת. וישתומם עד מאד ויקרא לאשתו ויאמר: ראי נא, אשתי, את הפלאות אשר נעשו בין-לילה. אתמול בערב דברים, עוד לנכח ביתנו, סכה שפלה ומכערה, ועתה הנה שם בית נחמד למראה. רוצי נא ושאלי ודעי איך נהיה הדבר? — ותלך האשה אל שכניה העניים, ונתשאלם פתרון הפלא. ויספר לה העני כדברים האלה: אתמול בא אלינו הלך ויבקש מאתנו מקום ללון, והיום בבקר בהפרדו ממנו נתן לנו את שלש משאלותינו. פשמע האשה את הדברים האלה, ותרץ ותגד לבעלה, ויקרא האישי: אוי לי! לו יכלתי וקרעתי את בשרי ונפצתי את ראשי אל הקיר מפעם ויגון. לו פללתי כזאת מראש! הן ההלך ההוא בא גם אלי לבקש

ימלן ואנכי שלחתיו מעל פני. — מהרה איפוא, אמרה האשה: ורכב על סוסך ורדוף אחרי האיש, כי עוד לא הרחיק ללכת, וזהרפקת אותו, ובקשת גם אתה ממנו שלש משאלות, ולא תָרַף (הרפה) ממנו עד אשר יתנן לך.

וירכב האיש על סוסו ונדבק את המלאך, וידבר אתו קָחַן ובחלקות ויאמר: אל נא תקצוף עלי, כי לא מהרתי לפתוח לך אמש דלת ביתי; כי אבד לי המפתח ובמרים אֶמְצָאָהוּ כבר חלפת ונתעבר. לכן באתי לחלותך כי אם תעבור עוד הפעם דרך עירי, וְסֵרַת אל ביתי וקבלתיך בכבוד גדול. כן, כן, ענה המלאך: אם אוסוף לְבָא בעירך וְעֵשִׂיתִי כדברך. — ויוסף העשיר ויאמר: אולי תיטיב גם עמדי להת גם לי שלש שאלות אשר אשאל ממך. באשר עשית לשבני?!

— את משאלותיך אמלא, ענה המלאך: אבל יועץ אני אותך לבל תשאל מאומה פן תִּנְחָם. — אך העשיר אמר כי ירבה להתבונן ולחפש ברוחו, עד אשר יבחר לו שלש משאלות טובות ונכחות. אז אמר לו המלאך: שוב לביתך, ושלש הבקשות אשר תבקש תִּנְתְּנָה לך.

וירכב העשיר לביתו, ובדרך העמיק לחשוב ולחפש את השאלות אשר ישאל לו. ובהיותו שקוע במחשבותיו, נשממו המוקרות מידו, והסוס השתובב (שוֹבֵב) וְיָרַק ויקפץ ויפריע את קַעְלָיו מִמַּחְשָׁבוֹתָיו. פעמים אחדות נסה האיש להרגיע את סוסו בְּאִמְרֵי חֶסֶד (חֶסֶד), אך לשוא! — אז קצרה רוחו ויקרא אל סוסו בקצף: כִּי יִמֵן לֵלֹא וְשִׁבַּרְתָּ אֶת מַפְרָקְךָ! — הדבר יצא מפיו והסוס נפל מת ארצה, ואדונו עליו. כֹּה נִמְלָאָה מִשְׁאַלְתוֹ הַרְאֹשֹׁנָה! — ובהיות העשיר פְּלִי וְבָהוּל על פספו, וְיָצַר לוֹ יֶצֶר לוֹ לעוֹב את הבר על גב המים המת. ויקח את הבר וישָׂאָהוּ על שכמו וילך

ברגליו הביתה. וייעף מאד בלכתו, כי כבר עליו משא הכבד, וגם שמש הצהרים בָּעַר פֶּתַח וַיִּכְשַׁל כּוּחוֹ. וַיִּתְעַצֵּב הָאִישׁ וַיִּתְקַצֵּף מֵאֵד; וּבִיחּוּד חָרָה לוֹ, כִּי עוֹד לֹא עָלָה עַל לְבוֹ מִה לְשֹׂאֵל בִּשְׂתֵי מִשְׁאָלוֹתָיו, אֲשֶׁר נִשְׂאָרוּ לוֹ עוֹד. וְאִם גַּם אֲשֹׂאֵל לִי כָל אוֹצְרוֹת הַמַּלְכִּים וְכָל חֶסֶן וְתַפְאֶרֶת, כִּי הִנֵּה (חֲשַׁב) בְּלִבּוֹ: «הֲאִם לֹא יַעֲלֶה אַחֲרָי כֵּן דְּבַר עַל לְבִי, אֲשֶׁר יֵצֵר לִי מֵאֵד כִּי לֹא בִקְשָׁתִי? וְאוּלַם אֲנִי חִפְץ לְשֹׂאֵל לִי דְבַר, אֲשֶׁר לֹא יִהְיֶה לִי עוֹד מִה לְחַמּוֹד אַחֲרָיו». — כֵּן עָנָה אֶת נַפְשׁוֹ בְּכָל הַדְּרָךְ, וַיֵּשׁ אֲשֶׁר דָּמָה בְּלִבּוֹ כִּי כִבֵּר מִצֵּא אֶת הַדְּבַר שְׂאִין לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ, אֲךָ בְּעוֹד רֵגַע גָּקַל הַדְּבַר בְּעֵינָיו מֵאֵד, וְהִתְעַשֶּׂת וְשָׁב מִתְּפִצּוֹ הַרְאִשׁוֹן.

ובחיותו סָר וְעָפָ כִּכְהָ, עָלָה פִּתְאֹם עַל לְבוֹ זָכוֹן אֲשֶׁתּוֹ וּמִה מוֹב לָהּ עֵתָה בְּבִיתָהּ, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ: הֵן הִיא יוֹשֶׁבֶת עֵתָהּ בַּחֲדָרָה שְׂאֵנָה וְשִׁלְוָהּ, הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יִצְיֵק לָהּ בְּשִׁלְהֶבֶת (לְהַכְהִיבָה) אִשׁוֹ, וְלֹא תִדְעַ הָעֵב וּצְמָא. עַל זֶה הִתְמַרְמַר הָאִישׁ מֵאֵד, וּמְבֹלֵי הַדַּעַת יָצָא מִפִּיו כְּדַבֵּר הַזֶּה: «מִי יִתֵּן וַיִּשְׁכַּח אֲשֶׁתִּי עַל הַכֶּר הַזֶּה בַּחֲדָרָה, וְלֹא יִכְלֶה לְמוֹשׁ מִמֶּנּוּ, תַּחַת אֲשֶׁר עָלִי לְשֹׂאתוֹ עַל כַּתְּפֵי בָחוּם וּבְרָעָב». וַיְהִי הוּא כְּלָה לְדַבֵּר, וְהִנֵּה הַכֶּר חָלַף מֵעַל שְׂכָמוֹ וַאֲנִינוּ. וַיִּבֶן הָאִישׁ כִּי עֵתָה מְלֵאָה מִשְׂאֵלָתוֹ הַשְּׁנִיָּה. אִז חָס לוֹ עוֹד יוֹתֵר, וַיִּשֶׂא רַגְלָיו וַיִּרֶץ בְּבֵיתָהּ, וַיֹּאמֶר לְהַסְגֵּר בַּחֲדָרוֹ, וּלְחָשׁוֹב וּלְמִצֵּא לוֹ מִשְׂאֵלָה אַחַת גְּדוּלָה וּטוֹבָה. וַיְהִי בִבְנָאוֹ אֶל בֵּיתוֹ, וַיִּפְתַּח אֶת הַדֶּלֶת, וְהִנֵּה אֲשֶׁתּוֹ יוֹשֶׁבֶת דְּבִקָּה וְנִצְמָדֶת אֶל הַכֶּר, וְהִיא מְיַלְלֶת וְצוֹעֶקֶת: הוֹשִׁיעוּנִי וְחַלְצוּנִי מִמַּאֲסָרִי (אִסְרוּ)! — וַיֹּאמֶר לָהּ אִישָׁה: אֲנִי, יוֹנָתִי, הַשְּׂקָמִי נָא וּשְׂבִי תְּחַמְּנֵנִי, וְאִנִּי אֲבַקֵּשׁ לָךְ מֵאֵת ה' כָּל חֲמֶדֶת הַתְּבֵל; רַק אֶל נָא תִשְׂאֵלִי לְקוֹם מִמוֹשֶׁבֶךְ. — אֲךָ הָאִשָּׁה הִתְנַפְּחָה וְתוֹעֵק: מִה יוֹעִילוּ לִי כָל מַחְמְדֵי-הַתְּבֵל, אִם עָלִי לְהִיּוֹת נִצְמָדֶת כָּל יְמֵי אֵל הַכֶּר! אַתָּה בִּשְׂאֵלְךָ הוֹשַׁבְתִּי עַל הַכֶּר, וְלָךְ עֵתָה לְחַלְצֵנִי מִמֶּנּוּ! — הָעֵשִׂיר הָאֵמֶלֶל הָרַבָּה לְהַתְחַנֵּן אֶל-

אשתו, לחמול עליו, לבל תעל משאלתו האחרונה בתהו - אך היא לא נעתרה לו, ולאחרונה גאלץ לבקש מאת ה' להוריד את אשתו מעל הכר.

ובכן לא היו לו מְשַׁלֵּשׁ משאלותיו, בלתי אם עֵמַל וּכְעַשׂ וּסוּס־מַת - ואולם דַּיְגִי ואשתו חיו במוב ובנעימים עד יום מותם.

74.

עֲנִיָּה הוֹנֵנֶת דְּלִים .

Даръ, (посылка)	נעשענק, פּאַקעט	1 אֶשְׁפֵּר .
Благородный, щедрый	פֶּרִיגִיעֵבִיג עדעל	2 נָדִיב .
Бѣдный	אַרַם, דִּירֶפְמִיג	3 מְסַכֵּן .
Заявлять, (изливать)	מיטמהיי- לען, (אַױסגייעסען)	4 תִּבְעֵ נִבַּע .
Сеужать (давать въ заемъ), требовать уплаты	לייהען, מאַהגען דאַרלעהן	5 נֶשֶׂה (ב-) .
Заемъ	דאַרלעהן	6 נֶשִׂי (נֶשִׂי) .

1) Present, (Paquet). 2) Noble, généreux. — noble, generous.
3) pauvre.—poor. 4) exhiber (verser). — to exhibit, (pour). 5) emprunter, sommer.—to borrow, claim. 6) Emprunt.—Loan.

תָּנָה היתה נערה עֲנִיָּה מאד; ואת ידעו כל חברותיה בבית הספר. לכן בקרוב הגִּדְּקָאוֹרִים (תְּנָקָה), נועצו העשירות גְּרֵעוּתִיקָה לתְּקָרִיב, (לשלוח) לה אשְׁפֵּר. וַיֵּעַן כִּי מִלְבוּשָׁה הִיָּה מְסַכֵּן מאד, לכן גָּמְרוּ לִשְׁלֹחַ לה כֶּסֶף לְמַעֲלֵיהֶם, כִּראוּי בִּימֵי הַחֲרָף. — לִילֵךְ תְּנָקָה הִגִּיעַ, וְהָנָה קָבֵלָה מֵאֵת חֲבֵרוֹתֶיהָ חֲמֵשֶׁה שְׁקָלִים לַקְּנוֹת לָהּ

בגד-חם. הנערה העניה שְׂמחה עד מאד על התשורה הזאת, ומביע את הודתה לנותנות, בדמעות-עין.

אבל חנה עברו ימים ושָׁבְעוֹת, וחנה הוסיפה לבא לבית הספר בְּמַעֲלֵה הישן והבָּלָה. וכבר עברו שני חדשים, ועוד לא נשאה על בִּשְׂרָה בגד חדש. ויִפְּלֵא הדבר (היה לפלא) בעיני רעיותיה, ולא ידעו מה זאת. ולסוף גמרו לשאל את פי חנה ולדעת מה עשתה בחמֻשֵׁת השקלים. – אולי אָבַד הכסף, או אולי נגנב ממך? שאלוה – חנה הביטה לארץ בבשת-פנים, ויהי כמו יראה להגיד את אשר עשתה. וכאשר הֵאִיצוּ (דחקו) בה, אמרה: קִלְחַנָּה לי, רעיותי, אני הוצאתי את הכסף שלא כחפצכם... – מה? קראו נְמַהֲרוֹת אחרות מחברותיה: הקניית ממתיקים? – הָהּ, איך פחשבנה עלי כזאת? ענתה הנערה בִּגְיוֹן. הַהֲלִוִיתִיו (הִשְׁאֵר) לְאַחֵר? – גם זאת לא, ענתה חנה: אֲנִי אֵל תִּקְצַפְנָה עלי, ואני אֶגְדֹּךָ הַכֵּל: בְּחִצְרָנוּ נָרָה אֲלַמְנָה עֵינָה, אִם לַחֲמִשָּׁה יָלְדִים. בעל הבית נושה בה חמשה שקלים, שְׂכָרָה מְעוֹנָה. והאיש קשה, ויאמר לְגֵרֶשׁ את האשה ויִלְדִיה מִן הַמְעוֹן, ולהשליך את כל בְּלִיַּה החוצה, אם לא תשלם לו נְשִׂיָה עַד מוֹצָאֵי (צֵאת קֶץ) חֲנֻכָּה. אבל מֵאַיִן תִּקַּח את הכסף? בַּגְדֵל תוֹנְתָה קִלְתָּה, ושנים מילדיה כבר שכבו בְּקִלְיָם על מִטָּתָם, זה כחדש ימים. צָרָת האֲלַמְנָה גדלה מאד. היא התפללה יום ולילה בבכי, אבל עוֹרָה אֵין וְאֵין מוֹשִׁיעַ. גורלה המר נָגַע עַד לְבִי, וְאָמַר לַנְּפִשִׁי: לְחֹרֶף הוּוֹ עוֹד וְשִׁפְקוּ לי בְּגָדֵי הַיֹּשְׁנִים. – וְאַתָּן לְאֲלַמְנָה את חמשת השקלים. מה גדל או הששון בְּמַעוֹן הַמִּשְׁפָּחָה האֲמַלְלָה הזאת! יודעת אני אֲלֵיכֹן, כי בגד חדש לא שָׁמַח את לְבִי, כִּאֲשֶׁר גָּלְתִי לַמְרָאָה הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּבְאֲתִי בַת־שׁוֹרְתִי, לְבֵית הָאֲלַמְנָה! עַתָּה הִנֵּה גְלִיתִי לְכֵן סוּדִי, וְאִקְוֶה כִּי לֹא תִקְצַפְנָה עָלַי. לְבֵית הַנְּעוֹרוֹת נָעַ מאד, וְדַמְעוֹת נוֹצְצוּ בְּעֵינָיון לְשִׂמְעַ מַעֲשֵׂה

הצדקה הזה, ותאמרנה: לא, חנה, לא נקצף עליך. הגך נריבת לב עד מאד, ויש שכר למעשיך הטובים. – ובעוד שבעת ימים באה רחל לבית הספר לְבוּשָה מעיל חדש וחם, ונעלים חמים ברנליה. ואת נתנו לו אבות-הברותיה, אשר שמעו מפי בנותיהן את מעשה-צדקתה.

75.

הַעֲנֹת הַנְּפִלְאוֹת.

Слово, рѣчь	וואָרט, רעדע	1 מְלָאָה (מלים), נ'.
Пирь (питье)	מאַהל, (טראַנק)	2 מְשִׁתָּה (שְׁתֵּה).
Драгоценность, подарок	קאַסטבאַרעם, געשענק	3 מְגֵדָה, מְגֵדָה.
Заказать, (отдать на руку)	בעשטעללען, אנפֿערטרויען	4 הַפְקֵד.
Тротуарь	טראַמפֿאַר	5 מְפִסְעָה*.
Косточка (винограда)	טרויבענקערן	6 הַרְצֵן.
Онѣмьльный, изумленный	בעשטירצט, איבערראַשט	7 נִדְהָם.
Ускользать, увертываться	זיך ענטפֿערנען, ענטזיעהען	8 הַמְק.
Платокъ	טוֹך, אומוואָרף	9 מְטַפֶּחַת.
Пряности, лекарство	געוויירצע, מעדיצין	10 סַם.
Корзина, коробка	קאַרב, שאַכטעל	11 מְנָא.
Раздавить	צערמאַהלען	12 נָרִים.

Монета	מינצע	13 מַמְבֵּעַ* .
Лампа, (подсвѣчникъ)	לאַמפּע , (לייכטער)	14 מְנוֹרָה .
Застичь нечаянно	איבערראַשען	15 הִבֵּעַת .
Малый, незначительный	קליין , אונבעדייטענד	16 מְצַעַר (צער) .
Желудокъ	מאַגען	17 קִבְּה .
Аптека	אַפּאָטהעקע	18 בֵּית־מְרַקְחַת .
Песокъ	זאנד	19 חוּל .
Изюмъ	ראַזינע	20 צְמוּק .
Ножъ	מעסער	21 שְׁכִין .
Отнимать, лишать	ענטריקען , וועננעהמען	22 הֶעֱתַק .
Собирать, накоплять	זאממעלן , צוזאממענשאַרען	23 קִבֵּץ , קִבְּץ .

1) Mot (Discours). — *Word (Speech)* 2) Festin (Breuvage).—*Regale (Drunk)* 3) Present. 4) faire faire, confier. — *to order, to intrust.* 5) Trottoir. 6) Noyau.—*Stone.* 7) engourdi, surpris.—*numb, surprised.* 8) s'esquiver.—*to slip away.* 9) Fichu.—*Handkerchief.* 10) Medicament (Epices.—*Spices*). 11) Carton, Panier.—*Box-Basket.* 12) écraser.—*to bruise.* 13) Monnaie.—*Coin.* 14) Lampe (chandelier).—*Lamp (Candlestick).* 15) surprendre.—*to surprise.* 16) insignifiant.—*insignificant.* 17) Estomac.—*Stomach.* 18) Sable.—*Sand.* 19) Pharmacie.—*Apothecary's shop.* 20) Raisins secs.—*Raisins.* 21) Couteau.—*Knife.* 22) ôter.—*to take away.* 23) cueillir, accumuler.—*to heap up, gather.*

בָּא יוֹם הַפּוֹרִים , יוֹם טוֹב , יוֹם שְׂמֵחָה וְכִשְׂתָּה , יוֹם מְשׁוֹשׁ
 גִּישׁוֹן לְקַטְמִים וְלַגְדּוּלִים . הַרְחֹבּוֹת הַיּוֹמִים מְאֹדִים , מְשֻׁרְתִים

לישפחות אָצים רצים, ובדיהם הקנות והמגדנות, הממתקים זהמקעננים, אשר שלחו אדוניהם או בני אדוניהם אל רעייהם, כמשפּט לישראל ביום הזה. גם ילדים רבים ונערים ונערות עומדים בחוץ, ועיניהם נטויות ופיהם פָּעור, ואזניהם מקשיבות ולבם דופק מקצָר־רוח; כי מחכים הם בכליון־עינים אל שוב המלאכים. נושאי הקנות, מבית חבריהם.

לִיךְ שַׁעַר בַּיִת רָם וְנִשְׂא, עוֹמֶדֶת רַחֵל, נַעֲרָה קַמְנָה כִּבְתֵי שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה, וְהִיא לְבוּשָׁה שְׂמֹלֶה דָקָה וְכֹלֶה, וְעַל רֹאשָׁהּ מִטְּפָחַת כְּלָה, וְעַל רַגְלֶיהָ נַעֲלִים גְּדוֹלוֹת אֲשֶׁר לֹא לִפֵּי מִדְּתָה: אֹתָהּ הָיָא כִּי לְאִשָּׁה בְּאֵה־בְּנִימִים (וְקָנָה) הָיָן. — וּפְנֵי הַנַּעֲרָה תּוֹרִים וְדָלִים מְאֹד, וּבְעֵינֶיהָ יִרְאוּ אֲנִלִּיד־מַעוֹת, וּבִידֶהּ סֶלֶסֶל; אֲבָל הַסֶּל יִרִיק פְּקַקְתָּהּ. הִיא עוֹמֶדֶת וּמִצְפָּה, אֲבָל לֹא לְיִשׁוּב הַמַּלְאָכִים; כִּי הִיא לֹא שֹׁלַחַת מְנוֹת לְאִישׁ, כִּי עֵינֶיהָ הִיא מְאֹד, וְלְעֵינַיִם אֵין דְּעֵים וְחִבְרִים. הִיא נוֹשֵׂאת עֵינֶיהָ אֶל הַעוֹבְרִים בְּרַחוּב, כִּי יִחְנוּקָהּ בַּמַּתְכֶּסֶף (מְקַת־מִתְנֶה, נִדְבָה), אֲבָל בּוֹשָׁה הִיא לְדַרוֹשׁ בְּפֶה; לִכֵּן אֵין שֵׁם לָב אֵלֶיהָ, וְאֵין נִגַּשׁ אֵלֶיהָ.

וְהַבַּיִת אֲשֶׁר לִידוֹ תַעֲמוּד, בַּיִת גְּדוֹל וִיפָה הוּא, וְכוּ יִגוֹר אִישׁ עֲשִׂיר מְאֹד. וּמְאַחְרֵי הַבַּיִת הַזֶּה, שֵׁם קְחָצֵר, עוֹמֶדֶת סְכָה נּוֹפֶלֶת, וְשֵׁם תְּגוֹר מִשְׁפַּחַת־רַחֵל: אִם חוֹלָה, וְאִם קָמָן כִּבְנֵי אַרְבַּע שָׁנִים, וְאִם־אִמָּה, אִשָּׁה נְקִיָּה וּכְבֹדֶת־אֵין (אֲשֶׁר אֹנִיָּה כְּבָרוֹת מִשְׁמַע). אָב מְכַלְכֵּל אֵין לָהֶם כִּי הוּא מֵת זֶה יָמִים רַבִּים.

זֶה הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי אֲשֶׁר לֹא עֵלְתָה פֶתֶלְחָם עַל שֹׁלְחַן הַמִּשְׁפָּחָה הַמְּסַכְנָה הַזֹּאת, וְרַק בַּתְּפוּחֵי־אֲדָמָה כָּלְכָלוּ אֶת נַפְשָׁם. כִּי מַעַט הַכֶּסֶף אֲשֶׁר נָמָן לָהֶם מִדֵּי שִׁבְעָה בִּשְׁבַע מְאוּצֵר תְּעִדָה, הוֹצִיאוּ עַל סְמִי־מִרְפָּא לְאִם הַחוֹלָה.

רַחֵל עוֹמֶדֶת בַּחוּץ וְעֵינֶיהָ מְשׁוּמְמוֹת, וְלֹא יָדְעָה מַה לַעֲשׂוֹת. לְבַקֵּשׁ נְדָבוֹת מֵאֵת הַעוֹבְרִים, בּוֹשָׁה מְאֹד. וּמֵאַיִן יָבֵא עֲזָרָה?

„לו בא עתה העשיר השוכן בבית הגדול הזה, כי עתה אמצתי לבי לבקש ממנו נדבה, כי שכן הוא לני, ומפניו לא אבוש ככה“ . כן הגתה הנערה בלבה. וברגע הזה נשמע קול רעש אופן והנה עמדה מרכבה לפני הבית והאָדון יצא מתוכה. או נגשה אליו רחל באמין לב ותאמר בקול בוכים: סלח לי, אדוני, כי ערבתי לבי לדבר אליך. אנא, אדוני, קניני ותן לי מפת קמנה; אמי חולה ואנחנו לא אכלנו לחם זה שלשה ימים. — האדון הביט עליה בכזו ובקצף וינהום: נו, נו, לא אאמין כי ככה גדלה הרעה בביתך. אך יען כי פורים היום הנני לתת לך מפת. — ויחפש האיש זמן רב בצלחתו, ויוצא ויתן לרחל — אגורת־נחשת! והנערה שָׂמחה מאד, ותודה לו מְקַרֵב־לב על המתת המצִעִיָּה הזאת. אז רצה אל החנות ונתקן באגורתה מעט לחם, מעט תה, ונר קמין. ובעוד רב־עֲשֵׂעה ישבו האם הוקנה ורחל ואחיה, בחדר האָפֶל, ויאכלו באֶת־נפש את פת הלחם השחור, וישמחו מאד.

האָרְחָה קָלְתָה, וְהַיָּר הַנִּיַּע לַקְצוֹ, ותאמר האם לרחל: לִי נא אל בית המְרַקְחָת, וקביאי את הסמים אשר הפקדנו, כי עתה כבר נעשו אל־נכון. — ותלך רחל. עתה הלכה בלב־טוב, כי שָׂבְעָה היא. אך עוד יותר היתה עלויה בשוכה אחרי רב־עֲשֵׂעה עם הסמים הביתה. — ראו נא את אשר הבאתי! קראה בצִעֲדָה על מַפְנֵי הבית, ומסמר בקינורה דבר־מה. — מה זאת? מה זאת? — אנא הגידו! אמר אחיה הילד. — דבר טוב מאד! ענתה רחל. — עוד דבר־מֵאֵכֶל? שאל הלו.

— כן, כן, יִצְחָק, מֵאֵכֶל־פֶּאוֹה; נָחַשׁ נא מה זאת: פהותי לחם קטנות ועגולות, רכות ומתוקות, מה זאת איפא? — אל־נכון ענות! קרא יצחק ועיניו נוצצו.
— כן, ענות, ארבע ענות! אמנם מְקָסוֹת הֵן בְּאֵבֶק דָק

אבל אין רע! את האבק נסיר מעליהן, ואחר נאכלן וְעָרְבוּ לַחֲבָנֵנוּ.
 – איך באו העגות לידך? שאלה הַגִּנְהָה. – באַרְח־פֶּלֶא, ענתה
 הנערה: בלכתי לבית המרקחת, עבר על פְּנֵי מִשְׁרַת נושא מְנָא
 בידו; פתאם מְעָרוּ רגליו וַיִּפֹּל, וגם הֶמָּנָא נפל מידו, ועל פני
 הארץ שָׁפְכוּ המון עגות קמנות, יותר משלשים. העבד התקצף
 ויקלל, וימהר לקבץ את העגות ולהשיבן אל המנא, ואנכי עָנַרְתִּי
 לוֹ לְאִסְפֵּן. רָבָן נפלו על השלג היבש ולכן לא קָרָן אסון, אבל
 ארבע מהן נפלו על החול הַזָּרוּי על פני המַפְסָעָה, ולא אָכְּהָ
 המשרת לשימון בטנא, כי מַגְאֵלוֹת הן, וַיִּהְיֶנּוּ לִי.

– הַנֶּךְ מַצְלִיחָה היום, בתי, בכל אשר תִּפְנֵי! אמרה הוקנה:
 אֲצַבֵּעַ אלהים היא! ה' ראה בְּעֵינָיו ויאמר לַחֲמֵנוּ; אות הוא כי
 עוד יַעֲזֹרֵנוּ מכל צרותינו. ועתה, בְּנֵי, אֲכַלּוּ את העגות.

רחל בקשה את אִמָּה ואת וַקְנָתָה לקחת גם הן מְעֻנְתֵיהָ,
 אך הן מָאֵנוּ בְּאִמְרֵן כי לא להן מְמַתְקִים כאלה. – ובעת אשר
 נָתַנָּה רחל לְאִמָּה את הַסְּמִים, מָהָר יצחק לשלח שְׁנֵי בַעֲנוֹתָיו.
 ופתאום קרא: הוי! בְּעֵגָה הזאת יש אבן! – הַנֶּךְ דובר אֵלֶּת!
 אמרה הוקנה: אין זאת כי גָּרְסוּ שְׁנֵיךְ חֲרָצֵן צְמוּקִים.

– לא, לא, אמי! הביטי וראי, אבן גדולה ולבנה היא! –
 הוקנה לקחה בידה את העגה הַגְּשׁוּקָה, וְהִשֵּׁם את מִשְׁקָפֶיהָ על
 עיניה, וַתִּבְטַט בְּעֵגָה לאור הנר. והנה דבר לָבָן וַעֲגוּל כֹּאבֵן.
 ותוציאו מוֹהַעֲנָה, והנה הוא דבר קשה מַגּוּלָּל בְּגִנְר. הוקנה
 תִּפְשִׁיטָה את הניר בזהירות, ופתאם קפצה מְמוֹשְׁבָה ותקרא
 בתמהון: אֵל אלהים! הנה שקל־זָהָב בעגה! איזה הדרך בא מְטַבֵּעַ
 אל העגה? – וַיִּצְחַק לא תִּבִּין את הדבר, וַיּוֹסֵף וַיִּשָּׁךְ בעגה
 השניה, ויקרא שְׁנִית: הנה גם פֶּה דבר קשה! – וגם בעגה השנייה
 נִמְצָא מְטַבֵּע־זָהָב מַגּוּלָּל בְּנִיר. או קשה רַחֵל וַתִּקְחֵשְׁבִין לְכֹרֹת את
 שְׁתֵּי עֲנוֹתֶיהָ, והנה גם בהן מְטַבֵּע־זָהָב, מְטַבֵּעַ זֶה! הוקנה:

ורחל עמדו כנדקמות. ארבעת השקלים מוהירים על השלחן לאור
המנורה, אך איש לא נגע בהם. — תַּעֲשׂה ה' אֵתנוּ נפלאות? אמרה
החולה מממתה.

— אין זאת כי המִשְׁרֵת הָלוּ, היה אֱלֹהֵינוּ הנביא! אמרה
הֹוֹקְנָה: הִדְעַת אֵת המִשְׁרֵת, רחל? — פעמים רבות ראיתיו
בְּחוּץ, עֲנֵתָה הַנְּעֵרָה: אֵךְ לֹא אָדַע בְּבֵית מִי יִשְׁכַּח. — אֵיךְ
שָׁוְיָהּ, אִמְרָה הֹוֹקְנָה: לֹא נִגַּע בְּשִׁקְלִים הָאֵלֶּה עַד אֲשֶׁר יִתְקַבֵּר
(בְּרִי) הַדְּבַר.

ממחרת היום ההוא, והאדון העשיר שב הביתה לאַרְחֵת
הַצְּהוּרִים. ובראותו את מִשְׁרֵתוֹ עוֹמֵד בַּחֲצַר, ויגש אליו ויקרא
בוֹעֵף: פֹּחֵן! הַגִּידָה לִי מַה עֲשִׂית בְּעֵגוֹת אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי אֶתְמוֹל
בְּיַד לְבֵית יִדְיָהּ וּבּוֹלֵן, לְמָנָה לִשְׁשֵׁת בְּנוֹי? — סֵלַח לִי, אֲדוֹנִי!
עֵנָה הַמִּשְׁרֵת הַנִּבְחָל: בְּלַכְתִּי קְשַׁלְתִּי וְאָפַל, וְתַפְלָנָה גַם הַעֲגוֹת
עַל הָאָרֶץ.

— והאם לא קבצתן? הן שלשים וְשֵׁשׁ הִיוּ! הוסיף האדון
בְּחִמָּה. — אֶסְפְּתֵינן קָלֵן, עֵנָה הַמִּשְׁרֵת: אֲבָל אַרְבַּע נִפְלוּ בַּחּוֹל וְלֹא
אֲבִיתִי לְשׁוּמֵן בְּמָנָא, וְאֶתְנֵן לַנְּעֵרָה עֵנִיה.

— והידעת, סָכַל, מַה הַתְּשׁוּרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַת לָהּ?
שָׂאֵג הָאֲדוֹן. — נִקַּל לְדַעַת: אַרְבַּע עֲגוֹת! עֵנָה הָלוּ.

— לא, פוֹתָה! כִּי אִם אַרְבַּעַה שְׁקִלֵי־זָהָב! אֲנִי אִמְרָתִי לְשִׁמַּח
אֵת לֵב הַיְלָדִים, בְּנֵי יִדְיָהּ, וְאֶצֹּא לְשִׁים בְּכָל עֵגָה מִטְּבַע זָהָב,
לְמַעַן תִּבְעִיתֶם. וְעַתָּה אֶבְרֹ לִי וְלַיְלָדִים אַרְבַּעַה שְׁקִלִים! הִידַעַת,
לְמַצְעַר, מִי הִיא הַנְּעֵרָה אֲשֶׁר נָתַת לָהּ אֵת הַמֵּתַח הַיְקָרָה הַזֹּאת? —
חִירְנַפְשִׁי (=נִשְׁבַּעְתִּי בְּנַפְשִׁי) לֹא אֲדַע! עֵנָה הַמִּשְׁרֵת: רַק זֹאת
דָּאִיתִי כִּי עֵנִיה הִיא מָאֵד.

— מַה נֹּרָא הַדְּבַר, קָרָא הָאֲדוֹן בְּחִמָּה, מַה נֹּרָא לְהַחְזִיק
בְּבֵית מִשְׁרָתִים פּוֹתִים כְּמוֹךָ! הֵן רָאוּ אֶתְּךָ לְהַקְבִּיט בְּמַטָּה אֲשֶׁר

בידי, ולהגרש מביתי! — והאדון הרים את מטהו, ויאמר להבות — אך ברנע הוזה קפצה רחל, אשר שמעה את כל הדברים, והעמוד בין האדון ובין עבדו. — אל-נא תפּהו, אדוני! אנכי הנערה אשר נתן לי את הענות. אנא, בא אל ביתנו, ואמי הוקנה קָשִׁיב לך את השקלים. —

אז נח האדון מועפו, ויבט משמאה אל הנערה. וילך אחריה. — בבאו אל החדר, גָּדַקם מאד. עָנִי כוזה עוד לא ראה ולא פָּלַל מְנִמוֹ! לכו בך, ומפיו נָעַתְקוּ מְלִים.

רחל מהרה אל אמה ותקח מאתה את ארבעת השקלים אשר צָפְנָה, וַתָּבִיאם לָאָדוֹן ותאמר: הֵא לך כספך, אדוני. אנא סלח לנו וסלח גם למשרתך, כי כלנו נקיים מַעֲוֹן. וְקָבַל נא עוד הפעם את תוֹדָתִי, על האגורה אשר נתת לי אמש. כי באגורה ההיא קניתי לנו לחם, וְנֹאכַל וְנִשְׁבָּע.

אז אמר האדון: עתה ראיתי את העני ואת המספנות (מסכן) אשר בביתכם, ועתה סלחי לי כי לא נתתי לך אתמול יותר מאגורה. קחי את השקלים ויהיו לכם. אותכם יִשְׁמַחוּ יותר מבני העשיר זבולן. וכאשר יִמַם הכסף הזה, שובי אלי ואנכי אדאג לכם. — רחל הפצה לְנִשְׁק את ידו, וגם הוקנה התאמצה לקום ממושבה ולבא להודות לו, אך הוא מהר וַיִּתְמַקֵּם מִמָּהֵם.

והאיש שמר את דברו, וגם לא חכה עד בוא רחל אליו, כי הוא בעצמו בא אל בית העניים לְפָקְדָם (לְבַקְרָם) יום יום, ובכל פעם הביא להם עזרה. ומקץ שני שבועות החלְמָה האם, והעשיר נתן לה עבודה בביתו, אשר הספיקה לְכַלְפֵּלַת כל המשפחה.

76.

תולדות ישראל

א.

Происхождение, исторія	הערקונפמ , געשיכטע	1 תולדות.
Угнетать, (надламы- вать)	בעדריקען , (צעברעכען)	2 רציץ .
Колѣно, родъ	שטאמם , געשלעכט	3 שטאמ .
Идолъ, (ничтожество)	נאָטצע , (ניכטס)	4 אָליל , גלול .
Близенцы	צוויללינג	5 תאומים .
Обновлять, (освѣжать)	ערנייערן , (ערפרישען)	6 חדרש .
Иноземець	פרעמדלינג	7 גר .
Еврей	יודע	8 יהודי , עברי .
Народъ	פאָלק	9 גוי (גוים) .

1) Origine, Histoire.—*Origin, History.* 2) opprimer (casser).—*to oppress (break)* 3) Race. 4) Idole. 5) Jumeaux.—*Twins.* 6) renouveler (rafraîchir).—*to renew (freshen).* 7) Étranger.—*Foreigner.* 8) Juif.—*Jew.* 9) Nation.

לפני שנים רבות מאד חי בארץ אַרם-נַתְרִים, היא מְּוֹפְטִמְיָה, איש אחד ושמו תרח. ובעת ההיא היו כל בני האדם עובדי-אלילים, ונעבדו לשמש ולירח, לאש ולמים, ויעשו להם צלמי עץ

ואבן, וַיִּשְׁמְחוּ לָהֶם וַיִּתְפַּלְּלוּ לָהֶם, וַיְהִי לָהֶם לְאֱלֹהִים. וגם תרח
עבד לאלילים ולא ידע את ה'.

וַיִּוֹלַד לוֹ בֶן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַבְרָם. וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיְהִי לְעֵדֵר חָכָם,
וַחֲכַמְתּוּ לְמִדָּה אוֹתוֹ לְדַעַת אֵת ה' הַבּוֹרָא אֶרֶץ וְשָׁמַיִם; וַיִּמָּאֵס
בְּכָל גְּלוּלֵי בֵית־אֲבוֹיו, וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ בַּה' לְבָדּוֹ. וְכַאֲשֶׁר גָּדַל וַיְהִי
לְאִישׁ, וַיִּרְאֵה ה' אֵלָיו, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַבְרָהָם, וַיְצַוֶּהוּ לְצִאת מֵאֶרֶצוֹ
וּמְמֹלַדְתּוֹ, וּלְלַכֵּת לְגֹרֶם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. וַיִּשְׁבַּע לוֹ ה' לֵאמֹר לִירְעוּ
אֵת אֶרֶץ כְּנָעַן, הִיא הָאֶרֶץ אֲשֶׁר הִיתָה אַחֲרַי כֵּן לְנַחֲלָה לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יָמִים רַבִּים, וְאֲשֶׁר גָּקְרָאָה אַחֲרַי כֵּן אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל אוֹ הָאֶרֶץ
הַקְּדוּשָׁה, וּבְלִשׁוֹן הַגּוֹיִם תִּקְרָא פְּלִסְתִּינָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וַיַּעַשׂ
אַבְרָהָם כַּדְּבַר ה' וַיֵּלֶךְ אֶרְצָה כְּנָעַן. וַיִּקְרָאוּ לוֹ שֵׁם יוֹשְׁבֵי הָאֶרֶץ
אַבְרָהָם הַעֲבָרִי, כִּי מַעֲבֵר הִנְהַר הַגְּדוֹל, גְּהֵר־פָּרָת, בָּא לְשִׁבְתָּ
בְּתוֹכָם. לְכֵן יִקְרָאוּ הַיְּהוּדִים, בְּנֵי אַבְרָהָם, גַּם בְּשֵׁם עֲבָרִים, עַד
הַיּוֹם הַזֶּה.

אַבְרָהָם אָבִינוּ הִרְאִינוּ הִיא אִישׁ חָכָם וְצַדִּיק; וַיֵּאָהֵב אֵת
הַשְּׁלוֹם, וַיַּעַשׂ צְדָקָה לְכָל אִישׁ. וַיִּשְׁלַךְ נַפְשׁוֹ מִנְּגֵד (=לֹא חָס עַל
נַפְשׁוֹ) לְהַצִּיל חַלְשׁ מִיַּד חֹזֵק מִמֶּנּוּ, וַיֵּאָהֵב אֵת הַיָּגֵר, וַיִּקְרָם בְּלִחְמוֹ
כָּל אִישׁ נֹדֵד. וַיִּשְׁנֵא מְאֹד אֵת הַבְּצִיעַ, אֵת הַשְּׁלָל וְאֵת הַמִּתְּנֹת.
וַיְהִי כָּל דְּרָבְרָיו דְּבִרְיָחַן וְעֵינָה, רַפּוֹת וְנַעֲיִמוֹת. וַיְהִי בְּכָל דְּרָבְרָיו
כֶּסֶם וְנַעֲלָה (עוֹלָה) עַל כָּל אֲנָשֵׁי־קָדָם. כִּי בִימֵי־קָדָם הָיוּ הָאֲנָשִׁים
רָעִים וְאַבְנֵרִים, רוֹצְצִים דְּלִים, שׁוֹנְאִים גְּרִים, וְכַח חֲזוֹרֵעַ לְכַד
קִשְׁלָ בְּאֶרֶץ, וְחֲסֵד וְרַחֲמִים לֹא יָדְעוּ גִוֵּי־קָדָם, רַק אַבְרָהָם אָבִינוּ
הִיא הָאֶחָד אֲשֶׁר יָדַע כִּי כָּל הָאָדָם בְּנֵי ה' הֵמָּה, וְכִי רְצוֹן ה' הוּא
כִּי יַעֲזְרוּ אִישׁ אֶת אַחֲיוֹ.

וַתִּלְד שְׂרָה אֶשְׁת־אַבְרָהָם בֵּן לְעֵת זְקֵנָתוֹ, וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ יִצְחָק.
וַיִּזְרְהוּ אֲבוֹיו אֵת בְּעֵת־אֱלֹהִים וְאֵת כָּל דְּרָבְרָיו הַטּוֹבוֹים. וַיִּתֵּן לוֹ אֲבוֹיו
לְאִשָּׁה אֵת רַבְּקָה בַת מִשְׁפַּחְתּוֹ. וַתִּלְד רַבְּקָה תְּאֻמוֹים אֵת עִשָּׂו

וְאֵת יַעֲקֹב. עָשׂוּ הָיָה אִישׁ-צִיד, וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם רוּעָה צֹאן. וַיֵּרָא יִצְחָק כִּי רוּחַ עֲשׂוּ בָנוּ לֹא תִכְלָל (=תִּשָּׂא, תִּבְיִן) אֶת תּוֹרַת הַמִּשְׁרָיִם (יִשְׂרָאֵל), וַיִּמָּסַר אֶת תּוֹרָתוֹ רַק לִבְנֵי יַעֲקֹב. וְהוּא קָרָא לַיַּעֲקֹב גַּם בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל, לִכְן וַקְרָאוּ הַיְהוּדִים בְּשֵׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַלַּיַּעֲקֹב הָיוּ שְׁנַיִם עֲשָׂר בָּנִים, וְאֵלֹה שְׁמוֹתֵיהֶם: רְאוּבֵן, שִׁמְעוֹן, לֵוִי, יְהוּדָה, יִשָּׂכָר, זְבֻלוֹן, דָּן, נַפְתָּלִי, גָּד, אָשֶׁר, יוֹסֵף וּבִנְיָמִן. הֵם רֵאשֵׁי שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל; וַיְהִיוּ בְנֵי יַעֲקֹב כֻּלָּם אֲנָשֵׁי-לֵב, וַתְּהִי דַעַת אֱלֹהִים לַנְּחֻלַּת-עוֹלָמִים לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם לְדוֹר־דּוֹרִים.

גם ליצחק אבינו, גם ליעקב אבינו נראה ה', וַיִּתְרַשׁ לָהֶם אֶת הַשְּׂבוּעָה אֲשֶׁר נָשָׁבַע לְאַבְרָהָם, לַתָּת אֶת אֶרֶץ-כְּנָעַן לְאֶחָזָה לְבָנֵיהֶם.

77.

ב.

Тестъ	שווייענער־פֿאַטער	1 חוֹתָן (ג' חוֹתָנָה) .
Второй, намѣстникъ	צווייטער, שטאַטתאָלמער	2 כְּשֵׁנָה (שֵׁנָה) .
Камышь, тростникъ	בינוען, רָאָזֶר	3 גָּמָא, סוּף .
Рѣка, (Ниль)	פֿלוֹם, (גִּיל)	4 יָאֵר .
Ударить, казнить	שטראַפֿען, שלאַגען	5 נָגַף .
Египетъ	עגיפטען	6 מִצְרַיִם .
Располагаться	זיך נייערלאַססען, לאַגען	7 חָנָה .
Тѣсто	טײַג	8 בָּצֶק .
Закисать	זויער ווערדען	9 חָמֵץ .

1) Beau-père.—*Father-in-law*. 2) Lieutenant.—*Second*. 3) Roseau, Jonc.—*Reed, Cane*. 4) Fleuve (le Nil).—*River (the Nile)*. 5) punir, battre.—*to punish, beat*. 6) L'Égypte.—*Egypt*. 7) se camper.—*to encamp*. 8) Pâte.—*Dough*. 9) s'aigrir.—*to turn sour*.

וְיוֹסֵף בֶּן יַעֲקֹב אָבִינוּ יָרַד מִצְרָיִם. וַיִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵי פַרְעֹה
מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיִּשְׁמְרוּהוּ לְמִשְׁנֵה לֹו. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת כָּל
אָחָיו וְאֶת כָּל בְּנֵיהֶם אֵלָיו מִצְרַיִם, וַיֵּיטֵב לָהֶם מְאֹד. וּבְכָרֹת
הַיָּמִים הָיוּ שֵׁם לְגֹוִי-גְדוֹל וַיַּחַכְמוּ וַיִּגְדְּלוּ וַיַּעֲשִׂיֻרוּ. — וַיָּמָת יַעֲקֹב
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְקָן וְשָׁבַע יָמָיו. וַיִּכְרַךְ אֶת בָּנָיו לִפְנֵי מוֹתוֹ.
וּבְכַרְכָּה הַנְּפֹלָאָה וְהַנְּשֻׁנָּה הַזֹּאת, הַכְּתוּבָה כָּלָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה,
נִבְּאָ לָהֶם אֶת אֲשֶׁר יִקְרָה אֶת שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים.
גַּם יוֹסֵף וְאָחָיו מָתוּ, וַיָּקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ כְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר שָׁנָא
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיִּשֶׂם אֶת כָּלֶם לְעֹבְדִים, וַיַּעֲבִדֵם עֲבוֹדָה קָשָׁה
מְאֹד. וַיִּצְוּ לְהַשְׁלִיךְ אֶת בְּנֵיהֶם הַגּוֹלְדִים לָהֶם, הַיָּאוֹרָה. —
וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה', וַיִּשְׁמַע ה' אֶת צַעֲקָתָם וַיִּשְׁלַח לָהֶם
מוֹשִׁיעַ.

וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִבְּנֵי לְוִי בֶן-יַעֲקֹב, וּשְׁמוֹ עֲמֶרָם; וַתֵּלֶד לוֹ
אִשְׁתּוֹ בֵּן. וַיְהִי כִי יִרְאָה אֶת מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה לְהַשְׁלִיךְ
הַיָּאוֹרָה אֶת יְלִדֵיהֶם עֲבָרִים וַתִּצְפֹּן אֶת עוֹלָלָהּ שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים בְּבֵיתָהּ,
כְּאִשֶׁר עָשׂוּ כָּל הָאִמּוֹת הַרְחֲמָנוּת. וּכְאִשֶׁר לֹא יִכְלֶה עוֹד הַצְּפִינוּ
וַתִּתְּחֶהּ בְּתֵכֶת-גִּמְאָ, וַתִּשֶׂם אֶת הַתֵּכֶה בְּסוֹף עַל שַׁפְתֵי הַיָּאוֹר.
וְאַחֲתוֹ מָרִים הִתִּיצְבָה מֵרְחוֹק לִרְאוֹת מֶה יַעֲשֶׂה לוֹ. וְהִנֵּה בָּאָה
בַת הַמֶּלֶךְ לְרְחוֹץ בַּיָּאוֹר, וַתִּמְצָא אֶת הַתֵּכֶה וַתִּפְתְּקָהּ וַתֵּרָא וְהִנֵּה
עוֹלָל בּוֹכָה, וַתַּחְמוֹל עָלָיו וַתִּקְחֶהּ אֶל בֵּית אָבִיהָ, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
מֹשֶׁה. וַתִּגְדְּלֵהוּ בְּרַחֲמִים רַבִּים, וַיֵּאֱהָבֶהּ גַּם פַּרְעֹה (כֵּן נִקְרָא
כָּל מַלְכֵי-מִצְרַיִם). וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיְהִי לְנֶעַר גִּבּוֹר חָיִל, וַיֵּצֵא לִרְאוֹת
בְּסִבְלוֹת (סָבַל; עֲבוֹדָה קָשָׁה) אָחָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיִּרְבֵּב אֶת רִיבָם.

ויקצף עליו פרעה ויבקש להמיתו. ויברח משה ארצה מצרים, ויאספהו איש חכם אל ביתו ויתן לו את בתו לאשה. ויהי משה רועה את צאן חותנו. והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה. ויבא ה' אליו, ויתן את רוחו עליו, וישלחו מצרים להוציא את ישראל מפחת יד פרעה. ויהי כי מאן פרעה לשמוע בקול ה' ביר משה ויגף ה' את מצרים ויפם עשר מכות, עד כי נכנע לב פרעה, וישלח את ישראל מארצו.

אך כמעט שניצאו בני ישראל ממצרים, וינחם פרעה על אשר עשה, ויאסוף את הילדו (צבאו) וירדף אחרי ישראל. ובני ישראל חנו או על ים סוף, הוא הים הנקרא בפי העמים "ים הקדום". ויבקע ה' את מי הים, ויעברו בני ישראל בקרבה (יבש) עד בואם אל עברו השני. והמצרים אשר רדפו אחריהם פגם, וטבעו, כי שבו המים ויכסו עליהם. — לזכר הנפלאות האלה יחגו (תזנג עשה חג) בני ישראל שנה שנה, את חג הפסח, הוא חג המצות, כי בצאת ישראל ממצרים נחפו ללכת ולא הספיק בצקם לחמוץ, ויאכלו ענת מצות. —

78.

ג.

Завоевать, завладѣть	עראבערן	1	לכד.
	איינגעהמען		
Первенцы (плоды)	ערסטלינגע	2	בבורים.
	(פריממע)		
Учитель, наставникъ	לעהרער,	3	רב.
	מייסטער		
Виноградная лоза	זויינשמאק	4	נפן י.
Стень, пустыня	זויסמע	5	מדבר.

Судить, управлять	ריכטען, ליימען	6 שפּט .
Смоковница, (Фига)	פייגענבוים, (פייגע)	7 תאַנָה (תאנים) .
Резиденция	הויפשטאָדט, רעזידענץ	8 עיר־הִבְרָה .
Скала	פּעלוען	9 סְלַע (סלעים) .
Граница, пространство	נרענצע, געביעט	10 גְּבּוּל .
Возвышенность, (куча)	האַהע, (הויפּען)	11 תּל (הלל) .

1) conquérir, s'emparer.—to conquer, take possession. 2) Premières.—First fruits. 3) Maitre.—Teacher, Master. 4) Vigne.—Vine-plant. 5) Desert. 6) juger, gouverner.—to judge, govern. 7) Figuier (Figue).—Fig-tree (Fig). 8) Residence. 9) Rocher.—Rock. 10) Frontière, Territoire.—Frontier, Territory. 11) Eminence, (Monceau).—Eminence (Crowd).

בחדש השלישי לצאת בני ישראל ממצרים, באו אל הר סיני. שם נתן להם ה' ביד משה עבדו את התורה הקדושה, אשר בה כתובים כל המשפטים המובנים אשר יעשה איש בארץ לטוב לו ולכל האדם. ונבחר ה' בישראל מכל גויות אדם לתת להם את תורתו, תורת־אמת. דובר מן־התורה נחג את חג השבועות, הוא גם יום הפירות, כי בשבת ישראל בארצם הקדושה, הביאו ביום ההוא ראשית פירות אדמתם מנחה במקדשה'.
ובני ישראל הלכו במדבר ארבעים שנה, ונמטר (מטר) להם ה' לחם מן השמים, הוא הקֶמֶן, ויוצא להם מים חיים קרים מן הסלע. וישמלותיהם ונעליהם לא כלו מעליהם, ונענן ה' עונד עליהם

לְסֵכָה (למחמה), מְחֻרָב בַּיּוֹם וּמְקַרָּח בַּלַּיְלָה. לזכר הדבר הזה נחג את חג הספוח, הוא גם חג האָסִיף (כי למועד הזה נָאִסְפוּ תבואות האדמה בארץ ישראל). – ואחרי עֲבַרְם את המדבר הגדול, באו אל ארץ הַנְּגִלָּה וּנְלַכְדוּהָ. ויכת שם משה עֶבֶר ה'. ולא היה עוד בארץ איש גדול חכם וקדוש, עָנָו וטהור, כַּמֹּשֶׁה רַבְּנֵנוּ, וְאַחֲרָיו לֹא יִהְיֶה כָּמֹהוּ!

אחרי מות משה עמד יהושע מְשַׁרְתּוֹ בראש צבאות ישראל, ויעבירם את הַיַּרְדֵּן, ויביאם ארצה כְּנָעַן, וַיִּלְכְּדוּהָ. וַיָּקַם דְּבַר-ה', אֲשֶׁר נִשְׁבַע לַאֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹרם לִיצְחָק וְלִיעֶקֶב, לַחֲתֹת אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזָה לְדַעַם אַחֲרֵיהֶם. – וַיַּחֲלַק יְהוֹשֻׁעַ אֶת הָאָרֶץ לְשֵׁנִים עֶשְׂרֵי חֲלָקִים, כַּמִּסְפָּר שְׁבַטֵי יִשְׂרָאֵל.

ואחרי מות יהושע עמדו בראש העם שופטים, והשופטים שפמו בין העם, וגם נלחמו את מלחמותיהם. ויהיו השופטים אנשי לב נבוכי-חיל, וישפטו את ישראל כשלוש מאות שנה. – ויהי אחרי כן וַיִּמְלִיכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלֵיהֶם מְלָכִים מְקַרְבֵי אֲחֵיהֶם. ויהי המלך הראשון איש רועה צאן, מְשַׁבֵּט בְּנֵימִין, וּשְׁמוֹ שָׁאוּל. וַיִּפְלֵ שָׁאוּל וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו בַּמִּלְחָמָה עִם הַפְּלִשְׁתִּים. – וַיִּצְוֵ ה' אֶת שָׁמוּאֵל הַנָּבִיא לְהַמְלִיךְ עַל עַמּוֹ אֶת דָּוִד בֶּן-יִשַׁי, מְשַׁבֵּט יְהוּדָה; גַּם הוּא הָיָה רֹעֵה צֹאן בְּכַעֲרָיו, וּכְבֹר יָצָא לוֹ שֵׁם וַיִּנְדַע שְׁמוֹ בִּימֵי שָׁאוּל. בַּהֲפֹתָו אֶת הָעֵזֶק הַפְּלִשְׁתִּי, גָּלִית שְׁמוֹ. ויהי המלך דוד איש-מלחמה וגבור מְהֻלָּל, נִזְרָא עַל כָּל סְבִיבָיו; וַיִּכְנַע אֶת כָּל אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּרְחֵב רַחֲבֹת אֶת גְּבוּלוֹת מְמַלְכָתוֹ, וַיִּלְפֹד אֶת יְרוּשָׁלַיִם, הִיא צִיּוֹן, וַיִּשְׁמְטָהּ לְעִיר הַבִּירָה. אֶךְ כַּגְּבוּרָתוֹ וּכְאֻמְרָתוֹ, כֵּן הִיָּתָה גַם צַדִּיקוֹתוֹ וְחַסְדּוֹ; וְיִהְיֶה יְרָא אֶת ה'. מֵאֵד. הוּא הָיָה גַם מְשׁוֹרֵר גִּשְׁבֵּב, וַיִּשְׂרַח שִׁירִים וּמוֹמֵרוֹת נְפִלְאִים עַל כָּל צָרָתוֹ וְעַל כָּל שְׂמֵחָה אֲשֶׁר הִשְׁיִיגָה אוֹתוֹ. וּשְׁרָיו אֱלֹהִים, הַיְדוּעִים בְּשֵׁם הַהֲלֹלוֹת-דָּוִד, יִשׁוּבְכוּ עוֹד הַיּוֹם נַפְשׁ כָּל אִישׁ בְּיוֹם צָרָה, וַיְרוֹמְמוּ

זרם) רוחו בכל עת. ובכל בְּמִירְהַתְּפִלָּה לְיִשְׂרָאֵל וְלָעַמִּים יוֹשְׁרֵיו
עד היום הזה.

וַיִּמַּת דָּוִד וַיִּמְלֹךְ שְׁלֹמֹה בְּנֵו תַחְתָּיו. הוּא הָיָה אִישׁ־שָׁלוֹם,
זַבְּמֵיו הָיוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹה וּבִנְעִימוֹם, וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ
וְאִישׁ תַּחַת תְּאֲנָתוֹ. וַיְחַכֶּם שְׁלֹמֹה מְכַל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָרֶץ,
וַיֵּשֶׁר גַּם הוּא שְׂרִירִים גַּפְלָאִים, וַיִּכְתּוּב מִשְׁלֵים עִמְקֵי־בִינָה. וַיִּבְאוּ
מְכַל הָאָרְצוֹת לִרְאוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וּלְהַתְּפִלָּא בְּחֻכְמָתוֹ. וַיִּבְּן
שְׁלֹמֹה מִקְדָּשׁ (הַיְכָל קְדוֹשׁ) לַה' בִּירוּשָׁלַיִם. אֲשֶׁר אֵלָיו כָּאוּ מְכַל
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהַתְּפַלֵּל לַה'. וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה בְּנִין גָּאָדָר (אֲדָר),
הַקָּדָר וּמִהַלָּל, אֲשֶׁר עָמַד עַל תְּלוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה.

וּלְמַעַן תִּדְרְעוּ, יִלְדִים, אֶת עֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה, שְׁמַעְרָנָא אֶת
אֲשֶׁר יִסְפַּר עָלָיו בְּסִפְרֵי הַקִּדְשׁ: בְּעִלּוֹתָו עַל כְּסֵא הַמְּלוּכָה, וְהוּא
עוֹדְנֵנו עָלֶם צָעִיר וְנֵךְ, וַיִּקְרָא ה' אֵלָיו בְּחֹלוֹם הַלַּיְלָה, וַיֹּאמֶר לוֹ
אֱלֹהִים: שְׂאֵל מַה אָתָּן לָךְ, וַיֹּאמֶר שְׁלֹמֹה: אַתָּה הַמְּלַכְתָּ אֶת עַבְדְּךָ
(אוֹתָו) תַּחַת דָּוִד אָבִי, וְאֲנֹכִי נֹעַר קָמָן (עוֹל יָמַיִם) לֹא אָדַע צְאוֹת וְכָא
«לֹא נִסְיָתִי בְּדַבְרֵי הַמְּלוּכָה», וְעַמְךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּחָרַתָּ, עִם רַב
(הוּא) אֲשֶׁר לֹא יִמְנָה וְלֹא יִסְפַּר מְרֹזֵב. לִכֵּן אַחַת אֲבַקְשׁךָ: תֵּן לִי
לֵב־מִבִּין, לְשִׁפּוֹט אֶת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל, לְהַבִּין בֵּין טוֹב לְרָע, לְבַל
אָחֲרֵץ מִשִּׁפְטֵי מִקְּקָל (עַקְלָקָל) כִּבְבֵא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁפֹּט לִפְנֵי. —
וַיִּיטֵב הַדְּבַר בְּעֵינֵי ה' כִּי שְׂאֵל שְׁלֹמֹה אֶת הַדְּבַר הַזֶּה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
אֵלָיו: יֵעַן אֲשֶׁר שְׂאֵלְתָּ אֶת הַדְּבַר הַזֶּה, וְלֹא שְׂאֵלְתָּ לָךְ יָמַיִם־
רַבִּים, וְלֹא שְׂאֵלְתָּ לֵב עֵשֶׂר, וְלֹא שְׂאֵלְתָּ נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ (נִצְחָזֵן
בְּמַלְחָמָה), כִּי אִם שְׂאֵלְתָּ לֵב לְהַבִּין לְשִׁמְעַע מִשִּׁפְטֵי, לִכֵּן הִנֵּה עֲשִׂיתִי
בְּקִשְׁתְּךָ: הִנְנִי נוֹתֵן לָךְ לֵב חָכָם וְנָבוֹן, אֲשֶׁר כְּמוֹךָ לֹא הָיָה לִפְנֵיךְ,
וַיִּאחֲרִיךְ לֹא יָקוּם כְּמוֹךָ. אֲבָל גַּם אֶת אֲשֶׁר לֹא שְׂאֵלְתָּ אֶתְּךָ לָךְ: גַּם
עֵשֶׂר גַּם כְּבוֹד כָּל יָמֶיךָ, וְאִם תֵּלֵךְ בְּדַרְכֵי לְשִׁמּוֹר חֻקֵי וּמִצְוֹתַי,
כִּי־אֲשֶׁר הֵלַךְ דָּוִד אָבִיךָ, וְהִאֲרַכְתִּי אֶת יָמֶיךָ. —

ד.

Получать въ наслѣд- ство, присво- ить себѣ	ערבען, זיך אָנאַייננען	1 נָחַל, יָרַשׁ, רָשַׁת (אִירַשׁ, רִשׁ א.)
Притча, краснорѣчїе	וינשפרוך, בערעדזאמקייט	2 מְלִיצָה.
Развалина, опустоше- ніе	טרימער, פֿעררויסמונג	3 חֲרָבָה.
Выселять, пере- селять	פֿערטרייבען, אין געפֿענקניש פֿיהרען	4 הַגְלָה.
Отвращать, сбивать съ пути	העראַכשטאַמען, פֿערפֿיהרען	5 הַדְרִיחַ (נרח).
Размѣщать, разо- вать	אויסברייטען, פֿערשמרייען	6 הָפִיץ (פּוּץ).
Смѣшиваться	זיך פֿערמישען	7 הִתְעַרְב.
Изгнание, выселение	פֿערטרייבונג	8 גְלוּת, גּוֹלָה.
Кругъ, стезя	נעלייז, וואַנדעל	9 מְעַגָּל (עגל).

1) hériter, s'approprier.—to heir, appropriate. 2) Parole.—Elocution. 3) Ruine, Dévastation.—Ruin, Desolation. 4) chasser, exiler.—to dispel, exile. 5) Détourner, repousser.—to push down, dissuade. 6) répartir, dissiper.—to place severally, strew. 7) se mêler.—to be mixed. 8) Exil.—Banishment. 9) Carrière, Voie.—Way, Career.

ויהי אחרי מות שלמה, ותבא רוח־הרעה בישראל, ויחצו לשתי ממלכות: עשרת השבטים היו לממלכה לבדה, ותיקרא ממלכת